

سالنامه
آماری

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، دفتر برنامه ریزی و بودجه سالنامه آماری ۱۳۹۷ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	عنوان و نام پدیدآور:
تهریه کنندگان دفتر برنامه ریزی و بودجه، معاونت توسعه مدیریت، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری؛ زیر نظر مسعود نوری، بنفشه خرازیان، زهرا مردانی مقانکی، ویراستار جاوید واحدی.	مشخصات نشر:
تهران: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۸	مشخصات ظاهری:
ص: جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)؛ ۲۶۰×۲۱۴ س.م. ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۱۲-۳۹-۷	شابک:
فیبا	وضعیت فهرست نویسی:
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری -- آمار	موضوع:
Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization -- Statistics	موضوع:
گردشگری -- ایران -- آمار	موضوع:
Tourism -- Iran -- Statistics	موضوع:
آثار فرهنگی -- ایران -- آمار	موضوع:
Cultural property -- Iran -- Statistics	موضوع:
نوری، مسعود: ۱۳۴۵	شناسه افزوده:
خرازیان، بنفشه: ۱۳۵۱	شناسه افزوده:
مردانی مقانکی، زهرا: ۱۳۳۹	شناسه افزوده:
واحدی، جاوید: ۱۳۵۸	شناسه افزوده:
پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری	شناسه افزوده:
Research Institute of Cultural Heritage & Tourism	شناسه افزوده:
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، دفتر برنامه ریزی و بودجه	شناسه افزوده:
G155	ردیبندی کنگره:
۳۳۸/۴۷۹۱	ردیبندی دیوبی:
۵۹۶۸۱۱۸	شماره کتابشناسی ملی:

معاونت توسعه مدیریت / دفتر برنامه ریزی و بودجه / سال ۱۳۹۸؛ سال رونق تولید

عنوان: سالنامه آماری ۱۳۹۷ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

تهریه کنندگان: دفتر برنامه ریزی و بودجه، معاونت توسعه مدیریت، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
مسعود نوری مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه، بنفشه خرازیان رئیس گروه برنامه ریزی و آمار، زهرا مردانی مقانکی کارشناس آمار
ویراستار: جاوید واحدی

طراح گرافیک و جلد: هوشیار عبدالله

اجرا: موسسه فرهنگی هنری نقش و نگاه

تعداد: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: اول

قطع: رحلی

نوع چاپ: رنگی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۱۲-۳۹-۷

ناشر: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

نشانی: تهران، خیابان آزادی، تقاطع يادگار امام، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

تلفن: ۱۳۴۳۷۱۱۶۷ کد پستی: ۱۳۴۴۵ صندوق پستی: ۷۱۹: ۶۱۰۶۳۵۵۶ نامبر: ۶۱۰۶۳۰۰

مقام معظم رهبری:

در دنیا از چیزهایی که جنبه افتخارآمیز هم ندارد، گاهی اوقات به عنوان مفاحیر تاریخی استفاده می‌کنند. آن کسانی که مفاحیر تاریخی را ندارند، برای خودشان خلق می‌کنند! ما این‌همه مفاحیر تاریخی داریم. این‌همه چیزهایی که مایه تفاخر ملت ایران است، اعتماد به نفس ملت ایران است، چرا اینها را نشان ندهیم.

دکتر روحانی:

برای گسترش صنعت گردشگری و ورود بیشتر بخش خصوصی در این زمینه و تنوع صنایع دستی و آبادانی شرایط صنعتگران ملی کشور تلاش نمایید، به گونه‌ای که این وزارتخانه در زمینه اشتغال و تولید نقش بسزایی داشته باشد.

دکتر مونسان:

برای برنامه‌ریزی و فعالیت درست در حوزه‌های گوناگون، نیازمند آمارهای دقیق هستیم.

سالنامه آماری سال ۱۳۹۷ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، حاوی مجموعه‌ای از آخرین اطلاعات آماری موجود در حوزه‌های فعالیت سازمان است که به منظور رفع نیازهای آماری همکاران، تصمیم‌گیران، دستگاه‌های اجرایی، برنامه‌ریزان، پژوهشگران، دانشجویان، فعالان بخش خصوصی (سرمایه‌گذاران، هتلداران، دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان تور، تولیدکنندگان و هنرمندان صنایع دستی، دارندگان پروانه تولید کارگاهی و...) از سال ۱۳۹۴ تهیه و منتشر می‌شود.

گروه آمار سازمان، به منظور ارائه بهنگام اطلاعات آماری مهم و اساسی برای رفع نیازهای آماری برنامه‌ریزان، استفاده کنندگان و به حداقل رساندن مراجعت آنان، اقدام به تهیه، تدوین و انتشار سالنامه آماری سازمان و ارائه لینک‌های اقامتگاه‌ها، دفاتر خدمات مسافرتی، جاذبه‌ها، واحدهای پذیرایی بین‌راهنی، روی پرتال سازمان به آدرس: WWW.ICHTO.IR کرده است.

سالنامه آماری ۱۳۹۷ سازمان در یک مجلد فارسی و همچنین به صورت لوح فشرده تهیه شده است تا در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

در خاتمه، به کاربران گرامی سالنامه توصیه می‌شود، برای بهره‌گیری از اطلاعات موجود در هر فصل، مقدمه آن را به دقت مورد مطالعه قرار دهند تا از نکات مهمی که در آمارهای آن فصل ضروری است، مانند تعاریف و مفاهیم به کار رفته در تهیه آمارها، پوشش موضوعی اقلام آماری، آگاهی حاصل نمایند.

فصل یکم؛ میراث فرهنگی

مقدمه	۱۳
تعاریف و مفاهیم حوزه میراث فرهنگی	۱۲
موزه ها و اموال منقول فرهنگی تاریخی	۲۸
جدول تعداد موزه های افتتاح شده در کشور	۲۸
نمودار تعداد موزه های افتتاح شده در کشور	۲۸
نمودار تعداد موزه های افتتاح شده در کشور به تفکیک نوع موزه	۲۸
جدول تعداد بازدید کنندگان از موزه های کشور	۲۹
نمودار تعداد بازدید کنندگان از موزه های کشور	۲۹
جدول ساماندهی و مرمت اشیای موزه ها	۳۰
نمودار تعداد اشیای مرمت شده	۳۰
نمودار ساماندهی، ورود اشیا به نرم افزار جام و مرمت اشیا	۳۰
جدول موزه های فعال کشور	۳۱
نمودار تعداد موزه های فعال کشور	۳۱
حرائی آثار ثبتی	۳۲
جدول حرایم مصوب آثار در سطح ملی به تفکیک استان	۳۲
نمودار حرایم مصوب آثار در سطح ملی	۳۳
میراث طبیعی	۳۴
جدول میراث طبیعی ثبت شده	۳۴
نمودار تعداد میراث طبیعی ثبت شده در فهرست آثار ملی	۳۴
میراث جهانی	۳۵
جدول آثار تاریخی فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۷	۳۵
جدول آثار تاریخی فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی	۳۶
نمودار آثار تاریخی فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی	۳۷
جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی	۳۸
نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی	۳۸
آثار منقول فرهنگی- تاریخی	۳۹
جدول آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی	۳۹
میراث ناملموس	۴۰
جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی	۴۰
نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی	۴۱
آثار غیرمنقول فرهنگی تاریخی	۴۱
جدول ثبت آثار غیرمنقول	۴۱
حفظ و احیاء بنایها، بافت ها و محوطه های تاریخی	۴۲
جدول تعداد آثار غیرمنقول فرهنگی تاریخی بنایها، بافت ها و محوطه های تاریخی	۴۲
امور پایگاه ها	۴۳
جدول فهرست پایگاه های میراث جهانی	۴۳
جدول تعداد پایگاه های میراث فرهنگی (ملی) به تفکیک استان و سال تاسیس	۴۴
جدول پایگاه های میراث فرهنگی ملی ایجاد شده در سال ۱۳۹۷	۴۷
نمودار تعداد پایگاه های ایجاد شده در سال ۱۳۹۷	۴۸
جدول پایگاه های میراث جهانی ایجاد شده در سال ۱۳۹۷	۴۸
نمودار تعداد طرح های مطالعاتی، حفاظتی، مرمتی	۴۸

فصل دوم؛ صنایع دستی

مقدمه	۵۰
تعاریف و مفاهیم حوزه صنایع دستی	۵۰
جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی	۵۴
جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی	۵۵
نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی	۵۶
نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی	۵۶
جدول میزان اشتغال جدید ایجاد شده از مجوزهای صادره صنایع دستی	۵۷
جدول صدور و تمدید مجوزهای تولیدی صادره معاونت های صنایع دستی	۵۹
جدول خلاصه گزارش پروژه درجه بندی کارگاه های صنایع دستی	۶۱
جدول خلاصه گزارش پروژه گواهی کیفیت کارگاهی صادر شده	۶۲
تسهیلات از محل مجوزهای مشاغل خانگی	۶۳
جدول گزارش مشاغل خانگی	۶۳
نمایشگاه های صنایع دستی	۶۴
جدول عملکرد نمایشگاه های داخلی صنایع دستی	۶۴
نمودار برگزاری نمایشگاه بین المللی و سراسری در داخل کشور	۶۴
برگزاری بازارچه های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور	۶۵
نمودار بازارچه های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور	۶۵
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاهها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۰	۶۵
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاهها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۵	۶۶
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاهها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۶	۶۷
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاهها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۷	۶۸
نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده چهت حضور در نمایشگاه های خارجی	۶۹
صادرات صنایع دستی	۶۹
جدول صادرات صنایع دستی	۶۹
نمودار میزان صادرات صنایع دستی	۶۹
آموزش صنایع دستی و هنرهای سنتی	۷۰
جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره های آموزش تخصصی	۷۰
نمودار تعداد شاغلان آموزش دیده صنایع دستی	۷۰
جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره های آموزش عمومی	۷۰
نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده چهت حضور در نمایشگاه های خارجی	۷۱
جدول تعداد اساتید فعال در دوره های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی	۷۱
نمودار اساتید فعال در دوره های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی	۷۱
جدول تعداد اخذ نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی	۷۲
جدول تعداد مراکز آموزشی فعال در زمینه برگزاری دوره های کوتاه مدت	۷۲
جدول نشان بین المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر احالت)	۷۵
نمودار نشان بین المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر احالت)	۷۶
جدول نشست های منطقه‌ای بسته بندی محصولات صنایع دستی	۷۶

فصل سوم؛ گردشگری

مقدمه	۷۸
مفاهیم و تعاریف حوزه گردشگری	۷۸
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور بر حسب مرزهای ورودی	۸۰
نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور	۸۰
نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک مرز ورودی	۸۰
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت	۸۱
نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت	۸۱
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک ماه	۸۱
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک نوع روادید	۸۲

جدول تعداد گردشگران ورودی به ایران به تفکیک کشور مبدأ	۸۳	سه - ۵
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز هوایی به تفکیک نام مرز ورودی	۸۴	سه - ۶
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز زمینی به تفکیک نام مرز ورودی	۸۴	سه - ۶
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز دریایی به تفکیک نام مرز ورودی	۸۶	سه - ۶
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت	۸۷	سه - ۷
نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)	۸۷	سه - ۷
نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)	۸۸	سه - ۸
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک ماه خروج	۸۹	سه - ۹
نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک سال	۸۹	سه - ۹
جدول تعداد اماکن اقامتی کشور به تفکیک استان و نوع واحد	۹۰	سه - ۱۰
جدول تعداد و ظرفیت هتل های کشور	۹۱	سه - ۱۱
جدول تعداد و ظرفیت هتل آپارتمان های کشور	۹۲	سه - ۱۲
جدول تعداد و ظرفیت مهمانپذیرهای کشور	۹۳	سه - ۱۳
جدول تعداد و ظرفیت متن های کشور	۹۴	سه - ۱۴
جدول تعداد و ظرفیت اقامتگاه های بوم گردی	۹۵	سه - ۱۵
جدول تعداد واحد های پذیرایی بین راهی	۹۶	سه - ۱۶
جدول تعداد سفره خانه های سنتی	۹۷	سه - ۱۷
جدول تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کل کشور	۹۸	سه - ۱۸
جدول تعداد راهنمایان گشت مسافرتی (تور مسافرتی)	۹۹	سه - ۱۹
جدول صدور مجوز دفاتر خدمات مسافرتی	۱۰۰	سه - ۲۰
جدول تعداد شرکت های مجری طرح تطبیق استانداردهای کیفیت خدمات تاسیسات گردشگری	۱۰۰	سه - ۲۱
جدول تعداد کل تاسیسات گردشگری استاندار دسازی شده	۱۰۰	سه - ۲۲
جدول تعداد هتل های استاندار دسازی شده	۱۰۱	سه - ۲۳
نمودار تعداد هتل های استاندار دسازی شده	۱۰۱	سه - ۲۴
جدول تعداد افراد فارغ التحصیل دوره های کوتاه مدت در رشته های گردشگری	۱۰۱	سه - ۲۵
جدول تعداد افراد شرکت کننده در آزمون جامع هماهنگ سالانه	۱۰۲	سه - ۲۶
نمودار تعداد افراد شرکت کننده در آزمون جامع	۱۰۲	سه - ۲۶
جدول تبییرات حاصل شده در ساعت درسی	۱۰۲	سه - ۲۷
جدول تعداد گواهینامه های صادر شده برای فارغ التحصیلان دوره های کوتاه مدت گردشگری	۱۰۳	سه - ۲۸
نمودار تعداد گواهینامه های صادر شده برای فارغ التحصیلان دوره های کوتاه مدت گردشگری	۱۰۳	سه - ۲۸
جدول تعداد اساتید فعال در دوره های آموزشی کوتاه مدت گردشگری	۱۰۴	سه - ۲۹
نمودار تعداد اساتید فعال دوره های آموزشی کوتاه مدت گردشگری	۱۰۴	سه - ۲۹
جدول تعداد صدور مجوز های تدریس دوره های آموزشی کوتاه مدت گردشگری	۱۰۴	سه - ۳۰
جدول تعداد اموزشگاه های فعال در زمینه برگزاری دوره های کوتاه مدت گردشگری	۱۰۵	سه - ۳۱
نمودار تعداد آموزشگاه های فعال در زمینه برگزاری دوره های کوتاه مدت گردشگری	۱۰۷	سه - ۳۲
بازاریابی	۱۰۷	
جدول یادداشت تفاهم، همکاری های گردشگری، کمیته فنی	۱۰۷	سه - ۳۳
تبليغات و اطلاع رسانی	۱۰۸	
جدول گشت های (تور های) آشناسازی	۱۰۸	سه - ۳۴
تبليغات در داخل و خارج از کشور	۱۰۹	
جدول توزیع اقلام تبلیغاتی در داخل و خارج از کشور	۱۰۹	سه - ۳۵
جدول حضور سازمانهای تخصصی در نشست ها و برگزاری رویدادها	۱۰۹	سه - ۳۶

فصل چهارم؛ سرمایه‌گذاری، امور حقوقی و مجلس

تسهیلات و منابع	۱۱۲
جدول تسهیلات و منابع	۱۱۲
نمودار تعداد پروژه های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات	۱۱۲
جدول میزان اشتغال پروژه های بهره برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه گذاری	۱۱۳
نمودار میزان اشتغال پروژه های بهره برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه گذاری	۱۱۴

امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد	۱۱۴		
جدول تعداد سازمان‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد	۱۱۴	چهار - ۳	
جدول عملکرد کمی دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد	۱۱۵	چهار - ۴	
مناطق نمونه و زیرساخت‌های گردشگری	۱۱۵		
جدول میزان پیشرفت پروژه‌ها	۱۱۵	چهار - ۵	
جدول تعداد و میزان اعتبارات تخصیص یافته به زیرساخت‌ها و مناطق نمونه	۱۱۵	چهار - ۶	
جدول شاخص‌های سرمایه‌گذاری	۱۱۵	چهار - ۷	
امور مجلس	۱۱۶		
عملکرد اداره کل امور مجلس	۱۱۶	چهار - ۸	
حقوقی	۱۱۷		
جدول جرائم علیه آثار غیرمنقول فرهنگی - تاریخی	۱۱۷	چهار - ۹	
نمودار تعداد خواری غیرمجاز	۱۱۸	چهار - ۹	
نمودار تعداد تجاوز به حریم	۱۱۸	چهار - ۹	
جدول وضعیت پرونده‌های حقوقی	۱۱۹	چهار - ۱۰	
نمودار تعداد جرائم علیه آثار غیرمنقول	۱۲۰	چهار - ۱۰	
نمودار تعداد جرائم علیه آثار منقول	۱۲۰	چهار - ۱۰	
جدول تعداد جرائم علیه آثار منقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۱	چهار - ۱۱	
نمودار تعداد خرید و فروش غیرمجاز	۱۲۲	چهار - ۱۱	
نمودار تعداد سرفت آثار منقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۲	چهار - ۱۱	

فصل پنجم؛ توسعه مدیریت

تعاریف و مفاهیم حوزه توسعه مدیریت	۱۲۴		
توسعه منابع انسانی و رفاه	۱۲۵		
جدول تعداد پرسنل سازمان	۱۲۵	پنج - ۱	
نمودار تعداد پرسنل سازمان	۱۲۵	پنج - ۱	
جدول تعداد پرسنل که در پایان سال به افتخار بازنیستگی نائل شده‌اند	۱۲۵	پنج - ۲	
پشتیبانی	۱۲۶		
جدول تدارکات و کاربردازی	۱۲۶	پنج - ۳	
جدول تراپری	۱۲۶	پنج - ۴	
جدول عاملیت ذیحسابی	۱۲۷	پنج - ۵	
نمودار سندهای تکمیل شده در بخش جاری و اموالی	۱۲۷	پنج - ۵	
جدول خدمات عمومی	۱۲۷	پنج - ۶	
جدول امور فنی و پیمان	۱۲۸	پنج - ۷	
جدول جمداری اموال	۱۲۸	پنج - ۸	
 برنامه‌ریزی و بودجه	۱۳۰		
جدول اعتبارات هزینه‌ای	۱۳۰	پنج - ۹	
جدول عملکرد کارگروه ملی ماده (۲۷) به تفکیک استان	۱۳۰	پنج - ۱۰	
جدول پروژه‌های واگذارشده استانی در کارگروه ملی ماده (۲۷)	۱۳۱	پنج - ۱۱	
مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری	۱۳۲		
جدول احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی	۱۳۲	پنج - ۱۲	
نمودار احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی	۱۳۲	پنج - ۱۲	
جدول تعداد فرآیندها به تفکیک احصا، تدوین و تأییدشده	۱۳۳	پنج - ۱۳	
جدول پروژه‌ها و سامانه‌های راهاندازی شده و طراحی مجدد	۱۳۵	پنج - ۱۴	
امور مالی	۱۳۶		
جدول قراردادهای منعقده از محل اعتبارات هزینه‌ای	۱۳۶	پنج - ۱۵	
جدول قراردادهای منعقده از محل اعتبارات عمرانی	۱۴۸	پنج - ۱۶	

فصل ششم؛ حوزه ریاست

مقدمه	۱۵۸	
تعاریف و مفاهیم حوزه ریاست	۱۵۸	

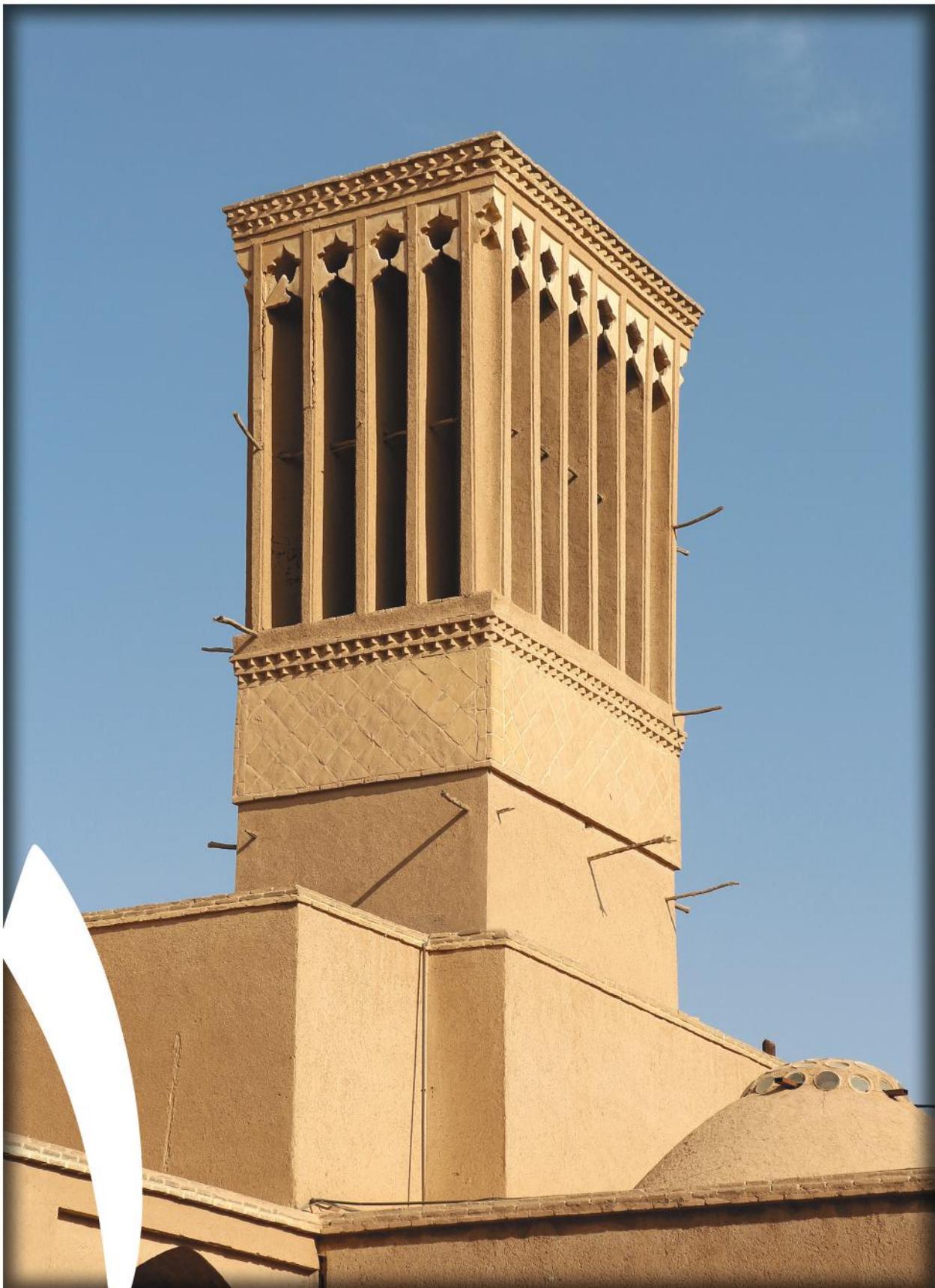

امور بین الملل	۱۵۹	شش - ۱
جدول اقدامات دوچانبه تخصصی اداره کل امور بین الملل به تفکیک نوع و سال	۱۵۹	شش - ۲
نماودار فعالیت‌های اداره کل امور بین الملل به تفکیک نوع و سال	۱۵۹	شش - ۱
نماودار آمار مکاتبات غیرمحرمانه دفتر امور بین الملل	۱۶۰	شش - ۲
نماودار ترکیب زمانی فعالیت‌های دفتر امور بین الملل	۱۶۰	شش - ۳
نماودار ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتب با امور دوچانبه	۱۶۱	شش - ۴
نماودار ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتب با سازمان‌های تخصصی	۱۶۱	شش - ۵
ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتب با فعالیت‌های عمومی	۱۶۲	شش - ۶
فهرست فعالیت‌های مرتب با سازمان‌های تخصصی	۱۶۲	شش - ۷
فهرست فعالیت‌های مرتب با روابط دوچانبه	۱۶۳	شش - ۸
فهرست فعالیت‌های عمومی	۱۶۳	شش - ۹
مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی	۱۶۴	
جدول نظارت بر امور نمایشگاه‌ها	۱۶۴	شش - ۹
جدول بخش فرهنگی	۱۶۴	شش - ۱۰
جدول تولیدات فرهنگی سال ۹۵	۱۶۵	شش - ۱۱
جدول تولیدات فرهنگی سال ۹۶ و ۹۷	۱۶۵	شش - ۱۱
ارتباط با رسانه	۱۶۶	
جدول افکارسنجی و اطلاع‌رسانی	۱۶۶	شش - ۱۲
جدول اقدامات مناسبی	۱۶۷	شش - ۱۳
جدول بانک اطلاعات	۱۶۷	شش - ۱۴
روابط عمومی	۱۶۸	
جدول عملکرد روابط عمومی	۱۶۸	شش - ۱۵
مدیریت عملکرد، بازرگانی و پاسخگویی به شکایات	۱۶۸	
جدول طراحی و تدوین جداول و فرم‌های شاخص‌های تخصصی ارزیابی دستگاه	۱۶۸	شش - ۱۶
جدول اقدامات مناسبی	۱۶۹	شش - ۱۷
جدول احصاء و تدوین گزارشات ارزیابی و مدیریت عملکرد	۱۶۹	شش - ۱۸
جدول بازبینی و تدوین شاخص‌های ارزیابی	۱۷۰	شش - ۱۹
جدول الکترونیکی نمودن فرآیندهای انجام کار و استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی	۱۷۰	شش - ۲۰
جدول کمیته مدیریت عملکرد	۱۷۰	شش - ۲۱
جدول کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری	۱۷۰	شش - ۲۲
نماودار تعداد جلسات برگزارشده کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری	۱۷۱	شش - ۲۳
جدول بازرگانی	۱۷۱	شش - ۲۴
جدول مکاتبات بازرگانی	۱۷۲	شش - ۲۵
نماودار تعداد مکاتبات بازرگانی	۱۷۲	شش - ۲۵
جدول تعداد بازرگانی انجام شده	۱۷۳	شش - ۲۶
جدول پاسخگویی به شکایات	۱۷۳	شش - ۲۷
نماودار تعداد شکایات واصله	۱۷۴	شش - ۲۸
جدول تعداد جلسات برگزارشده بر حسب موضوع جلسه	۱۷۴	شش - ۲۹
نماودار تعداد جلسات برگزارشده بر حسب موضوع جلسه	۱۷۴	شش - ۲۹
جدول تعداد گزارش‌های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد	۱۷۵	شش - ۳۰
نماودار تعداد گزارش‌های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد	۱۷۵	شش - ۳۰
جدول دوره‌های آموزشی تخصصی برگزار شده در گروه پاسخگویی به شکایات	۱۷۶	شش - ۳۱
حراست	۱۷۶	
جدول تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف	۱۷۶	شش - ۳۲
نماودار تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف	۱۷۶	شش - ۳۲
۷-۲۳-۷ جدول تعداد دوره‌های آموزشی برگزارشده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس	۱۷۷	شش - ۳۳
۷-۲۳-۷ نماودار تعداد دوره‌های آموزشی برگزارشده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس	۱۷۷	شش - ۳۳
قانون جهانگردی و اتومبیلرانی	۱۷۸	
جدول اعطای مجوز برگزاری مسابقه اتومبیلرانی	۱۷۸	شش - ۳۴
نماودار انجام سرویس‌های امداد خودرو	۱۷۸	شش - ۳۴

شرکت تعاونی حامیان میراث فرهنگی	۱۷۹	شش - ۳۵
جدول عملکرد شرکت تعاونی حامیان میراث فرهنگی	۱۷۹	شش - ۳۵
نمودار بازدهی حقوق صاحبان سهام	۱۷۹	شش - ۳۵
نمودار سوددهی شرکت	۱۸۰	شش - ۳۵
جدول نقدینگی پایان سال	۱۸۰	شش - ۳۶
صندوق احیا و بهره برداری از بنایها و اماكن تاریخی و فرهنگی	۱۸۱	
جدول بنایهای واگذار شده در سال ۱۳۹	۱۸۱	شش - ۳۷
جدول میزان استغلال پروژه‌های به بهره برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۸۲	شش - ۳۸
نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۸۳	شش - ۳۹
جدول ارزیابی واحد سرمایه‌گذاری و بهره برداری	۱۸۳	شش - ۳۹
شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۸۴	
نمودار میانگین کلی ضریب اشغال و امدادهای تابعه شرکت	۱۸۴	شش - ۴۰
جدول وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری	۱۸۴	شش - ۴۱
نمودار میزان استغلال پروژه های به بهره برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه گذاری	۱۸۴	شش - ۴۲
جدول مراسم و همایش های برگزار شده توسط نهادهای مختلف در هتل لاله تهران	۱۸۵	شش - ۴۳
جدول تعداد قراردادهای اقامتی شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۸۵	شش - ۴۴
جدول دفاتر خدمات مسافرتی همکار شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۸۵	شش - ۴۵
شرکت مادر تخصصی توسعه ایرانگردی و جهانگردی	۱۸۶	
جدول پروژه های مجتمع خدماتی بهداشتی بین راهی	۱۸۶	شش - ۴۶
جدول تعداد مجوزهای صادر شده خانه مسافر در هر استان	۱۸۷	شش - ۴۷
جدول فهرست کلیه مراکز متصل به سامانه فروش بلیط الکترونیکی	۱۸۸	شش - ۴۸

فصل هفتم؛ پژوهشگاه میراث فرهنگی

جدول اقلام آماری پژوهشگاه	۱۹۰	هفت - ۱
طرح‌های پژوهشی پژوهشگاه	۱۹۱	
نمودار تعداد طرح‌های موضوعی تاریخی فرهنگی انجام شده	۱۹۱	هفت - ۱
مطالعات باستان‌شناسی	۱۹۱	
نمودار روند مطالعات باستان‌شناسی انجام شده به تفکیک	۱۹۱	هفت - ۲
تولیدات فرهنگی	۱۹۲	
نمودار سهم تولیدات فرهنگی	۱۹۲	هفت - ۳
تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی	۱۹۲	

نمایی از بادگیر - شهر تاریخی یزد

فصل یکم؛ میراث فرهنگی

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

• مقدمه

حوزه میراث فرهنگی گرچه به عنوان مجموعه‌ای از دارایی‌های یک محدوده، یا کشور محسوب می‌شود، اما در چند دهه اخیر دیدگاه‌های جدیدی از سوی سازمان ملل مطرح شده که این حوزه را در زمرة دارایی‌های جهانی دانسته و هر گونه آسیب به مؤلفه‌های آن را به منزله در خطر افتادن دارایی‌های بین‌المللی برشمرده است. در سال ۱۹۷۲ توسط این سازمان، کنوانسیون میراث جهانی به تصویب رسید که هدف اصلی این کنوانسیون شناسایی، حفاظت و معرفی محدوده‌های این حوزه خصوصاً محدوده میراث برجسته جهانی به مردم و نسل‌های آتی در جهت حفظ آنها است.

در دهه اخیر یکپارچه‌سازی مؤلفه‌های مدیریت میراث جهانی یکی از مهمترین فعالیت‌های این کنوانسیون به شمار می‌رود. این امر در حصول پایه مشترک برای برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری کشورها درخصوص حفظ و نگهداری محدوده‌های این حوزه و همچنین منطبق نمودن این برنامه‌ها با اهداف کنوانسیون، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به توصیه‌های روزافزون کاربرد مدیریت بر پایه اطلاعات در این حوزه، حجم بالای اطلاعات و خصوصاً تعدد پایگاه‌های گردآورنده اطلاعات، نیاز به یکسان‌سازی مؤلفه‌های اصلی آنها ضروری بوده که این امر ارائه تعاریفی جامع و مانع، به صورت استاندارد و یکسان برای آنها را طلب می‌کند. مجموعه فعالیت‌ها در این راستا از قبیل لزوم ارائه این تعاریف، منجر به تأسیس مرکزی در سال ۱۹۹۲ با مشاوره مرکز بین‌المللی مطالعات حفظ و مرمت اموال فرهنگی (ICCROM)، سورای بین‌المللی بناهای تاریخی (ICOMOS) و اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) شد. به پیوست مفاهیم و تعاریف حوزه میراث فرهنگی بر اساس آخرین تعاریف ارائه شده از طرف مرکز میراث جهانی در سال ۲۰۱۲ اختصاص داده شده است.

تعاریف و مفاهیم حوزه میراث فرهنگی

• میراث فرهنگی

زیرمجموعه‌ای از میراث ملی که در شکل‌گیری و ایجاد آنها عامل انسان نقش اساسی داشته و منشأ اصلی خلق آنها عواملی غیر از طبیعت صرف می‌باشد. مطابق توصیه‌های موجود سازمان ملل این مجموعه شامل دو گروه میراث فرهنگی ملموس و میراث فرهنگی ناملموس می‌شود.

• آثار

زیرمجموعه‌ای از میراث فرهنگی ملموس اعم از منقول و غیرمنقول که مشتمل بر کارهای فاخر معماری، آثار انسان ساخت (ابنیه، تپه‌ها و محوطه‌ها، گورستان‌ها، وسایل و ابزار موردنیاز زندگی و...)، کتیبه‌های باستانی، اشیا باستانی، اشیا با ارزش از لحاظ باستان‌شناسی، نقاشی‌های یادمانی و فارغ از زمان، مجسمه‌های یادمانی و فارغ از زمان، مکتوبات فاخر و دیگر مواردی از این دست که از لحاظ تاریخی، هنری یا علمی دارای اهمیت و ارزش ویژه هستند.

• میراث فرهنگی ملموس

زیرمجموعه‌ای از میراث فرهنگی که موجودیت شی‌ای داشته، فضایی خاص خود را اشغال کرده و قابلیت دیدار به صورت عینی را داشته باشد. مطابق توصیه‌ها و تعاریف کنوانسیون میراث جهانی این مجموعه به سه گروه آثار، بناهای گروهی و محوطه‌ها تقسیم می‌شود. لازم به ذکر است معمولاً لغت ملموس در این واژه حذف شده و منظور از میراث فرهنگی به صورت مرسوم میراث فرهنگی ملموس است.

• طبقه‌بندی میراث فرهنگی ملموس

میراث فرهنگی ملموس معمولاً به دو گروه منقول و غیرمنقول طبقه‌بندی می‌شوند. میراث فرهنگی منقول به مواردی اشاره دارد که امکان حمل و جابه‌جایی آن‌ها از نقطه‌ای به نقطه دیگر وجود دارد. با توجه به ماهیت و ساختار میراث فرهنگی غیرمنقول تعبیر حمل و نقل برای آن‌ها معنا نداشته و جابه‌جایی آن‌ها امکان‌پذیر نیست.

• تعریف میراث فرهنگی ناملموس

میراث فرهنگی ناملموس: بر اساس بند ۱ ماده ۲ کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی ناملموس مصوب ۲۰۳۳ یونسکو، عبارت "میراث فرهنگی ناملموس" به معنی رفتارهای نمادها، بیان‌ها، دانش‌ها، مهارت‌ها، هنرها و نیز صنایع دستی و فضاهای فرهنگی وابسته به آنهاست که جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد افراد، آنان را به عنوان بخشی از میراث فرهنگی خود می‌شناسند. این میراث فرهنگی ناملموس که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند، پیوسته توسط جوامع و گروه‌ها در پاسخ به محیط، تعامل با طبیعت و تاریخ‌شان بازآفرینی می‌شود و حس هویت و تداوم را برایشان به ارمغان می‌آورد و بدین ترتیب احترام به تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری را ترویج می‌کند.

میراث فرهنگی ناملموس در زمینه‌های زیر جلوه‌گر می‌شود:

الف) سنت‌ها و نمودهای شفاهی شامل زبان به عنوان محمول میراث فرهنگی ناملموس: حوزه سنت‌های شفاهی و تجلیات زبانی شامل محدوده وسیعی از شکل‌های گفتاری از جمله: تمثیل‌ها، معماها، حکایت‌ها، اشعار کودکانه، افسانه‌ها، اساطیر، آوازها و سرودهای حماسی، اشعار، دعا و نماز، سرود، تصنیف‌ها و نغمات، اجرایی‌های دراماتیک و اینگونه موارد است.

ب) هنرهای اجرایی: گستره هنرهای اجرایی، از موسیقی آوازی و سازی، رقص‌های آیینی و محلی و نمایش تا پانتومیم و نظم خوانی و فراتر از آن را شامل می‌شود. این هنرها درون خود نیز عناصر متعدد فرهنگی را دربردارند که منعکس کننده خلاقیت بشری هستند.

ج) رسوم اجتماعی، مراسم مذهبی و جشن‌ها: رسوم اجتماعی، آیین‌ها و جشن‌ها، فعالیت‌های معمول و متعارفی هستند که با سهیم کردن و مشارکت اکثر اعضای جامعه، تحرک و پویایی جوامع و گروه‌ها را موجب می‌شوند.

د) دانش‌ها و رفتارهای وابسته به طبیعت و کیهان: شامل دانش‌ها، روش‌ها، مهارت‌ها، فعالیت‌ها و تجلیاتی است که توسط جوامع در تعامل با محیط طبیعی شکل می‌گیرد مانند: دانش‌های مربوط به کشاورزی و آبیاری، دانش‌های مربوط به دامداری، پرورش طیور و نوغان‌داری، دانش‌های مربوط به شکار و ماهی‌گیری، دانشگاه شماری و ستاره‌شناسی، دانش فن و بهره‌برداری از منابع طبیعی، دانش پژوهشی عامله، دانش‌سنگش و اندازه‌گیری، دانش فنون بومی و سنتی (خوارک، پوشاك، مسكن، معماری و...). دانش شیوه‌های عرضه و توزیع، دانش مربوط به مدیریت سنتی، دانش مربوط به جانوران و گیاهان محلی، نظام طب سنتی، کیهان‌شناسی و اینگونه موارد را شامل می‌شود.

ه) مهارت در هنرهای دستی و سنتی: مهارت‌های سنتی، عناصر متعددی مانند: ابزار، لباس، جواهرات، پوشاك و اشیاء مربوط به جشن‌ها و هنرهای نمایشی، ظروف، هنرهای تزئینی و اشیاء آیینی، آلات موسیقی، ابزار و وسائل خانگی، اسباب بازی برای سرگرمی و یا آموزش و ... را دربر می‌گیرد.

• ویژگی‌های میراث ناملموس

الف) سنتی، معاصر و در عین حال زنده: میراث فرهنگی ناملموس صرفاً نشان‌دهنده سنت‌های به ارث رسیده از گذشته نیست، بلکه مراسم و آیین‌های معاصر روستایی و شهری نیز با همه تنوع فرهنگی خاص خود که در آن گروه‌های فرهنگی گوناگون مشارکت دارند، در زمرة میراث فرهنگی ناملموس قرار می‌گیرند.

ب) هویت‌بخش، فراگیر و جامع: میراث فرهنگی ناملموس باعث همیستگی اجتماعی و هویتی است که سبب می‌شود افراد احساس کنند عضوی از یک گروه یا گروه‌های مختلف هستند و در کل عضوی از یک جامعه

بزرگ‌تر هستند. حس هویت و استمرار در افراد ایجاد نموده و پلی هستند که گذشته بشر را از طریق حال به آینده متصل می‌کنند.

ج) نماینده و معرف: میراث فرهنگی ناملموس دارای ارزش انحصاری یا استثنایی است و به همین خاطر صرفاً به عنوان یک کالای فرهنگی ارزش‌گذاری نمی‌شود. میراث فرهنگی ناملموس بر مبنای بنیان‌هاییش در اجتماع پیشرفت می‌کند و به افرادی بستگی دارد که دانش‌شان از سنت‌ها، مهارت‌ها و آداب و رسوم به بقیه جامعه و از نسلی به نسل دیگر یا از اجتماعی به اجتماع دیگر منتقل می‌شود.

د) جامعه محور: میراث فرهنگی ناملموس تهای زمانی میراث خوانده می‌شود که نزد اجتماع، گروه یا افرادی که آن را ایجاد، حفظ و منتقل می‌کنند معتبر باشد، در غیر اینصورت هیچ کس نمی‌تواند تصمیم بگیرد که یک تجلی یا شیوه عمل معین جزئی از میراث آنان است.

• معرفی کنوانسیون ۲۰۰۳ در خصوص میراث ناملموس

«کنوانسیون حراست/پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس» با توجه به اهمیت میراث‌فرهنگی ناملموس به عنوان عامل اصلی تنوع فرهنگی و ضامن توسعه پایدار و نظر به ایفای نقش کلیدی جوامع، بهویژه جوامع بومی، گروه‌ها و (در برخی موارد) افراد در تولید، حراست، نگهداری و بازآفرینی میراث ناملموس که منجر به غنای تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری می‌شود، همچنین لزوم آگاهی‌افزایی درباره اهمیت میراث فرهنگی ناملموس و حراست از آن به خصوص نسل‌های جوان‌تر و در نظر گرفتن نقش ارزنده میراث فرهنگی ناملموس به عنوان یکی از عوامل نزدیک‌تر کردن انسان‌ها به یکدیگر و تضمین تبادل و درک متقابل در میان آن‌ها و اهداف دیگر در این خصوص، در سال ۲۰۰۳ توسط یونسکو تصویب شد.

• سامانه مدیریت میراث فرهنگی ناملموس

مدیریت میراث ناملموس با پاسداری از این میراث تعریف می‌شود. پاسداری از میراث ناملموس یعنی انجام اقداماتی در جهت تضمین بقا، استمرار و انتقال میراث فرهنگی ناملموس با مشارکت و مدیریت حاملان، عاملان و مجریان این میراث در جوامع محلی به نسل‌های بعدی و جوانترهاست.

مفهوم پاسداری شامل پژوهش، شناسایی، مستندگاری، توسعه و ترویج، انتقال و آموزش از طریق آموزش رسمی و غیررسمی و نیز احیای جنبه‌های متنوع این میراث است. پژوهش، شناسایی و مستندگاری شامل همه اقدامات جهت شناسایی نمودهای گوناگون میراث ناملموس، مستندسازی آنها و پژوهش‌های میدانی و ... با مشارکت جوامع حامل و مجری این میراث ناملموس است. فهرست‌برداری پس از شناسایی، نمودهای گوناگون میراث ناملموس به انواع روش‌های بومی، سنتی و اداری ... فهرست‌برداری، سیاهه‌برداری، ثبت و ضبط می‌شود. ثبت در فهرست‌های ملی پس از فهرست‌برداری و سیاهه‌برداری، نسبت به ثبت این میراث در پرونده‌های مربوطه در فهرست‌های ملی، منطقه‌ای و استانی اقدام لازم صورت می‌گیرد.

• توسعه و ترویج

میراث ناملموس چه در فهرست‌های مربوطه ثبت بشود یا نشود، همه اقدامات لازم در خصوص معرفی، توسعه دانش، مهارت، هنر و آینه و ... از طریق برگزاری همایش، نمایشگاه، برگزاری اجرا و چاپ و انتشار کتاب و مقاله و تهیه فیلم و ... باید صورت پذیرد.

• آموزش و انتقال

میراث ناملموس چه در فهرست‌های مربوطه ثبت بشود یا نشود، همه اقدامات لازم در خصوص آموزش و انتقال آن به نسل‌های بعدی و جوانتر از طریق آموزش رسمی و غیررسمی باید صورت پذیرد. این اقدامات شامل توسعه آموزش محلی و سنتی استاد شاگردی، تدوین برنامه‌ها و مواد آموزشی برای همه سطوح آموزشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای علاوه‌مندان و ... است.

• مفاهی حامل میراث فرهنگی ناملموس

بسیاری از بیان‌ها و ادبیات شفاهی، هنرها و اجرایی، آئین‌ها و مراسم اجتماعی، دانش و مهارت‌های سنتی، صناعت و کسب و کار سنتی... به علت تعداد در حال کاهش حاملان و مجریان این مهارت‌ها، بی‌علاقگی رو به افزایش جوانان و نیز کمبود بودجه در خطر نابودی هستند. یکی از موثرترین راه‌ها برای پاسداری پایدار از این میراث، شناسایی، معرفی، تکریم حاملان و مجریان این میراث و همچنین انجام اقدامات لازم درخصوص مستندنگاری، توسعه و ترویج و نیز انتقال فعالیت، دانش، مهارت و هنرها به نسل‌های بعدی با مشارکت جوامع محلی است.

• احیاء

برخی از مظاہر میراث ناملموس، در حال حاضر اجرا نمی‌شود اما جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد افراد، آن عنصر را بخشی از هویت تاریخی، فرهنگی و اجتماعی خود می‌دانند. در این صورت این عنصر با شناسایی، معرفی و اجرای برنامه‌های مدیریتی پاسدارانه (بخش دولتی، خصوصی و ...) با مشارکت جوامع باید احیا و مجددًا اجرا شود تا به حیات خود ادامه دهد.

• میراث طبیعی

زیرمجموعه‌ای از میراث ملی که عوامل طبیعی در ایجاد آن‌ها نقش اساسی داشته و دارای ویژگی‌های خاص و برجسته طبیعی و منحصر به فرد یا نادر باشند. مطابق توصیه‌ها و تعاریف کنوانسیون میراث جهانی این مجموعه به دو گروه ساختارهای طبیعی و محوطه‌های طبیعی تقسیم می‌شود. منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم نظری یا محوطه‌های طبیعی تاریخی و نیز پدیده‌ها و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آن‌ها تعیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرند. به منظور تعریف میراث‌های طبیعی موضوع ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ضمن بررسی تعریف کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان (۱۹۷۲) و تطبیق آن با مفاد طبقه‌بندی اتحادیه جهانی حفظ طبیعت (IUCN) از میراث‌های فوق و با استناد به مواد قانونی ۲، ۳، ۴ و ۵ آئین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست و به لحاظ داشتن خلاصه‌ای موجود در سطح ملی در شناسایی و میراث‌های طبیعی کشور (با استناد به مفاد ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری) به شرح زیرقابل توصیف و تعریف می‌باشد.

ماده ۱- منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم نظری یا محوطه‌های طبیعی تاریخی- زیستگاه‌های و جانوری و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آنها تعیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرد.

ماده ۲- میراث‌های طبیعی موضوع این آئین نامه شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیرحفظ شده.

ب- بقایای دیرین شناختی انسانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت.

ج- مناطق مذکور در بند الف ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از قبیل آثار طبیعی و سایر مناطق تحت حفاظت.

د- آثار و بقایای دیرین شناختی جانوری و گیاهی

ساختار و الگوی شناسایی، ثبت و حفاظت آثار به شرح ذیل می‌باشد:

- برای شناسایی و ثبت میراث طبیعی در سطح جهانی، مفاد کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان (۱۹۷۲) و معیارهای ثبت جهانی میراث طبیعی در یونسکو و ضوابط حفاظت و مدیریت (IUCN: اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت) بکار گرفته می‌شود.

- به منظور دستیابی به دیدگاه‌های فنی و تخصصی در جهت شناسایی بهتر محیط‌های طبیعی و مناطقی که تاکنون تحت عنوان هیچ یک از مناطق معرف به ثبت نرسیده‌اند. جهت تحقق اهداف مندرج در طبقه‌بندی و تدوین ساختار پرونده‌های ثبتی میراث طبیعی کشور ضمن مراجعه حضوری با متخصصین، صاحب‌نظران و کارشناسان زیده ملی، از طریق استفاده از خدمات الکترونیک و با برقراری ارتباط با کارشناسان بین‌المللی اقدام و پس از جمع‌بندی چارچوب قابل استناد و استفاده‌ای تهیه شده که در گزارش نهایی ارائه می‌گردد.
- طبقه‌بندی آثار طبیعی در سطح ملی و جهانی با توجه به شرایط خاص اکولوژیکی و ساختار زمین‌شناختی، دارای تنوع بی‌نظیری از مجموعه عواملی است که می‌تواند تحت عنوان میراث‌های طبیعی شناسایی و مورد حمایت قرار گیرند. میراث طبیعی کشور در دو سطح (۱) زنده و (۲) غیره زنده قابل تأمل است که پدیده‌های زنده شامل نمونه‌های نادر گیاهی اندیمیک و درختان دیرزیست بوده و پدیده‌های غیر زنده (زیستگاه) نیز در قالب اشکال و مناظر کم نظر و کیفیت ویژه طبیعی و نیز رویش گاههای گیاهان خاص درسه طبقه خشکی، آبی و ترکیبی می‌باشد.

• مصاديق میراث طبیعی

(الف) مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیرحفظت شده (شامل):

۱. مناظر طبیعی

به مناظری که از جهت زیبایی شناختی طبیعی دارای شرایط ویژه‌ای به لحاظ پوشش گیاهی، شرایط پستی و بلندی و دیگر عوارض طبیعی بوده و ساخته دست انسان نیست یا به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، دشت، آب و کوهستان... اطلاق می‌شود که جذابیت طبیعی قابل قبول را دارد.

شناخته‌ای که برای ثبت یک منظر مدنظر است عبارتند از:

۱. تنوع عناصر تشکیل دهنده منظر: الف: تنوع رنگ؛ ب: تنوع پوشش گیاهی؛ ج: خاک؛ د: وجود صخره‌های سنگی؛ ه: نورگیری؛ و: آب؛ ز: تنوع چشم‌انداز؛
۲. میدان، زاویه و فاصله دید؛
۳. تنوع ارتفاعی عناصر زمین و وجود ویژگی شکفت‌انگیز در آن منظر؛
۴. فیزیوگرافی (شیب، جهت و ارتفاع از سطح دریا)؛
۵. درصد تاج پوشش و فرم قابل توجه و منحصر به فرد آن؛
۶. شکنندگی و حساسیت منظر؛
۷. قابلیت جذب گردشگر؛
۸. نادر و منحصر به فرد بودن؛
۹. کمترین دخالت انسانی (داشتن کمترین نرخ آسیب‌پذیری)؛
۱۰. بکر بودن منظر؛
۱۱. داشتن تنوع زیستی؛
۱۲. داشتن وسعت کافی برای حفاظت؛
۱۳. وجود امکانات دسترسی به اثر؛

۲. عوارض بدیع جغرافیایی

به مناطق و اشکالی گفته می‌شود که در مقیاس محلی خود منحصر به فرد و دارای ماهیت طبیعی مانند ژئوپارک، گنبدهای نمکی، جزایر، کلوت‌های کویری، گل‌فشان‌ها و کوه دماوند (نقاط برجسته ملی) است.

۳. پدیده زیستی خاص

گونه، منطقه یا زیستگاه خاص که به علت شرایط ویژه اکولوژیکی، رویشگاهی و اقلیمی دارای یک خاصیت منحصر به فرد می‌باشد. مثل درختان دیرزیست، جنگل مانگرو، گونه‌های اندیمیک، مناطق بکر جنگلی و غیره ...

۱-۳-درختان کهنسال

در اکوسیستمی که شرایط طبیعی بر آن حکم فرماست برخی گونه‌های درختی به دلایل اکولوژیکی، ژنتیکی یا فیزیولوژیکی دارای طول عمر بیشتری نسبت به گونه‌های مشابه یا سایر گونه‌ها بوده و توانسته‌اند در مقابل انواع تنش‌های محیطی (به علت قابلیت زیستن طولانی که به سرشت گونه بستگی دارد) به سنین بالا رسیده و رشد طبیعی سالیانه آنها هنوز ادامه داشته و زنده هستند. نکته قابل توجه اینکه درختان دیرزیست و کهن، گنجینه‌های علمی فرهنگی و تاریخی هر منطقه و کشوری محسوب شده و به عنوان یکی از شاخص‌های مهم اکوسیستم‌های طبیعی و مصنوعی به شمار می‌آیند.

گیاهان به طور کلی دارای یک دیرزیستی بیولوژیک هستند و بر اساس این دیرزیستی با اصطلاحات گیاهان یک ساله، دوساله و دائمی روبه‌رو هستند. در بین گیاهان دائمی، درختان دیرزیست مفهومی مشخص‌تر دارند و گونه‌های مختلف درختی بر اساس سرشت خود دیرزیستی متفاوتی را دارا می‌باشند. معمولاً درختان سریع‌الرشد سن دیرزیستی کوتاه‌تری نسبت به درختان کند رشد دارند و همچنین درختان سوزنی برگ از سن دیرزیستی بالاتری نسبت به پهن برگان برخوردارند. سن دیرزیستی در درختان عبارت از میانگین مدت زمانی از عمر آن‌ها که طی این مدت بدون بروز درون پوسیدگی به عمر خود ادامه می‌دهند. به عبارت دیگر زمان شروع درون پوسیدگی در درختان، سن دیرزیستی آنها خواهد بود.

سن کهنسالی در درختان سنی فراتر از سن دیرزیستی است. درختان عموماً پس از طی سن دیرزیستی خود و شروع درون پوسیدگی در آنها در مدتی که معمولاً بیش از دو برابر سن دیرزیستی آنها نخواهد بود از بین می‌روند. از بین درختانی که به مرحله دیرزیستی می‌رسند محدودی از آنها تحت تأثیر دو عامل محیطی و ژنتیکی عمری بسیار طولانی می‌باشد. سن بسیاری از درختان کهنسال بیش از ۵ برابر سن دیرزیستی آنهاست. در سروها سن دیرزیستی حدود ۵۰۰ سال است در حالی که درختان کهنسال آن گاهی تا ۲۵۰۰ سال سن دارند. عمر دیرزیستی گونه «ارس» حدود ۶۰۰ تا ۲۰۰ سال است و پایه‌های فراوانی از آن وجود دارد که حدود ۳۰۰۰ سال سن دارند. در درختان سریع‌الرشد مثل «تبریزی» معمولاً سن دیرزیستی آنها ۵۰ الی ۷۰ سال است در حالی که موردی از آن وجود دارد که بیش از ۳۰۰ سال سن دارد. حداقل سن برای کهنسالی در گونه‌های مختلف متفاوت بوده که برخی از آن‌ها به شرح زیر خواهد بود: «پده و سپیدار» ۱۰۰ سال، «کهور، گز، توت، لول و نارون» ۲۵۰ سال، «زیان گنجشک، گرد، بلوط بلندمازو و چنار» ۳۰۰ سال، «افارشیطان، بنه، داغداغان و گونه‌های بلوط زاگرس» ۴۰۰ سال، «سروها (سره تبری، زربین)» ۵۰۰ سال، «ارس» ۶۰۰ سال، «شمشاد» ۳۰۰-۴۰۰ سال، «آزادو بلوط‌اوری» ۵۰۰ سال، «کیکم» ۳۰۰ سال.

۲-۳-جنگل‌های کهنسال

به طور کلی گیاهان تحت تأثیر دو عامل بیرونی (اکولوژی) و درونی (ژنتیک) می‌باشند. محققان دو شکل با این پدیده روبه‌رو هستند. در موارد نادری مزوکلیما و میکروکلیماهای خاص (شرایط اکولوژی خاص) باعث می‌شود که همه گیاهان چه به صورت خالص یا آمیخته فنوتیپ معینی را معرفی کنند. سنگ‌های مادری، عناصر تشکیل‌دهنده خاک، بافت بیولوژیک بسته، آب زیرزمینی و سطحی، ارتفاع از سطح دریا، جهت دامنه، تغیرات کمی و کیفی تابش نور و... سبب پدیدار شدن شرایط اکولوژیک خاص می‌شوند تا در نتیجه همسویی یک یا چندین عامل، شرایط پایداری طولانی مدت در درختان یک منطقه بروز کند. در مواردی نیز عامل درونی به صورت حضور یک یا چند زن می‌تواند توانایی تحمل یک گونه را در مقابل تنش‌های محیطی تا جایی بالا برد که پایه‌های آن بتوانند در یک منطقه با فراوانی زیاد عمر طولانی داشته باشند. در یک منطقه جنگلی زمانی که تعداد فراوانی از پایه‌ها به سنی بیش از دو برابر سن دیرزیستی خود برسند و ۵۰ درصد حجم موجودی سرپای جنگل از این پایه‌ها باشد به این منطقه، جنگل کهنسال اطلاق می‌شود. امروزه در جنگل‌های مدرن جنگل کهن به جنگل‌های حفاظتی چند صد ساله اطلاق می‌شود که طی یک رقابت طبیعی مقاوم‌ترین گونه به حیات خود ادامه می‌دهند و از نظر ژنتیکی حائز اهمیت می‌باشد.

۳-۳-گونه گیاهی اندمیک

به گونه‌های گیاهی که متعلق به یک منطقه خاص یا محدود به یک منطقه جغرافیایی بوده و به طور طبیعی در

جای دیگر وجود نداشته و ارزش حفاظت دارند، گفته می‌شود، مانند رخت‌انجیلی، لیلکی و سفید پلت.

ب) بقایای دیرین شناختی انسانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت

۱. تحول و سیر تکامل زیستی

به روند رویش یا گسترشی که با تحول و دگرگونی همراه باشد تکامل گفته می‌شود. این واژه بیشتر در پیوند با تکاملی زیستی به کار می‌رود که در نتیجه تغییر بسامد یک عامل و در پی انتخاب طبیعی در طی یک دوره زمانی طولانی پدید می‌آید. بنابراین روند تغییر و تحول موجودات زنده نوعی سازگاری نسبت به تغییر عوامل محیطی و زیستی در طی زمان است. که به این فرآیند، سیر یا روند تکاملی زیستی گفته می‌شود، مثل غارهایی با دیوارهای نقاشی شده یا وسایل کشف شده در کاوش باستان‌شناسی (شهر سوخته).

۲. پدیده‌های زمین‌شناسی ایران

در طی زمان‌های گذشته تا حال جنبش‌های کوهزایی و پدیده‌های آتش‌فشانی (فوران‌های آتش‌فشانی) ناشی از برخورد صفات پوسته زمین منجر به تغییر شرایط زمین شده که بررسی سیر این تغییرات از جهت زمانی و مکانی (وقوع در ایران)، تاریخ زمین‌شناسی ایران گفته می‌شود، مثل قله دماوند، سهند، تفتان، سبلان و کویرهای مرکزی ایران و ...

۳. سیمای طبیعی- فرهنگی سرزمین

یادمان‌های فرهنگی که بیانگر سیر تعامل انسان و طبیعت است به چند گروه تقسیم می‌شود:

(الف) باغ‌های گیاه‌شناسی

(ب) روستاهای خاص حاصل از تعامل انسان و طبیعت نظیر ماسوله، کندوان و ...

(ج) سایر

تقسیمات مناطق رویشی ایران

۱. مناطق هیرکانی (جنگل‌های شمال، جنگل شمشاد و جنگل ارسباران):

۲. مناطق مدیترانه‌ای (جنگل‌های زربین):

۳. مناطق ایرانی- تورانی (جنگل‌های بلوط زاگرس، جنگل‌های پسته، جنگل‌های کویری، استپ‌ها و بیابان‌های کم درخت، بوته‌زار، تاغزارها، گونزارها، گزارهای طبیعی، جنگل‌های سروکوهی، جوامع بنه و بادام، جوامع ارس، جامعه سماق و جامعه خنجک):

۴. مناطق صحرا- سندی (جنگل‌های مانگرو و جنگل‌های گرمسیری):

۵. مناطق سودان- دکانی (جامعه کنار، جامعه گز شاهی، جوامع خرزه‌ره، کلیر، اشوارک، کهور، اکاسیا، شیشم زار، گبر، کرت، پرخزار، توج‌زار، چوج‌زار، جوامع حرا و چندل و ...).

معیارهای شناسایی و تشخیص میراث‌های طبیعی

معیارهای طبیعی موضوع قانون تشکیل سازمان میراث‌فرهنگی و گردشگری به عنوان بخشی از منابع طبیعی قابل تجدیدپذیر و جزیی از اکوسیستم‌های ویژه که باید با هدف حفاظت و استفاده پایدار به ویژه اهداف گردشگری طبیعی مورد شناسایی و تحت مدیریت قرار گیرد، تابع معیارهایی است که در این قسمت بدؤاً معیارهای شناسایی و تشخیص و سپس معیارهای حفاظتی و مدیریتی ارائه می‌شود.

۱. معیارهای ثبت آثار طبیعی

جهت تعیین مناطقی تحت عنوان میراث طبیعی شاخص‌ها و معیارهایی باید مد نظر قرار گیرد که باید هر اثر طبیعی حداقل یکی از این ویژگی‌ها را داشته باشد:

(۱). رویشگاه نادر پوشش گیاهی؛

۱. درخت کنه‌سال که بر اساس دستورالعمل حداقل سن و قطر جدول پیوستی شماره ۳ را داشته باشد؛
۲. چشم انداز بدیع و بی نظری جغرافیایی؛
۳. داشتن تنوع زیستی منحصر به فرد؛
۴. وجود گونه‌های موجود در لیست IUCN؛
۵. مناطقی که نقش مهمی در حیات گیاهی دارند؛
۶. تنوع ارتفاعی عناصر زمین و وجود ویژگی شگفت‌انگیز در آن منظر.

۲. اولویت‌های آثار برای ثبت در شرایط مشابه

- در شرایط مشابه داشتن حداکثر این شاخص‌ها برای هر اثر اولویت اثر را برای ثبت در فهرست آثار طبیعی مشخص می‌کند که عبارتند از:
۱. داشتن تنوع زیستی مناسب؛
  ۲. داشتن چشم‌اندازها و جاذبه‌های بصری؛
  ۳. وجود حداقل یک گونه گیاهی خاص بومی؛
  ۴. داشتن جذابیت و امکانات گردشگری کافی یا شرایط ایجاد آن؛
  ۵. حمایت جوامع محلی؛
  ۶. عداشتن کمترین دخالت انسانی از قبیل چراچ دام و بهره‌برداری از معادن؛
  ۷. برخورداری از ضرایب با آسیب‌پذیری کمتر؛
  ۸. مستثنیات موجود در محدوده اثر حداقل باشد؛
  ۹. داشتن وسعت مناسب و کافی برای حفاظت؛
  ۱۰. دخالت نکردن یا اثرگذاری سایر دستگاهها و نهادهای؛
  ۱۱. خارج بودن از حریم‌های قانونی حفاظتی یا تأیید دستگاه‌های دولتی؛
  ۱۲. وجود امکانات دسترسی و راه‌های جانبی مناسب؛
  ۱۳. وجود بالقوه شرایط حفاظتی مناسب و استقرار پست‌های حفاظتی؛
  ۱۴. وجود سایر اولویت‌های حفاظتی در سازمان مانند وجود یک یا چند اثر و میراث فرهنگی.

• قوانین در حوزه میراث طبیعی

تبصره ماده ۲ قانون تشکیل میراث فرهنگی و گردشگری مصوب سال ۱۳۸۲ تبصره ماده ۲ قانون تشکیل میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به منظور هماهنگی در چگونگی امکان بهره‌گیری از میراث‌های سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به منظور هماهنگی در گروهی از میراث‌های طبیعی کشور و اجرای تعهدات مطروحه در کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی جهان نسبت به تدوین آینین نامه‌ای با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست اقدام کند. آینین نامه اجرایی تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - سازمان حفاظت محیط زیست - وزارت جهاد کشاورزی)

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۱ بنا به به پیشنهاد شماره ۱۳۸۴/۱/۳۱ مورخ ۸۴۲/۷۸۶ به اسناد تبصره ماده (۲) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (اصوب ۱۳۸۲) آینین نامه و گردشگری و به استناد تبصره ماده (۲) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (اصوب ۱۳۸۲) آینین نامه اجرایی تبصره ماده یاد شده را به شرح تصویب کرد.

ماده ۱- منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم نظیر یا محوطه طبیعی تاریخی و نیز پدیده‌ها و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آن‌ها تبیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرد.

ماده ۲- میراث‌های طبیعی موضوع این آینین نامه شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف- مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیر حفاظت شده.
- ب- بقایای دیرین شناختی انسانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت.

ج- مناطق مذکور در بندالف ماده(۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از قبیل آثار طبیعی و سایر مناطق تحت حفاظت.
د- آثار و بقایای دیرین شناختی جانوری و گیاهی.

ماده-۳- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری نسبت به شناسایی، پژوهش، ثبت، تعیین حریم و ضوابط حفاظتی و بهره‌برداری میراث‌های موضوع بندهای الف و ب ماده (۲) این آیین‌نامه اقدام نموده و میراث‌های ثبت شده تحت مدیریت سازمان مذکور را می‌گیرد.

ماده-۴- مناطق و میراث‌های موضوع بندهای ج و د ماده(۲) این آیین‌نامه تحت اختیار و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست قرار داشته و این سازمان همچنان وظایف محول شده و امور مربوط به تعیین و حفاظت و بهره‌برداری از آن‌ها را طبق مقررات مربوطه بر عهده دارد.

ماده-۵- دستورالعمل‌های بهره‌برداری پایدار از میراث‌های طبیعی کشور به طور مشترک به تصویب رئیس‌ای سازمان‌های میراث فرهنگی و گردشگری، حفاظت محیط زیست و جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور می‌رسد.

ماده-۶- سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان نماینده دولت در محوطه‌ها و مناطق تحت مالکیت دولت و منابع ملی واقع در مناطق چهارگانه موضوع بندهای ج و د ماده (۲) این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده-۷- ثبت آثار طبیعی کشور در فهرست میراث جهانی بر اساس مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه حسب مورد از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری یا سازمان حفاظت محیط زیست انجام خواهد شد.

• سامانه مدیریت میراث فرهنگی

به مجموعه‌ای از برنامه‌ها و فعالیتها گفته می‌شود که با هدف ثبیت مؤلفه‌های اساسی، موثر بر حفظ و ارتقاء سطح نگهداری میراث فرهنگی ملموس یا ناملموس و همچنین پایش، پیش‌بینی و جلوگیری از خطرات احتمالی برای آنها می‌باشد. این سیستم نیز به دو گروه سیستم مدیریت میراث فرهنگی ملموس و سیستم مدیریت میراث فرهنگی ناملموس تقسیم می‌شود. مطابق توصیه‌های کنوانسیون جهانی این فعالیتها شامل شناسایی، حمایت، پاسداری، حفاظت، احیا، معرفی، انتقال به آیندگان، پایش و پیشگیری و پیگیری جرائم می‌گردد.

شناسایی

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی (ملموس یا ناملموس) که مطابق تعاریف موجود مشتمل بر مطالعه، کشف، تعیین، تبیین، تدوین و ذخیره‌سازی مشخصات مربوط به عناصر و مؤلفه‌های مجموعه میراث ملی در هر یک از سطوح اعم از میراث فرهنگی ملموس و ناملموس، میراث طبیعی یا میراث ممزوج می‌باشد. این ذخیره‌سازی باید به گونه‌ای انجام پذیرد که مشخصات مذکور به صورت واحد فقط به عنصر یا مؤلفه مربوطه اشاره کرده و حالت انحصاری داشته باشد.

حریم

حریم محدوده‌ای است با خاصیت‌های قانونی برای حفظ اثر از راه پیوند آن با محیط که از سوی متولی اثر تاریخی تعیین می‌شود. هر موجودیتی از جمله اثر تاریخی دارای حریمی است که در وهله نخست ضامن بقای اوست، به این معنی که از یک سو بازدارنده و از سوی دیگر فراخواننده است. حریم از آن رو بازدارنده است که یکپارچگی و موجودیت اثر را حفظ و میزان آمیختن اثر را با دیگر موجودیت‌ها روش‌من می‌کند و از آن رو فراخواننده است که در پیوند با آنچه در محیط است، بودن خود را معنا می‌بخشد.

اگر بپذیریم که زندگی اثر را پیوندهایش با محیط میسر می‌کند و نسبت اثر با محیط از راه حریم قوام می‌یابد، حفاظت از اثر با حفظ حریم آن ممکن می‌شود. به این ترتیب شناخت حریم اثر برای حفظ پیوندهای آن با محیط از آغاز شکل‌گیری اثر تا لحظه توجه به آن، نخستین گام در فهم اثر و طرح احیای آن است. جران پیوندهای از دست رفته و ترسیم طرح مطلوب برای آینده در تعیین حریم اثر تاریخی مهم‌ترین مرحله است.

حفظ

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی ملموس مشتمل بر فعالیت‌هایی به منظور عدم تغییر و حفظ

ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع (مکان یا شیء) مورد نظر بر اساس آنها، حالت منحصر به فرد پیدا کرده و زوال یا فقدان ویژگی‌های مذکور در آن به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است. حفاظت از میراث فرهنگی ملموس به گروه‌های حفاظت فیزیکی، حفاظت شیمیایی و حفاظت بیولوژیکی و حفاظت از حریم تقسیم می‌شود. حفاظت فیزیکی برقراری شرایط امنیتی در مقابل خطرات انسانی و خطرات طبیعی، پیش‌بینی عوامل خطرزای فیزیکی و تمهیدات جلوگیری از آنها را شامل می‌شود. حفاظت شیمیایی جلوگیری از فرسایش یا تخریب در اثر عوامل و مواد شیمیایی، پیش‌بینی عوامل خطرزای شیمیایی و مقابله با آنها را در بر می‌گیرد. حفاظت بیولوژیکی جلوگیری از اثرات سوء میکروارگانیسم‌ها، گیاهان و حیوانات مضر و همچنین پیشگیری از ایجاد و تکثیر این موجودات را شامل می‌شود. حفاظت از حریم، جلوگیری از هرگونه تغییر، دخل و تصرف در حریم ثبت شده برای میراث ملموس که به صورت عام مرتبط با مکان‌های حائز اهمیت و به صورت خاص مرتبط با مؤلفه‌های بنایی گروهی و محوطه‌ها از میراث فرهنگی و مؤلفه‌های ساختارهای طبیعی و محوطه‌های طبیعی از میراث طبیعی است.

در معنای لغوی آكسفورد این نگهداشت، محافظت از آسیب‌باها را زوال، نگهداری با دقت و حال معمولاً در وضعیت کنونی از شر نابودی و دگرگونی تعریف شده است.

حفاظت یک فعالیت فرهنگی، هنری، فنی و مهارتی بر مبنای مطالعات علمی و انسان‌شناسانه و نیز پژوهش روشمند است. در واقع واژه حفاظت مفهومی کلیدی دارد که حاکی از فرآیندهایی است که بر انواع عملیات لازم برای صيانت از میراث فرهنگی تلاش می‌کند. حیطه این قبیل عملیات ممکن است بسته به نوع میراث مربوط تغییر کند. از جمله اقداماتی که برای پایدار ماندن اثر صورت می‌گیرد می‌توان به وضع قوانین، گماردن نگهبان، حصارکشیدن، کارهای محافظتی، کارهای پیشگیرانه، انجام اقداماتی که از گسترش هرگونه تخریب، دستکاری، مداخلات فیزیکی و غیرفیزیکی و ضایعات جلوگیری می‌کند اشاره کرد. در واقع حفاظت تمامی اعمالی است که حیات میراث طبیعی و فرهنگی ما را طولانی‌تر می‌کند و هدفش نشان دادن پیام‌های انسانی و هنری است.

صیانت

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی ناملموس مشتمل بر فعالیت‌هایی با هدف حصول اطمینان از باقی ماندن و حفظ موجودیت موضوع مورد نظر یا مؤلفه‌هایی که بر اساس آنها خصلت منحصر به فرد پیدا کرده و حذف یا تغییرات در آنها به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است، در سطح عام و تأمین شرایط تداوم و ارتقای آگاهی‌های تخصصی در سطح خاص (علقه‌مندان) به جهت حفظ مؤلفه‌های اصلی آن می‌باشد. صيانت امور نرم‌افزاری شامل قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها، راهنمایها، آموزش، معرفی و ... را در بر می‌گیرد. (طبق ترجمه لغوی آكسفورد) پاسداری از خطر یا حمله، نگهبانی، محافظت و دفاع، این اصطلاح را در معنای کلی برای نشان دادن انواع عملیات گوناگون، از پشتیبانی گرفته تا مرمت به کار می‌برند که برای حفظ میراث همراه باهتمام لازم است که در این راستا جهت امر صيانت عبارت دیگری با عنوان (حمایت) نیز دخیل بوده به جهت صيانت یک شیء با محوطه میراثی در مضمون خودش لازم بوده که تامین رویه‌های قانونی و اداری لازم به منظور فراهم آوردن شرایط محفوظ نگهداشت هر اثر است برشمرد.

نگهداری - حفاظت

زیرمجموعه‌ای از برنامه سامانه مدیریت میراث فرهنگی ملموس بوده که مشتمل بر فعالیت‌هایی است که تمرکز آنها بر تعییرات ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع (مکان یا شیء) مورد نظر بر اساس آنها خصلت منحصر به فرد پیدا کرده و این تغییرات به منزله آسیب به دارایی‌های ملی می‌باشد. نگهداری میراث ملموس به گروه‌های مرمت و استحکام-بخشی تقسیم می‌شود. مرمت شامل فعالیت‌هایی به منظور بازگردانی اثر آسیب دیده به حالت اولیه یا تبدیل اثر آسیب دیده به وضعیتی پایدار با تضمین تداوم زمانی قابل قبول بدون تغییر مؤلفه‌های اصلی اثر که بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده است، می‌باشد. استحکام بخشی شامل مداخلات، اقدامات و تمهیداتی به منظور ایجاد وضعیتی پایدار برای اثر مورد نظر در شرایط قابل استفاده با تضمین تداوم زمانی قابل قبول بدون تغییر مؤلفه‌های اصلی اثر (گاهی در برخی موارد اقدامات و مداخلات جهت حفاظت از کاربری به جهت تجدید ساختار به مداخلات مجاز و مرمت‌های ... و سازه‌ای ... خواهد شد) که بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده است، می‌باشد. این تمهیدات دربرگیرنده دو گروه مستقیم (بر روی اثر مورد نظر) و غیر مستقیم

(در محدوده اثر مورد نظر) است. نگهداری برای حفاظت نقش اساسی دارد و به مفهوم مراقبت حمایتی مستمر از ساختار و بستر یک مکان است و باید آنرا از دایره تعمیر تمیز داد. اهداف ضروری مراقبت باید در قالب همکاری همه متخصصان شایسته یا عامل بالقوه مشارکت از رشته‌های مختلف علمی بنا نهاده شود که شامل محافظت بنا و مرمت است که هر کدام به ترتیب اقداماتی برابر گسترش نیافتند بیماری و بررسی شروع به مطالعات و تحقیق و آزمایش بوده تا عملی در جهت به تأخیر انداختن یا حذف مسیر زوال آن باشد که در نگهداشت ارزش‌های شکلی و تاریخی یک اثر تلاش می‌کند و هرگونه مداخله و دخل و تصرف سیستم در اثر که هدف برقا داشتن، کفایت بخشیدن و ایستایی بخشیدن به آن و اساس ساختن خوانایی پیام اثر و انتقال تمامی آن به نسل آینده است که گاه از طریق مرمت تکمیلی و گاه آناسیتولوزی، بربایی و حذف اضافات بعدی صورت می‌پذیرد و کار استحکام بخشی تا آنجا که ممکن است به منظور محافظت از تمامی بخش‌های ارزشمند و حفظ حرمت بناهای کهن به محیط سنتی آن و پیوندهای محیط اطرافش براساس حفظ ارزش‌های هنری و سازه‌ای و تاریخی صورت می‌گیرد و عملیاتی است که منطبق با تعریف محافظت و مرمت می‌باشد. شایان ذکر است نگهداشت ثابت و مستمر میراث اجازه خواهد داد که در دراز مدت از انجام هزینه‌های هنگفت برای عملیات مربوط به کیفیت بخشیدن به آثار جلوگیری شود.

احیا

زیرمجموعه‌ای از سامانه مدیریت میراث فرهنگی (ملموس یا ناملموس) مشتمل بر سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های بازسازی، نوسازی و تعمیرات اساسی موضوعی در شرایط غیرقابل استفاده، به منظور ایجاد شرایط پایدار برای ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع مورد نظر بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده و زوال یا فقدان ویژگی‌های مذکور در آن به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است. این برنامه‌ها و اقدامات باید زمینه‌ساز استفاده و بهره‌برداری از این میراث فرهنگی را فراهم کنند. در واقع احیای فرآیند عملیات و اقدامات هدفمندی است که به منظور ارتقای سطح حفاظت، تضمین بقا و اعطای کاربری متناسب برای بهره‌برداری با حفظ اصالت و یکپارچگی آن برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا می‌شود که به منظور پیشگیری از تخریب اثر و زوال ارزش‌های آن و حضور مجدد اثر در حیات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی معاصر انجام شود. احیا در معنای لغوی خود حیات بخشیدن دوباره به هر چیز، حیات و کارکرد تازه بخشیدن به یک چیز یا یک ناحیه تعریف می‌شود.

• میراث جهانی (میراث فرهنگی و طبیعی)

۱. آثار: ساخته‌های معماری، پیکره‌ها و نقاشی‌های باستانی، المان‌ها و ساختارهایی با طبیعت باستان‌شناسی، کتیبه‌ها، سکونتگاه‌های داخل غارها و ترکیبی از موارد فوق که از دیدگاه تاریخی، هنری یا علمی دارای ارزش جهانی باشند.

۲. مجموعه بناهای: مجموعه‌ای از بناهای متصل یا جدا از هم، که به علت معماری شان، همگنی یا موقعیت چشم‌اندازشان، از دیدگاه تاریخی، هنری یا علمی دارای ارزش جهانی باشند.

۳. محوطه‌ها: ساخته‌هایی دست بشر یا سازه‌های توأم‌انسان و طبیعت و مناطق دربرگیرنده سایت‌های باستان‌شناسی که از دیدگاه تاریخی، هنری، قوم‌شناسی و مردم‌شناسی دارای ارزش جهانی باشند.

مصادیق میراث طبیعی عبارتند از: ویژگی‌های طبیعی متشکل از ساختارهای فیزیکی و زیستی یا گروه‌هایی از این ساختارها که از دیدگاه هنری یا علمی دارای ارزش جهانی درخور توجه باشند. ساختارهای زمین‌شناسی و جغرافیای طبیعی یا مناطق محصوری که زیستگاه گونه‌های جانوری و گیاهی هستند که از لحاظ علمی و حفاظتی دارای ارزش جهانی در خور توجه باشند. سایت‌های طبیعی یا مناطق محصور طبیعی که از دیدگاه علمی، حفاظتی و زیبایی طبیعی دارای ارزش جهانی در خور توجه باشند.

آثار توأم‌ان فرهنگی و طبیعی

اگر آثار بخشی یا تمام مشخصاتی که برای آثار فرهنگی و طبیعی توصیف شد را به صورت توأم داشته باشند،

به عنوان آثار تأثیرگذار فرهنگی و طبیعی شناخته می‌شوند.

منظور فرهنگی

منظور فرهنگی آثار فرهنگی هستند که تلفیقی از فعالیت‌های انسان و طبیعت است. منظور فرهنگی نمایانگر تکامل جامعه بشری و استقرار انسان‌ها در گذر زمان و تحت تأثیر موانع فیزیکی یا فرصلات‌هایی که محیط طبیعی ایجاد کرده و نیروهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی متواالی اعم از داخلی و خارجی هستند. انتخاب آنها باید هم برپایه ارزش‌های جهانی وهم شاخص بودن آنها به عنوان یک منطقه ژئوفرهنگی شاخص صورت گیرد و نیز به لحاظ توانایی آنها در ارائه عناصر فرهنگی اساسی و تمایز انجام پذیرد.

معیارهای ثبت یک اثر در فهرست میراث جهانی

کمیته میراث جهانی یک اثر پیشنهادی را دارای ارزش جهانی می‌داند، اگر یک یا بیشتر از یک معیار از معیارهای زیر را داشته باشد:

۱. نشانگر شاهکاری از نوع ساخته‌های بشری باشد.

۲. نمادی از تبادل ارزش‌های والای انسانی در دوره زمانی خاص و در یک حوزه فرهنگی جهانی در رابطه با پیشرفت‌های معماری، فنی، ساخته‌های هنری، طراحی شهرها و مناظر باشد.

۳. نشانگر گواهی منحصر به فرد یا حداقل استثنایی از یک سنت فرهنگی یا تمدن که پایرجاست یا ازین رفته باشد.

۴. نمونه‌ای برجسته از گونه‌ای بنا، معماری، مجموعه فنی یا منظر که در تاریخ بشر از مرحله چشمگیری برخوردار باشد.

۵. نمونه‌ای برجسته از سکونتگاه سنتی بشر یا کاربرد زمین که نشانگر فرهنگی خاص است، بالاخص زمانی که تحت تأثیر شدید تغییرات به گونه‌ای، بازگشت ناپذیر، آسیب دیده باشد.

۶. عبصورت مستقیم یا ملموس با واقعی یا سنت‌های زندگی، عقاید، باورها، فعالیت‌های هنری و ادبی دارای پیامدها و ارزش‌های جهانی در ارتباط باشد. (از نظر کمیته در موقع استثنایی و در ارتباط با سایر معیارها، معیار درج یک اثر در فهرست میراث جهانی است).

۷. نمونه برجسته نمایانگر مراحل عمده تاریخ کره زمین، شامل سابقه زندگی، رویه‌های مهم و متداوم زمین شناسی در تکامل اشکال زمین، یا مشخصه بازار جغرافیای طبیعی یا ریخت زمینی باشد.

۸. نمونه برجسته نمایانگر اهم رویه‌های متداول بومی و زیستی در تحول و تکامل آبهای زیرزمینی، آبهای شیرین، اکوسيستم‌های ساحلی و دریایی و جوامع گیاهی و جانوری باشد.

۹. شامل پدیده‌های شگرف طبیعی یا مناطقی با طبیعت زیبای استثنایی و ارزش‌های هنری باشد.

۱۰. شامل مهم‌ترین و برجسته‌ترین زیستگاه‌های طبیعی حفاظت از تنوع زیستی، دربرگیرنده گونه‌های خاص که از لحاظ علمی و حفاظتی دارای ارزش جهانی می‌باشند.

میراث ملی منقول

ثبت آثار منقول در فهرست آثار ملی ایران به استناد ماده ۱ و ۲ قانون راجع به حفظ آثار ملی ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی، فصل دوم نظامنامه اجرایی آن مصوب ۱۳۱۱ هیات وزراء، بند (ج) از ماده واحده قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۴ مجلس شورا، بند ششم از ماده سوم قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۸۱ شورای امنیت کشور، ماده ۲۲ آیین‌نامه حفاظت از میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۸۱/۱۲/۷ هیات وزیران و فصل دوم آیین‌نامه مدیریت، ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴ هیات وزیران، ماده ۱ کتوانسیون مربوط به اتخاذ تدابیر لازم برای منع کردن و جلوگیری از ورود و صدور و انتقال مالکیت غیرقانونی اموال فرهنگی مصوب ۱۴ نوامبر ۱۹۷۰ (الحقی ایران به موجب قانون مصوب ۱۳۵۳/۹)، بند ۳ لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاری‌های غیرمجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین‌المللی ۱۰۰ سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا

- ساخت آن گذشته باشد مصوب ۱۳۵۸/۲/۲۷ شورای انقلاب، تعریف می‌شود:
- منقول باشد.
  - در مملکت ایران احداث شده باشد.
  - عمری بالای یکصد سال داشته باشد.
  - دارای حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی(هنری) باشد.

• موزه‌ها

موزه موسسه‌ای است دائمی بدون هدف مادی که درهای آن به روی عموم گشوده است و در خدمت جامعه و پیشرفت آن قرار دارد. هدف موزه‌ها تحقیق در آثار و شواهد برگامانده از انسان و محیط زیست او، گردآوری، حفظ و ایجاد ارتباط بین آثار به ویژه به نمایش گذاردن آن‌ها برای بررسی و بهره‌وری معنوی است. موزه‌ها از لحاظ «گستره» به سه گروه محلی، منطقه‌ای و ملی و از لحاظ «ساختار» به دو گروه فضای بسته و فضای باز و از لحاظ «استقرار» به موزه‌های مکان ثابت یا مکان سیار، از لحاظ «زمانی» به دو گروه زمان ثابت و زمان آزاد، از لحاظ «ماهیت» به دو گروه موضوعات منقول و موضوعات غیرمنقول، از لحاظ «دیدار» به موزه‌های واقعی و موزه‌های مجازی و از لحاظ «موضوع» به پنج گروه تاریخی، هنری، علمی، فرهنگی، طبیعی و مختلف و از لحاظ «ساختار» به سه گروه ساختار ملموس و ساختار ناملmos و ساختار ممزوج (ملmos و ناملmos) تقسیم می‌شوند.

بازدیدکننده از موزه و اماكن فرهنگی-تاریخي
فردي است که با هدف فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و گذران اوقات فراغت از موزه‌ها و اماكن از موزه‌ها و اماكن فرهنگی-تاریخي دیدن می‌کند.

• میراث ملی غیرمنقول

بنای تاریخی-فرهنگی

هر بنایی که واجد یک یا چند ارزش فرهنگی، تاریخی و هنری باشد. بنای معاصری که واجد یک یا چند ارزش از ارزش‌های فوق یا ارزش مکان-رویداد باشد نیز بنای تاریخی-فرهنگی محسوب می‌شود.

مکان-رویداد
مکانی که صرفنظر از ویژگی‌های معماری یا تاریخ ساخت، محل وقوع رویدادها و وقایع سرنوشت ساز تاریخی بوده یا محل برگزاری یک سنت اجتماعی مستمر، پویا و هویت آفرین است.

عرضه تاریخی-فرهنگی

محدوده‌ای است که حدود اموال و آثار تاریخی-فرهنگی را تحدید و تعریف می‌کند.

محوطه تاریخی-فرهنگی

عرضه تاریخی-فرهنگی که قابلیت احیا و کاربری دوباره یا امکان بهره برداری با کاربری اولیه، برای آن وجود ندارد. همچنین کاملاً پیوسته با بستر محیطی بوده و بدون آن ماهیت وجودی خود را از دست می‌دهد. محوطه تاریخی-فرهنگی بخش غیرپویایی میراث بشری است که در بیشتر موارد، هدف غایی حفاظت از آن ایجاد سایت موزه یا موزه فضای باز است.

• پایگاه‌های میراث جهانی و میراث فرهنگی

به تشکیلات مدیریتی یکپارچه اطلاق می‌شوند که به منظور تحقق اهداف سازمان در آثار واجد ارزش‌های منحصر به فرد ملی و جهانی مستقر گردیده‌اند. این آثار متشکل از آثار ثبت شده در فهرست میراث ملی، آثار موجود در فهرست موقت میراث جهانی یا آثار ثبت شده در فهرست میراث جهانی می‌باشند. ساختار مدیریتی مربوطه به منظور تضمین شناخت بهینه، حفاظت، احیا و معرفی آثار فرهنگی مادی، معنوی و یا محیط‌های طبیعی در ایران تأمین شده‌اند که بناها، محوطه‌های باستانی، محدوده‌های شهری یا روستایی، آثار منفرد باستانی همچون سنگ‌نگاره‌ها، مناظر فرهنگی، موضوعات میراث معنوی و یا محیط‌های طبیعی

اهداف کلان پایگاهها

یا مجموعه‌ای از آنها را در بر می‌گیرد. در حال حاضر ۲۳ پایگاه جهانی و ۷۷ پایگاه ملی تحت نظارت دفتر امور پایگاه‌های سازمان اداره می‌شوند.

- ایجاد ساختاری پویا و کارآمد برای مدیریت یکپارچه امور و مداخلات مربوط به آثار شاخص میراث فرهنگی ایران.

- ایجاد ساختار هرمی و تصمیم‌گیری بر اساس خرد جمعی شامل کمیته تخصصی امور پایگاه‌ها، هیات‌های راهبردی و ... برای مدیریت بهینه منابع انسانی و توان کارشناسی و علمی موجود کشور در راستای تحقق اهداف تعريف شده.

- شناسایی و ثبت آثار و مصاديق شناخته و ناشناخته میراث فرهنگی مادی و معنوی واقع در حوزه هر یک از پایگاه‌ها.

- برنامه‌ریزی جامع‌نگر در مورد موضوعات پژوهشی، مدیریت و انجام پژوهش‌های مستمر در خصوص مکان یا موضوع ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی واقع در حوزه هر یک از پایگاه‌ها در راستای تحقق اهداف کلان مجموعه پایگاه‌ها.

- حفاظت، مرمت و احیاء میراث فرهنگی مادی، معنوی یا طبیعی واقع در محدوده جغرافیایی یا موضوعی پایگاه مطابق ضوابط بین‌المللی، همچنین ضوابطی که از سوی سازمان ارایه شده یا خواهد شد، مناسب با شرایط و نیازهای محل.

- ایجاد و اداره دائمی امکانات و خدمات گردشگری و معرفی برای پایگاه و آثار واقع در محدوده آن، مطابق ضوابط بین‌المللی، همچنین ضوابطی که از سوی سازمان ارایه شده یا خواهد شد، مناسب با شرایط و نیازهای محل.

- تقویت ارتباط بین رشته‌های مختلف میراث فرهنگی در پژوهش، حفاظت، مرمت، معرفی، صنایع دستی، گردشگری و ... در خصوص موضوعات واقع در محدوده پایگاه.

- ایجاد سهولت و سرعت در امور اداری، فنی و پژوهشی مرتبط در یک مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی و پرهیز از ضوابط دست و پاگیر اداری.

- تسهیل در استفاده از نیروهای تخصصی برجسته و انجام فعالیت‌های علمی در مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی.

- ایجاد و تداوم آموزش در حین اجرا.

- ایجاد و تقویت ارتباطات اداری و محلی با کلیه دستگاهها و نهادهای محلی و مردمی جهت حمایت از مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی و مشارکت دادن تمامی مسؤولین محلی و مختصین ذیربطر.

برخی از مواد مربوط به قوانین میراث ملی منقول برگرفته از:

قانون راجع به حفظ آثار ملی ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

ماده اول- همه آثار صنعتی و ابنيه و اماكنی که تا اختتام دوره سلسله زندیه در مملکت ایران احداث شده، اعم از منقول و غیر منقول با رعایت ماده ۳ این قانون میتوان جزء آثار ملی ایران محسوب داشت و تحت حفاظت و نظارت دولت است.

ماده دوم- دولت مکلف است از همه آثار ملی ایران که فعلاً معلوم و مشخص است و حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی خاصی دارد فهرستی ترتیب داده و بعدها هم هرچه از این آثار مکشوف شود، ضمیمه فهرست مذبور بنماید. فهرست مذبور بعد از تنظیم، طبع شده و به اطلاع عامه خواهد رسید.

ماده سوم- ثبت مال در فهرست آثار ملی پس از تشخیص و اجازه کتبی وزارت معارف خواهد بود ولیکن ثبت مالی که مالک خصوصی داشته باشد باید قبل از مالک اخطار شود قطعی نمی‌شود مگر پس از آنکه به مالک اخطار و اعتراضی او اگر داشته باشد رسیدگی شده باشد و وظایف مقرره در این قانون راجع به آثار ملی فقط پس از قطعی شدن ثبت بر عهده مالک تعلق خواهد گرفت.

ماده هشتم- برای هر مال منقولی که در فهرست آثار ملی ثبت شده باید معرفی نامه در دو نسخه تنظیم شود که وصف و اصل و منشأ و کیفیت اکتشاف آن را معلوم کند و به یک یا چندین عکس از آن منضم باشد یک نسخه از این معرفی نامه در دفتر آثار ملی دولت مضبوط و نسخه دیگر مجاناً به مالک مال داده می‌شود و در هر قسم نقل و انتقال آن مال باید آن نسخه معرفی نامه همراه باشد و آثاری که بر ثبت مال در فهرست آثار ملی مترتب می‌گردد در تغییر ایادی نسبت به آن مال منفک خواهد شد.

نظامنامه اجرایی قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۱۱ هیات وزرا

ماده اول- تمامی آثار صنعتی اقوامی که تا انتهای دوره زندیه در خاک ایران زندگانی کرده اند عتیقه نامیده می‌شود.

عتیقات یا غیرمنقول است یا منقول، عتیقات غیرمنقول است وقتی که متصل به زمین بوده و با زحمت قابل حمل و نقل باشد و منقول است وقتی که غیرمنقول نباشد. امکنه طبیعی از قبیل غارها و پناهگاههای زیر صخور و صخوری که شامل آثار تمدن قدیم است جزو عتیقات غیرمنقول محسوب می‌شود. مصالح ساختمان یا تزیینات متعلقه به اینیه و امکنه طبیعی که از عتیقات غیرمنقول می‌باشد، در صورتی که جداگانه پیدا شده و به آسانی قابل حمل و نقل باشد از عتیقات منقول محسوب می‌شود.

فصل دوم - عتیقات منقول

ماده دوازدهم- عتیقات منقولی که از لحاظ تاریخ ملی حائز اهمیت بوده و در ایران در تصرف مالکان خصوصی باشد با رعایت مقررات ماده ۳ قانون در فهرست مخصوص به ثبت خواهد رسید این فهرست موسوم به فهرست آثار ملی منقول خواهد بود عتیقه منقول ممکن است در هر موقع به ثبت فهرست برسد. نتایج ثبت در تغییر ایادی نسبت به آن مال، ثابت و برقرار خواهد بود.

ماده سیزدهم- هرگاه عتیقه منقول بعنوان (آثار ملی) به ثبت قطعی رسیده باشد دوسریه که برای پیشنهاد ثبت تنظیم شده است به انضمام متن حکم وزارتی راجع به ثبت آن عتیقه تسلیم ضبط آثار ملی می‌شود. هرگونه انتقال جدید که بعد از ثبت رخ دهد و بطورکلی هر واقعه که با یک مال ثبت شده مرتبط باشد مفصلاً یادداشت و بتدریج ضبط دوسریه خواهد شد.

ماده چهاردهم- برای هر مال منقولی که به ثبت فهرست می‌رسد معرفی نامه در دو نسخه توسط اداره عتیقات تنظیم خواهد شد که حاوی یک یا چند قطعه عکس بوده و حتی المکان منشأ آن مال و کیفیت اکتشاف آن را تعیین نماید. یکی از آن نسخ در ضبط آثار ملی نگهداری شده و نسخه دیگر مجاناً به مالک مال داده خواهد شد و این نسخه در همه نقل و انتقالات بایستی همراه مال باشد.

ماده پانزدهم- عتیقات منقولی را که در فهرست ثبت شده است را نمی‌توان مورد هیچگونه تغییر یا مرمت و اصلاح جزیی و کلی قرار داد مگر با اجازه وزیر معارف و تحت نظارت اداره عتیقات. تخریب یکی از آثار ملی منقول و رعایت نکردن مقررات این ماده نسبت به خسارات واردہ مستلزم مجازات خواهد بود.

قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷ مجلس شورای اسلامی

بنده ماده ۳: ثبت آثار ارزشمند منقول و غیرمنقول فرهنگی- تاریخی کشور در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذیربطری.

آیین نامه حفاظت از میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۸۱ شورای امنیت کشور

ماده ۱۲- سازمان میراث فرهنگی کشور موظف است اموال منقول تاریخی- فرهنگی موجود در موزه‌ها و مجموعه‌های تاریخی- فرهنگی تحت پوشش آن سازمان را حافظ هر یک سال یکبار کتربل و حسب مورد اقدامات قانونی لازم را انجام دهد.

ماده ۱۹- همه دستگاههای دولتی که اموال تاریخی- فرهنگی در اختیار دارند، فهرست مصور این اموال را به سازمان میراث فرهنگی کشور ارسال خواهند داشت. آرشیو ملی اموال منقول تاریخی- فرهنگی کشور در سازمان مذکور تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۰- ملحقات و اموال منصوب یا موجود در بناهای تاریخی- فرهنگی که به طور جداگانه نیز دارای ارزش فرهنگی- تاریخی می‌باشند، توسط سازمان میراث فرهنگی کشور شناسایی و فهرست مصور آنها به آرشیو ملی اموال منقول تاریخی- فرهنگی ارسال می‌شود.

ماده ۲۲- سازمان میراث فرهنگی کشور موظف است، شناسایی کامل اموال تاریخی- فرهنگی منقول موجود در سطح کشور و ثبت آثار منقول ارزشمند در فهرست آثار ملی ایران را با اولویت در برنامه‌های خود پیش‌بینی کند.

لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاری‌های غیرمجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین‌المللی مدت یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد. (تصویب ۱۳۵۸ شورای انقلاب)

ماده واحده- نظر به ضرورت حفظ ذخایر متعلق و مربوط به میراث‌های اسلامی و فرهنگی و لزوم حفظ و حراست این میراث‌ها از نقطه نظر جامعه‌شناسی و تحقیقات علمی و فرهنگی و تاریخی و نظر به لزوم جلوگیری از غارت و صدور این ذخایر ارزشنه به خارج از کشور که طبق مقررات مملکتی و بین‌المللی منع شده است ماده واحده ذیل تصویب می‌شود:

۱. انجام هرگونه عمل حفاری و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی مطلقاً منوع است و مرتكب به حبس تأديبی از ۶ ماه تا ۳ سال و ضبط اشیای مکشوفه و آلات و ادوات حفاری به نفع بیت‌المال محکوم می‌شود. چنانچه حفاری در اماکن تاریخی که به ثبت آثار ملی رسیده باشد؛ انجام گیرد مرتكب به حداقل مجازات مقرر محکوم می‌شود.

۲. منظور از اشیای عتیقه اشیایی است که بر طبق ضوابط بین‌المللی یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد، در مورد اشیایی که قدمت آن از یکصد سال کمتر باشد پس از تأديبه خمس بهای تعیین شده آن از طرف کاشف به نفع بیت‌المال، اشیای مکشوفه به وی تعلق خواهد گرفت.

مستندات قانونی

بند "د" ماده ۱۱۴ قانون برنامه چهارم توسعه:

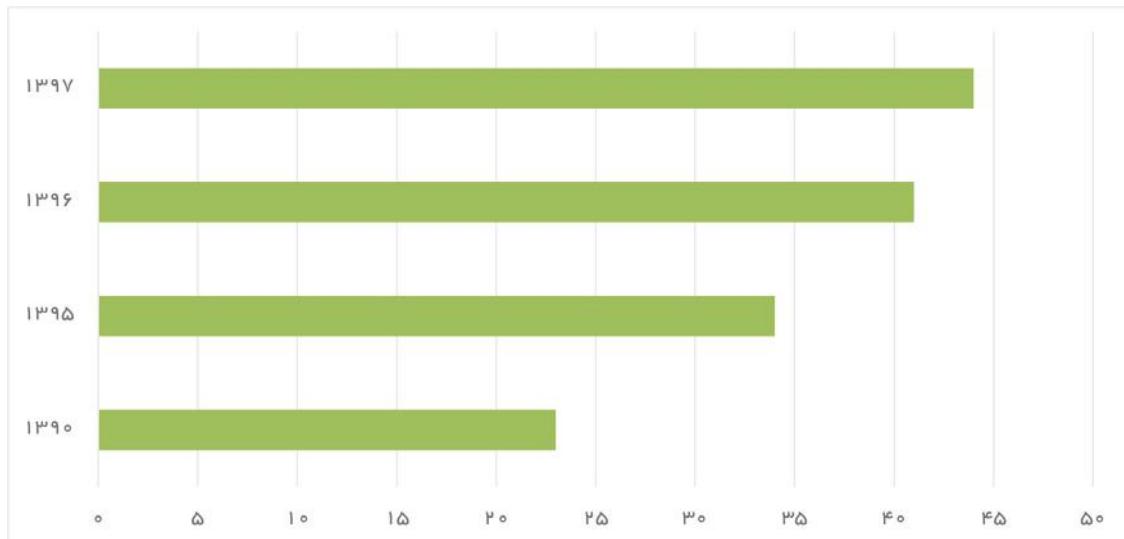
"د- ایجاد و تجهیز پایگاه‌های میراث فرهنگی در آثار تاریخی مهم کشور و مضامین اصلی مرتبط با موضوع میراث فرهنگی"

• موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی تاریخی

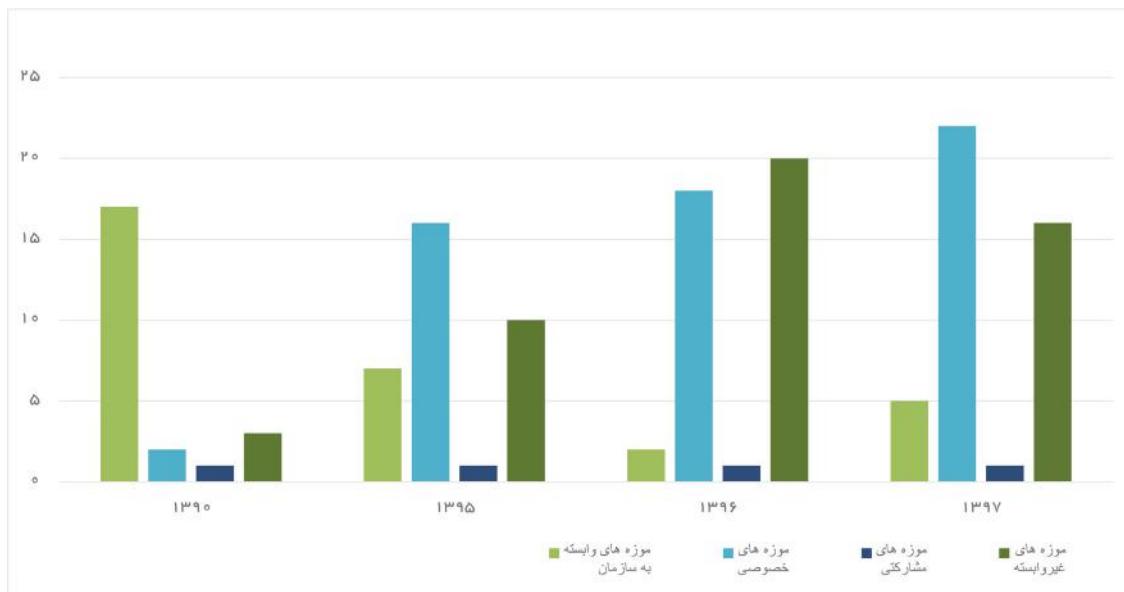
جدول تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور

جمع	موزه‌های غیروابسته	موزه‌های مشارکتی	موزه‌های خصوصی	موزه‌های وابسته به سازمان	سال - نوع موزه
۲۳	۳	۱	۲	۱۷	۱۳۹۰
۳۴	۱۰	۱	۱۶	۷	۱۳۹۵
۴۱	۲۰	۱	۱۸	۲	۱۳۹۶
۴۴	۱۶	۱	۲۲	۵	۱۳۹۷

نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور

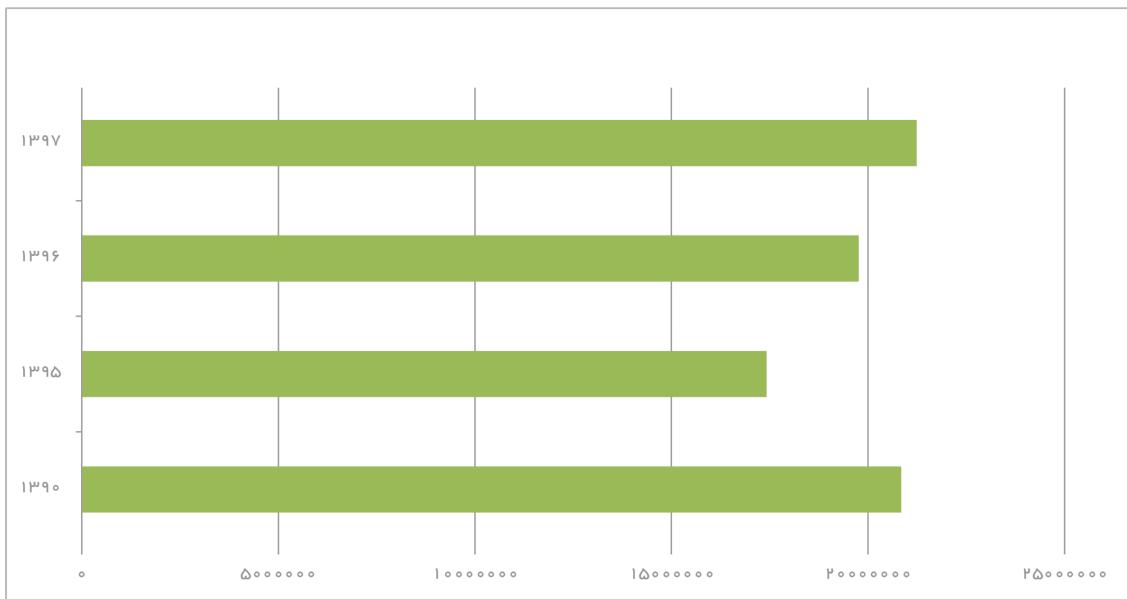
نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور به تفکیک نوع موزه

جدول تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور

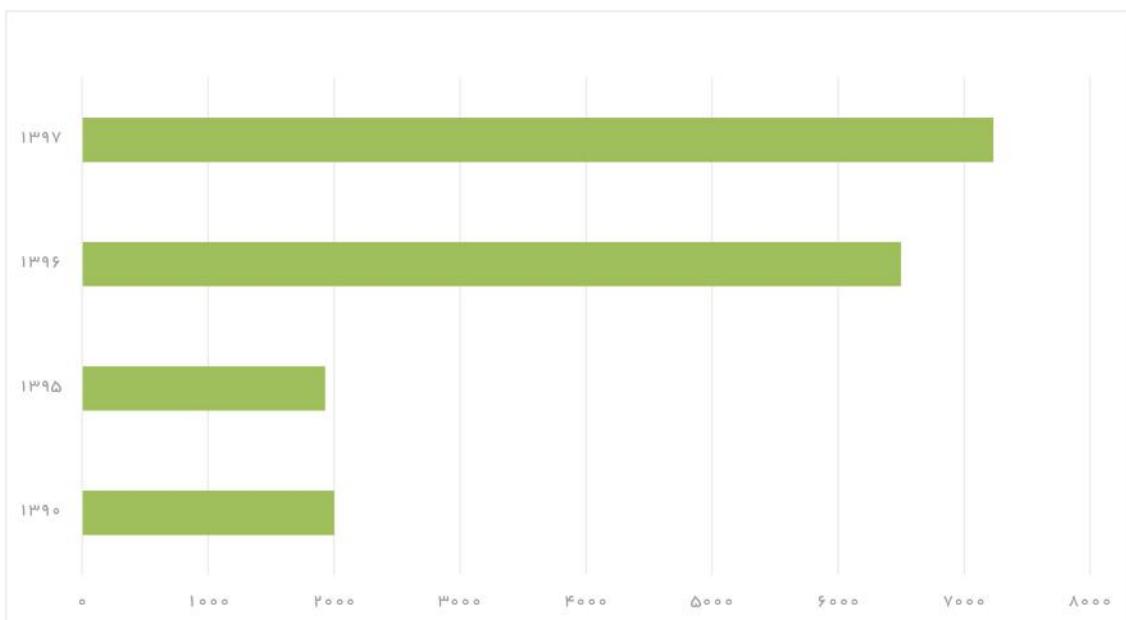
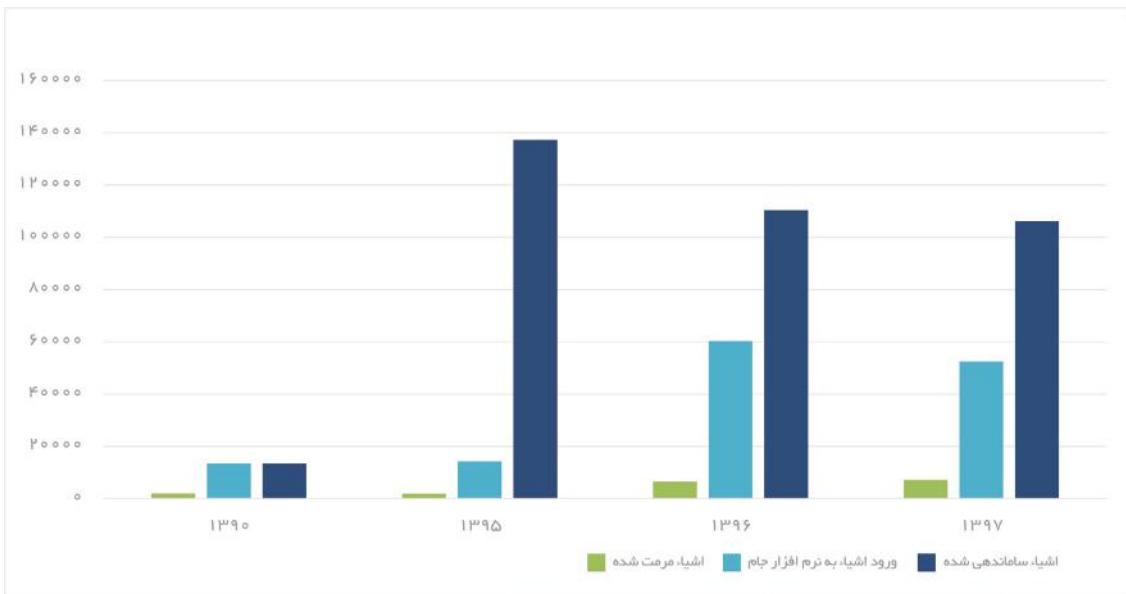
سال	تعداد بازدیدکنندگان		
	ایرانی	خارجی	جمع
۱۳۹۰	۲۰۴۲۰۱۶۰	۴۲۶۳۳۰	۲۰۸۴۶۴۹۰
۱۳۹۵	۱۵۸۸۹۷۷۱	۱۵۲۸۱۳۰	۱۷۴۱۷۹۰۱
۱۳۹۶	۱۸۱۱۰۰۹۷	۱۶۵۴۳۲۲	۱۹۷۶۴۴۱۹
۱۳۹۷	۱۹۷۳۳۲۹۸	۱۵۰۳۷۴۰	۲۱۲۳۷۰۳۸

نمودار تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور

جدول ساماندهی و مرمت اشیای موزه‌ها

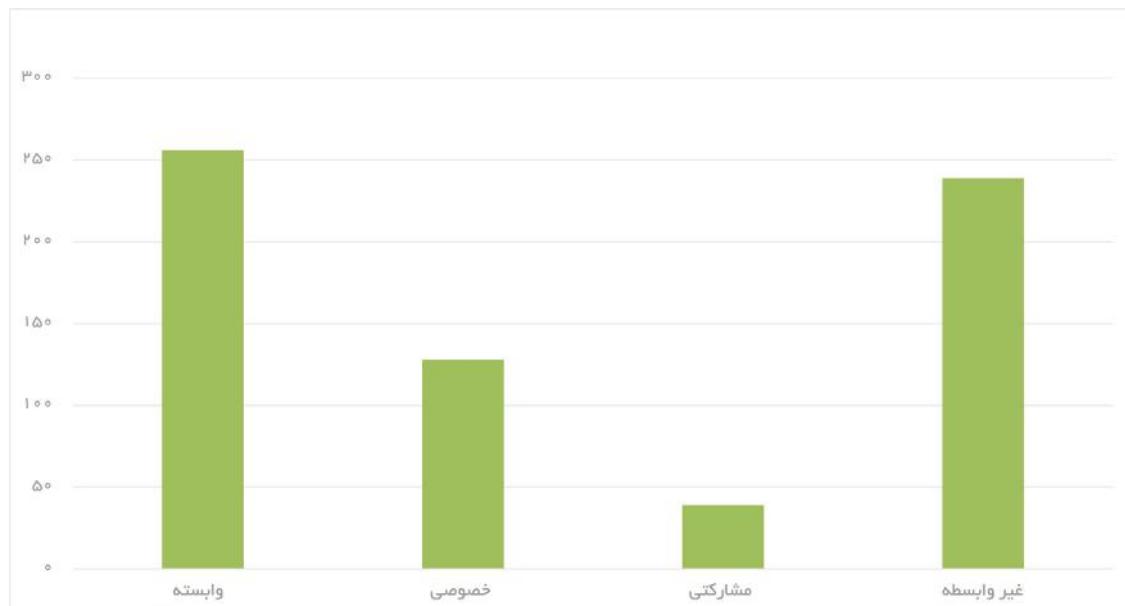
اشیای مرمت شده	ورود اشیا به نرم افزار جام	اشیای ساماندهی شده	سال
۲۰۰۰	۱۳۴۰۶	۱۳۴۰۶	۱۳۹۰
۱۹۲۸	۱۴۲۷۴	۱۳۷۳۲۲	۱۳۹۵
۶۴۹۹	۶۰۳۰۸	۱۱۰۳۷۹	۱۳۹۶
۷۲۳۲	۵۲۴۹۶	۱۰۶۱۵۸	۱۳۹۷

نمودار تعداد اشیای مرمت شده

نمودار ساماندهی، ورود اشیا به نرم افزار جام و مرمت اشیا

جدول موزه‌های فعال کشور

سال - نوع موزه	موزه‌های سازمان به سازمان	موزه‌های خصوصی	موزه‌های مشارکتی	موزه‌های غیروابسته	جمع
۱۳۹۵	۲۴۷	۷۹	۳۷	۱۴۹	۵۱۲
۱۳۹۶	۲۵۱	۱۰۳	۳۸	۲۲۳	۶۱۵
۱۳۹۷	۲۵۶	۱۲۸	۳۹	۲۳۹	۶۵۹

نمودار تعداد موزه‌های فعال کشور

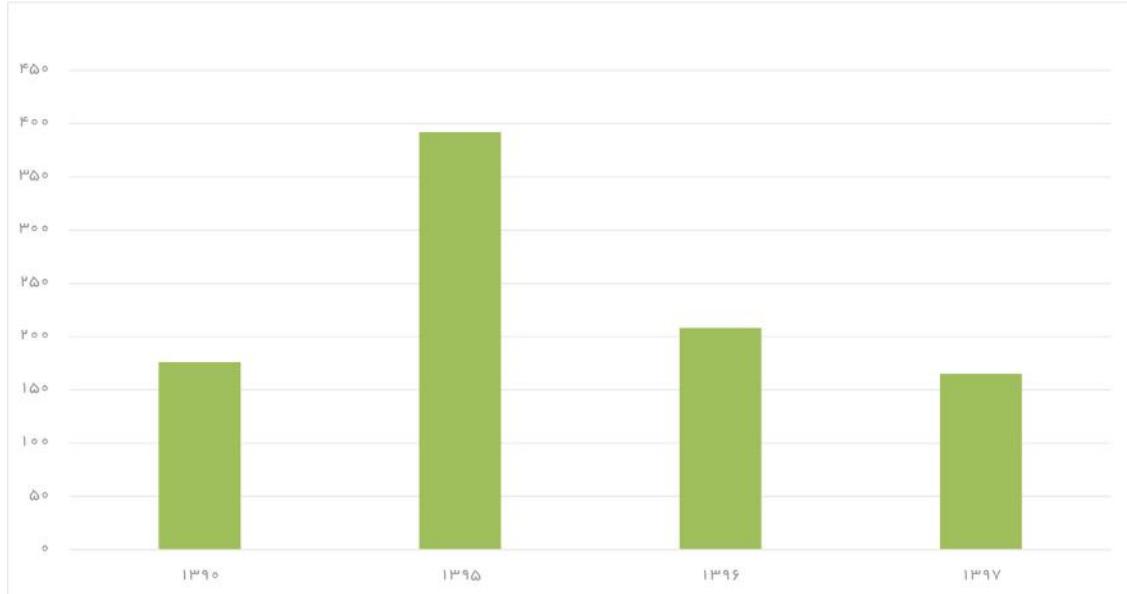
• حرائمه آثار ثبتی

جدول حرائمه مصوب آثار در سطح ملی به تفکیک استان

ردیف	نام استان	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰	۱۳
۲	آذربایجان غربی	۰	۲۳	۰	۴
۳	اردبیل	۰	۳	۶	۳
۴	البرز	۰	۴	۲	۷
۵	اصفهان	۰	۲۷۰	۴۳	۴
۶	ایلام	۱	۰	۰	۰
۷	بوشهر	۰	۰	۰	۰
۸	تهران	۳	۱۷	۱۵	۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۲	۲۲	۰	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۱۵	۰	۱۴
۱۱	خراسان رضوی	۱	۰	۱۰۶	۲
۱۲	خراسان شمالی	۲	۱۵	۰	۶
۱۳	خوزستان	۰	۲	۰	۴
۱۴	زنجان	۰	۰	۳	۳
۱۵	سمنان	۰	۰	۱۰	۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۰	۰	۰
۱۷	فارس	۱۲۴	۰	۰	۳۶
۱۸	قزوین	۰	۰	۰	۰
۱۹	قم	۳	۳	۰	۱۴
۲۰	کردستان	۰	۰	۱	۴
۲۱	کرمان	۰	۰	۰	۰
۲۲	کرمانشاه	۰	۰	۰	۱۰
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۱	۰	۰	۰
۲۴	گلستان	۰	۰	۰	۹
۲۵	گیلان	۱	۰	۰	۲
۲۶	لرستان	۲۱	۲	۹	۲
۲۷	مازندران	۷	۱۱	۲	۱۴
۲۸	مرکزی	۰	۰	۶	۹
۲۹	هرمزگان	۰	۰	۱	۰
۳۰	همدان	۰	۰	۴	۰
۳۱	یزد	۰	۰	۰	۰
جمع					۱۶۵
مجموع آثار در سطح ملی مصوب تا پایان سال ۱۳۹۷					۲۰۸
نحوه مجموع آثار در سطح ملی مصوب تا پایان سال ۱۳۹۷					۳۹۲
نحوه مجموع آثار در سطح ملی مصوب تا پایان سال ۱۳۹۶					۱۷۶

● مجموع آثار در سطح ملی مصوب تا پایان سال ۱۳۹۷، عدد کل کشیده می‌باشد.

نمودار حرايم مصوب آثار در سطح ملي

• میراث طبیعی

مجموع آثار ثبت شده در فهرست میراث طبیعی تا پایان سال ۱۳۹۷ **۵۷۰** مورد می‌باشد.

جدول میراث طبیعی ثبت شده به تفکیک استان و سال ثبت

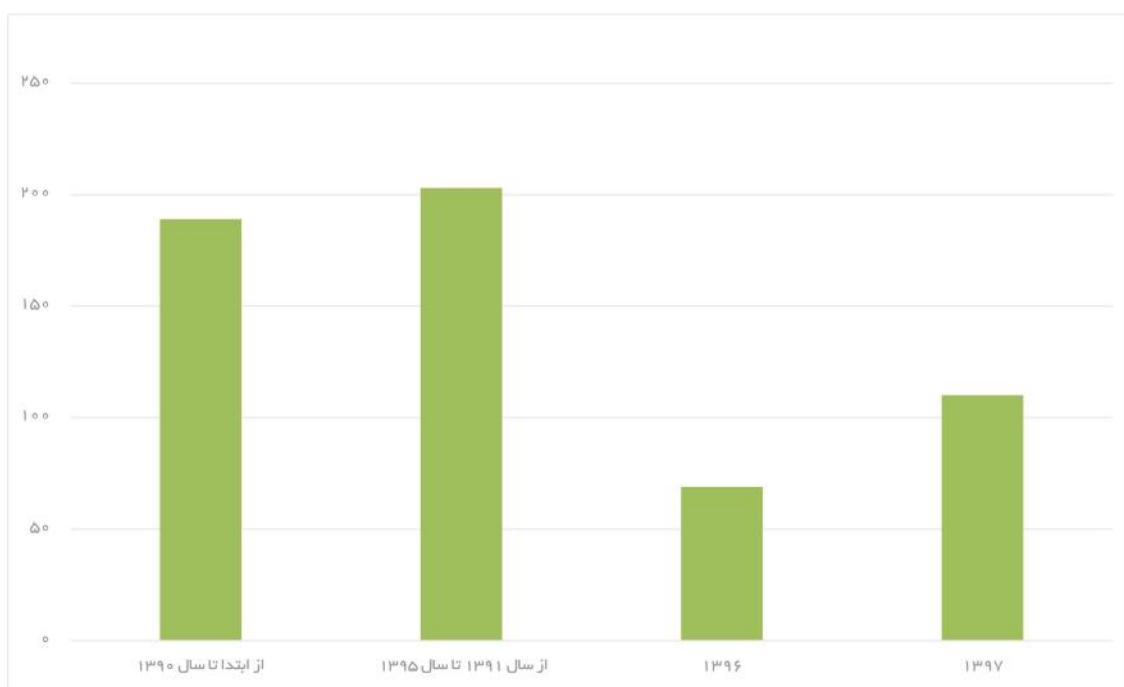
ردیف	نام استان	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۰
۱	آذربایجان شرقی	۶	۶	۱۰	۶
۲	آذربایجان غربی	۲	۳	۴	۰
۳	اردبیل	۳	۰	۰	۱
۴	اصفهان	۵	۲	۰	۱
۵	البرز	۴	۰	۱۲	۲
۶	ایلام	۱	۰	۴	۲
۷	بوشهر	۱	۰	۰	۶
۸	تهران	۰	۰	۱	۲
۹	چهارمحال و بختیاری	۶	۰	۵	۴
۱۰	خراسان رضوی	۵	۰	۲	۴
۱۱	خراسان جنوبی	۴	۱۰	۴۱	۱۰
۱۲	خراسان شمالی	۲	۰	۱۷	۲۳
۱۳	خوزستان	۰	۰	۷	۳
۱۴	زنجان	۵	۰	۲	۰
۱۵	سمانان	۵	۰	۰	۸

ادامه جدول در صفحه بعد

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲	۳	۰	۲
۱۷	فارس	۴	۷	۳	۵
۱۸	قزوین	۲	۱۲	۱۴	۱۴
۱۹	قم	۰	۰	۰	۹
۲۰	کردستان	۱۵	۷	۳	۰
۲۱	کرمان	۸	۶	۳	۳
۲۲	کرمانشاه	۰	۲	۰	۲
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲	۰	۰	۰
۲۴	گلستان	۲	۱	۰	۰
۲۵	گیلان	۵	۹	۵	۴
۲۶	لرستان	۲۰	۶	۳	۳
۲۷	مازندران	۵	۵	۵	۳
۲۸	مرکزی	۱۱	۱۹	۱۲	۱۳
۲۹	هرمزگان	۱۴	۱	۰	۰
۳۰	همدان	۱۰	۰	۰	۰
۳۱	یزد	۱۷	۲۰	۰	۳
جمع					
۱۸۹	۲۰۳	۶۹	۱۱۰		

نمودار تعداد میراث طبیعی ثبت شده در فهرست آثار ملی

۱ - ۵

• میراث جهانی

جدول آثار تاریخی-فرهنگی ثبت شده در فهرست میراث جهانی به ترتیب سال ثبت طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۷

ردیف	نام اثر	شماره ثبت	سال ثبت جهانی شمسی	سال ثبت جهانی میلادی	معیار ثبت اثر	شماره ثبت جهانی	سال ثبت جهانی	ردیف
۱	دولت‌آباد یزد	۷۷۴	۱۳۴۶	۲۰۱۱	۱۳۷۲	I-II-III-IV-VI	۱۳۹۰	با غایرانی
	پهلوان پور مهریز یزد	۶۳۳۴	۱۳۸۱					
	ارم شیراز	۱۰۱۳	۱۳۵۳					
	پاسارگاد شیراز	۱۹	۱۳۱۰					
	چهلستون اصفهان	۱۰۸	۱۳۱۰					
	فین کاشان	۲۲۸	۱۳۱۴					
	عباس‌آباد بهشهر	۷۴۵	۱۳۴۶					
	اکبریه بیرجند	۲۳۲۶	۱۳۷۸					
	ماهان کرمان	۱۰۱۲	۱۳۵۳					
	گنبد قابوس	۸۶	۱۳۱۰					
۲	مسجد جامع اصفهان	۹۵	۱۳۹۱	۲۰۱۲	۱۳۹۸	II	I-II-III-IV	
۳	کاخ گلستان	۴۱۷	۱۳۹۲	۲۰۱۳	۱۴۲۲	II-III-IV		
۴	شهر سوخته	۵۴۲	۱۳۹۳	۲۰۱۴	۱۴۵۶	II-III-IV		
۵	شوش	۵۱	۱۳۹۴	۲۰۱۵	۱۴۵۵	I-II-III-IV		
۶	منظر فرهنگی میمند	۴۱۳۵	۱۳۸۰	۲۰۱۵	۱۴۲۳	V		
۷	بیابان لوت	۲۰۳	۱۳۹۳	۲۰۱۶	۱۵۰۵	VII-VIII		
۹	قصبه گناباد	۲۹۶۳	۱۳۷۹	۲۰۱۶	۱۵۰۶	III-IV	۱۳۹۵	قنات ایرانی
	مونارdstان	۹۰۲۳	۱۳۸۲					
	گوهریز جوپار	۳۱۱۳۷	۱۳۹۳					
	اکبرآباد بهم	۳۱۱۶۳	۱۳۹۳					
	قاسم آباد بهم	۳۱۱۶۲	۱۳۹۳					
	بلده فردوس	۳۰۱۶۱	۱۳۹۰					
	زارج	۱۴۸۳۰	۱۳۸۴					
	حسن آبادمشیر	۲۹۹۷۶	۱۳۸۹					
	ابراهیم آباد	۳۱۱۵۰	۱۳۹۳					
	وزوان	۲۹۶۲	۱۳۷۹					
۱۰	مزدآباد میمه	۱۸۰۹۷	۱۳۸۵	۲۰۱۷	۱۵۴۴	III-V	۱۳۹۶	شهر تاریخی یزد
	منظر باستانشناسی ساسانی فارس	۱۵۰۰۰	۱۳۸۴					
	منظر فرهنگی میمند	۱۳۹۷	۲۰۱۸					

معیارهای فرهنگی

- VII** پدیده‌های ممتاز طبیعی یا مناطق برخوردار از زیبایی طبیعی استثنایی بوده و به لحاظ هنری و اجد اهمیت استثنایی باشد.
- VIII** نمونه برجسته‌ای که نمایانگر مراحل عمدی از تاریخ زمین، شامل سوابق حیات بر روی آن، فرآیندهای مهم زمین‌شناسی که مستمرا در تکامل اشکال آن مؤثر است یا نشانگر ویژگی‌های عمده چهارگایی طبیعی و شکل ظاهر زمین باشد.
- IX** نمونه برجسته‌ای که نمایانگر تحولات مهم و مستمر بوم‌شناسی زیستی یا تحول و تکامل آب‌های زیرزمینی، آب‌های شیرین، اکویستم‌های ساحلی و دریایی و جامعه گیاهان و جانوران باشد.
- X** دارای تنوع زیستی بالا و مهم‌ترین زیستگاه‌های طبیعی گونه‌های نادر که به لحاظ علمی پسرورت حفاظت از آن‌ها، اهمیت جهانی دارد.
- I نشان‌دهنده یک شاهکار از نیوگ و خلاقیت انسانی باشد.
- II لحاظ پیشرفت در معماری یا فناوری، برنامه‌ریزی شهری یا طراحی چشم‌انداز باشد.
- III گواهی بی‌همتا یا دست‌کم استثنایی بر یک سنت فرهنگی یا تمدن زنده یا از میان رفته باشد.
- IV نمونه‌ای برجسته در معماری یا تکنولوژی که مرحله‌ی مهمی از تاریخ بشر را نشان دهد.
- V نمونه برجسته‌ای از تعامل بین انسان و محیط زیست و یا نماینده یک فرهنگ باشد.
- VI به طور مستقیم مرتبط با رویدادها یا سنت‌های زندگی، افکار و عقاید یا آثار هنری یا ادبی دارای اهمیت عالی جهانی باشد.

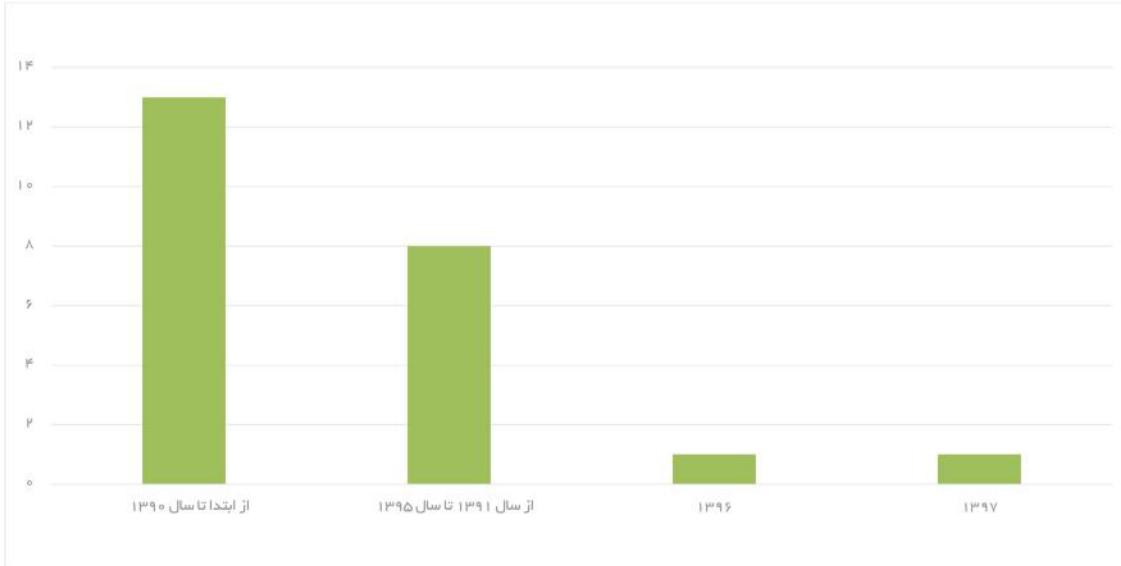
جدول آثار تاریخی - فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی

ردیف	نام اثر	استان	سال ثبت شمسی	سال ثبت جهانی میلادی	شماره ثبت جهانی	شماره ثبت ملی	سال شمسی ثبت ملی	سال ثبت ملی	معیار ثبت اثر
۱	تحت‌جمشید	فارس	۱۳۵۸	۱۹۷۹	۱۱۴	۲۰	۱۳۱۰		I-III-VI
۲	میدان امام اصفهان	اصفهان	۱۳۵۸	۱۹۷۹	۱۱۵	۱۰۲	۱۳۱۰		I-V-VI
۳	چغازنبیل	خوزستان	۱۳۵۸	۱۹۷۹	۱۱۳	۸۹۵	۱۳۴۸		III-IV
۴	تحت‌سلیمان	آذربایجان غربی	۱۳۸۲	۲۰۰۳	۱۰۷۷	۳۰۸	۱۳۱۶		I-II-III-IV-VI
۵	پاسارگاد	فارس	۱۳۸۳	۲۰۰۴	۱۱۰۶	۱۹	۱۳۱۰		I-II-III-IV
۶	بم و منظر فرهنگی آن	کرمان	۱۳۸۳	۲۰۰۴	۱۲۰۸	۵۱۹	۱۳۴۵		II-III-IV-V
۷	گنبد سلطانیه	زنجان	۱۳۸۴	۲۰۰۵	۱۱۸۸	۱۶۶	۱۳۱۰		II-III-IV
۸	بیستون	کرمانشاه	۱۳۸۵	۲۰۰۶	۱۲۲۲	۶۴۶۳	۱۳۱۰		II-III
۹	سنات استپانوس	آذربایجان شرقی			۴۲۹	۱۳۴۱			
	چوبان	آذربایجان شرقی			۷۷۴۳	۱۳۸۱			
	مریم مقدس جلفا	آذربایجان شرقی			۱۲۴۴۸	۱۳۸۴			
	حضرت مریم ارومیه	آذربایجان غربی			۱۶۴۹	۱۳۶۲			
	قره کلیسا	آذربایجان غربی			۴۰۵	۱۳۳۴			
۱۰	سازه‌های آبی شوستر	خوزستان	۱۳۸۸	۲۰۰۹	۱۳۱۵	۲۱۸۰	۷۷		I-II-V
۱۱	مجموعه آرامگاه و خانقاہ شیخ صفی الدین اردبیلی	اردبیل	۱۳۸۹	۲۰۱۰	۱۳۴۵	۶۴	۱۳۱۰		I-II-VI
۱۲	مجموعه بازار تاریخی تبریز	آذربایجان شرقی	۱۳۸۹	۲۰۱۰	۱۳۴۶	۱۰۹۷	۱۳۵۴		II-III-IV
۱۳	دولت آباد بزد	بزد			۱۳۴۶	۷۷۴			
	پهلوان پور مهریز بزد	بزد			۱۳۸۱	۶۳۳۴			
	ارم شیراز	فارس			۱۳۵۳	۱۰۱۳			
	پاسارگاد شیراز	فارس			۱۳۱۰	۱۹			
	چهلستون اصفهان	اصفهان			۱۳۱۰	۱۰۸			
	فن کاشان	اصفهان			۱۳۱۴	۲۳۸			
	مازندران	مازندران			۱۳۴۶	۷۴۵			
	عباس آباد بهشهر				۱۳۷۸	۲۳۲۶			
	خراسان جنوبی				۱۳۵۳	۱۰۱۲			
	ماهان کرمان	کرمان							

ردیف	نام آثار	استان	سال ثبت ملی	شماره ثبت ملی	سال ثبت جهانی میلادی	سال ثبت جهانی تئوسی	معیار ثبت اثر
۱۴	گنبد قابوس	گلستان	۸۶	۱۳۱۰	۱۳۹۸	۲۰۱۲	I-III-IV
۱۵	مسجد جامع اصفهان	اصفهان	۹۵	۱۳۱۰	۱۳۹۷	۲۰۱۲	II
۱۶	کاخ گلستان	تهران	۴۱۷	۱۳۳۴	۱۴۲۲	۲۰۱۳	II-III-IV
۱۷	شهرساخته	سیستان و بلوچستان	۵۴۲	۱۳۴۵	۱۴۵۶	۲۰۱۴	II-III-IV
۱۸	شووش	خوزستان	۵۱	۱۳۱۰	۱۴۵۵	۲۰۱۵	I-II-III-IV
۱۹	منظر فرهنگی میمند	کرمان	۴۱۳۵	۱۳۸۰	۱۴۲۳	۲۰۱۵	V
۲۰	بیابان لوت	کرمان، خراسان جنوی، سیستان و بلوچستان	۲۰۳	۱۳۹۳	۱۵۰۵	۲۰۱۶	VII-VIII
۲۱	قنات ایرانی	خراسان رضوی	۲۹۶۳	۱۳۷۹			
	قصبه گناباد			۹۰۲۳	۱۳۸۲		
	مون اردستان	اصفهان		۳۱۱۳۷	۱۳۹۳		
	گوهربیز چوپار	کرمان		۳۱۱۶۳	۱۳۹۳		
	اکبرآباد بهم	کرمان		۳۱۱۶۲	۱۳۹۳		
	قاسم آباد بهم	کرمان		۳۰۱۶۱	۱۳۹۰		
	بلده فردوس	خراسان رضوی		۱۴۸۳۰	۱۳۸۴		
	زارج	بیزد		۲۹۹۷۶	۱۳۸۹		
	حسن آباد مشیر	بیزد		۳۱۱۵۰	۱۳۹۳		
	ابراهیم آباد	مرکزی		۲۹۶۲	۱۳۷۹		
	وزوان	اصفهان		۱۸۰۹۷	۱۳۸۵		
	مزدآباد میمه	اصفهان					
۲۲	شهر تاریخی یزد	بیزد					
۲۳	منظر باستانشناسی ساسانی	سروستان					
	فیروزآباد	فارس		۸۹	۱۳۱۰		
	بیشاپور			۲۳	۱۳۱۰		
				۲۴	۱۳۱۰		

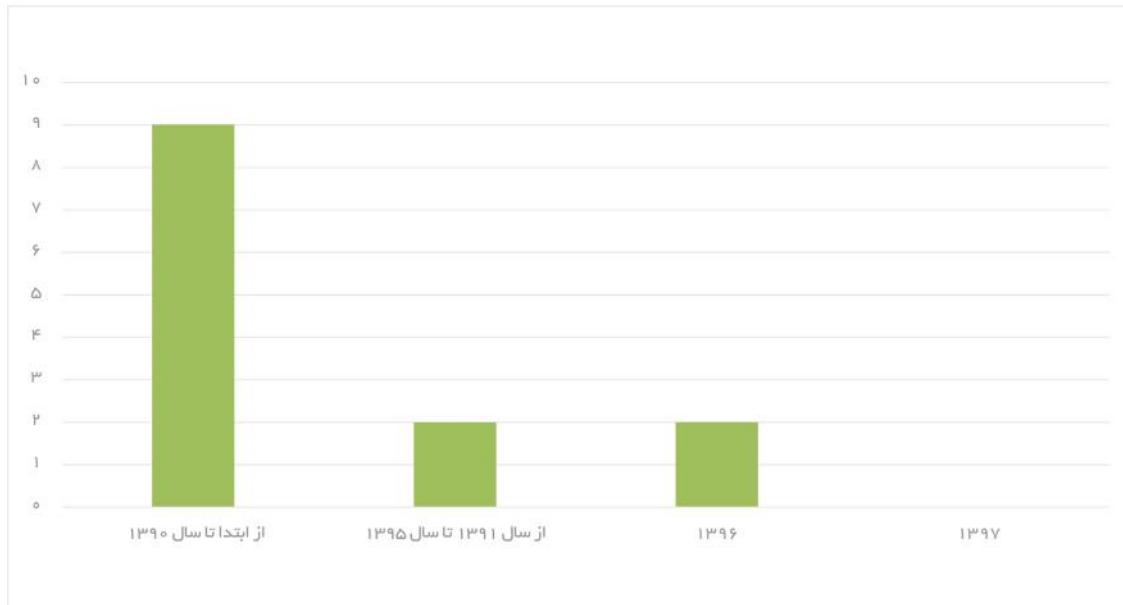
نمودار آثار تاریخی - فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی

جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی

ردیف	نام عنصر	گستره جغرافیایی	تاریخ
۱	ردیف موسیقی ایرانی	ملی	۱۳۸۹-۲۰۰۹
۲	نوروز با محوریت ایران در سال ۲۰۰۹ (۱۳۸۹) با محوریت هفت کشور ثبت جهانی شده بود.	چند کشوری- سال ۱۳۹۵: ایران، آذربایجان، افغانستان، ازبکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، پاکستان، ترکیه، قرقیزستان، قریبیستان، هند، عراق	۱۳۹۵-۲۰۱۶
۳	مهارت سنتی بافت فرش کاشان	ملی	۱۳۸۹-۲۰۱۰
۴	مهارت سنتی بافت فرش فارس	ملی	۱۳۸۹-۲۰۱۰
۵	تعزیه: نمایش آیینی	ملی	۱۳۸۹-۲۰۱۰
۶	آیین پهلوانی و زورخانه‌ای	ملی	۱۳۸۹-۲۰۱۰
۷	موسیقی بخش‌های خراسان	ملی	۱۳۸۹-۲۰۱۰
۸	مهارت‌های سنتی ساخت لنج ایرانی و دریانوردی با آن در خلیج فارس	ملی	۱۳۹۱-۲۰۱۱
۹	نقالی: هنر قصه‌گویی اجرایی ایرانی	ملی	۱۳۹۱-۲۰۱۱
۱۰	آیین قالی‌شویان مشهد اردہال کاشان	ملی	۱۳۹۱-۲۰۱۲
۱۱	فن پخت نان‌های تخت، لواش و ...	چند ملیتی: ایران، آذربایجان، ترکیه، قرقیزستان	۱۳۹۵-۲۰۱۶
۱۲	چوگان، بازی سوار بر اسب به همراه موسیقی و روایتگری	ملی	۱۳۹۶-۲۰۱۷
۱۳	مهارت ساخت و نواختن کمانچه	چند کشوری: ایران، آذربایجان	۱۳۹۶-۲۰۱۷

نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی

• آثار منقول فرهنگی-تاریخی

جدول آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی ایران به تفکیک استان

ردیف	نام استان یا مرکز فرهنگی	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	آذربایجان شرقی	.	.	.	.
۲	آذربایجان غربی	.	۳۹	۲۷	۸
۳	البرز	.	۱	۱۴	.
۴	اصفهان	۱	۰	۱۲	.
۵	ایلام	.	۰	۰	۵
۶	اردبیل	.	۰	۱۱	۳
۷	بوشهر	.	۰	۰	۵
۸	تهران	.	۰	۰	۲۷
۹	چهارمحال و بختیاری	.	۰	۱۰	۱
۱۰	خراسان جنوبی	.	۰	۰	۳
۱۱	خراسان رضوی	۱	۰	۰	۵
۱۲	خراسان شمالی	.	۰	۸	۶
۱۳	خوزستان	.	۰	۰	۰
۱۴	زنجان	۱	۰	۱۰	۶
۱۵	سمنان	.	۰	۳	۲۲
۱۶	سیستان و بلوچستان	.	۱۳۴	۳۶	۱۲
۱۷	فارس	.	۰	۳۲	۲۵
۱۸	قزوین	.	۰	۰	۰
۱۹	قم	۴	۰	۰	۳۳
۲۰	کرمان	.	۰	۰	۰
۲۱	کرمانشاه	.	۰	۰	۱۳
۲۲	کردستان	۲	۲۱	۰	۶
۲۳	کهکلیویه و بویراحمد	.	۰	۲۵	۵
۲۴	گلستان	.	۰	۳	۱۲
۲۵	گیلان	.	۱۲	۰	۲۲
۲۶	لرستان	.	۰	۰	۸
۲۷	مازندران	.	۰	۱۸	۰
۲۸	مرکزی	.	۰	۰	۳
۲۹	همدان	.	۰	۰	۴
۳۰	هرمزگان	.	۰	۳	۴
۳۱	یزد	۱	۰	۲۹	۱۵
۳۲	موزه ملی ایران	.	۰	۹۷	۷
۳۳	کاخ گلستان	.	۰	۱۲۸	۶۱
۳۴	موزه ملی قرآن	.	۰	۱۵	۱۳
۳۵	کاخ نیاوران	.	۰	۵	۲۶
۳۶	کاخ سعدآباد	.	۰	۰	۴۰
۳۷	باغ تغارستان دانشگاه تهران	.	۰	۰	۱
جمع					
۲۷۶					
۴۸۹					
۵۴۷					
۱۰					

فصل بیانات

ج ۱ - ۱

مورد مجموع آثار ثبت شده در فهرست میراث ناملموس در سطح ملی ۱۹۷۸/۱۹۹۰ باشد.

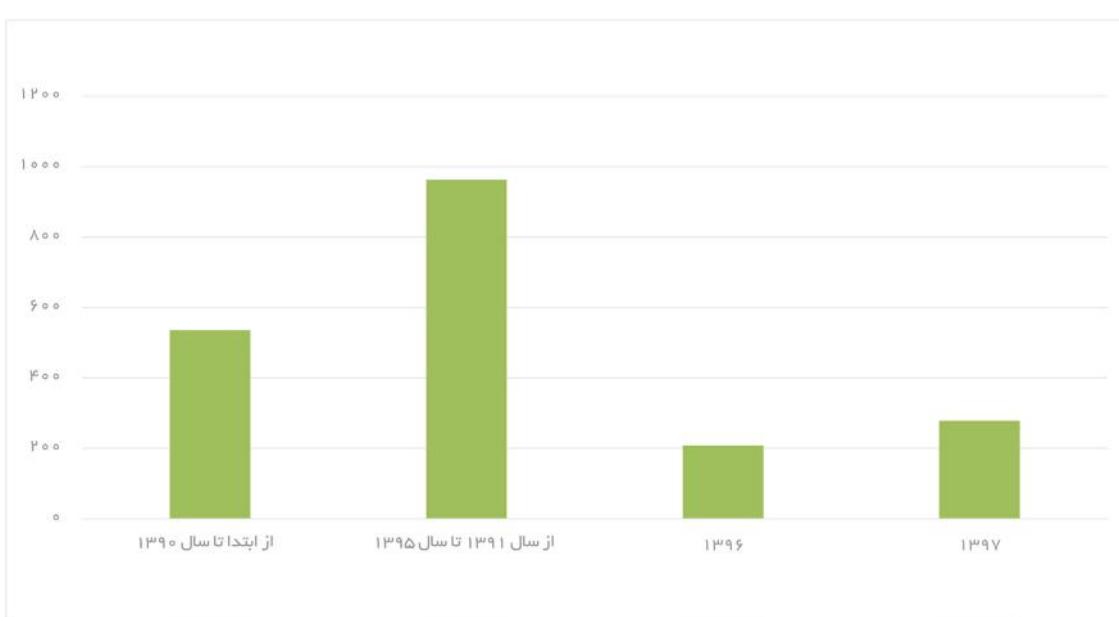
• میراث ناملموس

جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۱۵	۲۸	۸	۹
۲	آذربایجان غربی	۱۹	۵	۳	۵
۳	اردبیل	۹	۲۵	۰	۵
۴	اصفهان	۲۳	۵۱	۲۵	۲۱
۵	البرز	۶	۱۵	۱	۴
۶	ایلام	۱۵	۹	۰	۷
۷	بوشهر	۱۷	۲۵	۱۰	۹
۸	تهران	۹	۲۱	۰	۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۴	۳۶	۶	۸
۱۰	خراسان جنوبی	۱۱	۳۳	۹	۷
۱۱	خراسان رضوی	۱۴	۵۹	۱۳	۱۱
۱۲	خراسان شمالی	۱۲	۳۱	۱۰	۹
۱۳	خوزستان	۱۵	۴۶	۳	۵
۱۴	زنجان	۱۱	۱۱	۸	۷
۱۵	سمنان	۱۶	۵۸	۰	۲۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۲	۳۳	۰	۱۵
۱۷	فارس	۲۰	۳۱	۷	۹
۱۸	قزوین	۲۶	۳۵	۶	۹
۱۹	قم	۵	۱۱	۳	۹
۲۰	کرمانشاه	۱۱	۲۷	۵	۸
۲۱	کردستان	۲۰	۳۵	۰	۱۴
۲۲	کرمان	۲۲	۲۵	۵	۱۲
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰	۲۸	۳	۵
۲۴	گلستان	۶	۲۸	۱۷	۱۰
۲۵	گیلان	۲۳	۳۴	۰	۰
۲۶	لرستان	۹	۱۲	۱۶	۷
۲۷	مرکزی	۱۱	۱۸	۸	۴
۲۸	مازندران	۱۴	۴۲	۹	۱۱
۲۹	همزگان	۱۱	۳۰	۳	۳
۳۰	همدان	۱۴	۳۰	۰	۶
۳۱	بیزد	۲۰	۳۹	۱۴	۱۳
۳۲	ملی	۴۰	۳۷	۱۴	۱۱
۳۳	منطقه ای	۴۵	۱۴	۲	۲
جمع					۲۷۸

نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی

• آثار غیر منقول فرهنگی-تاریخی

جدول ثبت آثار غیرمنقول

ردیف	نام استان	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۰ تا
۱	آذربایجان شرقی	۴	۷	۲۶	۱۶۹۴
۲	آذربایجان غربی	۵	۵	۴۲	۱۴۶۱
۳	اردبیل	۴	۵	۳	۸۵۷
۴	اصفهان	۲۷	۲۲	۷۳	۱۶۷۹
۵	البرز	۴	۴	۱۰	۱۰
۶	ایلام	۶	۸	۲۲	۷۱۶
۷	بوشهر	۱۳	۷	۹	۲۷۸
۸	تهران	۷	۲۱	۱۷	۸۹۹
۹	چهارمحال و بختیاری	۹	۵	۲۳	۵۸۶
۱۰	خراسان رضوی	۱۰	۵	۲۸	۱۴۷۵
۱۱	خراسان جنوبی	۲۰	۱۲	۲۵	۵۳۶
۱۲	خراسان شمالی	۱۳	۲۳	۶	۴۶۸
۱۳	خوزستان	۳۷	۳۹	۳۶	۸۷۲
۱۴	زنجان	۱۱	۵	۲۳	۷۰۷

اپتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱۵	سمنان	۶۲۱	۱۷	۵	۴
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۶۰۷	۷	۲	۴۲
۱۷	فارس	۲۸۳۷	۴۵	۳۵	۳۳
۱۸	قزوین	۱۲۴۳	۱۵	۸	۶
۱۹	قم	۳۱۴	۸	۱۹	۵
۲۰	کرمانشاه	۲۰۵۳	۱۴	۲	۵
۲۱	کردستان	۷۶۷	۱۶	۱۰	۱۰
۲۲	کرمان	۵۷۷	۱۷	۹	۲
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۵۹۱	۲	۳	۶
۲۴	گیلان	۹۵۰	۲۱	۱۰	۱۱
۲۵	گلستان	۵۹۶	۴۷	۳۳	۳۳
۲۶	لرستان	۲۲۷۹	۶۰	۱۹	۲۸
۲۷	مرکزی	۷۹۱	۵۹	۱۰	۱۲
۲۸	مازندران	۶۴۵	۲۵	۹	۲
۲۹	همدان	۸۹۶	۲۶	۳	۱۶
۳۰	هرمزگان	۲۹۴	۳	۵	*
۳۱	یزد	۱۵۰۹	۱۲۸	۷	۳۲
جمع		۳۰۸۰۸	۸۵۳	۳۵۷	۴۱۷

• حفظ و احیاء بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی

جدول تعداد آثار غیرمنقول فرهنگی تاریخی بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی (حفظ شده و مرمت شده)

ردیف	مهم ترین برنامه / اقدام	واحد سنجش	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	مشارکت در مرمت اینیه، خانه‌ها، حمام‌ها و بازارهای تاریخی	تفاهمنامه	۵۹۹	۷۶۰	۷۶۸
۲	ساماندهی و تعمیر بناهای مهم تاریخی و مساجد جامع تاریخی	اثر	۳۳۹	۱۰۲۸	۹۷۱
۳	تعمیر و مرمت آثار و بناهای ثبت شده در اختیار دستگاه‌های دولتی	اثر	۴۶	۴۰	۵۱
۴	ساماندهی و مرمت محوطه‌ها و بناهای تاریخی، بقاع متبرکه و آرامگاه‌های تاریخی‌های مفاخر	اثر	۶۳	۳۱۳	۱۷۵
۵	مطالعه، مرمت و حفاظت بافت شهری و روستایی	بافت شهری و روستایی	۵۲	۱۶۳	۱۹۸
۶	ساماندهی و مرمت آثار تاریخی در طرح ایجاد اشتغال پایدار و اعطای کمک‌های فنی و اعتباری	اثر	-	-	۲۰۵

* آمار ارایه شده از مجموع اعشارات ملی و استانی محاسبه شده و پاتوچه به مستمر بودن پروژه‌های اجرایی حفاظت و مرمت بصورت تجمعی می‌باشد.

فهرست پایگاه‌های میراث جهانی در سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	نام پایگاه	شماره ثبت جهانی	ثبت میلادی	ثبت شمسي	معiar ثبت اثر	سال تاسيس
۱	آذربایجان شرقی	مجموعه بازار تاریخی تبریز	۱۳۴۶	۲۰۱۰	۱۳۸۹	II-III-IV	۱۳۸۹
۲	آذربایجان	مجموعه کلیساهاي ارامنه ايران	۱۲۶۲	۲۰۰۸	۱۳۸۷	II-III-VI	۱۳۸۰
۳	خراسان رضوي	مجموعه تاریخی تخت سلیمان	۱۰۷۷	۲۰۰۳	۱۳۸۲	I-II-III-IV-VI	۱۳۷۲
۴	اردبیل	مجموعه آرامگاه و خانقاوه شیخ صفی الدین اردبیلی	۱۳۴۵	۲۰۱۰	۱۳۸۹	I-II-IV	۱۳۸۴
۵	اصفهان	مسجد جامع اصفهان	۱۳۹۷	۲۰۱۲	۱۳۹۱	II	۱۳۹۱
۶	اصفهان	میدان امام اصفهان	۱۱۵	۱۹۷۹	۱۳۵۸	I-V-VI	۱۳۷۹
۷	تهران	کاخ گلستان	۱۴۲۲	۲۰۱۳	۱۳۹۲	II-III-IV	۱۳۷۸
۸		محوطه تاریخی چغازنبیل	۱۱۳	۱۹۷۹	۱۳۵۸	III-IV	۱۳۷۹
۹	خوزستان	سازه‌های آبی- تاریخی شوشتر	۱۳۱۵	۲۰۰۹	۱۳۸۸	I-II-V	۱۳۷۸
۱۰		محوطه تاریخی شوش	۱۴۵۵	۲۰۱۵	۱۳۹۴	I-II-III-IV	۱۳۸۰
۱۱	زنجان	گنبد سلطانیه	۱۱۸۸	۲۰۰۵	۱۳۸۴	II-III-IV	۱۳۷۸
۱۲		پاسارگاد	۱۱۰۶	۲۰۰۴	۱۳۸۳	I-II-III-IV	۱۳۸۹
۱۳	فارس	محوطه تاریخی تخت جمشید (پرسپولیس)	۱۱۴	۱۹۷۹	۱۳۵۸	II-III-VI	۱۳۷۹
۱۴	سيستان و بلوچستان	شهر سوخته	۱۴۵۶	۲۰۱۴	۱۳۹۳	II-III-IV	۱۳۸۳
۱۵	كرمان	بم و منظر فرهنگی آن	۱۲۰۸bis	۲۰۰۴	۱۳۸۳	II-III-IV-V	۱۳۴۵
۱۶		منظر فرهنگی میمند	۱۴۲۳rev	۲۰۱۵	۱۳۹۴	V	۱۳۸۲
۱۷	كرمانشاه	محوطه تاریخی بیستون	۱۲۲۲	۲۰۰۶	۱۳۸۵	II-III	۱۳۷۷
۱۸	گلستان	گنبد قابوس	۱۳۹۸	۲۰۱۲	۱۳۹۱	I-II-III-IV	۱۳۸۳
۱۹	اصفهان	فین					۱۳۸۹
۲۰		چهلستون					۱۳۸۹
۲۱	خراسان جنوبی	اكبريه					۱۳۸۸
۲۲		ارم					۱۳۸۹
۲۳	فارس	پاسارگاد					۱۳۸۹
۲۴	كرمان	شاهزاده ماهان					۱۳۸۹
۲۵	مازندران	عباس آباد					۱۳۸۳
۲۶		پهلوان پور					۱۳۸۹
۲۷	يزد	دولت آباد					۱۳۸۹

◀ ابتدای جدول در صفحه قبل

فصل
نهم

تاریخ‌گذاری

ج - ۲

۱۴

استان	ردیف	نام پایگاه	شماره ثبت	ثبت جهانی میلادی	ثبت جهانی شمسی	معیار ثبت اثر	سال تاسیس
اصفهان	۲۸	مون					
اصفهان	۲۹	مزدآباد					
خراسان رضوی	۳۰	وزوان					
خراسان رضوی	۳۱	گناباد					
خراسان جنوبی	۳۲	میاه بلده					
خراسان جنوبی	۳۳	گوهرریز					
کرمان	۳۴	قاسم آباد					
کرمان	۳۵	آکبرآباد					
مرکزی	۳۶	ابراهیم آباد					
یزد	۳۷	زارج					
یزد	۳۸	حسن آباد مشیر					
خراسان جنوبی	۳۹						
سیستان و بلوچستان	۴۰						
کرمان	۴۱						
یزد	۴۲	شهر تاریخی یزد	۱۵۴۴	۲۰۱۷	۱۳۹۶	VII-VIII	۱۳۸۲

جدول تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی (ملی) به تفکیک استان و سال تاسیس

ردیف	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۱	کندوان	آذربایجان شرقی	۱۳۸۶
۲	ربع رشیدی	آذربایجان شرقی	۱۳۹۶
۳	روستای اشتین	آذربایجان شرقی	۱۳۸۶
۴	قلعه بختک لیلان	آذربایجان شرقی	۱۳۹۷
۵	محوطه حسنلو	آذربایجان غربی	۱۳۸۲
۶	دژ بسطام	آذربایجان غربی	۱۳۹۳
۷	شهر تاریخی یزد	اردبیل	۱۳۹۷
۸	روستای تاریخی ابیانه	اصفهان	۱۳۸۱
۹	روستای تاریخی قهی	اصفهان	۱۳۸۲
۱۰	تپه سیلک کاشان	اصفهان	۱۳۸۳

ردیف	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۱۱	روستای تاریخی نیاسر	اصفهان	۱۳۸۴
۱۲	شهر زیرزمینی نوش آباد	اصفهان	۱۳۹۲
۱۳	محوطه فرهنگی ویگل	اصفهان	۱۳۹۷
۱۴	بافت تاریخی زواره	اصفهان	۱۳۹۴
۱۵	شهر تاریخی سیمراه (دره شهر)	ایلام	۱۳۸۴
۱۶	سیروان	ایلام	۱۳۹۶
۱۷	دهران	ایلام	۱۳۸۹
۱۸	کاخ‌های هخامنشی دشتستان	بوشهر	۱۳۸۸
۱۹	بافت تاریخی بوشهر	بوشهر	۱۳۹۵
۲۰	سیراف	بوشهر	۱۳۸۸
۲۱	قلاغ تاریخی چهارمحال بختیاری	چهارمحال بختیاری	۱۳۸۳
۲۲	تون	خراسان جنوبی	۱۳۸۴
۲۳	بافت تاریخی بیرجند	خراسان جنوبی	۱۳۸۶
۲۴	بافت تاریخی بشرویه	خراسان جنوبی	۱۳۸۶
۲۵	آسبادهای خراسان جنوبی	خراسان جنوبی	۱۳۹۶
۲۶	خوسف	خراسان جنوبی	۱۳۹۷
۲۷	نیشابور	خراسان رضوی	۱۳۸۱
۲۸	توس	خراسان رضوی	۱۳۸۱
۲۹	مجموعه رباط شرف	خراسان رضوی	۱۳۸۲
۳۰	محوطه تاریخی بنديان دره گز	خراسان رضوی	۱۳۹۴
۳۱	شهر تاریخی سبزوار	خراسان رضوی	۱۳۹۶
۳۲	آسبادهای خراسان رضوی	خراسان رضوی	۱۳۹۶
۳۳	محوطه شهر تاریخی بلقیس	خراسان شمالی	۱۳۸۶
۳۴	روستای روئین	خراسان شمالی	۱۳۸۶
۳۵	ایذه	خوزستان	۱۳۸۱
۳۶	محوطه ارجان	خوزستان	۱۳۸۲
۳۷	جندي شاپور	خوزستان	۱۳۸۶
۳۸	محوطه تاریخی دستوا	خوزستان	۱۳۹۷
۳۹	مجموعه بسطام و خرقان	سمnan	۱۳۹۴
۴۰	بافت تاریخی سمنان	سمnan	۱۳۹۷
۴۱	محوطه تاریخی کوه خواجه	سیستان و بلوچستان	۱۳۸۱
۴۲	مجموعه تاریخی بمپور	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۴

◀ ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۴۳	منظر فرهنگی، طبیعی باغ شهر جالق	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۷
۴۴	آسبادهای سیستان	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۴
۴۵	خلیج فارس و دریای مکران	سیستان و بلوچستان / چابهار	۱۳۹۴
۴۶	محوطه تاریخی بیشاپور-کاخ اردشیر و شهر گور*	فارس	۱۳۷۹
۴۷	قلعه فیروزآباد-سروستان*	فارس	۱۳۸۲
۴۸	بافت تاریخی شیراز	فارس	۱۳۸۲
۴۹	بافت تاریخی لار	فارس	۱۳۸۶
۵۰	منظر فرهنگی تاریخی قلعه الموت	قزوین	۱۳۸۰
۵۱	بافت تاریخی قزوین	قزوین	۱۳۸۴
۵۲	منظر فرهنگی تاریخی سمیران	قزوین	۱۳۸۶
۵۳	پایگاه محور تاریخی فرهنگی و مذهبی قم (قلی درویش - صرم)	قم	۱۳۸۹
۵۴	محوطه تاریخی زیویه و غار کرفتو	کردستان	۱۳۸۶
۵۵	منظر فرهنگی تاریخی اورامانات	کردستان	۱۳۹۵
۵۶	محوطه تاریخی جیرفت	کرمان	۱۳۸۶
۵۷	بافت تاریخی کرمان	کرمان	۱۳۸۷
۵۸	محوطه تاریخی کنگاور- معبد آناهیتا	کرمانشاه	۱۳۸۲
۵۹	محور ساسانی قصرشیرین	کرمانشاه	۱۳۸۲
۶۰	محوطه تاریخی تاق بستان	کرمانشاه	۱۳۸۳
۶۱	منظر فرهنگی تاریخی اورامانات	کرمانشاه	۱۳۸۶
۶۲	شهر تاریخی دهدشت	کوهکلیویه و بویراحمد	۱۳۸۲
۶۳	بافت تاریخی شهر استرآباد/گرگان	گلستان	۱۳۹۶
۶۴	محوطه تاریخی دیوار بزرگ گرگان	گلستان	۱۳۸۷
۶۵	شهر باستانی جرجان	گلستان	۱۳۹۷
۶۶	روستای ماسوله	گیلان	۱۳۸۰
۶۷	قلعه رودخان	گیلان	۱۳۸۶
۶۸	موزه روستایی گیلان	گیلان	۱۳۸۱
۶۹	قلعه فلک‌افلاک	لرستان	۱۳۷۹
۷۰	پلهای تاریخی لرستان	لرستان	۱۳۸۳
۷۱	بافت تاریخی بروجرد	لرستان	۱۳۸۳
۷۲	مجموعه تاریخی فرح آباد ساری	مازندران	۱۳۸۶
۷۳	روستای یوش	مازندران	۱۳۹۵
۷۴	بافت تاریخی تراق	مرکزی	۱۳۸۸

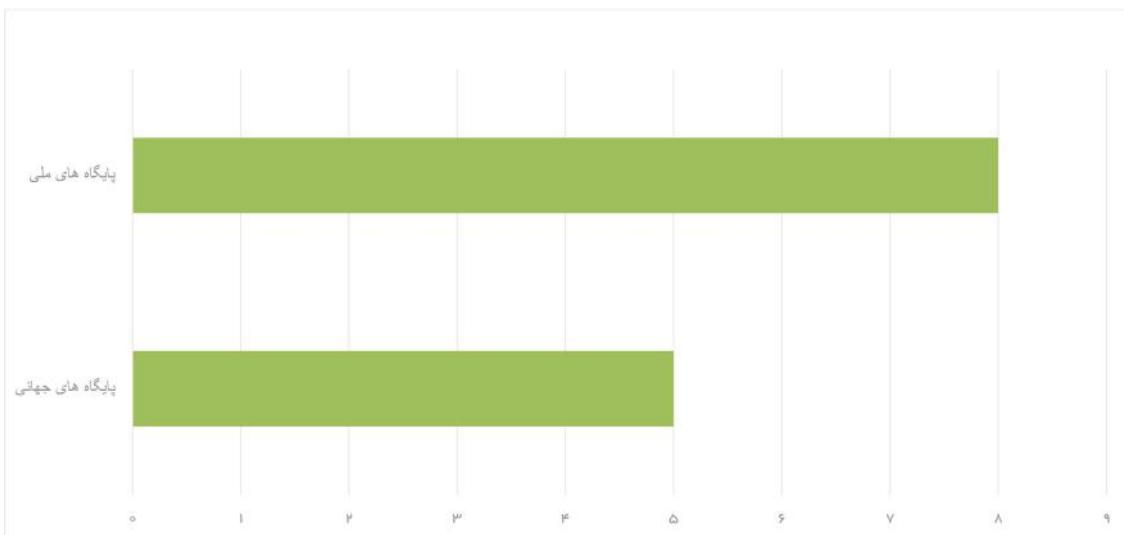
اپتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۷۵	مسجد جامع ساوه	مرکزی	۱۳۹۴
۷۶	لافت/ خلیج فارس و دریای مکران	هرمزگان	۱۳۹۴
۷۷	بافت تاریخی بندر کنگ	هرمزگان	۱۳۹۵
۷۸	محوطه باستانی هگمتانه	همدان	۱۳۷۹
۷۹	بافت تاریخی همدان	همدان	۱۳۸۲
۸۰	محوطه تاریخی تپه نوشیجان ملایر	همدان	۱۳۸۳
۸۱	دستکندهای سامن و ارزانفود	همدان	۱۳۹۵
۸۲	بافت تاریخی میبد	یزد	۱۳۸۱
۸۳	بافت تاریخی مهربیز	یزد	۱۳۸۳
۸۴	بافت تاریخی ابرکوه	یزد	۱۳۸۴
۸۵	بافت تاریخی شهر اردکان	یزد	۱۳۹۴

پایگاه‌های میراث فرهنگی ملی ایجاد شده در سال ۱۳۹۷

ردیف	نام اثر / پایگاه	واحد سنجش (تعداد پایگاه)
۱	محوطه تاریخی شهر یئری، استان اردبیل	۱
۲	محوطه تاریخی دستوا، استان خوزستان	۱
۳	محوطه تاریخی قلعه بختک لیلان، استان آذربایجان شرقی	۱
۴	محوطه تاریخی ویگل، استان اصفهان	۱
۵	بافت تاریخی خوسف، استان خراسان جنوبی	۱
۶	بافت تاریخی سمنان، استان سمنان	۱
۷	منظر فرهنگی، طبیعی باغ شهر جالق	۱
۸	شهر باستانی جرجان، استان گلستان	۱

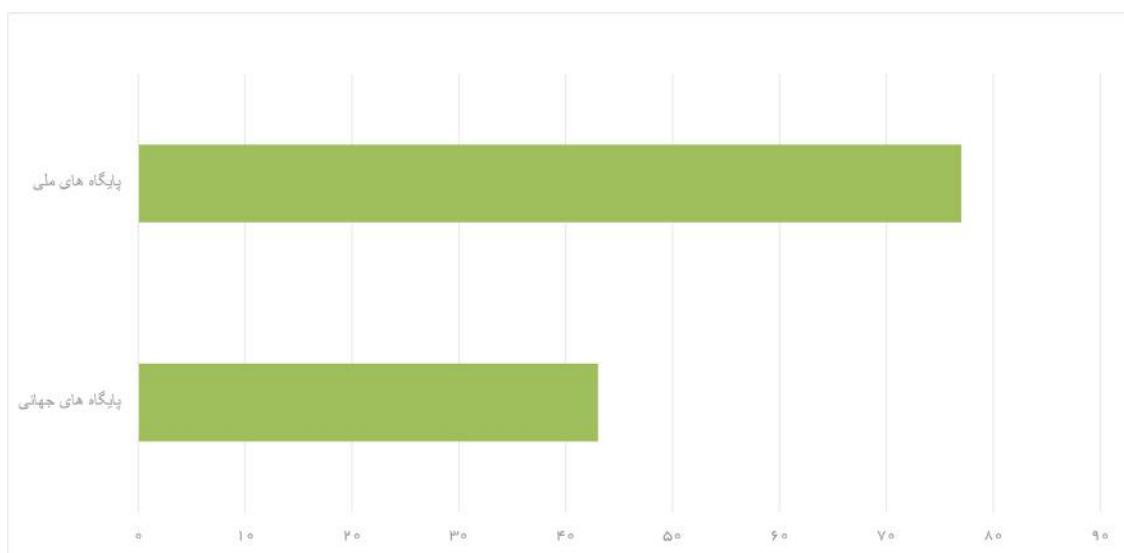
نمودار تعداد پایگاه‌های ایجاد شده در سال ۱۳۹۷

پایگاه های میراث جهانی ایجاد شده در سال ۱۳۹۷

ردیف	نام اثر / پایگاه	واحد سنجش (تعداد پایگاه)
۱	محور باستان شناختی ساسانی فارس (بیشاپور، سروستان، فیروزآباد، شهرگور)	۴

نمودار تعداد طرح‌های مطالعاتی، حفاظتی، مرمتی و ساماندهی تهیه شده

فصل دهم
میراث فرهنگی

سوزن دوزی - سیستان و بلوچستان

فصل دوم؛ صنایع دستی

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

• مقدمه

صنایع دستی و هنرهای سنتی بازترین تجلی و تبلور محسوس اندیشه و زیبایی‌شناسی ایرانی-اسلامی است که در طول سده‌های متوالی شکل گرفته و گسترش یافته است. این هنرها که در قالب حرف، صناعات و پیشه‌های کهن و سنتی از طریق آموزش استاد و شاگردی به مرحله ظهور و ثبوت رسیده، علاوه بر آفرینش هنری، اصلی‌ترین شیوه پرورش معنوی نیز محسوب می‌شده است. این صنایع و هنرها با ۲۹۵ رشته و زیر رشته بدون احتساب قالی و گبه همواره نقشی برجسته در زمینه اشتغال‌زایی داشته‌اند.

از آنجایی که کشورهای دنیا به استفاده از صنایع پاک در جهت توسعه پایدار طبیعت و حفظ محیط زیست گرایش پیدا کرده‌اند و از سویی سیاست اقتصادی کشور دوری از اقتصاد تک‌محصولی و اقتصاد مقاومتی می‌باشد، تولید و بازاریابی تولیدات صنایع دستی می‌تواند به عنوان عاملی موثر در رشد و توسعه اقتصاد کشور در سطح کلان مطرح شود و با توجه به جذایت‌های فرهنگی و هنری تولیدات صنایع دستی می‌تواند سفیر فرهنگی جهت حضور ایران در مجامع بین‌المللی در جهت شناساندن کشور و پتانسیل‌های فرهنگی هنری جوانان کشورمان به جهانیان باشد.

تعاریف و مفاهیم حوزه صنایع دستی

• صنایع دستی

صنایع دستی ایران مجموعه‌ای از صنایع هنری و سنتی است که ضمن رعایت ضوابط شرعی و قانونی با محوریت خلاقیت، ذوق و زیبایی‌شناسی با بهره‌گیری از مواد اولیه قابل دسترس تولید می‌شود و فرآیند ساخت و تولید محصول به صورت فردی یا گروهی، عمدتاً با دست و با کمک ابزار مورد نیاز انجام می‌گیرد. رشته‌های فرش دستیاف و صنایع دستی از قبیل نساجی سنتی، بافته‌های داری و غیرداری، پوشак سنتی، کاشی سنتی، سفال و سرامیک، صنایع دستی چوبی و حصیری، صنایع دستی دریابی، صنایع دستی استخوان، روکوزی‌های سنتی، آبغینه، صنایع دستی کاغذی، طراحی و نقاشی سنتی، سازهای سنتی، مینا کاری و پیشه‌های وابسته به گروههای یاد شده می‌باشند.(ماده ۱ - قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی)

• کالاها

کالاها مخصوصاتی با ماهیت فیزیکی هستند که برای آنها تقاضا و امکان ایجاد حق مالکیت وجود دارد و مالکیت آنها می‌تواند از طریق مبادله در بازار از یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر منتقل شود. کالاها برای پاسخگویی نیازها و خواسته‌های خانوارها یا جامعه یا برای استفاده در تولید سایر کالاها و خدمات مورد تقاضا قرار می‌گیرند یا به عبارتی به مخصوصاتی اطلاق می‌شود که توسط تولیدکننده به بازار عرضه و با دریافت بهای آن، باعث رفع نیازهای انسانی می‌شود.

• خدمات

خدمات فعالیت‌هایی است که با هدف بهبود و ارتقاء محصول اصلی انجام می‌گیرد و دارای ویژگی‌هایی همچون ناملموس بودن، تفکیک‌پذیری، تغییرپذیری، فناوری‌پذیری و مالکیت است. خدمات دارای موجودیت مستقلی نیستند که امکان ایجاد حق مالکیت بر آنها وجود داشته باشد. خرید و فروش خدمات از تولید آنها جدا نیست و این دو فرآیند همزمان صورت می‌گیرد. به بیان دیگر زمانی که تولید خدمتی به پایان می‌رسد باید به مصرف‌کننده ارائه شود.

عرضه صنایع دستی مشتمل بر مقداری از تولیدات دستی یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی است که تولیدکننده می‌تواند پس از تولید، آن را برای فروش به یک قیمت معین در دسترس مقاضی یا خریدار قرار دهد.

• تقاضای صنایع دستی

تقاضای صنایع دستی مقداری از تولیدات است که بر اساس قیمت مشخص توسط مقاضیان خریداری می‌شود یا به عبارتی تمایل فرد برای خرید کالاهای صنایع دستی را گویند.

• حرفه

پیشه‌ای که مستلزم وجود دانش، تخصص و همچنین مهارت‌ها و روش‌های خاص بوده که اصول علمی، تاریخی بر آن مهارت‌ها و روش‌ها، تأکید داشته و ارائه کننده کالا یا خدمات را به نوعی متعهد به انجام اصول و چارچوب‌هایی می‌کند.

• تولید

تولید فرآیندی است که طی آن با بهره‌گیری از مهارت و تخصص واحدهای تولیدی، نسبت به تولید محصول و ارائه خدمات اقدام می‌شود.

• کالاهای سرمایه‌ای

دارایی‌های ثابتی هستند که مستقیماً برای تولید کالاهای خود خدمات به کار گرفته می‌شوند. این کالاهای ضمن بادوام بودن، بهره‌وری سایر عوامل تولید را افزایش داده و ایجاد ارزش افزوده می‌کند.

• رشته‌های مصوب صنایع دستی

رشته‌های مصوب صنایع دستی به فهرست رشته‌های اطلاق می‌شود که مصوب و مورد تأیید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور است.

• گروه‌های اصلی صنایع دستی

رشته‌های مصوب صنایع دستی در ۱۸ گروه اصلی طبقه‌بندی شده که این گروه‌ها شامل: نساجی سنتی، بافته‌های داری و غیرداری، پوشاس سنتی، چاپ‌های سنتی، کاشی سنتی، سفال و سرامیک، صنایع دستی چرمی، هنرهای سنتی وابسته به معماری، صنایع دستی فلزی، صنایع دستی چوبی و حصیری، صنایع دستی دریایی، صنایع دستی سنگی، صنایع دستی استخوان، رودوزی‌های سنتی، آبگینه، صنایع دستی کاغذی، طراحی و نقاشی سنتی، سازهای سنتی و میناکاری می‌باشد. گروه‌های اصلی صنایع دستی را معمولاً با یک کد دورقمی مشخص می‌کنند.

• زیرگروه‌های صنایع دستی

به رشته‌های صنایع دستی و زیرمجموعه‌های آن اطلاق می‌شود که براساس نوع مواد اولیه و تکنیک تولید در گروه‌ها طبقه‌بندی شده‌اند. رشته و زیرمجموعه‌های آن هریک دارای یک کد دورقمی مجزا بوده که با احتساب کد دورقمی گروه مورد نظر، یک کد ۶ رقمی را تشکیل و به عنوان کد شناسه، معرف رشته مورد نظر است.

• عرضه صنایع دستی

عرضه صنایع دستی مشتمل بر مقداری از تولیدات دستی یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی است که تولیدکننده می‌تواند پس از تولید، آن را برای فروش به یک قیمت معین در دسترس مقاضی یا خریدار قرار دهد.

• کارگاه تولیدی صنایع دستی

کارگاه تولیدی صنایع دستی به محلی با موقعیت مکانی معین اطلاق می‌شود که شامل فضای کارگاهی، تأسیسات و نهاده‌های تولید (نیروی انسانی، ابزار و تجهیزات و سرمایه) است و صرفاً به منظور تولید و ساخت محصولات صنایع دستی ایجاد شده است. صلاحیت و فعالیت کارگاههای تولیدی صنایع دستی براساس مجوزهای صادره پروانه تولید انفرادی یا کارگاهی برای اشخاص حقیقی و حقوقی ازسوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تعیین می‌شود.

• نمایشگاه صنایع دستی

نمایشگاه صنایع دستی مکانی به صورت دائم یا موقت که هدف اصلی از برگزاری آن عرضه تولیدات حداقل یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی است.

• فروشگاه صنایع دستی

فروشگاه صنایع دستی مکانی با موقعیت معین بوده که به صورت دائم با هدف عرضه تولیدات حداقل یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی ایجاد شده باشد.

• معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان

این معاونت یکی از معاونت‌های اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان‌ها است و تنها مرجعی که مسئولیت بررسی استناد و مدارک ارائه شده، صدور، تمدید و ابطال مجوزها یا سایر امور اجرایی مرتبط با فعالیت‌های صنایع دستی را مطابق با قوانین و دستورالعمل مربوطه در سطح استان عهده‌دار می‌باشد.

• معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی (ستاد)

این معاونت یکی از معاونت‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور بوده که تنها متولی این هنر-صنعت است که وظایف سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت عالیه بر امور اجرایی صنایع دستی کشور را عهده‌دار می‌باشد.

• پروانه تولید انفرادی

پروانه تولید انفرادی، مجوزی است که بر اساس دستورالعمل مربوطه به متقاضی حقیقی دارای تخصص، تجربه، آشنایی کامل به فرآیند تولید و توانایی ساخت محصول در یکی از رشته‌های مصوب صنایع دستی اعطای می‌شود و بیانگر نوع و ظرفیت تولید و سرمایه‌گذاری ایجاد شده برای یک یا گروهی از محصولات در مکانی معین است.

• ظرفیت تولید

ظرفیت تولید توانی است که با توجه به ابزار، تجهیزات و دیگر امکانات یا نهاده‌های تولید، برای تولید صنایع دستی در یک کارگاه ایجاد شده است. ظرفیت تولید بر اساس ساعت‌ها و روزهای کاری سال و با توجه به ماهیت تولید تعیین شده و در مجوزهای صادره درج می‌شود.

• ظرفیت اسمی

ظرفیت اسمی به توان پیش‌بینی شده برای بهره‌برداری از یک کارگاه تولید محصولات صنایع دستی در یک رشته گفته می‌شود.

• ظرفیت رسمی

ظرفیت رسمی به توان واقعی و عملی یک کارگاه در تولید محصولات صنایع دستی در یک رشته گفته می‌شود.

• جواز تأسیس کارگاه

مجوز تأسیس کارگاه مجوزی است که برای راهاندازی و ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید، اشتغال، توسعه و تکمیل ظرفیت‌های موجود در یک رشته مصوب صنایع دستی صادر می‌شود و بیانگر پیش‌بینی ظرفیت و نوع تولید محصولات است.

• پروانه تولید کارگاهی

پروانه تولید کارگاهی مجوزی است که بر اساس دستورالعمل مربوطه به مقاضی حقیقی یا حقوقی (مدیر عامل یا کارفرما) دارای شخص، تجربه و آشنا به فرآیند تولید و ساخت محصول در یکی از رشته‌های مصوب صنایع دستی اعطای می‌شود و بیانگر نوع و ظرفیت تولید، میزان اشتغال و سرمایه‌گذاری ایجاد شده برای محصولات، در مکانی معین است.

• گواهی توانمندی مدیر فنی یا استادکار

گواهی است که پس از احراز توانایی‌های اجرایی مدیر فنی یا استادکار در انجام دادن تمامی مراحل ساخت یک محصول صنایع دستی در رشته مورد تقاضا، از سوی معاونت صنایع دستی و هنرهاست سنتی صادر می‌شود.

• گواهی کیفیت کارگاه

گواهی کیفیت کارگاه سندی است شامل مشخصات فنی یا سایر ضوابط دقیق که برای استفاده مداوم به عنوان یک قاعده، راهنمای تعریف جامع طراحی شده است. گواهی کیفیت قابلیت اطمینان و اثر بخشی محصولات تولیدی صنایع دستی را برای خریدار افزایش می‌دهد و دیگر تولیدکنندگان را بر آن می‌دارد تا کیفیت محصولات خود را جهت رقابت با کارگاه‌های دارای گواهی کیفیت، بالا ببرند.

توجه- این نوع گواهی توسط اداره کل حمایت از تولید معاونت صنایع دستی و هنرهاست سنتی صادر می‌شود.

• طرح توجیهی

طرح توجیهی، عبارتست از گزارشی که توجیه‌پذیری یک طرح را از جنبه‌های مختلف تولید، فنی و مالی مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد. طرح توجیهی همچنین زوایای سرمایه‌گذاری از قبیل میزان سرمایه‌گذاری در تولید و وضعیت موجود یک طرح را برای سرمایه‌گذار روشن می‌کند تا سرمایه‌گذار بتواند تصمیم‌گیری راحت و درستی از مسیر انتخاب شده داشته باشد.

• در ادامه جداول و نمودارهای حوزه صنایع دستی به تفصیل آمده است.

جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی به تفکیک استان و سال

تمدید پروانه تولید انفرادی				صدور پروانه تولید انفرادی				استان	ردیف
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰		
۱۰۸۱	۹۴۱	۷۷۶	۲	۷۵۲	۱۱۲۸	۷۴۴	۲۸۱۲	آذربایجان شرقی	۱
۴۰۵	۲۷۹	۲۹۶	۱	۱۳۶	۲۲۵	۳۲۰	۳۳۵	آذربایجان غربی	۲
۱۲۰۰	۶۱۵	۵۰۷	۱	۸۲۶	۵۰۱	۳۹۸	۲۱۶۵	اردبیل	۳
۱۹۰۹	۱۳۶۹	۲۲۳۵	۱۲	۶۲۷	۸۷۵	۱۳۴۷	۳۵۴۰	اصفهان	۴
۳۴۲	۳۰۸	۲۲۶	۰	۱۳۷	۹۳	۲۰۱	۳۲۹	البرز	۵
۶۲۷	۵۸۰	۳۲۷	۰	۱۶۹۴	۱۳۶۴	۱۳۶۰	۳۰۷	ایلام	۶
۶۷	۴۰	۱۸	۰	۱۶۱	۵۹	۲۱۷	۴۹۲	بوشهر	۷
۱۰۵۶	۸۷۰	۶۵۲	۲	۶۱۸	۷۴۰	۴۸۴	۱۱۸۶	تهران	۸
۵۳۳	۳۷۵	۱۲۰	۰	۷۸۵	۷۳۳	۶۰۵	۲۶۷۷	چهارمحال و بختیاری	۹
۲۱۵	۵۷	۱۲۳	۰	۱۶۰	۱۰۴	۲۶۳	۳۱۳	خراسان جنوبی	۱۰
۲۱۶۰	۲۳۹۸	۱۲۸۲	۱	۵۶۷	۹۹۳	۷۸۸	۷۰۶	خراسان رضوی	۱۱
۳۲۱	۲۳۲	۹۷	۲	۲۳۱	۲۱۶	۳۳۹	۱۷۵۵	خراسان شمالی	۱۲
۲۴۴	۱۹۳	۱۳۰	۰	۷۶۴	۱۸۲	۳۰۳	۴۳۹	خوزستان	۱۳
۶۲۸	۴۹۸	۲۹۸	۴	۴۲۵	۶۸۳	۱۹۵	۱۹۸۷	زنجان	۱۴
۴۴۸	۴۰۹	۱۸۶	۴۵	۱۱۸	۱۶۷	۸۷	۱۱۸۹	سمانان	۱۵
۳۸۴	۲۴۱	۱۷۹	۲	۲۱۸	۳۴۸۹	۷۱۲	۵۸۳	سیستان و بلوچستان	۱۶
۹۸۱	۵۴۰	۱۱۹۸	۱	۴۲۰	۶۰۸	۳۷۷	۵۸۸۳	فارس	۱۷
۲۷۶	۳۸۳	۲۴۳	۲	۳۳۲	۲۷۹	۲۱۵	۴۳۸	قزوین	۱۸
۴۲۳	۳۴۲	۴۲۷	۲۱	۷۶	۸۷	۸۲	۷۳۳	قم	۱۹
۱۴۵۲	۸۳۶	۷۸۱	۰	۸۹۶	۱۰۲۵	۹۰۱	۲۲۵۴	کردستان	۲۰
۱۴۶۰	۹۳۴	۱۴۱۰	۵۰۷	۵۸۸	۱۹۲	۲۵۸	۷۳۷۶	کرمان	۲۱
۴۳۴	۳۳۹	۲۶۳	۱۷	۱۰۸۷	۱۳۱۸	۸۱۲	۸۲۷	کرمانشاه	۲۲
۱۹۵	۱۱۹	۸۳۱	۲	۳۸۰	۴۵۵	۷۲۲	۳۰۵	کهگیلویه و بویراحمد	۲۳
۱۶۲۹	۸۲۲	۸۳۶	۲	۱۵۶۸	۱۰۴۰	۱۱۰۸	۳۷۵۶	گلستان	۲۴
۳۱۹۰	۲۰۶۶	۱۸۴۶	۷	۱۳۱۳	۱۲۰۲	۱۰۸۶	۸۷۹۷	گیلان	۲۵
۳۲۳	۲۰۹	۱۵۰	۱	۲۲۰	۳۵۳	۲۰۲	۳۹۷۷	لرستان	۲۶
۱۸۶۹	۱۳۶۹	۱۲۷۶	۱۲۹	۶۳۰	۳۲۸	۵۱۸	۱۷۸۶	مازندران	۲۷
۴۵۲	۳۲۱	۲۰۷	۲۳۲	۲۸۴	۴۹۱	۲۵۵	۱۱۰۵	مرکزی	۲۸
۱۸۸	۰	۸۷	۴	۲۶۸۶	۰	۱۷۲۲	۱۵۱	هرمزگان	۲۹
۱۹۳۳	۲۷۴۱	۱۶۸۹	۵	۱۲۲۲	۱۱۵۳	۵۹۳	۵۰۱۳	همدان	۳۰
۴۱۰	۵۱۱	۴۱۷	۲	۱۹۸	۲۶۱	۲۵۷	۳۹۶	یزد	۳۱
۲۶۸۲۵	۲۰۹۳۷	۱۸۴۹۱	۱۰۰۴	۲۰۱۱۹	۲۰۳۴۴	۱۷۴۷۱	۶۳۶۱۲	جمع	

فصلنامه
صنایع دستی

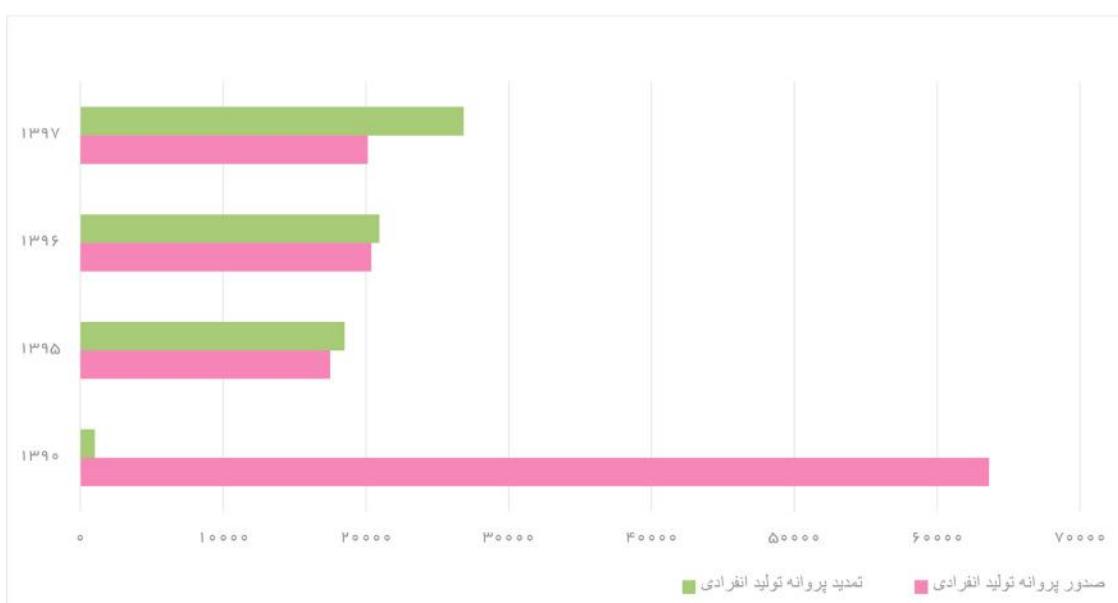
۱۹ - ۲

جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی به تفکیک استان و سال

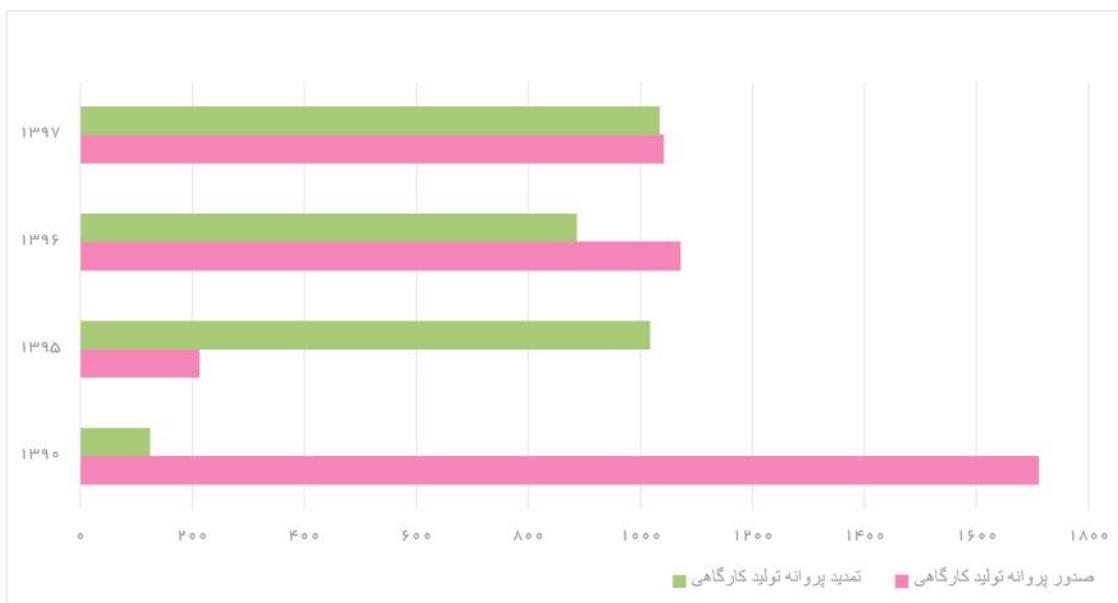
ردیف	استان	تمدید پروانه تولید کارگاهی				صدر پروانه تولید کارگاهی				سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰					
۱	آذربایجان شرقی	۴۲	۳۰	۳۶	۱	۴۷	۱۰۳	۳	۲۰					
۲	آذربایجان غربی	۲	۱	۲	۰	۶	۴	۱	۴۶					
۳	اردبیل	۴	۸	۱	۴	۱۴	۱۸	۲	۶					
۴	اصفهان	۴۳۵	۳۱۸	۵۶۰	۱۳	۱۴۵	۲۲۲	۴	۴۳۸					
۵	البرز	۲۸	۳۱	۵۲	۷۰	۲۰	۱۸	۰	۳۸					
۶	ایلام	۳	۳	۰	۰	۲۴	۲۳	۳۴	۰					
۷	بوشهر	۱	۰	۰	۰	۷	۲	۱	۱					
۸	تهران	۸۶	۷۲	۷۸	۱	۱۳۴	۴۱	۰	۴۰۰					
۹	چهارمحال و بختیاری	۵	۱	۰	۲	۸	۳	۱۰	۲					
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۱	۵	۱	۴	۲	۶	۰					
۱۱	خراسان رضوی	۱۶	۲۹	۱۲	۰	۳۵	۲۴	۱	۳۴					
۱۲	خراسان شمالی	۱	۳	۱	۰	۹	۴	۰	۸					
۱۳	خوزستان	۳	۳	۰	۰	۵	۱	۱۴	۰					
۱۴	زنجان	۴	۰	۲	۰	۱۱	۱۶	۴	۱۱					
۱۵	سمانان	۱۲	۴	۲	۰	۱۹	۱۸	۲	۰					
۱۶	سیستان و بلوچستان	۵	۰	۴	۰	۱۳	۷	۰	۷					
۱۷	فارس	۱۷	۲۸	۲۷	۰	۱۹	۲۰	۱۲	۲					
۱۸	قزوین	۹	۱	۴	۰	۹	۸	۳	۵					
۱۹	قم	۸	۱۱	۱۳	۵	۳	۷	۱	۲۳					
۲۰	کردستان	۰	۶	۰	۱	۱۰	۱۹	۱	۲۵					
۲۱	کرمان	۳	۵	۰	۰	۴	۲	۲۲	۱					
۲۲	کرمانشاه	۱۳	۸	۱۶	۱	۷۸	۸۴	۴	۲۹					
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱	۰	۰	۰	۱۴	۲۳	۳۲	۲					
۲۴	گلستان	۱۴	۱۳	۹	۰	۱۵	۱۳	۱	۳۶					
۲۵	گیلان	۹	۲	۱۷	۹	۴۸	۱۸	۴	۱۷					
۲۶	لرستان	۱	۰	۲	۰	۵	۷	۱۳	۳					
۲۷	مازندران	۱۲	۱۱	۸	۱۵	۲۱	۱۸	۱	۱۰					
۲۸	مرکزی	۱	۲	۰	۰	۴	۰	۱	۴					
۲۹	هرمزگان	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱۰	۰					
۳۰	همدان	۲۷۱	۲۸۲	۱۵۸	۱	۲۹۸	۳۲۹	۲۳	۵۳۱					
۳۱	بزد	۲۸	۱۳	۸	۰	۱۱	۱۷	۲	۱۲					
	جمع	۱۰۳۴	۸۸۶	۱۰۱۷	۱۲۴	۱۰۴۱	۱۰۷۱	۲۱۲	۱۷۱۱					

۷۶ - ۱

نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی

نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی

جدول میزان اشتغال جدید ایجاد شده از مجوزهای صادره صنایع دستی در سطح استان‌ها طی سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	بیواده تولید انفرادی									
		نوع مجوز (نفر)					بیواده تولید کارگاهی				
		مجموع	کارت شناسایی	جمع	مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	مرد
۱	آذربایجان شرقی	۵۹۲	۷۵۲	۹۵	۹۶	۹۷۶	۲۷۴	۳۴۵	۴۶	۴۰۱	۱۱۷
۲	آذربایجان غربی	۷۰	۱۳۶	۶۶	۶۷	۲۹	۵۲	۴۳۵	۴۹۱	۱۱۶	۶۰۰
۳	اردبیل	۷۶۰	۸۲۳	۱۳۶	۱۳۷	۰	۰	۴۳۷	۴۵۳	۱۴۷	۱۵۲
۴	اصفهان	۳۸۳	۳۶۴	۲۱۱	۱۸	۲۱۱	۴۳	۴۰۳	۵۰	۱۷۱	۲۴۱۸
۵	البرز	۱۰۱	۱۳۷	۵۱	۵۱	۱۱۲	۱۴۲	۴۵	۵۶	۱۶۵	۷۲۹
۶	ایلام	۱۶۰۷	۱۶۹۴	۱۶۴	۱۶۴	۳۸	۴۵	۴۳۹	۴۱۶	۱۹۷	۲۳۱۳
۷	بوشهر	۱۲۹	۳۳۲	۱۶۱	۱۶۱	۱۶	۱۸۰	۳۴۵	۴۱۴	۴۰	۵۰
۸	تهران	۳۵۹۶	۲۱۹	۱۸۶	۱۸۶	۲	۳۶	۳۲۷	۳۱۳	۴۱۰	۱۵۲۴
۹	چهارمحال و بختیاری	۷۲۷	۷۸۵	۶۱	۶۱	۳۷	۴۵	۳۲۷	۴۵۱	۷۸۴	۷۴۰
۱۰	خراسان جویی	۱۳۷	۴۸	۲۷	۲۷	۰	۹۰	۱۳۰۲	۱۳۴۱	۲۱۱۱	۱۱۰
۱۱	خراسان رضوی	۳۱۹	۵۶۷	۵۳	۵۳	۳۱۲	۴۳۲	۵۳۹	۸۱۴	۷۸۳	۹۷۹
۱۲	خراسان شمالی	۲۱۱	۲۳۱	۱۳	۱۳	۳۶	۴۰۲	۴۴۱	۶۲۶	۸۲	۷۰۸
۱۳	خوزستان	۷۸۸	۷۶۴	۸	۸	۲۲	۲۰۷	۹۷۱	۱۱۵	۶۱۰	۴۸۰
۱۴	زنجان	۳۲۶	۴۲۵	۲۲	۲۲	۵۰	۱۰۵	۹۳۶	۱۱۴۸	۱۴۰۰	۲۴۵
۱۵	سمنان	۳۳۵	۳۲۷	۴۰	۴۰	۲۸۵	۲۸۵	۳۸۰	۱۰۰	۳۸۰	۴۸۰

فصل دوچھی صنایع دستی

ابتداي جدول در صفحه قبل

جدول صدور و تمدید مجوزهای تولیدی صادره معاونت های صنایع دستی در سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	بیروانه تولید انفرادی										
		بیروانه تولید کارگاهی					بیروانه تولید صدور تمدید					
ردیف	استان	مجموع	کارت شناسایی					جمع				
		تعداد کل	تمدید	صدر	تمدید	جمع	بیشینه ۱۳۹۶	بیشینه ۱۳۹۷	بیشینه ۱۳۹۶	بیشینه ۱۳۹۷	بیشینه ۱۳۹۶	
۱	آذربایجان شرقی	۸۲۸	۱۱۱۳	۱۱۱۳	۰	۴۹۱	۴۹۱	۴۵۰	۴۵۰	۴۲	۴۷	
۲	آذربایجان غربی	۳۲۲	۵۷۷	۵۷۷	۰	۴۳۵	۴۳۵	۴۰۰	۴۰۰	۸	۲	
۳	ازربیجان	۳۰۵	۱۱۰۴	۱۱۰۴	۰	۵۰۳	۵۰۳	۴۰۰	۴۰۰	۴	۱۸	
۴	اصفهان	۱۱۰۴	۲۱۳۴	۲۱۳۴	۰	۱۴۳۱	۱۴۳۱	۷۰۰	۷۰۰	۵۸۰	۱۴۵	
۵	البرز	۲۷۶	۳۷۰	۳۷۰	۰	۴۵	۴۵	۳۰۰	۳۰۰	۲۸	۲۰	
۶	ایلام	۱۳۲	۶۳۰	۶۳۰	۰	۴۳۹	۴۳۹	۴۰۰	۴۰۰	۲۷	۳	
۷	بوشهر	۱۳۲	۲۱۵۷	۲۱۵۷	۰	۳۱۳	۳۱۳	۳۰۰	۳۰۰	۱	۷	
۸	تهران	۱۸۴	۱۱۴۲	۱۱۴۲	۰	۱۵۷	۱۵۷	۶۵	۶۵	۸۵	۱۳۴	
۹	چهارمحال و بختیاری	۵۰۶	۲۱۳۹	۲۱۳۹	۰	۱۳۴۵	۱۳۴۵	۴۵۰	۴۵۰	۱۳	۵	
۱۰	خراسان جنوبی	۱۸۴	۱۱۸۰	۱۱۸۰	۰	۸۰۱	۸۰۱	۴۰۰	۴۰۰	۴	۵	
۱۱	خراسان رضوی	۳۲۱	۲۱۷۴	۲۱۷۴	۰	۵۳۹	۵۳۹	۵۰۰	۵۰۰	۵۱	۱۶	
۱۲	خراسان شمالی	۲۷۶	۳۲۲	۳۲۲	۰	۴۴۱	۴۴۱	۴۰۰	۴۰۰	۱	۹	
۱۳	خوزستان	۳۲۲	۲۳۷	۲۳۷	۰	۳۰۷	۳۰۷	۴۰۰	۴۰۰	۸	۳	
۱۴	زنجان	۵۹۸	۲۱۶	۲۱۶	۰	۱۱۴۸	۱۱۴۸	۴۵۰	۴۵۰	۱۵	۴	
۱۵	سمان	۳۲۲	۴۲۲	۴۲۲	۰	۲۸۷	۲۸۷	۳۰۵	۳۰۵	۱۲	۱۱۸	

فصل دوچھی صنایع دستی

ابتداً جدول در صفحه قبل

جدول خلاصه گزارش پژوهش درجه بندی کارگاه‌های صنایع دستی سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	تعداد کارگاه مورد بازرسی در سال ۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۶۰
۲	آذربایجان غربی	۳۲
۳	البرز	۴۸
۴	ایلام	۲۰
۵	اردبیل	۴۰
۶	اصفهان	۱۴۰
۷	بوشهر	۲۰
۸	تهران	۸۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۴۰
۱۰	خراسان جنوبی	۱۶
۱۱	خراسان رضوی	۸۰
۱۲	خراسان شمالی	۱۶
۱۳	خوزستان	۴۰
۱۴	زنجان	۴۰
۱۵	سمانان	۴۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۴۰
۱۷	فارس	۶۰
۱۸	قزوین	۴۸
۱۹	قم	۲۰
۲۰	کردستان	۶۰
۲۱	کرمان	۳۲
۲۲	کرمانشاه	۴۸
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰
۲۴	گلستان	۶۰
۲۵	گیلان	۶۰
۲۶	لرستان	۴۰
۲۷	مازندران	۳۲
۲۸	مرکزی	۴۸
۲۹	هرمزگان	۲۰
۳۰	همدان	۶۰
۳۱	یزد	۴۰
جمع		۱۴۰۰

جدول خلاصه گزارش پروژه گواهی کیفیت کارگاهی صادر شده در سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	تعداد کارگاه مورد بازرسی در سال ۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۱۵
۲	آذربایجان غربی	۸
۳	البرز	۱۲
۴	ایلام	۵
۵	اردبیل	۱۲
۶	اصفهان	۴۰
۷	بوشهر	۵
۸	تهران	۲۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۰
۱۰	خراسان جنوبی	۴
۱۱	خراسان رضوی	۲۰
۱۲	خراسان شمالی	۴
۱۳	خوزستان	۱۰
۱۴	زنجان	۱۰
۱۵	سمنان	۱۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۰
۱۷	فارس	۱۵
۱۸	قزوین	۱۲
۱۹	قم	۵
۲۰	کردستان	۱۵
۲۱	کرمان	۸
۲۲	کرمانشاه	۱۲
۲۳	کوهگیلویه و بویراحمد	۵
۲۴	گلستان	۱۵
۲۵	گیلان	۱۵
۲۶	لرستان	۱۰
۲۷	مازندران	۸
۲۸	مرکزی	۱۲
۲۹	هرمزگان	۰
۳۰	همدان	۱۵
۳۱	یزد	۱۰
جمع		۳۵۲

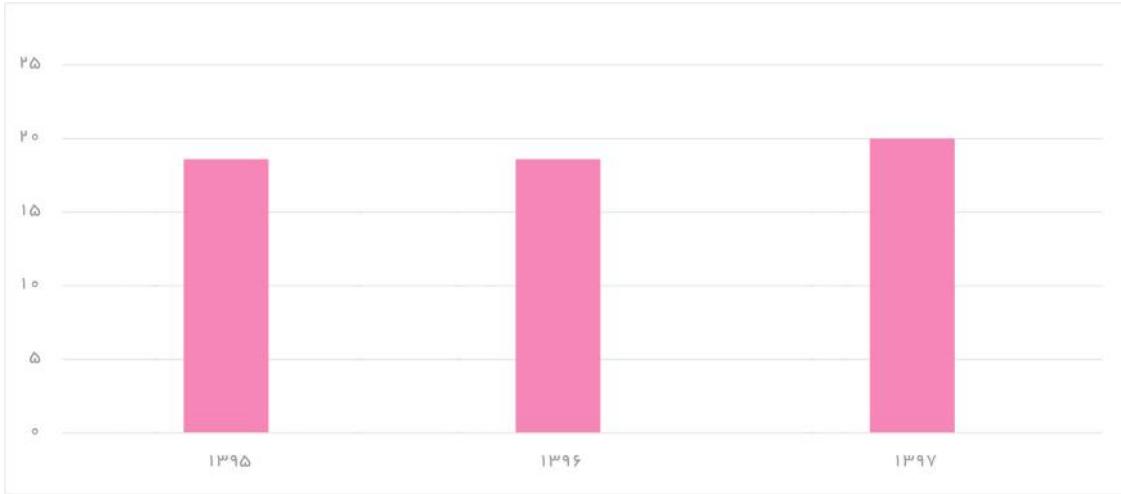
جدول گزارش مشاغل خانگی سال ۱۳۹۷

ردیف	استان	تعداد مستقل	تسهیلات پرداختی		اشغال ایجاد شده			پشتیبان	تحت پوشش	مستقل
			مبلغ پشتیبان	تعداد پشتیبان	مبلغ مستقل	تعداد مستقل				
۱	آذربایجان شرقی	۳۱۰	۱۶۳۵۰	۳۳	۱۲۵۰۰	۳۱۱	۳۰۱	۳۳	۰	۱۲
۲	آذربایجان غربی	۱۲	۶۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲
۳	اردبیل	۱۶۲	۱۱۴۱۰	۸	۷۵۰۰	۱۶۲	۱۱۳	۸	۰	۳۰۵
۴	اصفهان	۵۱۰	۴۳۸۷۰	۱۱۲	۶۷۷۱۲	۵۱۳	۹۶۳	۱۱۴	۰	۰
۵	البرز	۳۰۵	۳۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۵
۶	ایلام	۶۶۴	۳۴۲۵۵	۲	۶۵۰	۶۶۵	۰	۲	۰	۶۶۵
۷	بوشهر	۲۸۰	۲۴۴۰۰	۲۲	۱۳۴۰۰	۲۸۱	۱۴۳	۲۲	۰	۰
۸	تهران	۵۶۱	۵۳۶۶۰	۴	۳۴۵۰	۵۶۴	۴۹	۴	۰	۳۰۵
۹	چهارمحال و بختیاری	۶۳۸	۳۶۳۸۰	۱۶	۵۲۹۰	۶۳۸	۱۴۲	۱۶	۰	۶۳۸
۱۰	خراسان جنوبی	۳۱۱	۱۹۸۸۰	۳۴	۱۲۴۸۰	۳۱۱	۳۴۴	۳۴	۰	۳۱۱
۱۱	خراسان رضوی	۵۲۵	۴۱۷۱۰	۱۸۹	۶۳۴۹۰	۵۶۳	۸۰۹	۱۹۶	۰	۴۳۶
۱۲	خراسان شمالی	۲۷۹	۲۷۶۴۰	۰	۰	۰	۵	۱	۰	۴۳۶
۱۳	خوزستان	۴۱۹	۳۹۰۰۰	۱۱	۷۰۱۹	۴۱۹	۳۷	۱۱	۰	۴۱۹
۱۴	زنجان	۱۷۸	۱۷۵۳۰	۱۳	۴۹۵۰	۱۷۸	۴۵	۱۳	۰	۱۷۸
۱۵	سمانان	۴۹۵	۳۱۲۵۰	۲	۴۰۰	۴۹۵	۷	۲	۰	۴۹۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۴۸۳	۳۳۷۰۰	۲	۹۵۰	۱۱۳۲	۱۵	۳	۰	۱۱۳۲
۱۷	فارس	۲۸۴	۲۱۹۶۰	۲	۱۵۰۰	۲۹۲	۲۲	۲	۰	۲۹۲
۱۸	قزوین	۱۵۶	۱۳۲۱۰	۳	۱۱۰۰	۱۵۶	۱۶	۳	۰	۱۱۰۰
۱۹	قم	۳۸	۳۸۰۰	۹	۳۰۵۰	۳۸	۲۱	۹	۰	۳۸
۲۰	کردستان	۵۲۵	۳۱۵۴۵	۷	۱۹۳۰	۵۲۵	۰	۷	۰	۵۲۵
۲۱	کرمان	۷۴۰	۴۲۴۱۵	۰	۰	۷۴۲	۰	۰	۰	۷۴۲
۲۲	کرمانشاه	۲۵۸	۱۶۶۵۰	۵۷	۳۰۹۶۴	۲۷۲	۲۱۰	۵۹	۰	۲۷۲
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۲۵	۱۱۲۱۰	۱۱	۲۶۰۰	۱۲۹	۰	۱۱	۰	۱۲۹
۲۴	گلستان	۱۹۶	۱۹۴۲۰	۰	۰	۱۹۸	۰	۰	۰	۱۹۸
۲۵	گیلان	۵۹۱	۴۷۲۹۵	۲۶	۸۴۰۰	۶۲۶	۵۷	۲۷	۰	۶۲۶
۲۶	لرستان	۳۹۷	۱۹۸۰۰	۷	۱۴۵۰	۴۳۸	۰	۱۰	۰	۴۳۸
۲۷	مازندران	۵۰	۱۰۰۰۰	۳۴	۱۸۱۰۰	۵۸	۳۳۲	۳۴	۰	۵۸
۲۸	مرکزی	۱۶۴	۱۶۴۰۰	۳	۲۰۰۰	۱۶۴	۵	۳	۰	۱۶۴
۲۹	هرمزگان	۲۲۹	۱۱۶۴۰	۲۴	۶۱۵۰	۲۶۵	۱۲۳	۲۴	۰	۲۶۵
۳۰	همدان	۳۴۲	۳۲۷۸۳	۰	۰	۳۴۴	۰	۰	۰	۳۴۴
۳۱	یزد	۱۶۱	۱۵۹۵۰	۱	۱۰۰۰	۱۶۱	۰	۱	۰	۱۶۱
جمع		۱۰۳۸۸	۷۷۵۷۱۳	۶۳۲	۲۷۸۰۳۵	۱۱۳۹۳	۳۷۵۹	۶۴۹	۰	۰
جمع کل اشتغال ایجاد شده: ۱۰۵/۳ میلیارد تومان		۱۵۸۰۱	۱۰۵/۳ میلیارد تومان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

نمایشگاه‌های صنایع دستی | جدول عملکرد نمایشگاه‌های داخلی صنایع دستی در سال ۱۳۹۷

ردیف	عنوان نمایشگاه	تاریخ برگزاری
خاتمه	شروع	
۱	نمایشگاه بین المللی صنایع دستی آذربایجان شرقی	۹۷/۴/۱۶
۲	نمایشگاه سراسری صنایع دستی کرمانشاه	۹۷/۵/۷
۳	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان شمالی	۹۷/۵/۱۹
۴	نمایشگاه سراسری صنایع دستی زنجان	۹۷/۵/۲۶
۵	نمایشگاه سراسری صنایع دستی آذربایجان غربی	۹۷/۶/۲
۶	نمایشگاه بین المللی صنایع دستی همدان	۹۷/۶/۳
۷	سی و امین نمایشگاه ملی صنایع دستی (معاونت صنایع دستی/ستاد)	۹۷/۶/۹
۸	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان رضوی	۹۷/۶/۱۵
۹	نمایشگاه سراسری صنایع دستی اصفهان	۹۷/۶/۱۹
۱۰	نمایشگاه سراسری صنایع دستی یزد	۹۷/۸/۲۶
۱۱	نمایشگاه سراسری صنایع دستی سیستان و بلوچستان	۹۷/۹/۲
۱۲	نمایشگاه سراسری صنایع دستی گلستان	۹۷/۹/۷
۱۳	نمایشگاه سراسری صنایع دستی هرمزگان	۹۷/۹/۱۱
۱۴	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان جنوبی	۹۷/۹/۱۵
۱۵	نمایشگاه سراسری صنایع دستی بوشهر	۹۷/۱۰/۷
۱۶	نمایشگاه سراسری صنایع دستی کرمان	۹۷/۱۱/۲۹
۱۷	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خوزستان	۹۷/۱۲/۴
۱۸	نمایشگاه سراسری صنایع دستی فارس	۹۷/۱۲/۱۰
۱۹	سی و یکمین نمایشگاه ملی (معاونت صنایع دستی-ستاد/ عیدانه)	۹۷/۱۲/۱۸
۲۰	نمایشگاه سراسری صنایع دستی مازندران	۹۷/۱۲/۲۵

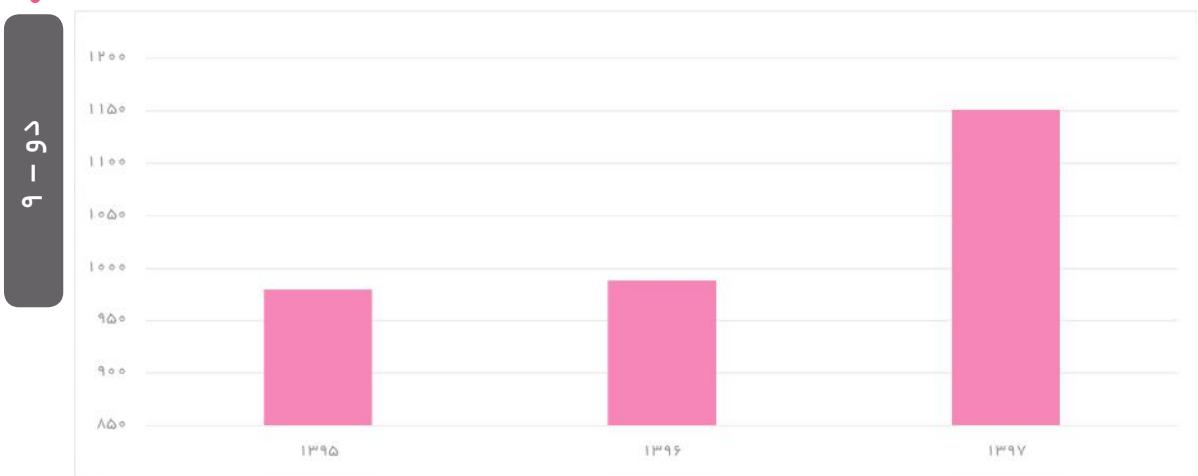
نمودار برگزاری نمایشگاه بین المللی و سراسری در داخل کشور

برگزاری بازارچه‌های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور

سال	تعداد بازارچه	تعداد غرفه	جمع فروش (میلیون ریال)	تعداد بازدیدکننده (نفر)
۱۳۹۷	۱۱۵۱	۱۶۰۶۸	۸۳۱۰۸۴	۴۵۲۳۶۸۳۵

نمودار بازارچه‌های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۰

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	مقصد	نام رویداد
۱	۱۴	بالاروس - مینسک	هفته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۲	۹	چین - پکن	نمایشگاه صنایع دستی
۳	۳	عمان - مسقط	جشنواره بین‌المللی هنرهای سنتی و صنایع دستی ۲۰۱۲
۴	۲	اندونزی - جاکارتا، بانکوک و بوگور	جشنواره فرهنگی هنری مسجد
۵	۱۵	塔جیکستان	جشن جهانی نوروز
۶	۱	اتریش - وین	سی و پنجمین سالگرد تاسیس صندوق اوپک
۷	۱	چین	نمایشگاه سراسری گردشگری چین
۸	۱۱	ایتالیا	نمایشگاه صنایع دستی و سوغات
۹	۱۲	چین - پکن	برنامه‌ریزی، هماهنگی و اعزام هیأت تجاری متشكل از نمایندگان بخش‌های غیردولتی و دولتی با همکاری سازمان توسعه تجارت

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاهها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۵

ردیف	نمایش آثار	کره جنوبی	نماشگاه صنایع دستی ایران در سئول	رویداد	کشور مقصد
۱	نمایش آثار			نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران در وین	ترکیش
۲	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی آنکارا	ترکیه
۳	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی فلورانس	ایتالیا
۴	نمایش آثار			نمایشگاه بین‌المللی ارشاک- ترویان	بلغارستان
۵	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی شتن	چین
۶	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی کونمینگ	چین
۷	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی ایران	ارمنستان
۸	نمایش آثار			نمایشگاه طلا، جواهرات و سنگ‌های قیمتی	تاїلند
۹	نمایش آثار			نمایشگاه طلا، جواهرات و سنگ‌های قیمتی	هنگ‌کنگ
۱۰	نمایش آثار			نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی اصفهان در سن پترزبورگ	روسیه
۱۱	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی تنبیف	اسپانیا
۱۲	نمایش آثار			نمایشگاه بین‌المللی کتاب استانبول	ترکیه
۱۳	نمایش آثار			فستیوال فرهنگی - هنری کشورهای اسلامی	مالزی
۱۴	نمایش آثار			نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی میلان	ایتالیا
۱۵	نمایش آثار			دومین نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی	مالزی
۱۶	نمایش آثار			نمایشگاه گردشگری وین	ترکیش
۱۷	نمایش آثار			فستیوال مسقط ۲۰۱۷	عمان
۱۸	نمایش آثار			نمایشگاه مشترک صنایع دستی ایران و هند - دهلی نو	هندوستان
۱۹	نمایش آثار			نمایشگاه گردشگری فیتور	اسپانیا
۲۰	نمایش آثار			نمایشگاه consumer fair لندن	برونئی
۲۱	نمایش آثار			نمایشگاه Parallax Art Fair لندن	انگلستان
۲۲	نمایش آثار			نمایشگاه صنایع دستی هانوفر	آلمان
۲۳	نمایش آثار			نمایشگاه توانمندیهای استان هرمزگان	عمان
۲۴	نمایش آثار			هفته فرهنگی ایران	فیلیپین
۲۵	نمایش آثار			نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران در سئول	کره جنوبی

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۶

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	۵	قزاقستان	جشنواره ایران و ایرانیان
۲	۶۲	هلند	هفته تجاری فرهنگی ایران
۳	۸۱	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی فلورانس
۴	۳	ترکیه	هفته فرهنگی ایران
۵	نمایش آثار	ایتالیا	هفته جواهرات فلورانس
۶	۲	چین	نمایشگاه بین‌المللی صادرات و واردات کونمینگ
۷	۱	چین	نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن
۸	۱	تایلند	نمایشگاه بین‌المللی جواهرات و سنگ‌های قیمتی بانکوک
۹	۹	روسیه	نمایشگاه بین‌المللی هدایای مسکو
۱۰	۳	سریلانکا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی
۱۱	۱	صربستان	نمایشگاه بین‌المللی کتاب بلگراد
۱۲	۲	چین	نمایشگاه مواد غذایی شانگهای
۱۳	۷	کره جنوبی	نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران در سئول
۱۴	۳	کره جنوبی	فستیوال فرهنگی هنری پوتراجایا
۱۵	۰۲	ایتالیا	نمایشگاه صنایع دستی آرتیجیانای میلان
۱۶	۱	چین	نمایشگاه جاده ابریشم- شانگهای
۱۷	۱	روسیه	نمایشگاه آرت اکسپلور مسکو- آذرماه
۱۸	۱	روسیه	نمایشگاه اختصاصی ایران در کازان
۱۹	۱	اتریش	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری وین
۲۰	۱	اسپانیا	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری فیتور
۲۱	۷	ایتالیا	نمایشگاه هومی میلانو
۲۲	۲	عمان	نمایشگاه صنایع دستی مهرجان مسقط
۲۳	۹	ژاپن	نمایشگاه بین‌المللی هدایای توکیو
۲۴	۴	عمان	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی مسقط
۲۵	۱	روسیه	نمایشگاه آرت اکسپلور مسکو- دی ماه

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۷

سالنامه آماری

۱۶ - ۰

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	۲	ترکیه	نمایشگاه صنایع دستی ایران در گیوه سون
۲	۶۲	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی فلورانس
۳	۳	گرجستان	نمایشگاه فرهنگی و هنری شیزار در تفلیس
۴	۱	تایلند	فستیوال گوهرشناسی و گوهرتراشی بانکوک
۵	۱	ترکیه	فستیوال جواهرسازی استانبول
۶	۱	آلمان	نمایشگاه Tendence ۲۰۱۸ - فرانکفورت
۷	۴	آذربایجان	هفته فرهنگی ایران
۸	۱	کره جنوبی	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی سئول
۹	۲	مجارستان	هفته فرهنگی یزد
۱۰	۱	روسیه	نمایشگاه ArtExplor مسکو
۱۱	۱	قطر	نمایشگاه بین‌المللی هنر و فرهنگ
۱۲	۶	چین	نمایشگاه صنایع دستی شیان
۱۳	۳	روسیه	هفته فرهنگی ایران
۱۴	۱	ایتالیا	نمایشگاه دکوراسیون داخلی هومی میلانو - سپتمبر
۱۵	۵۱	فرانسه	نمایشگاه توانمندی‌های تولیدی استان اصفهان در نرماندی
۱۶	۲	امارات متحده عربی	نمایشگاه بین‌المللی شکار و طبیعت (ADIHEX) ابوظبی
۱۷	۱	اوکراین	نمایشگاه صنایع دستی کیف
۱۸	۲	قطر	نمایشگاه توانمندی‌های اقتصادی ایران در دوحه
۱۹	۳۱	لبنان	نمایشگاه توانمندی‌های بازرگانی ایران در بیروت
۲۰	۲	روسیه	نمایشگاه صنایع دستی کازان
۲۱	۱	ترکیه	نمایشگاه Touchexpo استانبول
۲۲	۷۲	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی و سوغات میلان
۲۳	۲	صربستان	نمایشگاه صنایع دستی بلگراد
۲۴	۵	لبنان	نمایشگاه صنایع دستی بیروت
۲۵	۲	اسپانیا	نمایشگاه گردشگری فیتور
۲۶	۱	ایتالیا	نمایشگاه دکوراسیون داخلی هومی میلانو - فوریه
۲۷	۶	ژاپن	نمایشگاه بین‌المللی هدایای توکیو
۲۸	۸	لبنان	نمایشگاه بازرگانی Mirexpo بیروت
۲۹	۴	عمان	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی مسقط

جمع

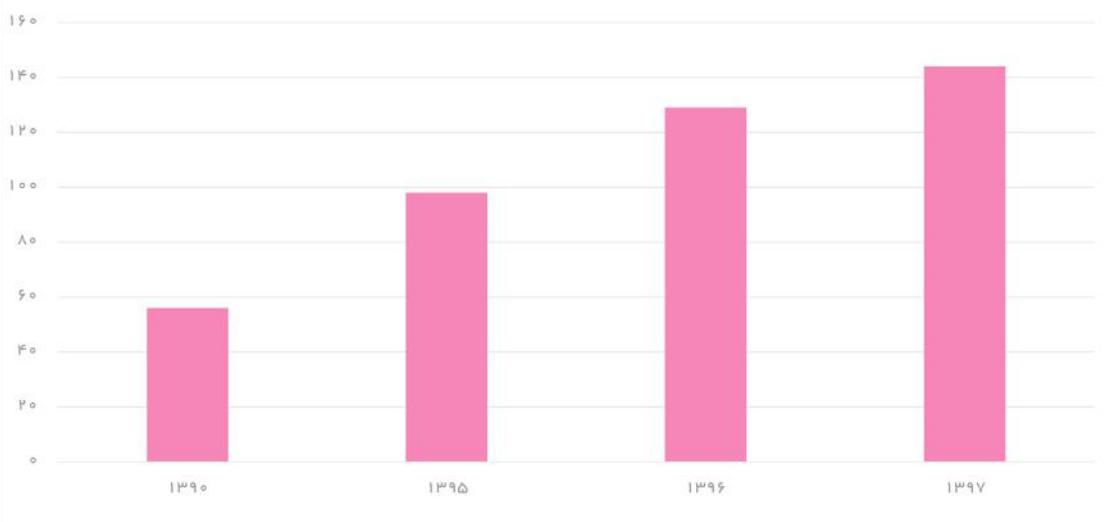
۱۴۴

فصل ۲۶

۱۶ - ۱

نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده جهت حضور در نمایشگاه‌های خارجی

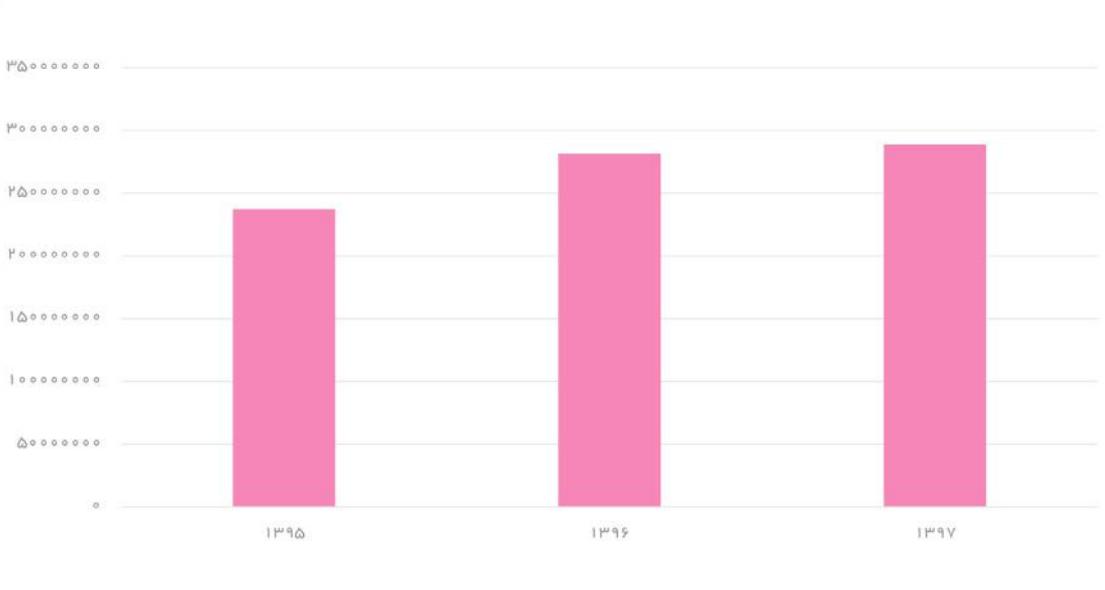
۱۶ - ۲

صادرات صنایع دستی | جدول صادرات صنایع دستی

سال	صادرات صنایع دستی (میلیون دلار)
۱۳۹۵	۲۳۷۲۴۱۸۴۴
۱۳۹۶	۲۸۱۴۰۱۱۱۰
۱۳۹۷	۲۸۹۰۳۹۵۵۳

۱۶ - ۳

نمودار میزان صادرات صنایع دستی (بدون احتساب زیورآلات سنتی و تجارت چمدانی)

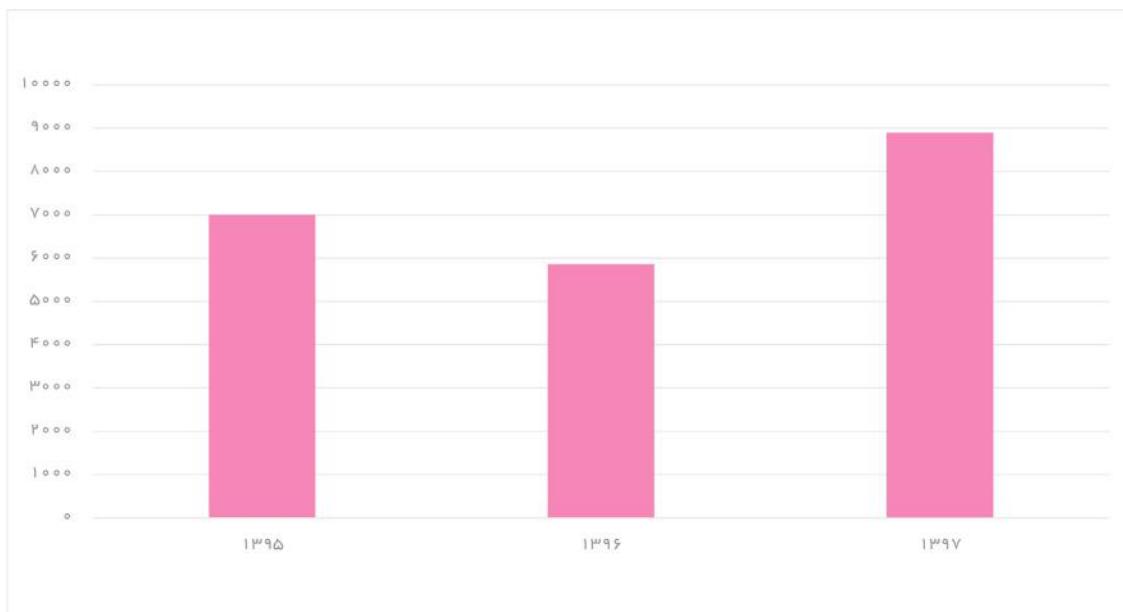
*

آموزش صنایع دستی و هنرهای سنتی | جدول تعداد آموزش‌دیدگان در دوره‌های آموزش تخصصی (ویژه شاغلان صنایع دستی)

تعداد شاغلان آموزش دیده (نفر)	سال
۷۰۰۰	۱۳۹۵
۵۸۵۷	۱۳۹۶
۸۸۹۶	۱۳۹۷

۷۰ - ۴

نمودار تعداد شاغلان آموزش دیده صنایع دستی

۷۰ - ۵

جدول تعداد آموزش‌دیدگان در دوره‌های آموزش عمومی (بارویکرد فرهنگ‌سازی و ترویج صنایع دستی)

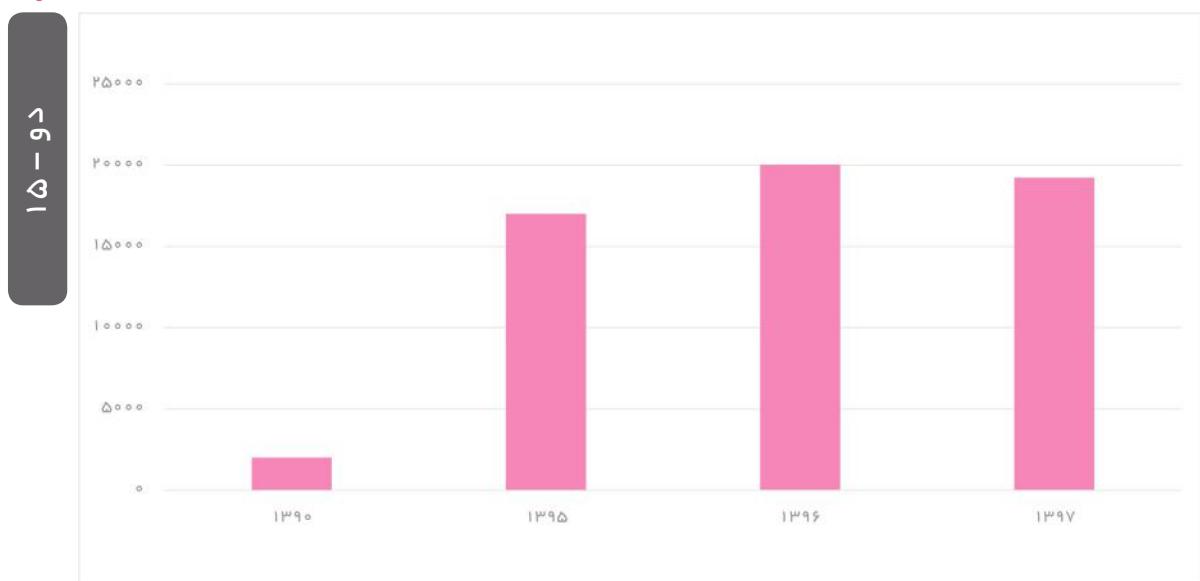
تعداد آموزش‌دیدگان (نفر)	سال
۲۰۰۰	۱۳۹۰
۱۷۰۰۰	۱۳۹۵
۲۰۰۱۱	۱۳۹۶
۱۹۲۳۰	۱۳۹۷

۷۰ - ۶

۷۰

نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده جهت حضور در نمایشگاه‌های خارجی

۱۳۹۶

جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

سال	صادرات صنایع دستی (میلیون دلار)
۱۳۹۵	۸۶۳
۱۳۹۶	۹۱۳
۱۳۹۷	۱۲۰۰

۱۳۹۶

نمودار اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

جدول تعداد اخذ نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی

سال	تعداد نشان ملی (نشان)
۱۳۹۶	۳۵۶

جدول تعداد مراکز آموزشی فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

ردیف	استان	تعداد شهرستان	شهرستان‌های مشمول آموزش	تعداد نام شهرستان	تعداد مراکز آموزشی فعال	رشته آموزشی فعال
۱	آذربایجان شرقی	۱۶	بناب، عجب‌شیر، آذرشهر، ماراغه، چارویماق، هشت‌دو، خدا‌آفرین، کلیر، سراب، بستان‌آباد، هریس، اسکو، شیستر، مرند، میانه	۱۶	۱۶	حکاکی روی فلز، معرق، قلمزنی مس، طراحی سنتی، منبت چوب، معرق، گلیم بافی، سفالگری، نقاشی روی سفال، ساخت‌ساز سنتی، تراش سنگ، البسه محلی، سرمده‌وزی، حکاکی، سبدبافی
۲	آذربایجان غربی	۶	ارومیه، مهاباد، بوکان، ماکو، پیرانشهر، نقره	۶	۶	منبت چوب، معرق، نساجی سنتی، مینیاتور، سراجی سنتی، سفالگری، بافت‌های سنتی، زیور‌آلات سنتی، گلیم بافی، پیکرتراشی، طراحی سنتی، تراش سنگ
۳	اردبیل	۹	اردبیل، خلخال، کوثر، نمین، نیر، مشکین شهر، گرمی، پارس آباد، بیله سوار	۹	۹	گلیم بافی (ساده، دوره، ورنی، گل بر جسته)، معرق چوب، سفال تراش سنگ، نقاشی روی پارچه، نگارگری، تذهیب، سوخت روی چوب، پیکرتراشی، رودوزی‌های سنتی، منبت چوب، طراحی سنتی، قلمزنی، مشبك چوب، جاییم بافی، شالبافی
۴	البرز	۴	کرج، ساوجبلاغ، طالقان، نظر آباد	۴	۶	زیور‌آلات سنتی، البسه محلی، تراش سنگ‌های نیمه‌قیمتی، معرق، گلیم، سراجی، سفال، رودوزی‌های سنتی، عروسک بافی، حکاکی رو چرم، نقاشی روی پارچه
۵	اصفهان	۱۴	اصفهان، آران و بیدگل، اردستان، دولت آباد برخوار، چادگان، خوانسار، سمیرم، شاهین شهر و میمه، شهرضا، کاشان، گلپایگان، میارکه، نایین، نطنز	۱۶	۱۶	خراطی، سفال، گلیم بافی، طراحی سنتی، عبا بافی، منبت چوب، معرق چوب، پیکرتراشی، رودوزی سنتی، نمد، مرواریافی، جاییم بافی، چاپ قلمکار، مینا، شالبافی، چادرشبانی، سرمده‌وزی، تشعیر، تذهیب، دوخت چرم، معرق چرم، مینیاتور، پاییه ماشه، لایه چنی، قلمزنی، گره چینی، تراش سنگ، ملیله کاری، فیروزه کوبی
۶	ایلام	۹	ایدانان، ایلام، ایوان، چرداول، سیروان، دره شهر، دهلران، ملکشاهی، مهران	۱۲	۱۲	قلاب بافی، گیوه‌بافی، نمد، حصیربافی، سفالگری، گلیم نقش بر جسته، دست بافت‌های سنتی، مصنوعات چرم، رودوزی‌های سنتی، تراش سنگ، سوزندوزی
۷	بوشهر	۷	بوشهر، دشتستان، گناوه، دیلم، تنگستان، دشتی، دیر	۹	۹	سراجی سنتی، صنایع دستی دریایی، گلیم بافی، معرق، حصیربافی، معرق ساقه گندم

ادامه جدول در صفحه بعد

ردیف	استان	تعداد نام شهرستان	شهرستان‌های مشمول آموزش		رتبه آموزشی فعال	تعداد مراکز آموزشی فعال
			تعداد	نام		
۸	تهران	۱	تهران	تهران	تراش سنگ، مشبک، معرق، سوخت روی چوب، خاتم‌سازی، منبت، نقاشی روی چوب، سفالگری، گلیم بافی	۴
۹	چهارمحال و بختیاری	۷	شهرکرد، اردل، کوهنج، بروجن، فارسان، لردگان، کیار	مشهد، تربت حیدریه	سراجی سنتی، معرق، منبت، قلاب بافی، مصنوعات چوبی، گلیم، نمد، قلمزنی	۱۱
۱۰	خراسان رضوی	۲	مشهد، تربت حیدریه	پته‌دوزی، طراحی روی سفال، طراحی روی پارچه، قطاعی پارچه، معرق چوب، مشبک چوب، منبت چوب، محصولات چرمی، نقاشی روی چرم، سوخت روی چرم، حکاکی روی چرم، تراش سنگ‌های قیمتی، زیورآلات سنتی، سفالگری، نگارگری، سوزندوزی، گلیم بر جسته، آینه‌کاری، ملیله‌سازی، قلمزنی مس	۲	
۱۱	خراسان جنوبی	۱۱	بیرجند، خوسف، سرایان، قاین، درمیان، نهیندان، سریشه، بشرویه، طبس، فردوس، زیرکوه	بیرجند، خوسف، سرایان، قاین، درمیان، نهیندان، سریشه، بشرویه، طبس، فردوس، زیرکوه	حوله‌باافی، سفره‌آردی، چلنگری، تراش سنگ، برک‌باافی، سیاه‌چادر بافی، قلمزنی، تخلی‌باافی	۲۳
۱۲	خراسان شمالی	۴	بجنورد، اسفراین، مانه و سملقان، شیروان	بجنورد، اسفراین، مانه و سملقان، شیروان	گلیم، سراجی سنتی، معرق، بافتی‌های سنتی، تذهیب، رودوزی‌های الحاقی	۹
۱۳	خوزستان	۲۱	آبادان، ایذه، اندیمشک، باغملک، شوش، ذرفول، رامهرمز، شادگان، مسجد سلیمان، لالی، بهبهان، سوسنگرد، ماشهر، اندیکا، خرم‌شیر، گتوند، هفتکل، باوی، کارون	آبادان، ایذه، اندیمشک، باغملک، شوش، ذرفول، رامهرمز، شادگان، مسجد سلیمان، لالی، بهبهان، سوسنگرد، ماشهر، اندیکا، خرم‌شیر، گتوند، هفتکل، باوی، کارون	معرق چوب، سازنده تار، نقاشی روی پارچه، مصنوعات چرمی، گلیم بافی، تذهیب، وریس‌باافی، مشبک چوب، ورسو، البسه محلی، کبو بافی، سفالگری، قلمزنی، حرام بافی، خراطی، حکاکی روی چرم، گیوه بافی، حصیر بافی، محرق گندم، عروسک‌باافی، جوق‌باافی، ورنی بافی، نقاشی روی چرم، خاتم کاری، صنایع دریایی	۴۲
۱۴	زنجان	۸	زنجان، خدابنده، طارم، ابهر، سلطانیه، ایجرود، خرمدره، ماہنشان	زنجان، خدابنده، طارم، ابهر، سلطانیه، ایجرود، خرمدره، ماہنشان	چاروقدوزی، گلیم‌باافی، ملیله‌سازی، قلمزنی روی مس، مصنوعات چرمی، سفالگری، پلاس‌باافی، جاجیم‌باافی، البسه محلی، مفرش، پرده بافی، طراحی سنتی، گچبری سنتی، کاشی سنتی	۱
۱۵	سمنان	۵	شاہرود، مهدیشهر، گرمسار، دامغان، سمنان	شاہرود، مهدیشهر، گرمسار، دامغان، سمنان	سفال و سرامیک، گلیم بافی، رودوزی‌های الحاقی، قلمزنی، چنگوم‌سازی، معرق چوب، سراجی سنتی، چاپ قلمکارف، گوهرتبارشی، مشبک، منبت، زیورآلات سنتی، حوله‌باافی، ساخت سازه‌های سنتی، نازک‌کاری چوب، گلیچ و جاجیم، نمدین، تذهیب	۱۴
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۳	زاهدان، شهر نصرت آباد، زابل، هیرمند، زک، نیمروز، ایرانشهر، سبب و سوران، مهرستان، کنارک، سرباز، نیکشهر، قصر قند	زاهدان، شهر نصرت آباد، زابل، هیرمند، زک، نیمروز، ایرانشهر، سبب و سوران، مهرستان، کنارک، سرباز، نیکشهر، قصر قند	سوزندوزی بلوج، خامه دوزی، زیورآلات سنتی، سکه دوزی، تراش سنگ، گلیم بافی، لباس‌های محلی، مصنوعات چمری، پته دوزی، طراحی سنتی، چاپ باتیک، لباس‌های محلی اقوام بلوج، سیاه دوزی، قلاب بافی، گزیافی، حصیر‌باافی، پلیواردوزی، سفال کوه‌میک، آهنگری	۴

ایندیج جدول در صفحه قبل

۶۸

۹۳

ردیف	استان	تعداد شهرستان‌های مشمول آموزش	رشته آموزشی فعال		تعداد مراکز آموزشی فعال
			نام شهرستان	تعداد	
۱۷	فارس	۴	کارون، ارسchan، درashid، شیbarz	۹	سراجی سنتی، قلاب بافی، گلیم بافی، منبت، معرق چوب، کاشی هفت رنگ، مینیاتور، خاتم سازی، سفالگری، نقاشی روی شیشه، حکاکی روی سنگ، نگارگری، قلمزنی، پیکر تراشی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، دواونگری، ساخت سازه‌های سنتی، مسگری
۱۸	قزوین	۶	قزوین، تاکستان، البرز، آوج، بؤین زهراء، آبیک	۱۸	گلیم، رودوزی سنتی، چرم دست دوز، رودوزی‌های الحاقی، مروق، گلیم بافی، تولیدات چرمی دست دوز، پن بافی، حصیر بافی، زیورآلات سنتی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، نقاشی ایرانی، تذهیب، سفالگری، منبت
۱۹	قم	۱	قم	۲	انگشت‌سازی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، رودوزی‌های الحاقی، سفالگری، سراجی سنتی، گلیم بافی، معرق چوب، مشبك چوب
۲۰	کردستان	۱۰	بانه، بیجار، دهگدان، دیواندره، سروآباد، سقز، سندž، قروه، کامیاران، مریوان	۱۱	رویه کلاش، البسه محلی و سنتی، گلیم بافی، شال بافی، معرق چوب، رودوزی‌های سنتی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، جاجیم بافی، قلاب بافی، ارغوان بافی
۲۱	کرمان	۱۱	رفستان، بافت، زرنده، بردیسیر، اززونیه، کهنه‌چ، سیرجان، کرمان، به، چیرفت، شهر باک	۳	قلمزنی مس، پتهدوزی، نقاشی زیر لعابی، طراحی سنتی، گلیم بافی، چرم دست دوز (کفش)، نقاشی ایرانی، مشبك چوب، سرمه دوزی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، چاپ با تیک، معرق چوب، قلاب بافی، خوس دوزی، گلابتون، البسه محلی، مروارید دوزی، سوزندوزی، پولک دوزی، منبت چوب، بافتی‌های سنتی، مسگری، چشم‌دهنده، سکمه دوزی، مغان دوزی، آینه‌دوزی بلوج، تذهیب، قلمزنی مس، سفالگری، سکه دوزی، ملیله دوزی، گیوه‌دوزی، تذهیب، مخمل‌بافی، پولک دوزی، خوس دوزی، کاشی معرق
۲۲	کرمانشاه	۱۴	کرمانشاه، اسلام آباد غرب، پاوه، جوانرود، سقز، هرسین، صحنه، کنگاور، روانس، دالاهه، قصرشیرین، سریل ذهاب، گیلان غرب، ثلاث باباخانی	۱۴	گلیم بافی، معرق، سفال، منبت، تذهیب، قلمزنی، گیوه‌بافی، البسه محلی، سراجی سنتی، رودوزی سنتی، ساخت سازه‌ستی، چاپ با تیک، پایپه ماشه، مینیاتور، نازک کاری چوب، سرمه دوزی، مشبك، تراش سنگ نیمه قیمتی، طراحی سنتی، نقاشی روی پارچه، زیورآلات سنتی، سوخت روی چرم، چیخ بافی، گره چینی، چهل تکه دوزی، کاشی هفت رنگ، زیر گیوه پارچه‌ای، مرس بافی، سبد بافی، موج بافی، مخواستی سنتی، بافتی‌های سنتی
۲۳	گلستان	۷	کالاه، گند کاووس، گیشان، سیمین شهر، گالیکش، گرگان، علی آباد	۱۹	گلیم بافی، سوزندوزی ترکمن، نگارگری و تذهیب، سفال نقش بر جسته، احجام چوبی، منبت چوب، سوخت روی چوب، زیورآلات سنتی، چهل تیکه و رو دوزی‌های سنتی، سراجی سنتی، بافتی سنتی، طراحی سنتی، قلاب بافی، چرم دوزی، عروسک‌بافی و عروسک‌دوزی، ربان دوزی، جاجیم بافی، معرق منبت، تکه دوزی، سرمه دوزی سنتی، سرمه دوزی بلوج، البسه محلی، ابریشم بافی
۲۴	گیلان	۵	تالش، صومعه سرا، لاهیجان، فومن، رشت	۱۸	سراجی سنتی، البسه محلی تالش، گلیم بافی حجمی، شال بافی، سوف بافی، گلیم بافی، رشتی دوزی، پتہ دوزی، سفال، معرق، حصیر بافی، یامبو، قلمزنی، چاپ با تیک، تذهیب، قلاب بافی، سوخت نگارچه چوب، حکاکی روی چرم، نقش بر جسته سفال، زیورآلات سنتی، معرق مشبك، معرق منبت، نگارگری، قلاب دوزی، مینا کاری

اپنایی جدول در صفحه قبل

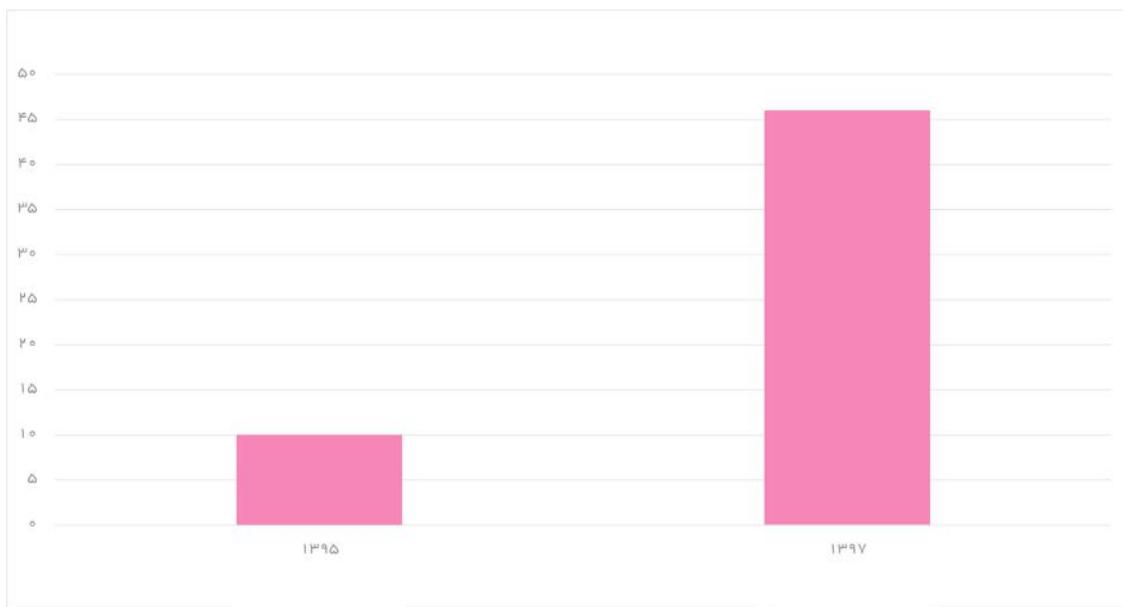
ردیف	استان	تعداد نام شهرستان	شهرستان‌های مشمول آموزش	تعداد مراکز آموزشی فعال	رشته آموزشی فعال	
					نام شهرستان	تعداد
۲۵	لرستان	۶	خرم‌آباد، الشتر، نورآباد، الیگودرز، دورود، بروجرد	۶	تولیدات چرمی دست دوز، طراحی گلیم، چاپ باتیک، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، گلیم بافی، جاچیم بافی، چوغا بافی، ماشته بافی، منبت چوب، قلمزنی، طراحی ستی، گره چینی، قواره بری، ورشورسازی، ملیله‌سازی	
۲۶	مازندران	۲	نوشهر، بهشهر	۲	گلیم بافی، جاچیم بافی، نگارگری، نقاشی روی چرم، تذهیب، مصنوعات چرمی	
۲۷	مرکزی	۱۱	آشتیان، تفرش، خمین، دلیجان، زرندیه، ساوه، شازند، کمیجان، محلات، خنداب، فرمغان	۱۱	آثار چوبی، رودوزی‌های سنتی، آثار فلزی، میناکاری، آرایه‌های معماری، سفالگری، کتابت نگارگری، آثار سنگی، سفالگری، دست بافتی‌های سنتی و رودوزی‌های سنتی	
۲۸	هرمزگان	۹	بندرعباس، بندرلنگه، بندرخمیر، حاجی‌آباد، میناب، فین، بستک، کیش، حسن‌لنگی	۹	گوهر تراشی، خوس بافی، گلابتون، گلیم، صنایع چوب، قلاب بافی، حصیر بافی، رودوزی‌های سنتی، سفالگری، پولک‌دوزی، چرم، منبت، معرق	
۲۹	همدان	۹	همدان، ملایر، نهاوند، تویسرکان، بهار، کودره‌آهنگ، رزن، اسدآباد، فامتن	۱۸	معرق چوب، نازک‌کاری، سفالگری چرخی، سراجی سنتی، مرواری‌بافی، گلیم بافی، منبت میل، طراحی سنتی، جاچیم‌بافی، سفالگری نقش بر جسته، نقاشی زیر لایی، قلمزنی روی مس	
۳۰	یزد	۳	ابرکوه، یزد، خاتم	۵	گلیم‌بافی، نماد، گیوه‌دوزی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، چاپ باتیک، منبت چوب، معرق چوب، تولیدات چرم دست‌دوز، پیکر تراش، زیورالات سنتی، رودوزی‌های الحقیقی، میناکاری، کاربافی، سفالگری، مشبك فلز، قلمزنی روی مس، خراطی، دارایی بافی، ترمه‌بافی، نقاشی روی چرم	

در سال ۱۳۹۷ به دلیل کمبود اعتبارات آموزشی ابلاغ شده به استان‌ها، مرکز جدیدی ایجاد نگردیده است.

جدول نشان بین‌المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت)

سال	تعداد نشان بین‌المللی مرغوبیت
۱۳۹۵	۱۰
۱۳۹۷	۴۶

نمودار نشان بین‌المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت)

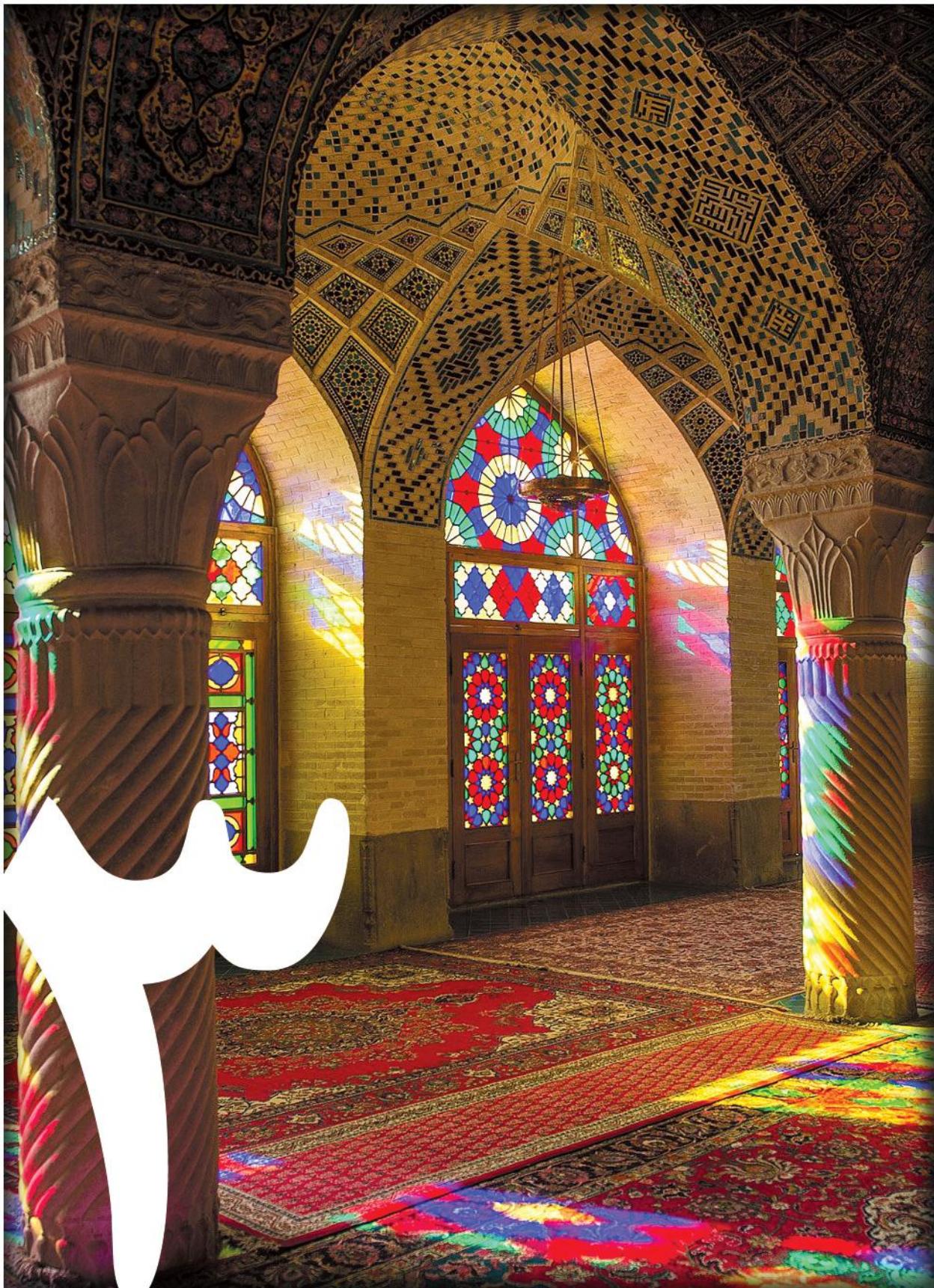

۱۹ - ۲۶

جدول نشست‌های منطقه‌ای بسته‌بندی محصولات صنایع دستی-سال ۱۳۹۷

ردیف	عنوان	برگزارکننده	تاریخ (ماه)	تعداد شرک کنندگان	اهداف
۱	ششمین نشست مشترک فعلان صنایع دستی با فعالان بسته بندی	سیستان و بلوچستان	اردیبهشت	۸۰	هم اندیشی و تعامل فی مابین فعالان صنایع دستی با فعالان حوزه صنعت بسته بندی کشور
۲	هفتمین نشست مشترک فعلان صنایع دستی با فعالان بسته بندی	گلستان	آبان	۱۰۰	هم اندیشی و تعامل فی مابین فعالان صنایع دستی با فعالان حوزه صنعت بسته بندی کشور
۳	هشتمین نشست مشترک فعلان صنایع دستی با فعالان بسته بندی	آذربایجان غربی	دی	۹۰	هم اندیشی و تعامل فی مابین فعالان صنایع دستی با فعالان حوزه صنعت بسته بندی کشور
۴	نهمین نشست مشترک فعالان صنایع دستی با فعالان بسته بندی	کردستان	دی	۲۵۰	هم اندیشی و تعامل فی مابین فعالان صنایع دستی با فعالان حوزه صنعت بسته بندی کشور

۱۹ - ۲۶

مسجد نصیرالملک - شیراز

فصل سوم: گردشگری

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

۱۰. مقدمه

حوزه گردشگری یکی از حوزه‌هایی است که در محدوده یک بخش اقتصادی قرار نگرفته و چند بخش مختلف را به صورت توأم شامل می‌شود. لذا اطلاعات مرتبط با مؤلفه‌های اصلی آن باید از چندین بخش و با توجه به شیوه‌های معین، به ساختار اصلی اطلاعات گردشگری منتقل شوند. آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به حوزه گردشگری سازمان شامل تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور بر حسب مرازهای ورودی، به تفکیک سال، گردشگران داخلی ورودی به استان‌های کشور، تعداد اماكن اقامتی کشور به تفکیک استان، تخت، اتاق، تعداد و ظرفیت اقامتگاه‌های کشور به تفکیک ستاره، تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کشور، ... است.

تعاریف و مفاهیم حوزه گردشگری

۱. محل اقامت

هر فردی در صورتی مقیم یک کشور (یک محل) محسوب می‌گردد، که اکثر سال گذشته (سال سپری شده) را در آن کشور (آن محل) گذرانده باشد یا مدتی در سال گذشته را در آن کشور (آن محل) زندگی کرده و در صورت مسافرت با مدت کمتر از ۱۲ماه به کشور دیگر (محل دیگر) مجدداً قصد مراجعت به منظور زندگی در کشور اول (محل اول) را داشته باشد.

۲. اقامتگاه

مکان یا قسمتی از مکان یا تعدادی مکان مشخص است که در آن مجموعه ای از عوامل تولید زیرنظر مدیریت و حسابداری واحد به فعالیت پذیرش مسافر یا مهمان برای اقامت موقت و ارائه خدمات و تسهیلات اشتغال دارند.

۳. ظرفیت اقامتگاه

به مجموع اتاق‌ها یا تخت‌هایی که در مدت معین جهت استفاده مسافران(مهما نان) آماده بهره‌برداری می‌شود، ظرفیت اقامتگاه می‌گویند.

۴. سفر

سفر به حرکت یک فرد یا یک خانوار بین دو یا چند منطقه با هر هدف و هر مدت زمان اطلاق می‌شود. لازم به ذکر است این مفهوم در حوزه گردشگری کاربرد نداشته و سفر گردشگری مفهومی است که در این حوزه حائز اهمیت می‌باشد

۵. سفر گردشگری

سفر گردشگری یک سفر برای یک فرد یا یک خانوار به یک بار خروج از محیط معمول زندگی و مراجعت مجدد به محیط معمول زندگی فرد یا خانوار اطلاق می‌شود. لازم به ذکر است که این مفهوم در گردشگری بسیار حائز اهمیت بوده و معمولاً اصطلاح سفر مفهومی معادل سفر گردشگری دارد.

• گردشگری

مجموعه فعالیت‌هایی که فرد یا افرادی در طی سفر به مکانی خارج از محیط معمول زندگی خود برای مدت زمان حداقل ۲۴ ساعت و حداقل یک سال متوالی با هدف تفریح، تجارت و غیره انجام می‌دهد به شرط اینکه از محل مورد بازدید (مقصد) حقوق و دستمزد دریافت نکند.

• گردشگر

بازدیدکننده (داخلی، ورودی یا خروجی) به شرط اینکه اقامت وی شامل حداقل یک شب و حداقل یک سال متوالی باشد.

• صور اصلی گردشگری

صورت‌های اصلی گردشگری نشان‌دهنده ارتباط بین محل اقامت دیدارگر و محدوده مورد دیدار وی می‌باشد که به صورت زیر ارائه شده است:

الف) گردشگری بومی

گردشگری افراد مقیم یک کشور در درون مرزهای همان کشور است. این نوع گردشگری، شامل گردشگران بومی ای که از مرزهای بین‌المللی کشور عبور می‌کنند، نمی‌شود.

ب) گردشگری ورودی

گردشگری افراد غیر مقیم ورودی به یک مقصد هدف است.

ج) گردشگری خروجی

گردشگری افراد مقیم یک کشور به کشورهای خارجی و خارج از مرزهای سیاسی کشور خود است.

• هدف از سفر

هدف از سفر (گردشگری) یعنی مهمترین هدفی که در صورت فقدان آن، سفر مذکور صورت نمی‌گرفت. این اهداف به دو گروه اهداف شخصی و اهداف تخصصی تقسیم می‌شود.

• اهداف شخصی

اهداف شخصی مواردی در محدوده فعالیت‌های فردی یا خانواری را شامل می‌شوند.

• اهداف تخصصی

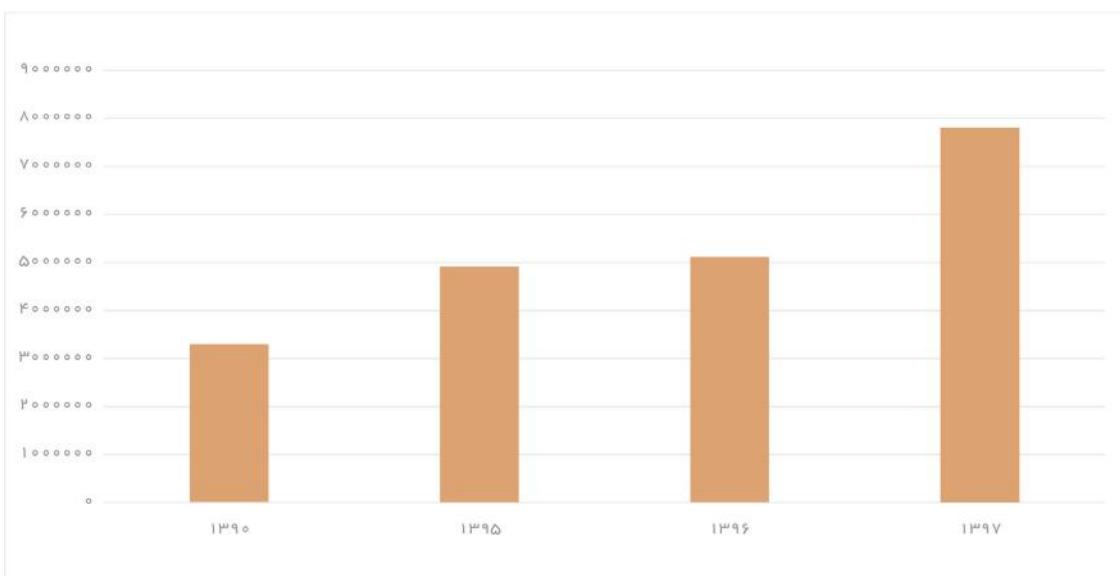
اهداف تخصصی دربرگیرنده مسائل مربوط به حرفه فرد یا ماموریت‌های کاری وی است.

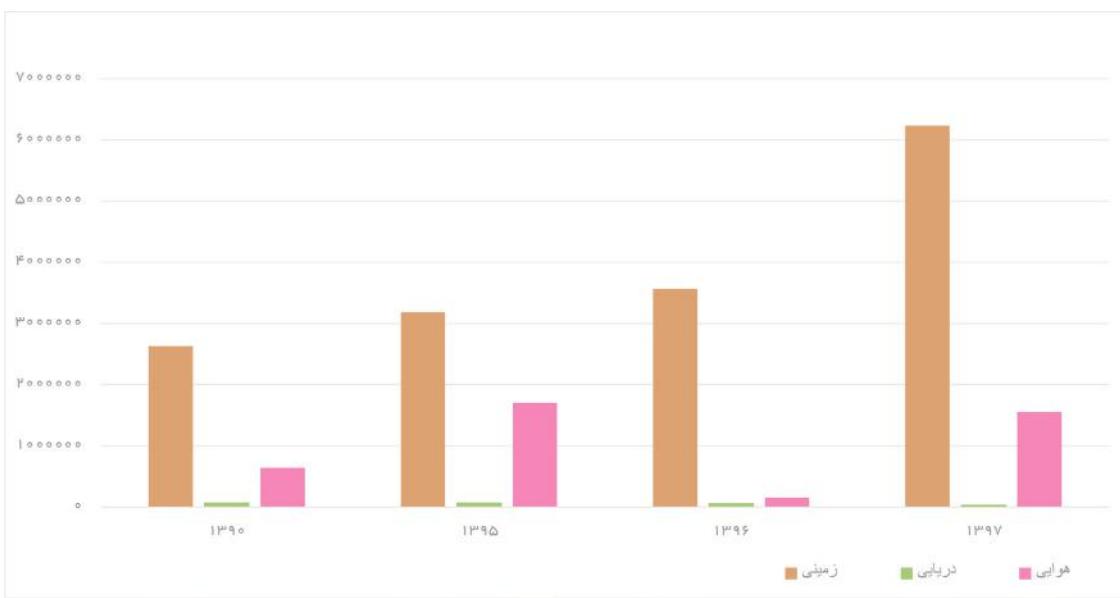
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور بر حسب مرزهای ورودی

جمع	هوایی	دریایی	زمینی	سال
۳۲۹۴۱۲۶	۶۳۸۵۵۷	۲۷۸۹۶	۲۶۲۷۶۷۳	۱۳۹۰
۴۹۱۱۹۲۰	۱۷۰۲۶۴۵	۲۸۵۲۸	۳۱۸۰۷۴۷	۱۳۹۵
۵۱۱۳۵۲۴	۱۵۲۲۵۹۷	۲۶۹۵۵	۳۵۶۳۹۷۲	۱۳۹۶
۷۸۰۴۱۱۳	۱۵۵۰۱۳۶	۲۱۶۷۱	۶۲۳۲۳۰۶	۱۳۹۷

نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور

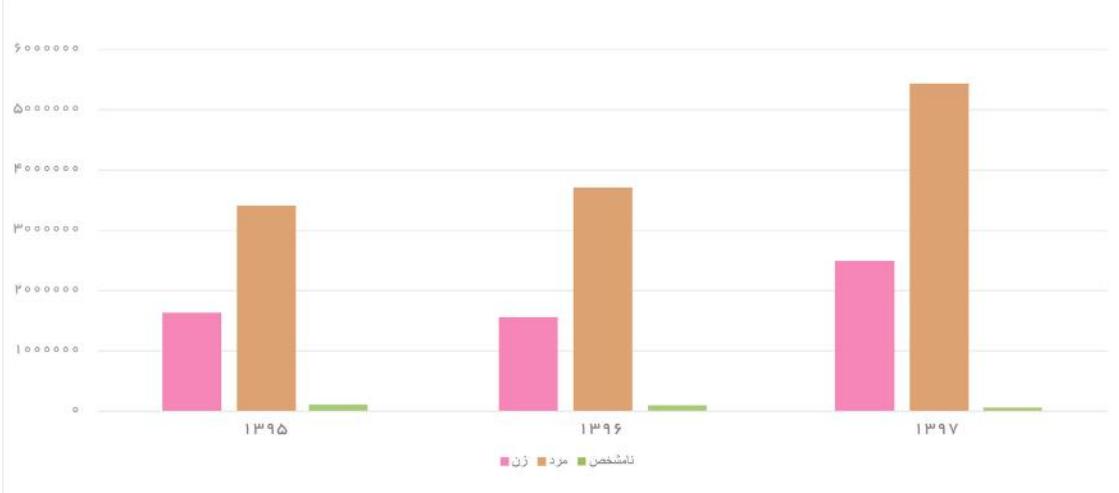
نمودار تعداد گردشگران ورودی به کشور به تفکیک مرز ورودی

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت

نامشخص	مرد	زن	سال
۱۶۲۴	۳۳۵۵۴۶۳	۱۵۵۴۸۳۳	۱۳۹۵
۱۳۲۴	۳۶۱۷۷۶۵	۱۴۹۴۴۳۵	۱۳۹۶
۵۷۴	۵۳۷۷۳۸۰	۲۴۲۶۱۵۹	۱۳۹۷

نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک ماه

ردیف	ماه	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	فروردین	۴۴۸۶۰۹	۳۷۵۴۳۸	۳۷۰۰۵۶
۲	اردیبهشت	۵۲۵۴۲۴	۴۳۳۷۷۵۱	۴۳۷۴۶۷
۳	خرداد	۴۶۹۵۱۸	۲۹۵۶۶۱	۳۷۹۷۱۳
۴	تیر	۷۵۲۷۷۶	۴۹۰۵۳۱	۴۲۸۲۸۹
۵	مرداد	۹۴۳۶۷۶	۵۶۴۴۰۱	۵۶۷۹۰۰
۶	شهریور	۸۱۶۰۶۸	۴۵۹۴۲۸	۵۱۸۴۳۷
۷	مهر	۷۸۲۳۴۴۲	۳۸۷۲۴۸	۴۱۸۵۱۹
۸	آبان	۷۸۲۲۵۶	۵۰۰۸۶۵	۳۹۰۸۷۹
۹	آذر	۵۵۲۹۰۷	۳۸۵۸۵۴	۴۱۶۱۶۵
۱۰	دی	۴۹۷۷۵۰	۳۷۷۰۷۱	۲۹۸۰۳۶
۱۱	بهمن	۶۰۶۲۴۷	۴۱۶۹۲۴	۳۴۶۳۹۳
۱۲	اسفند	۶۲۵۵۴۰	۴۲۶۲۵۲	۳۴۰۰۶۹
جمع		۷۸۰۴۱۱۳	۵۱۱۳۵۲۴	۴۹۱۱۹۲۰

جدول

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک نوع روادید

ردیف	نوع روادید		سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷		تعداد	درصد	تراز	تفصیرات
			سال ۱۳۹۶	درصد	سال ۱۳۹۷	درصد				
۱	لغو روادید		۱۵۸۳۷۱۴	۳۰/۹۷	۴۰۲۷۲۹۹	۵۱/۶۰	۲۴۴۳۵۸۵	۲۴۴۳۵۸۵	۱۵۴/۲۹	
۲	زیارتی		۱۱۴۱۰۹۵	۲۲/۳۲	۱۶۸۵۳۷۴	۲۱/۶۰	۵۴۴۲۷۹	۴۷/۷۰		
۳	جهانگردی		۱۰۴۵۳۸۸	۲۰/۴۴	۶۸۷۰۵۳	۸/۸۰	-۳۵۸۳۳۵	-۳۴/۲۸		
۴	ورود		۷۶۴۶۰۶	۱۴/۹۵	۶۴۵۶۸۹	۸/۲۷	-۱۱۸۹۱۷	-۱۵/۵۵		
۵	خروج و مراجعت		۱۶۳۰۴۹	۳/۱۹	۱۲۳۳۴۷	۱/۵۸	-۳۹۷۰۲	-۲۴/۳۵		
۶	مناطق آزاد		۱۴۶۲۴۶	۲/۸۶	۵۰۶۳۱۱	۶/۴۹	۳۶۰۰۶۵	۲۴۶/۲۱		
۷	مقیمی		۱۴۲۰۸۷	۲/۷۸	۵۰۰۶۹	۰/۶۴	-۹۲۰۱۸	-۶۴/۷۶		
۸	بدون روادید هماهنگ شده		۴۰۶۹۰	۰/۸۰	۲۸۰۲۷	۰/۳۶	-۱۲۶۶۳	-۳۱/۱۲		
۹	۷۲ ساعته کرو پرواز		۳۲۳۹۱	۰/۶۳	۱۵۰۷۰	۰/۱۹	-۱۷۳۲۱	-۵۳/۴۷		
۱۰	۷۲ ساعته ملوانی		۲۰۰۳۶	۰/۳۹	۱۱۶۷۷	۰/۱۵	-۸۳۵۹	-۴۱/۷۲		
۱۱	عبور		۱۴۸۷۱	۰/۲۹	۸۱۹۰	۰/۱۰	-۶۶۸۱	-۴۴/۹۳		
۱۲	تحصیلی		۶۸۴۰	۰/۱۳	۶۳۱۶	۰/۰۸	-۵۲۴	-۷/۶۶		
۱۳	سیاسی کثیر المسافره		۵۵۷۴	۰/۱۱	۴۳۳۸	۰/۰۶	-۱۲۳۶	-۲۲/۱۷		
۱۴	کثیر المسافره خدمت		۱۷۹۶	۰/۰۴	۱۶۲۰	۰/۰۲	-۱۷۶	-۹/۸۰		
۱۵	سیاسی		۲۰۶۹	۰/۰۴	۱۳۷۸	۰/۰۲	-۶۹۱	-۳۳/۴۰		
۱۶	خدمت		۹۱۱	۰/۰۲	۶۲۶	۰/۰۱	-۲۸۵	-۳۱/۲۸		
۱۷	راننده ترانزیت		۲۶۶	۰/۰۱	۴۵۰	۰/۰۱	۱۸۴	۶۹/۱۷		
۱۸	مطبوعاتی		۱۰۶۵	۰/۰۲	۴۲۴	۰/۰۱	-۶۴۱	-۶۰/۱۹		
۱۹	چینچ ویزا		۳۷۸	۰/۰۱	۴۱۱	۰/۰۱	۳۳	۸/۷۳		
۲۰	تجاری		۳۲۵	۰/۰۱	۳۶۲	۰/۰۰	۳۷	۱۱/۳۸		
۲۱	ترانزیت		۸۹	۰/۰۰	۵۶	۰/۰۰	-۳۳	-۳۷/۰۸		
۲۲	خروج		۲۵	۰/۰۰	۱۹	۰/۰۰	-۶	-۲۴/۰۰		
۲۳	خروج قطعی		۱۳	۰/۰۰	۷	۰/۰۰	-۶	-۴۶/۱۵		
	جمع		۵۱۱۳۵۲۴	۱۰۰/۰۰	۷۸۰۴۱۱۳	۱۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰	۵۲/۶۲		

جدول تعداد گردشگران ورودی به ایران به تفکیک کشور مبدأ

ردیف	کشور مبدأ	رتبه	سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷		تغییرات درصد	تراز
			درصد	تعداد	درصد	تعداد		
۱	عراق	۱	۲۶.۵۲	۱۳۵۶۱۸۷	۲۵۹۸۲۳۰	۳۳.۲۹	۹۱.۵۸	۱۲۴۲۰۴۳
۲	آذربایجان	۲	۹۵۹۶۵۳	۱۸۲۹۴۳۴	۲۲.۴۴	۸۶۹۷۸۱	۹۰.۵۳	۸۶۹۷۸۱
۳	افغانستان	۳	۸۶۰۰۷۹	۱۰۳۴۲۷۵	۱۳.۲۵	۱۷۴۱۹۶	۲۰.۲۵	
۴	ترکیه	۴	۵۷۳۸۴۹	۹۴۷۰۳۳	۱۲.۱۴	۳۷۳۱۸۴	۶۵.۰۳	
۵	پاکستان	۵	۲۷۳۲۷۳	۳۰۴۶۷۷	۳.۹۰	۳۱۴۰۴	۱۱.۴۹	
۶	ترکمنستان	۶	۱۴۹۹۴۹	۱۷۰۹۸۴	۲.۱۹	۲۱۰۳۵	۱۴.۰۳	
۷	ارمنستان	۷	۳۰۷۰۶	۱۶۳۶۹۳	۲.۱۰	۱۳۲۹۸۷	۴۳۳.۱۰	
۸	بحرين	۸	۸۸۰۱۲	۷۸۹۸۶	۱.۰۱	-۹۰۲۶	-۱۰.۲۶	
۹	کویت	۹	۷۸۱۴۰	۷۱۲۶۱	۰.۹۱	-۶۸۷۹	-۸.۸۰	
۱۰	هندوستان	۱۰	۷۲۸۰۹	۶۸۱۸۳	۰.۸۷	-۴۶۲۶	-۶.۳۵	
۱۱	چین	۱۱	۶۸۹۶۹	۵۲۲۵۵	۰.۵۷	-۱۶۷۱۴	-۲۴.۲۳	
۱۲	لبنان	۱۲	۴۱۶۸۲	۴۶۱۸۹	۰.۵۹	۴۵۰۷	۱۰.۸۱	
۱۳	عمان	۱۳	۲۰۹۴۳	۴۳۵۶۰	۰.۵۶	۲۲۶۱۷	۱۰۷.۹۹	
۱۴	آلمان	۱۴	۶۲۹۵۸	۳۹۵۵۷	۰.۵۱	-۲۳۴۰۱	-۳۷.۱۷	
۱۵	گرجستان	۱۵	۳۱۶۹۱	۳۵۹۰۲	۰.۴۶	۴۲۱۱	۱۳.۲۹	
۱۶	روسیه	۱۶	۳۰۱۳۴	۳۲۴۱۵	۰.۴۲	۲۲۸۱	۷.۵۷	
۱۷	فرانسه	۱۷	۴۳۲۱۶	۲۶۹۲۶	۰.۳۵	-۱۶۲۹۰	-۳۷.۶۹	
۱۸	عربستان سعودی	۱۸	۱۲۵۲۹	۲۰۴۰۸	۰.۲۶	۷۸۷۹	۶۲.۸۹	
۱۹	ایتالیا	۱۹	۳۲۰۶۱	۱۹۵۰۰	۰.۲۵	-۱۲۵۶۱	-۳۹.۱۸	
۲۰	امارات متحده عربی	۲۰	۴۳۰۶۳	۱۸۸۸۰	۰.۲۴	-۲۴۱۸۳	-۵۶.۱۶	

جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز هوایی به تفکیک نام مرز ورودی

ردیف	نام مرز هوایی	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۱	بین‌المللی امام خمینی	۹۶۵۸۶۰	۸۵۲۰۶۴
۲	شهید هاشمی نژاد	۵۲۹۰۴۰	۵۲۰۶۴۴
۳	مرز هوایی شیراز	۶۸۳۴۷	۵۰۹۸۲
۴	مرز هوایی اصفهان	۴۲۹۳۶	۳۲۰۸۸
۵	مرز هوایی لار	۱۸۱۳۸	۱۶۳۰۶
۶	مرز هوایی کیش	۱۶۰۴۸	۱۴۷۳۷
۷	مرز هوایی تبریز	۱۲۲۱۷	۹۸۰۱
۸	مرز هوایی قشم	۸۰۸۶	۵۵۹۸
۹	مرز هوایی بندرعباس	۷۲۸۸	۵۱۰۹
۱۰	مرز هوایی اهواز	۸۱۴۲	۴۹۶۷
۱۱	مهرآباد	۳۴۱۵	۲۷۳۹
۱۲	مرز هوایی کنارک	۲۵۹۶	۱۸۹۴
۱۳	مرز هوایی بوشهر	۱۰۸۸	۱۱۹۷
۱۴	مرز هوایی آبادان	۲۴۱۳	۱۱۹۰
۱۵	مرز هوایی منطقه آزاد ارondon	-	۸۴۳
۱۶	مرز هوایی ارومیه	۸۲۴	۷۵۳
۱۷	مرز هوایی لامرد	۱۶۴۳	۶۶۶
۱۸	مرز هوایی زاهدان	۵۹۲	۳۴۶
۱۹	پیام	۲۷	۲۲۴
۲۰	مرز هوایی رشت	۲۲۵	۱۳۳
۲۱	مرز هوایی بزد	۵۷۰	۱۲۷
۲۲	آلافین بین‌المللی امام خمینی	-	۶۵
۲۳	مرز هوایی ساری	۹۳۷	۴۹
۲۴	مرز هوایی گرگان	۷۲	۳۰
۲۵	مرز هوایی کرمان	۲۸۷	۲۵
۲۶	مرز هوایی عسلویه	-	۱۱
۲۷	مرز هوایی اراک	۲۰	۸
۲۸	مرز هوایی کرمانشاه	۱۴۶۶	۸
۲۹	مرز هوایی بیرونجند	۶	۳
۳۰	مرز هوایی شهدای ایلام	۱	-
۳۱	مرز هوایی اردبیل	۶۲	-
جمع		۱۶۹۲۳۴۶	۱۵۲۲۵۹۷

جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز زمینی به تفکیک نام مرز ورودی

ردیف	نام مرز هوایی	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۱	مرز زمینی دو غارون	۳۶۴۹۰۴	۴۸۸۷۷۱
۲	مرز زمینی مهران	۴۰۳۹۲۷	۴۱۳۶۳۹
۳	مرز زمینی بیله سوار	۳۶۷۵۰۴	۴۰۴۹۵۷
۴	مرز زمینی آستارا	۳۴۷۷۲۵۸	۳۳۶۴۴۹
۵	مرز زمینی بازرگان	۲۲۰۲۹۲	۳۰۹۴۴۷
۶	مرز زمینی شلمچه	۳۶۸۹۳۹	۲۸۷۶۵۹
۷	مرز زمینی جلفا	۲۳۳۹۷۴	۲۰۵۲۸۱
۸	مرز زمینی میلک	۱۳۸۲۵۸	۱۶۳۰۲۱
۹	مرز زمینی منطقه آزاد ارونده	-	۱۳۳۰۹۶
۱۰	مرز زمینی میرجاوه	۱۰۶۶۲۷	۱۱۷۶۷۰
۱۱	مرز زمینی باشماق	۸۴۳۱۹	۸۶۴۲۷
۱۲	مرز زمینی سرو	۵۴۶۳۱	۸۵۰۲۵
۱۳	مرز زمینی اینچه برون	۴۹۲۴۶	۷۵۰۴۲
۱۴	مرز زمینی تمرچین	۱۰۳۴۵۰	۷۱۸۴۹
۱۵	مرز زمینی چزابه	۴۶۰۲۷	۶۱۱۱۳
۱۶	مرز زمینی رازی	۴۲۹۹۸	۵۸۵۶۴
۱۷	مرز زمینی پرویزخان	۴۷۳۴۵	۴۹۸۵۴
۱۸	مرز زمینی لطف آباد	۴۲۱۵۱	۴۵۸۱۶
۱۹	مرز زمینی پلدشت (صنم بالاغی)	۴۹۹۴۰	۴۳۷۶۳
۲۰	مرز زمینی باجگیران (پل)	۲۱۳۲۲	۳۶۲۴۹
۲۱	مرز زمینی نوردوز	۱۳۶۲۷	۳۱۳۶۶
۲۲	مرز زمینی سرخس	۶۸۷۸۱	۲۵۹۲۱
۲۳	مرز زمینی میل ۷۸	۱۲۰۴۹	۱۷۰۲۰
۲۴	مرز زمینی خسروی	۱۶۹۶۴	۱۵۹۷۳
جمع		۳۱۸۰۵۷۵	۳۵۶۳۹۷۲

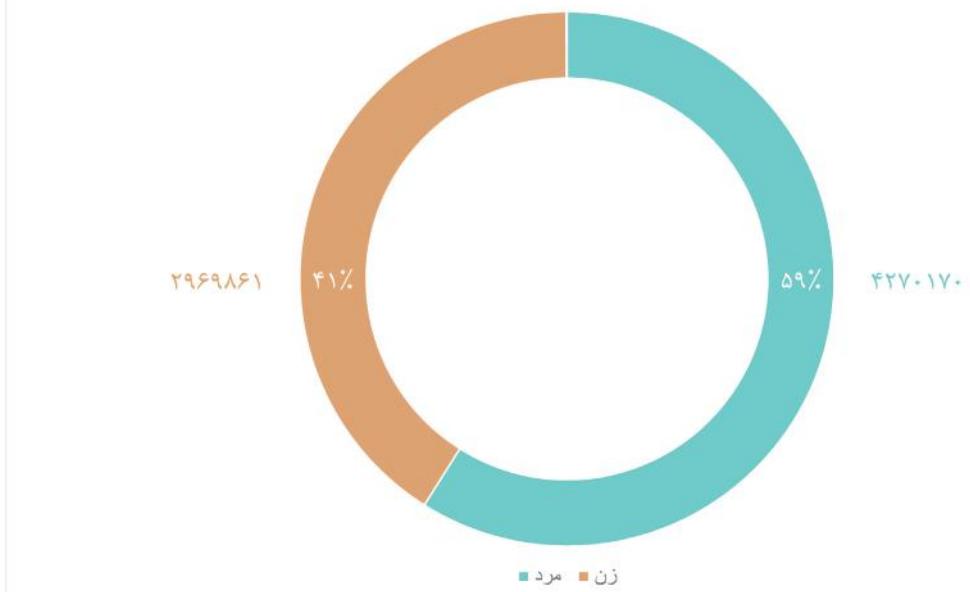
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز دریایی به تفکیک نام مرز ورودی

ردیف	نام مرز هوایی	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۱	مرز دریایی شهید باهنر	۵۲۵۳	۴۹۹۴
۲	مرز دریائی کیش	۳۷۸۶	۲۹۳۸
۳	مرز دریائی خرمشهر	۵۵۷۶	۲۹۳۲
۴	مرز دریائی انزلی	۱۹۶۱	۲۸۲۲
۵	مرز دریائی لنگه	۱۸۳۶	۲۷۱۷
۶	مرز دریایی منطقه آزاد ارونده(خرمشهر)	-	۲۰۰۵
۷	مرز دریائی عسلویه	۱۸۷۰	۱۷۸۰
۸	مرز دریائی بوشهر	۲۰۲۶	۱۵۸۹
۹	مرز دریایی شهیدرجایی	۱۰۲۲	۸۹۰
۱۰	مرز دریائی امیرآباد	۷۱۸	۸۳۷
۱۱	مرز دریایی بندر امام خمینی	۹۶۲	۸۲۵
۱۲	مرز دریائی خارک	۶۵۰	۵۸۸
۱۳	مرز دریائی قشم	۸۰۶	۵۰۱
۱۴	مرز دریائی کنگان	۳۴۲	۴۷۱
۱۵	مرز دریایی آستارا	۳۴۲	۳۵۶
۱۶	مرز دریائی گناوه	۴۱۱	۲۵۶
۱۷	مرز دریائی نوشهر	۱۷۸	۱۱۲
۱۸	مرز دریائی آبادان	۱۵۴	۱۰۴
۱۹	مرز دریایی منطقه آزاد ارونده(آبادان)	-	۹۷
۲۰	مرز دریایی شهید کلاتتری	۳۳۶	۶۳
۲۱	مرز دریائی جاسک	۱	۵۷
۲۲	مرز دریایی چوبدله	-	۱۸
۲۳	مرز دریایی فریدون کنار	۲۱	۳
۲۴	مرز دریایی شهید بهشتی	۱۱	-
جمع		۲۸۱۶۳	۲۶۹۵۵

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت

سال	زن	مرد	نامشخص	جمع
۱۳۹۵	۳۳۴۳۷۶۴	۵۸۴۶۳۷۸	۵۹۹۸	۹۱۹۶۱۴۰
۱۳۹۶	۴۰۱۲۲۳۴	۶۵۲۷۶۵۱	۳۰۶۷	۱۰۵۴۲۹۵۲
۱۳۹۷	۲۹۶۹۸۶۱	۴۲۷۰۱۷۰	۲۶۳۶	۷۲۴۲۶۶۷

نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت

فصل سیزدهم
گردشگری

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)

جمع	دریایی	زمینی	هوایی	سال
۷۷۶۴۴۴۹	۱۰۲۴۲۷	۳۴۴۵۲۴۴	۴۲۱۶۷۷۸	۱۳۹۰
۹۱۹۶۱۴۰	۱۶۴۵۶۵	۴۳۷۷۹۷۴	۴۶۵۳۶۰۱	۱۳۹۵
۱۰۵۴۲۹۵۲	۱۵۲۸۲۴	۵۲۰۲۳۳۹	۵۱۸۷۷۸۹	۱۳۹۶
۷۲۴۲۶۶۷	۱۶۴۳۳۱	۳۲۴۵۱۲۵	۳۸۳۳۲۱۱	۱۳۹۷

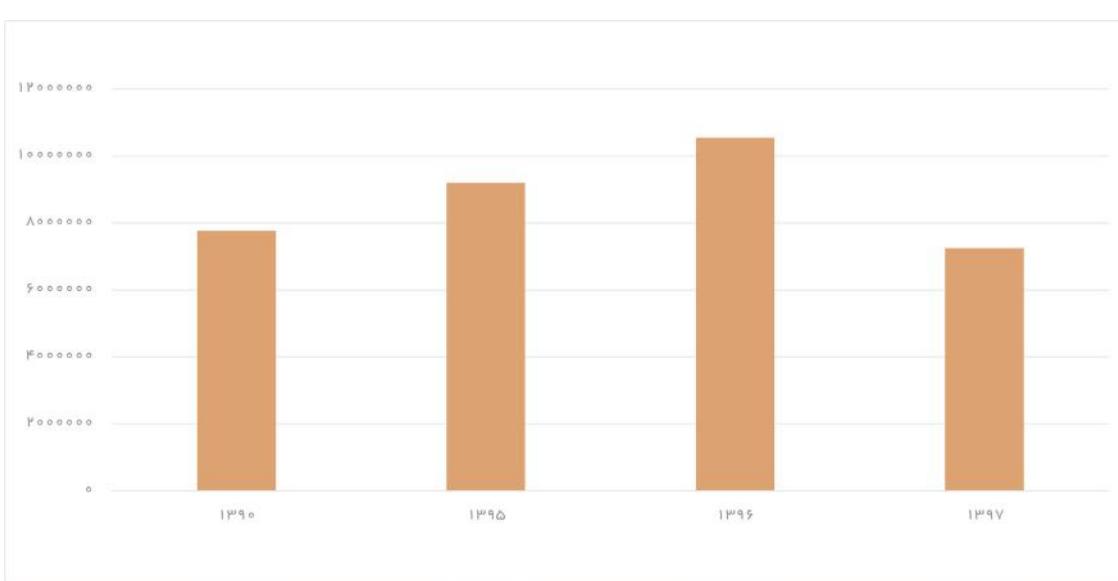
نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک ماه خروج

ردیف	ماه	تعداد گردشگر	تعداد گردشگر			تاریخ	درصد تغییرات ۱۳۹۷/۱۳۹۶
			۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۱	فروردین	۸۷۴۶۳۳	۷۷۰۰۴۶	۶۹۰۲۵۲	۱۳۹۷	۱۰۴۵۸۷	۱۳.۵۸
۲	اردیبهشت	۵۲۴۸۳۴	۶۸۷۲۶۲	۶۱۰۶۵۷	۱۳۹۶	-۱۶۲۴۲۸	-۲۳.۶۳
۳	خرداد	۴۸۲۹۴۷	۵۲۸۴۹۵	۵۰۸۳۴۰	۱۳۹۵	-۴۵۵۴۸	-۸.۶۲
۴	تیر	۵۵۴۲۲۰	۶۸۱۸۱۰	۵۲۰۶۳۴	۱۳۹۶	-۱۲۷۵۹۰	-۱۸.۷۱
۵	مرداد	۶۵۶۱۲۴	۸۰۷۰۷۹	۵۴۵۳۱۳	۱۳۹۵	-۱۵۰۹۵۵	-۱۸.۷۰
۶	شهریور	۵۸۰۳۳۴	۱۰۴۲۸۲۰	۸۲۲۳۵۹	۱۳۹۶	-۴۶۲۴۸۶	-۴۴.۳۵
۷	مهر	۱۰۳۱۴۱۶	۷۶۴۶۶۹	۶۴۳۷۷۶	۱۳۹۶	۲۶۶۷۴۷	۳۴.۸۸
۸	آبان	۸۰۶۲۲۳	۲۵۰۴۶۶۰	۲۴۴۱۵۴۷	۱۳۹۶	-۱۶۹۸۴۳۷	-۶۷.۸۱
۹	آذر	۳۸۹۶۵۰	۶۹۶۴۷۶	۵۷۷۶۳۲	۱۳۹۶	-۳۰.۶۸۲۶	-۴۴.۰۵
۱۰	دی	۳۷۵۹۱۶	۵۴۹۷۸۱	۴۸۴۲۰۸	۱۳۹۶	-۱۷۳۸۶۵	-۳۱.۶۲
۱۱	بهمن	۴۲۰۰۶۷	۶۱۷۹۶۰	۵۰۸۶۸۵	۱۳۹۶	-۱۹۷۸۹۳	-۳۲.۰۲
۱۲	اسفند	۵۴۶۳۰۳	۸۹۱۸۹۴	۸۴۲۷۳۰	۱۳۹۶	-۳۴۵۵۹۱	-۳۸.۷۵
	جمع	۷۲۴۲۶۶۷	۱۰۵۴۲۹۵۲	۹۱۹۶۱۴۰	۱۳۹۶	-۳۳۰۰۲۸۵	-۳۱.۳۰

نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور

جدول تعداد اماكن اقامتی کشور به تفکیک استان و نوع واحد

ردیف	نام استان	هتل	هتل آپارتمان	مجتمع	مهمانپذیر	پانسیون	بوم‌گردی	متل	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۳۷	۳۲	۰	۶۵	۰	۱۴۵	۰	۲۷۹
۲	آذربایجان غربی	۳۸	۳	۰	۵۳	۰	۱۲	۰	۱۰۶
۳	اردبیل	۳۳	۸۶	۰	۱۰۰	۰	۷	۱	۲۲۷
۴	اصفهان	۱۲۴	۱۴	۰	۴۵	۰	۳۶۳	۳	۵۴۹
۵	البرز	۱۰	۷	۰	۶	۷	۳	۰	۳۵
۶	ایلام	۹	۰	۰	۶	۰	۱۸	۰	۳۳
۷	بوشهر	۱۳	۱۰	۱	۱۲	۰	۱۲	۰	۴۹
۸	تهران	۱۱۰	۲۴	۴	۱۱۶	۱۲۳	۵	۱	۳۸۳
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۱	۲	۱	۹	۰	۳۳	۰	۵۶
۱۰	خراسان جنوبی	۹	۰	۱	۱۶	۰	۳۵	۰	۶۱
۱۱	خراسان رضوی	۲۲۳	۲۰۴	۱	۲۴۷	۰	۱۶	۱	۶۹۲
۱۲	خراسان شمالی	۸	۰	۰	۱۱	۱	۳۰	۱	۵۱
۱۳	خوزستان	۳۸	۶	۱	۴۲	۰	۵	۰	۹۳
۱۴	زنجان	۱۰	۴	۵	۱۲	۰	۹۹	۰	۱۳۱
۱۵	سمانان	۹	۴	۰	۵	۰	۴۳	۱	۶۲
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۷	۳	۵	۲۲	۰	۱۶	۰	۶۳
۱۷	فارس	۵۶	۲۲	۱	۱۳۴	۱	۳۱	۱	۲۴۶
۱۸	قزوین	۱۳	۲	۲۵	۱۸	۰	۷	۰	۶۵
۱۹	قم	۳۲	۲۷	۰	۵۵	۰	۱	۱	۱۱۵
۲۰	کردستان	۳۱	۲	۱	۲۴	۰	۹	۰	۶۷
۲۱	کرمان	۳۵	۵	۰	۲۹	۳	۲۵۱	۰	۳۲۳
۲۲	کرمانشاه	۲۶	۲	۰	۱۹	۰	۱۱	۰	۵۸
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۶	۲	۱	۶	۰	۴	۰	۲۲
۲۴	گلستان	۲۰	۷	۰	۱۰	۵	۳۱	۰	۷۳
۲۵	گیلان	۹۹	۳۲	۰	۴۸	۰	۱۴	۰	۱۹۳
۲۶	لرستان	۲۵	۱	۲	۱۰	۰	۱۱	۰	۴۹
۲۷	مازندران	۵۸	۷۸	۱	۱۴	۴	۹۷	۴۶	۲۹۸
۲۸	مرکزی	۱۴	۰	۱	۴	۰	۵	۰	۲۴
۲۹	هرمزگان	۲۴	۹	۰	۱۲	۰	۲۷	۱	۷۳
۳۰	همدان	۱۳	۳	۱	۱۸	۰	۲۸	۱	۶۵
۳۱	یزد	۵۹	۱	۰	۱۷	۶	۸۶	۰	۱۶۹
جمع									
۴۷۱۰	۵۷	۱۴۵۵	۱۴۸	۱۱۸۸	۶۰	۵۹۲	۱۲۱۰		

فصل سی‌ششم
گردشگری

جدول تعداد و ظرفیت هتل‌های (مهما نخانه‌های) کشور

ردیف	نام استان	هتل	اناق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۳۷	۱۹۱۴	۴۲۶۶
۲	آذربایجان غربی	۳۸	۱۳۸۹	۲۹۰۷
۳	اردبیل	۳۳	۱۰۴۳	۲۶۹۳
۴	اصفهان	۱۲۴	۳۵۶۰	۸۶۷۷
۵	البرز	۱۰	۵۲۶	۱۳۴۰
۶	ایلام	۹	۱۷۲	۴۴۵
۷	بوشهر	۱۳	۵۱۱	۱۱۸۴
۸	تهران	۱۱۰	۸۲۲۲	۱۶۲۷۱
۹	چهار محال و بختیاری	۱۱	۱۹۸	۵۸۲
۱۰	خراسان جنوبی	۹	۲۴۹	۶۴۹
۱۱	خراسان رضوی	۲۲۳	۱۴۹۱۷	۳۷۳۵۴
۱۲	خراسان شمالی	۸	۱۶۳	۴۳۸
۱۳	خوزستان	۳۸	۱۵۴۹	۳۳۶۶
۱۴	زنجان	۱۰	۲۶۴	۵۱۱
۱۵	سمنان	۹	۱۶۸	۴۷۱
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۷	۶۴۲	۱۴۵۳
۱۷	فارس	۵۶	۲۷۹۵	۵۶۸۱
۱۸	قزوین	۱۳	۷۲۲	۳۱۴
۱۹	قم	۳۲	۹۰۷	۲۱۸۰
۲۰	کردستان	۳۱	۸۹۹	۲۳۸۲
۲۱	کرمان	۳۵	۱۱۶۲	۲۷۸۳
۲۲	کرمانشاه	۲۶	۸۶۷	۲۲۵۵
۲۳	کهکیلویه و بویر احمد	۶	۱۷۳	۴۳۰
۲۴	گلستان	۲۰	۶۵۷	۱۷۵۸
۲۵	گیلان	۹۹	۲۵۷۵	۸۱۲۴
۲۶	لرستان	۲۵	۵۱۲	۱۲۲۷
۲۷	مازندران	۵۸	۲۱۹۰	۶۲۷۳
۲۸	مرکزی	۱۴	۴۴۸	۱۰۸۷
۲۹	همزگان	۲۴	۱۴۱۷	۳۳۳۱
۳۰	همدان	۱۳	۵۴۷	۱۵۵۳
۳۱	یزد	۵۹	۱۳۵۴	۳۲۹۰
جمع				۱۲۵۲۷۵
۵۲۷۱۲				۱۲۱۰

جدول تعداد و ظرفیت تعداد هتل آپارتمان‌های کشور

ردیف	نام استان	هتل آپارتمان	آتاق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۳۲	۶۰۲	۲۳۵۱
۲	آذربایجان غربی	۳	۴۴	۱۰۱
۳	اردبیل	۸۶	۲۱۶۳	۵۱۳۷
۴	اصفهان	۱۴	۱۶۵	۶۱۵
۵	البرز	۷	۵۲	۱۶۱
۶	ایلام	۰	۰	۰
۷	بوشهر	۱۰	۳۲۷	۷۹۴
۸	تهران	۲۴	۵۲۱	۱۳۵۵
۹	چهارمحال و بختیاری	۲	۱۶	۶۸
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۰	۰
۱۱	خراسان رضوی	۲۰۴	۵۱۳۶	۱۶۵۸۰
۱۲	خراسان شمالی	۰	۰	۰
۱۳	خوزستان	۶	۱۱۸	۱۷۲۹
۱۴	زنجان	۴	۵۴	۱۳۳
۱۵	سمنان	۴	۱۰۲	۴۶۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۳	۱۰	۶۰
۱۷	فارس	۲۲	۶۱۵	۱۳۸۷
۱۸	قزوین	۲	۷۲	۱۹۷
۱۹	قم	۲۷	۴۷۷	۱۴۶۵
۲۰	کردستان	۲	۱۷	۹۶
۲۱	کرمان	۵	۶۱	۱۴۳
۲۲	کرمانشاه	۲	۳۴	۱۳۶
۲۳	کهکلیویه و بویر احمد	۲	۴۰	۸۰
۲۴	گلستان	۷	۸۸	۳۲۱
۲۵	گیلان	۳۲	۴۰۱	۱۴۵۷
۲۶	لرستان	۱	۶	۲۶
۲۷	مازندران	۷۸	۲۰۰۷	۶۳۹۰
۲۸	مرکزی	۰	۰	۰
۲۹	هرمزگان	۹	۲۲۶	۴۶۰
۳۰	همدان	۳	۵۶	۲۳۹
۳۱	یزد	۱	۱۶	۹۰
جمع				۴۱۹۸۹
۱۳۴۲۶				۵۹۲

جدول تعداد و ظرفیت مهمانپذیرهای کشور

ردیف	نام استان	مهمنپذیر	اتاق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۶۵	۹۶۴	۲۵۷۷
۲	آذربایجان غربی	۵۳	۵۸۱	۱۵۸۷
۳	اردبیل	۱۰۰	۱۵۲۷	۴۶۰۶
۴	اصفهان	۴۵	۶۴۳	۱۷۶۲
۵	البرز	۶	۱۱۲	۲۷۵
۶	ایلام	۶	۷۷	۲۳۱
۷	بوشهر	۱۳	۲۱۲	۶۶۷
۸	تهران	۱۱۶	۵۶۷۲	۸۶۰۳
۹	چهار محال و بختیاری	۹	۸۵	۲۶۰
۱۰	خراسان جنوبی	۱۶	۲۳۴	۶۴۰
۱۱	خراسان رضوی	۲۴۷	۵۱۳۷	۱۳۷۲۶
۱۲	خراسان شمالی	۱۱	۱۲۵	۳۱۱
۱۳	خوزستان	۴۳	۹۰۴	۲۲۸۸
۱۴	زنجان	۱۳	۲۰۲	۵۲۰
۱۵	سمانان	۵	۸۴	۲۱۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲۲	۴۳۷	۱۰۲۲
۱۷	فارس	۱۳۴	۲۸۴۵	۷۹۸۰
۱۸	قزوین	۱۸	۲۵۱	۶۳۸
۱۹	قم	۵۵	۹۱۵	۲۶۹۳
۲۰	کردستان	۲۴	۲۹۶	۷۷۴
۲۱	کرمان	۲۹	۴۳۰	۱۰۴۲
۲۲	کرمانشاه	۱۹	۳۱۸	۸۴۳
۲۳	کهکیلویه و بویر احمد	۶	۱۰۴	۲۸۱
۲۴	گلستان	۱۰	۱۵۰	۳۷۳
۲۵	گیلان	۴۸	۵۴۲	۱۵۷۹
۲۶	لرستان	۱۰	۱۲۵	۲۹۳
۲۷	مازندران	۱۴	۲۰۹	۶۹۶
۲۸	مرکزی	۴	۳۹	۱۳۰
۲۹	هرمزگان	۱۲	۱۷۵	۵۴۶
۳۰	همدان	۱۸	۲۱۶	۶۳۰
۳۱	یزد	۱۷	۱۷۳	۵۸۶
جمع		۱۱۸۸	۲۳۷۸۴	۵۸۳۷۴

جدول تعداد و ظرفیت متل‌های کشور

ردیف	نام استان	متل	آتاق	تحت
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	
۲	آذربایجان غربی	۰	۰	
۳	اردبیل	۱	۴۶	۱۸۴
۴	اصفهان	۳	۲۸	۷۸
۵	البرز	۰	۰	
۶	ایلام	۰	۰	
۷	بوشهر	۰	۰	
۸	تهران	۱	۳۶	۹۲
۹	چهارمحال و بختیاری	۰	۰	
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۰	
۱۱	خراسان رضوی	۱	۱۸	۴۰
۱۲	خراسان شمالی	۱	۱۱	۲۵
۱۳	خوزستان	۰	۰	
۱۴	زنجان	۰	۰	
۱۵	سمنان	۱	۱۰	۲۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۰	
۱۷	فارس	۱	۳۰	۶۰
۱۸	قزوین	۰	۰	
۱۹	قم	۰	۰	
۲۰	کردستان	۰	۰	
۲۱	کرمان	۰	۰	
۲۲	کرمانشاه	۰	۰	
۲۳	کهکیلویه و بویر احمد	۰	۰	
۲۴	گلستان	۰	۰	
۲۵	گیلان	۰	۰	
۲۶	لرستان	۰	۰	
۲۷	مازندران	۴۶	۱۳۶۹	۴۷۷۷
۲۸	مرکزی	۰	۰	
۲۹	هرمزگان	۱	۴	۱۶
۳۰	همدان	۱	۱۰	۳۰
۳۱	یزد	۰	۰	
جمع				
۵۳۲۲	۱۵۶۲	۵۷		

جدول تعداد و ظرفیت اقامتگاه‌های بوم‌گردی

ردیف	استان	جمع					
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
اتاق	اقامتگاه	اتاق	اقامتگاه	اتاق	اقامتگاه	اتاق	اقامتگاه
۱	آذربایجان شرقی	۲۹۳	۱۴۵	۷	۲	۷	۲
۲	آذربایجان غربی	۳۴	۱۲	۱۶	۴	۰	۱
۳	اردبیل	۹۶	۷	۴۷	۲	۲۹	۳
۴	البرز	۲۳۸۸	۳۶۳	۵۲۷	۶۳	۳	۱
۵	اصفهان	۳۹	۳	۳	۱	۵۲۳	۶۳
۶	ایلام	۵۸	۱۸	۵۰	۱۵	۱۶	۱۵
۷	بوشهر	۴۱	۱۲	۱۱	۲	۱۳	۴
۸	تهران	۳۹	۵	۰	۰	۰	۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۰۱	۳۳	۱۸	۵	۷	۲
۱۰	خراسان جنوبی	۱۹۴	۳۵	۶۰	۱۵	۷۰	۸
۱۱	خراسان رضوی	۱۰۴	۱۶	۱۰۴	۱۶	۱۷	۹
۱۲	خراسان شمالی	۱۱۲	۳۰	۳۲	۸	۰	۰
۱۳	خوزستان	۳۰	۵	۱	۱	۱	۱
۱۴	زنجان	۳۱۱	۹۹	۸	۲	۱۴	۷
۱۵	سمنان	۱۹۳	۴۳	۱۹۳	۴۳	۵۰	۱۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۶۵	۱۶	۰	۰	۰	۰
۱۷	فارس	۱۲۴	۳۱	۱۲۴	۳۱	۲۹	۲۱
۱۸	قزوین	۲۹	۷	۲۰	۵	۱۸	۸
۱۹	قم	۴	۱	۴	۱	۴	۱
۲۰	کردستان	۳۷	۹	۰	۰	۰	۰
۲۱	کرمان	۱۲۶۸	۲۵۱	۶۶۱	۱۸۰	۶۶۱	۱۸۰
۲۲	کرمانشاه	۳۸	۱۱	۱۰	۲	۲۶	۴
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۲	۴	۱۲	۴	۰	۰
۲۴	گلستان	۱۶۹	۳۱	۲۴	۴	۳۳	۶
۲۵	گیلان	۸۴	۱۴	۱۰	۳	۲۰	۵
۲۶	لرستان	۶۳	۱۱	۵۹	۱۰	۳۸	۷
۲۷	مازندران	۲۸۹	۹۷	۲۳۲	۵۸	۶۰	۲۲
۲۸	مرکزی	۲۲	۵	۱۴	۲	۱۴	۲
۲۹	هرمزگان	۳۶	۲۷	۲	۱	۲	۱
۳۰	همدان	۱۳۲	۲۸	۲۰	۴	۵	۴
۳۱	یزد	۵۲۰	۸۶	۲۲۴	۵۶	۶۷	۴۹
		۶۹۲۵	۱۴۵۵	۲۴۹۳	۵۴۰	۱۷۲۷	۴۴۱

۳۱ - ۵

جدول تعداد واحدهای پذیرایی بین راهی

تعداد واحد پذیرایی			استان	ردیف
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۲۱۵	۱۶۴	۲۲۲	آذربایجان شرقی	۱
۲۷	۲۷	۲۷	آذربایجان غربی	۲
۲۴	۲۲	۲۲	اردبیل	۳
۵۵	۷۳	۸۶	البرز	۴
۹۶	۹۲	۷۳	اصفهان	۵
۱۱	۱۵	۱۶	ایلام	۶
۳۵	۲۲	۲۷	بوشهر	۷
۱۷۴	۱۴۲	۷۸	تهران	۸
۱۴	۱۶	۹	چهارمحال و بختیاری	۹
۴۷	۴۰	۴۵	خراسان جنوبی	۱۰
۹۳	۹۲	۹۳	خراسان رضوی	۱۱
۴۹	۴۳	۳۹	خراسان شمالی	۱۲
۱۷	۱۴	۲۴	خوزستان	۱۳
۳۳	۲۷	۲۷	زنجان	۱۴
۳۷	۳۷	۳۷	سمانان	۱۵
۹	۹	۱۱	سیستان و بلوچستان	۱۶
۳۹	۷۵	۳۹	فارس	۱۷
۷۰	۶۸	۶۵	قزوین	۱۸
۶۱	۶۱	۶۰	قم	۱۹
۹۵	۱۰۰	۸۶	کردستان	۲۰
۷۳	۸۵	۸۵	کرمان	۲۱
۲۵	۲۸	۲۸	کرمانشاه	۲۲
۳۸	۳۸	۳۸	کهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۴۵	۴۶	۴۵	گلستان	۲۴
۳۳۰	۲۴۹	۲۴۹	گیلان	۲۵
۴۰	۴۰	۴۷	لرستان	۲۶
۴۰۴	۳۶۶	۳۷۷	مازندران	۲۷
۴۰	۴۱	۴۵	مرکزی	۲۸
۷۵	۷۵	۶۵	هرمزگان	۲۹
۳۹	۳۵	۳۵	همدان	۳۰
۵۱	۵۱	۵۰	یزد	۳۱
۲۳۶۱	۲۱۹۳	۲۱۵۰	جمع	

۳۵ - ۱

جدول تعداد سفره‌خانه‌های سنتی

تعداد سفره‌خانه‌های سنتی			استان	ردیف
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۶۷	۱۸	۱۸	آذربایجان شرقی	۱
۱	۰	۰	آذربایجان غربی	۲
۴	۳	۳	اردبیل	۳
۳۰	۱۳	۳	البرز	۴
۳۸	۱۹	۱۵	اصفهان	۵
۴	۴	۵	ایلام	۶
۷	۲	۲	بوشهر	۷
۲۴۳	۱۲۱	۱۱۳	تهران	۸
۵	۱	۱	چهارمحال و بختیاری	۹
۲۷	۱۳	۹	خراسان جنوبی	۱۰
۱۰	۹	۹	خراسان رضوی	۱۱
۲۱	۸	۶	خراسان شمالی	۱۲
۲۰	۲۰	۸	خوزستان	۱۳
۲۴	۱۳	۱۰	زنجان	۱۴
۱۵	۵۲	۶	سمنان	۱۵
۶	۳	۱	سیستان و بلوچستان	۱۶
۳۳	۱۸	۱۶	فارس	۱۷
۱۳	۱۳	۱۳	قزوین	۱۸
۲۲	۱۲	۱۰	قم	۱۹
۲	۱	۱	کردستان	۲۰
۸	۳	۵	کرمان	۲۱
۶	۵	۵	کرمانشاه	۲۲
۸	۴	۴	کوهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۱۹	۱۰	۱۲	گلستان	۲۴
۴۷	۲۷	۲۷	گیلان	۲۵
۳۲	۱۱	۱۵	لرستان	۲۶
۱۷	۱۵	۱۳	مازندران	۲۷
۱۹	۱۲	۱۰	مرکزی	۲۸
۴۶	۴۶	۱۷	هرمزگان	۲۹
۱۰	۷	۷	همدان	۳۰
۵۴	۵۷	۴۷	یزد	۳۱
۸۵۸	۵۴۰	۴۱۱	جمع	

۱ - ۵

جدول تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کل کشور

تعداد دفاتر خدمات مسافرتی			استان	ردیف
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۲۵۲	۲۳۷	۲۲۷	آذربایجان شرقی	۱
۸۵	۸۲	۶۷	آذربایجان غربی	۲
۴۹	۴۸	۳۸	اردبیل	۳
۳۰	۱۲۶	۱۱۰	البرز	۴
۱۳۴	۲۰۳	۱۷۷	اصفهان	۵
۲۲۴	۲۷	۲۵	ایلام	۶
۳۴	۳۱	۲۲	بوشهر	۷
۲۰۶۷	۱۹۸۹	۱۸۸۸	تهران	۸
۴۳	۴۲	۴۰	چهارمحال و بختیاری	۹
۱۳۲	۲۵	۲۳	خراسان جنوبی	۱۰
۳۰	۳۷۷	۳۱۷	خراسان رضوی	۱۱
۴۰۱	۲۶	۲۵	خراسان شمالی	۱۲
۲۶	۱۱۹	۱۰۶	خوزستان	۱۳
۵۰	۴۶	۴۱	زنجان	۱۴
۲۱	۳۱	۲۶	سمانان	۱۵
۳۲	۱۹	۱۴	سیستان و بلوچستان	۱۶
۲۱۸	۲۱۰	۱۵۸	فارس	۱۷
۴۸	۴۸	۴۴	قزوین	۱۸
۸۲	۷۳	۶۶	قم	۱۹
۴۲	۳۹	۳۹	کردستان	۲۰
۱۴۲	۱۳۷	۱۳۳	کرمان	۲۱
۷۲	۶۳	۴۵	کرمانشاه	۲۲
۲۰	۱۹	۱۶	کهگیلویه و بویراحمد	۲۳
۶۸	۷۱	۶۷	گلستان	۲۴
۷۳	۶۹	۵۸	گیلان	۲۵
۲۸	۲۸	۲۵	لرستان	۲۶
۲۲۰	۲۰۵	۱۸۰	مازندران	۲۷
۵۵	۵۳	۴۵	مرکزی	۲۸
۷۱	۷۱	۶۹	هرمزگان	۲۹
۵۶	۴۷	۴۲	همدان	۳۰
۹۴	۸۷	۷۱	یزد	۳۱
۴۸۹۹	۴۶۴۸	۴۲۰۳	جمع	

جدول تعداد راهنمایان گشت مسافرتی (تور مسافرتی)

تعداد راهنمایان گشت مسافرتی			استان	ردیف
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۲۸۷	۲۷۰	۲۳۰	آذربایجان شرقی	۱
۸۷	۸۲	۷۲	آذربایجان غربی	۲
۱۰۶	۸۹	۸۳	اردبیل	۳
۷۵۸	۴۱۳	۵۹۴	البرز	۴
۴۷۴	۶۷۳	۳۵۹	اصفهان	۵
۶	۴	۲	ایلام	۶
۱۲	۹	۴	بوشهر	۷
۵۸۳۴	۵۳۱۸	۴۸۴۱	تهران	۸
۹	۹	۹	چهارمحال و بختیاری	۹
۱	۱	۱	خراسان جنوبی	۱۰
۳۷۷	۳۷۲	۳۴۷	خراسان رضوی	۱۱
۳	۳	۳	خراسان شمالی	۱۲
۱۱۶	۹۱	۶۵	خوزستان	۱۳
۱۵۳	۱۴۶	۱۳۳	زنجان	۱۴
۴۹	۳۱	۲۸	سمنان	۱۵
۷	۶	۶	سیستان و بلوچستان	۱۶
۱۴۶۰	۱۴۹۷	۱۲۹۰	فارس	۱۷
۱۱۲	۷۷	۶۵	قزوین	۱۸
۱۰۱	۴۸	۳۲	قم	۱۹
۶۹	۵۱	۴۴	کردستان	۲۰
۳۴۷	۲۷۸	۲۵۰	کرمان	۲۱
۴۵	۲۴	۲۱	کرمانشاه	۲۲
۱۱	۶	۳	کهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۷۸	۵۶	۳۲	گلستان	۲۴
۴۳۳	۳۹۲	۳۷۰	گیلان	۲۵
۱۴	۵	۴	لرستان	۲۶
۱۵۹	۱۱۰	۹۸	مازندران	۲۷
۵۰	۴۳	۳۸	مرکزی	۲۸
۱۰۴	۹۰	۸۱	هرمزگان	۲۹
۱۴۴	۱۱۸	۹۵	همدان	۳۰
۴۳۵	۴۱۰	۳۴۷	یزد	۳۱
۱۱۸۴۱	۱۰۷۲۲	۹۵۴۷	جمع	

جدول صدور مجوز دفاتر خدمات مسافرتی

تعداد	سال
۴۳۷	۱۳۹۶
۴۳۱	۱۳۹۷

فصل سیزدهم
گردشگری

جدول تعداد شرکت‌های مجری طرح تطبیق استانداردهای کیفیت خدمات تأسیسات گردشگری

تعداد	شرح	سال
۷	شرکت سماگا و نمایندگان	۱۳۹۰
۶	تعداد مجوز فعالیت عامل تطبیق ضوابط و مقررات تأسیسات گردشگری	۱۳۹۵
۳۳	تعداد مجوز فعالیت عامل تطبیق ضوابط و مقررات تأسیسات گردشگری	۱۳۹۶

۳۵-۲

جدول تعداد کل تأسیسات گردشگری استانداردسازی شده (گواهی کیفیت)

جمع	واحد پذیرایی بین راهی	مهمانپذیر	متل	هتل	سال
۲	-	-	-	۲	۱۳۹۰
۲۰۰	۳۳	۴۴	۴	۱۱۹	۱۳۹۵
۲۹۰	۸۲	۸۲	۱	۱۲۵	۱۳۹۶
۳۲۹	۹۲	۱۴۰	۸	۸۹	۱۳۹۷

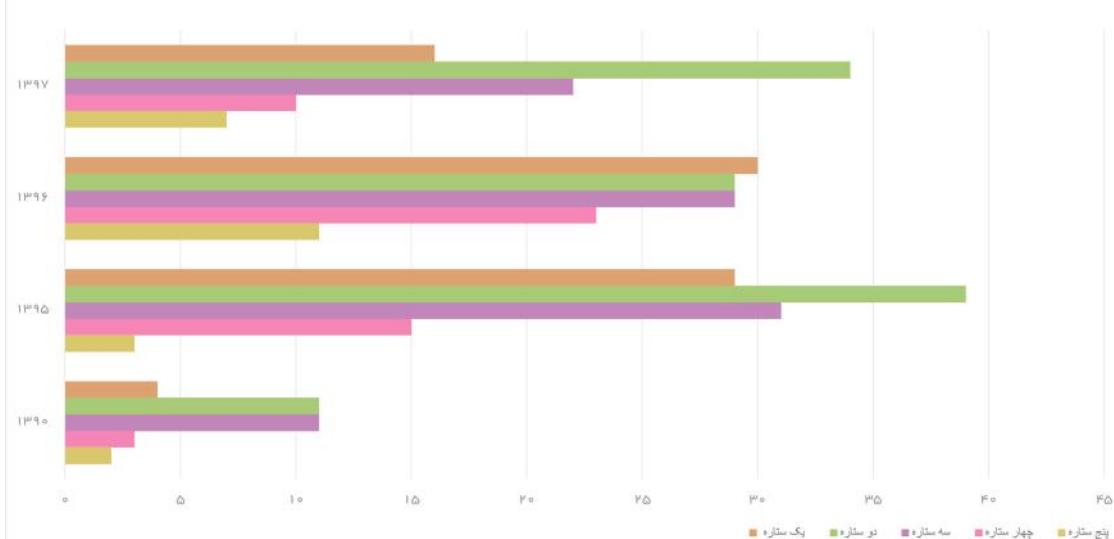
۳۵-۲

جدول تعداد هتل‌های استانداردسازی شده (گواهی کیفیت)

سال	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره
۱۳۹۰	۲	۳	۱۱	۱۱	۴
۱۳۹۵	۳	۱۵	۳۱	۳۹	۲۹
۱۳۹۶	۱۱	۲۳	۲۹	۲۹	۳۰
۱۳۹۷	۷	۱۰	۲۲	۳۴	۱۶

نمودار تعداد هتل‌های استانداردسازی شده به تفکیک ستاره

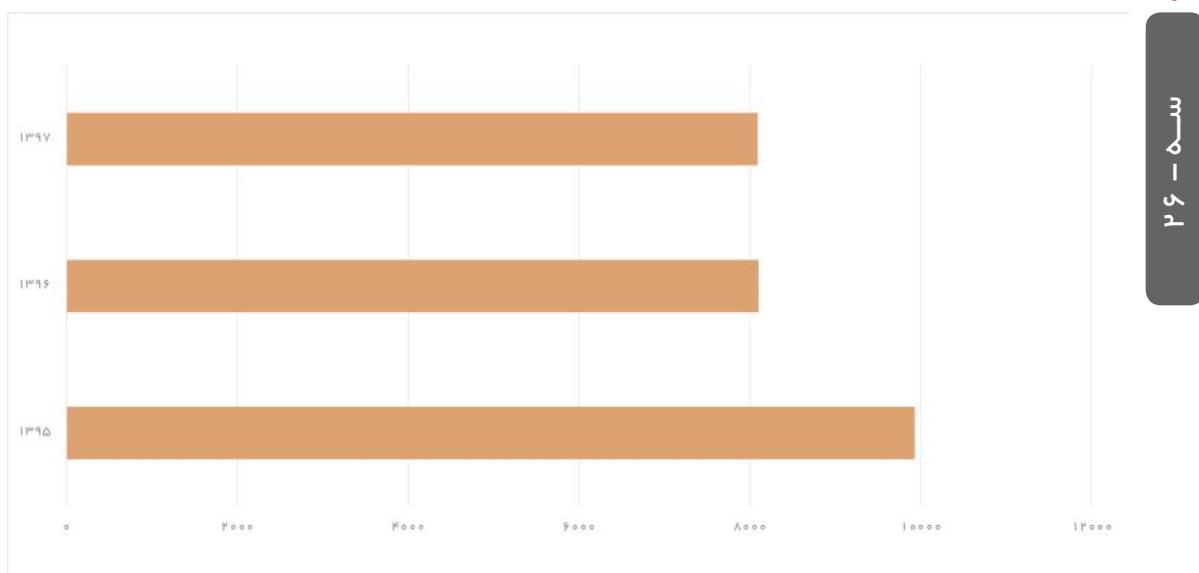
جدول تعداد افراد فارغ‌التحصیل دوره‌های کوتاهمدت در رشته‌های مختلف گردشگری

نام رشته	تعداد	سال
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۵۴۰۰	۱۳۹۵
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۴۳۹۶	۱۳۹۶
مدیر فنی	۸۰۰	
راهنمای ایرانگردی و جهانگردی	۱۲۶۳	
راهنمای طبیعت گردی	۳۲۳	
راهنمای زمین گردشگری	۶	
آشپزی	۳۲۲	
قناصی	۲۰۰	
هتل داری	۵۰۰	
سایر	۱۵۰	
جمع	۳۵۶۴	۱۳۹۷

جدول تعداد افراد شرکت‌کننده در آزمون جامع هماهنگ سالانه جهت دریافت مجوز فعالیت حرفه‌ای گردشگری

سال	تعداد
۱۳۹۵	۹۹۲۴
۱۳۹۶	۸۱۰۰
۱۳۹۷	۸۰۸۶

نمودار تعداد افراد شرکت‌کننده در آزمون جامع هماهنگ سالانه جهت دریافت مجوز فعالیت حرفه‌ای گردشگری

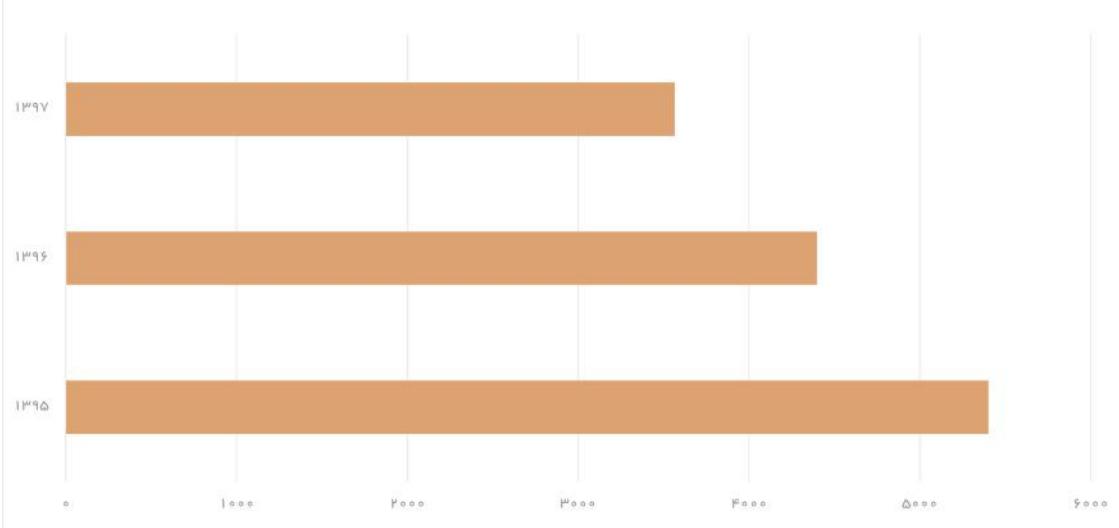
جدول تغییرات حاصل شده در ساعت‌های درسی و سرفصل‌های دوره‌ای کوتاه مدت گردشگری

نام دوره	سrfصل آموزشی	ساعت
توانمندسازی نیروی انسانی گردشگری	آداب و رفتار حرفه‌ای در صنعت مهمان‌نوازی و گردشگری	۸
	نوآوری و فناوری جدید در گردشگری	۸
	آشنایی با صنعت گردشگری	۸
	مبانی مدیریت کیفیت در صنعت گردشگری	۸
	گردشگری پایدار	۸
جمع		۴۰

جدول تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

سال	تعداد
۱۳۹۵	۵۴۰۰
۱۳۹۶	۴۳۹۶
۱۳۹۷	۳۵۶۴

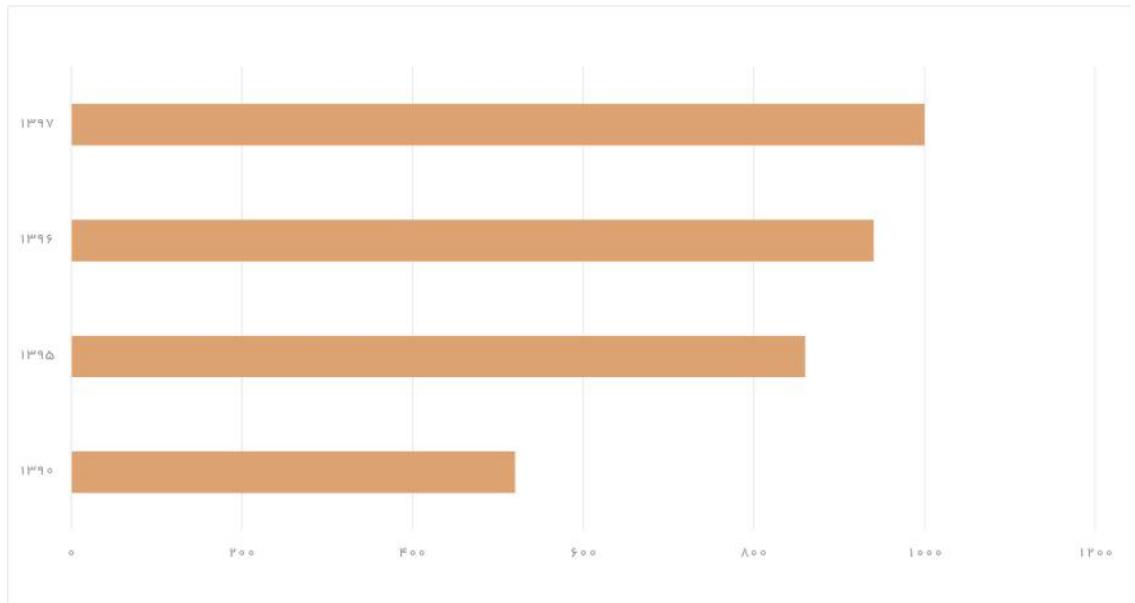
نمودار تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری

دوره آموزشی	تعداد	سال
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۵۲۰	۱۳۹۰
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۸۶۰	۱۳۹۵
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۹۴۰	۱۳۹۶
تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری	۱۰۰۰	۱۳۹۷

نمودار تعداد اساتید فعال دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری

جدول تعداد صدور مجوزهای تدریس دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری در سال ۱۳۹۷

ردیف	نام دوره	تعداد
۱	هتلداری	۱۵
۲	آشپزی	۱۵
۳	شیرینی پزی	۱۰
۴	مدیرفنی	۹
۵	راهنمايان	۱۱
جمع		۶۰

جدول تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۳۰ - ۳

رشته‌های آموزشی

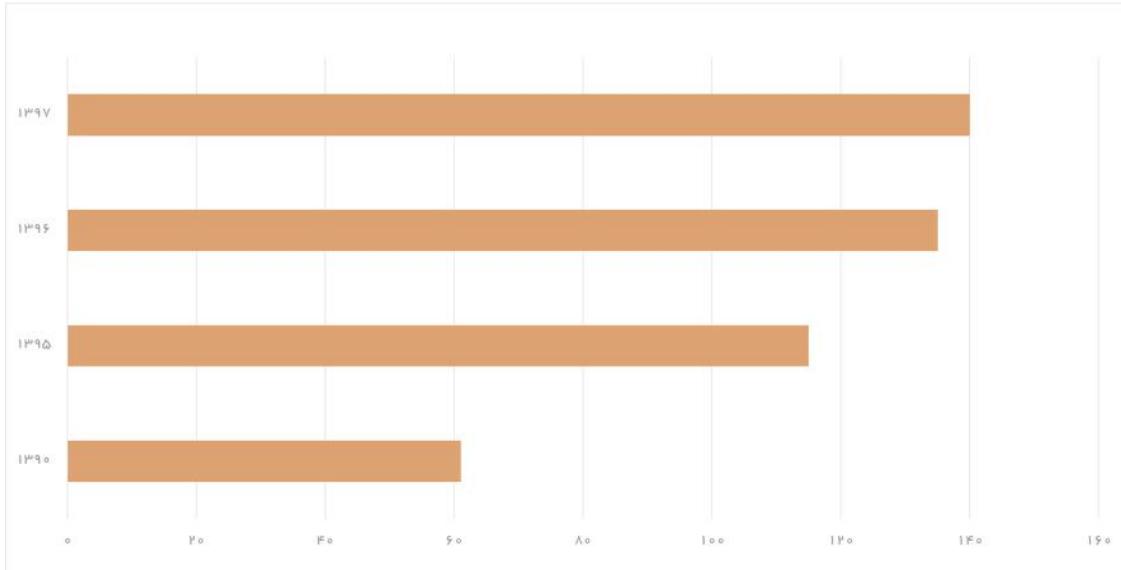
شهرستان	سال / استان
استان‌ها	تهران
۴۷	۱۴
۷۹	۳۶
۹۹	۳۶
۹۸	۴۲
	۱۳۹۷
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، طبیعت‌گردی، بلدیهای محلی، مدیریت عمومی هتل، آشپزی	۴
آذربایجان شرقی	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۲
آذربایجان غربی	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل	۳
اردیل	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، راهنمایان حیات وحش، بلدیهای محلی، مدیریت عمومی هتل، زمین گردشگری	۷
اصفهان، کاشان	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، بلدیهای محلی، مدیریت عمومی هتل، آشپزی، شیرینی‌پزی	۳
البرز	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۲
ایلام	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۲
بوشهر	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، هتلداری، شیرینی‌پزی، اقامتگاه‌های بوم‌گردی، ژئوتوریسم، راهنمایان حیات وحش، بلدیهای محلی، زمین گردشگری، طبیعت‌گردی (اویژه کودکان)، راهنمای تور کودکان، راهنمایان تخصصی گردشگری با دوچرخه، تربیت نیروی ارزیاب، سرارزیاب و مدیر فنی تاسیسات اقامتی (طرح تطبیق)	۴۲
تهران	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۲
چهارمحال و بختیاری	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان طبیعت‌گردی	۱
خراسان جنوبی	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل، مدیریت تخصصی هتل، بلدیهای محلی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و چه انگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، هتلداری	۹
خراسان رضوی	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۱
خراسان شمالی	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل	۳
خوزستان	
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل، آشپزی	۱
زنجان	

ابتدای جدول در صفحه قبل

مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، هتلداری	۲	سمنان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل، مدیریت تخصصی هتل، آشپزی، شیرینی‌پزی، مدیریت نوشیدنی‌ها، آشپزی ملل	۱۲	فارس
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل	۱	قزوین
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، زمین گردشگری	۲	قم
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل	۴	کردستان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، بلدهای محلی، مدیریت عمومی هتل، زمین گردشگری، آشپزی، شیرینی‌پزی	۳	کرمان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل	۱	کیش
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۲	کرمانشاه
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل	۱	کوهگلیویه و بویر احمد
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل، بلدهای محلی	۴	گلستان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، آشپزی، زمین گردشگری	۴	گیلان
آشپزی، شیرینی‌پزی، راهنمایان ایرانگردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۳	لرستان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل، مدیریت تخصصی هتل، آشپزی، شیرینی‌پزی	۷	مازندران
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی	۱	مرکزی
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، زمین گردشگری، مدیریت عمومی هتل	۳	هرمزگان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت عمومی هتل، آشپزی	۳	همدان
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت‌گردی، مدیریت عمومی هتل	۴	یزد
جمع	۱۴۰	

نمودار تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

• بازاریابی

جدول یادداشت تفاهم، همکاری‌های گردشگری، کمیته فنی

ردیف	نام دوره	تعداد
۱	تهیه یادداشت تفاهم همکاری‌های گردشگری	۴ مورد (گرجستان، ازبکستان، سوئیس و قطر بررسی و اعلام نظر)
۲	تهیه برنامه اجرایی همکاری‌های گردشگری	۳ مورد (چین، اسپانیا و افغانستان)
۳	برگزاری یا شرکت در کمیته فنی همکاری‌های گردشگری	۲ مورد (افغانستان و عراق)
۴	تهیه و به روزرسانی اولویت بندی کشورهای بازار هدف گردشگری ج.ا.ایران	۱ مورد
۵	تهیه محتوا و هماهنگی به منظور برگزاری نشست ها و تعاملات با طرفهای خارجی	۲ مورد نشست ها و ملاقات ها - ۲۴ مورد کمیسیون های مشترک

تبلیغات و اطلاع‌رسانی

جدول گشتهای (تهرهای) آشناسازی

ردیف	نام کشور	تعداد	نوع حمایت	عنوانین گروه	استان‌هایی مورد بازدید	بازه زمانی	توضیحات
۱	ملیت‌های: فرانسوی، اپنایی، ایتالیایی، بلژیکی و سوئیسی	۴۲	رالی	رازی	رازی و بازدید از جاذبه های تهران	۱۰-۱۴ خردادماه	استان‌هایی آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، گیلان، قزوین، البرز، مازندران، تهران، سمنان، گلستان، خراسان رضوی، و خراسان شمالی
۲	چین	۱۰	مدیران شهرک هوایی‌می اسپرینگ ایران	پاسارگاد تورز	پاسارگاد تورز	۳۹ اردیبهشت تا ۱۱ خرداد	اصفهان - بیز - شیپراز - خوزستان
۳	ایتالیایی	۲۸	رالی	چین	نمایندگی اطلاع رسانی گردشگری چین	۳۹ اردیبهشت	آذربایجان غربی، کمانشاه، فارس، بیز، اصفهان، قم، تهران، مازندران، آذربایجان شرقی
۴	چین	۱۴	عکاسان	سفر شرق پارس	شرکت توسعه و سرمایه گذاری جاده ایرانیم	۰۳ مرداد ماه تا ۰۵ شهریور ماه	رازی و بازدید از جاذبه های کشورمان
۵	مالنا	۵	فیلمبرداری و عکاسی	پارسیان مهر گشت	متنوی	۰۶ مرداد ماه	عکاسی از جاذبه های عکاسی و فیلمبرداری از جاذبه های
۶	مالنا	۵	فیلمبرداری و عکاسی	پارسیان مهر گشت	متنوی	۰۷ مهر ماه	عکاسی و فیلمبرداری از جاذبه های
۷	اسپانیا	۴۸	مادی - معنوی	ماهان هالایز	مادی	۰۸ ایران دوستان	کرمان، فارس، اصفهان و شهر کاشان
۸	اسپانیا	۳۷	خرنگیار	مدیران تور ایران‌دها و رسانه ها	۱۰ مازنی	۰۹ مهر ماه	نیویست تخصصی با مدیر کل و معاون استان به همراه فعالان گردشگری
۹	ژاپن	۱۰	مدیران اجرایی تورها و آژانس ها	فارس، بیز، اصفهان و تهران	۱۱ اذرمه	۱۰ اسفند ماه	تهران، بیز، فارس اصفهان و شهر نصیر
۱۰	پرشیا	گروه گردشگری	منتوی	مارکوبولو	منتوی	کرمان و تهران	سرمایه گذاری

۰ تبلیغات در داخل و خارج از کشور

جدول توزیع اقلام تبلیغاتی در داخل و خارج از کشور

ردیف	نام دوره	تعداد	
۱	نمایندگی‌های ج.ا.ایران در خارج از کشور	-	
۲	سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها سایر کشورها در ایران	(مجموعاً ۲۰ کشور تعداد ۲۲۳۰۰ قلم)	
۳	دفاتر خدمات مسافرتی علاقمند به حضور در رویدادهای بین‌المللی	۳۵۰۰	
۴	وزارت امورخارجه	۷۱۲۰۰	
۵	جهاد کشاورزی	۱۴۰۰	
۶	وزارت راه و شهرسازی	۱۶۰۰	
۷	فرادراسیون دوومیدانی	۶۰۰	
۸	فرادراسیون فوتبال	۳۰۰۰	
۹	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی	۲۴۰۰۰	
۱۰	مجریان نمایشگاه‌ها	۲۱۵۰۰	
جمع			۱۷۶۱۰۰

جدول حضور سازمان‌های تخصصی در نشست‌ها و برگزاری رویدادها

مکان	زمان	فعالیت	
تبریز	اردیبهشت	برگزاری مراسم بزرگداشت "تبریز پایتخت گردشگری کشورهای اسلامی در سال ۲۰۱۸"	
زنجان	اردیبهشت	برگزاری چهارمین جشنواره بین‌المللی "غذای اکو-جاده ابریشم" زنجان (۹۷-۱۱-۱۱) اردیبهشت ماه	
آنکارا	تیر	حضور در ششمین نشست رایطین ملی کمیته دائمی همکاری‌های اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی ایران (OIC-COMCEC)	
ایران	شهریور	معرفی و پذیرفته شدن پروژه گردشگری جمهوری اسلامی ایران در دبیرخانه کومسک تحت عنوان «شناസایی، آماده سازی و ظرفیت سازی مناطق ویژه گردشگری بر پایه جوامع محلی به قصد حمایت از کسب و کارهای محلی و حفاظت از فرهنگ بومی و میراث ناملموس در سه کشور ایران، ترکیه و قرقیزستان»	
همدان	شهریور	برگزاری آئین بزرگداشت "همدان ۲۰۱۸ به عنوان پایتخت گردشگری آسیایی"	
آنکارا	شهریور	حضور در دوازدهمین نشست کارگروه گردشگری کمیته اقتصادی سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)	

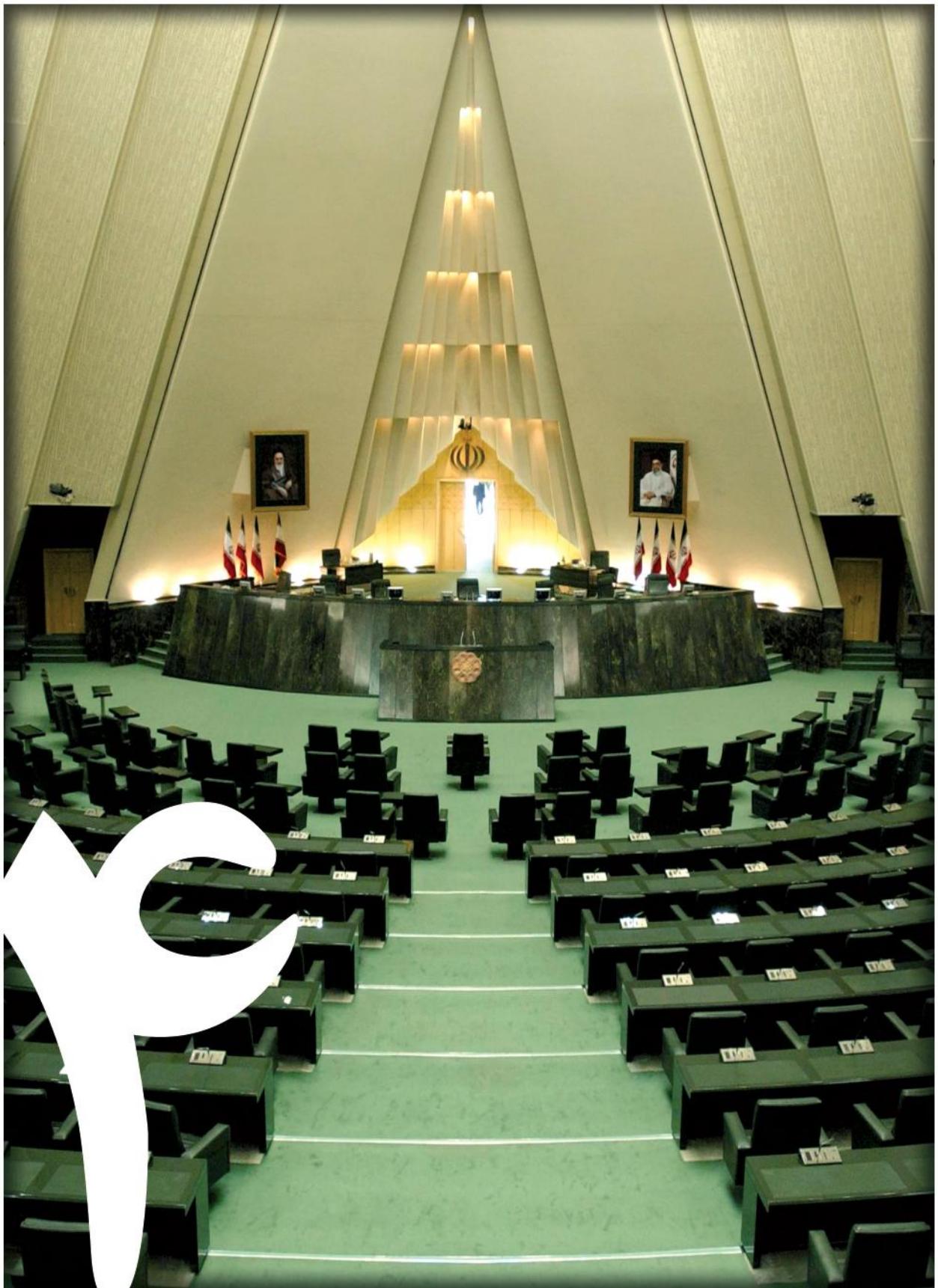
ادامه جدول در صفحه بعد

توسعه همکاری با سازمان های تخصصی بین المللی

اپتدای جدول در صفحه قبل

مکان	زمان	فعالیت	
همدان	آبان	برگزاری میزبانی چهلمین نشست اعضای وابسته سازمان جهانی گردشگری در همدان	
-	طول سال	معرفی شهرداری همدان، منطقه آزاد کیش و هتل اسپیناس پالاس از جمهوری اسلامی ایران به عنوان عضو جدید وابسته به سازمان جهانی گردشگری	
-	اسفند	اعلام همکاری ایران با جمهوری آذربایجان در پروژه گردشگری آن کشور در کومسک	
آنکارا	بهمن	حضور در سیزدهمین نشست کارگروه گردشگری کومسک	
استانبول	بهمن	حضور در هفتمین نشست تخصصی بخش خصوصی کومسک	
تهران	آذر	حضور در بیست و نهمین نشست شورای برنامه ریزی منطقه ای کشورهای عضو اکو	
تهران	اسفند	تهیه و تنظیم پروپوزال برگزاری رویداد نشست هم اندیشی روسای اتحادیه ها و تشکل های گردشگری کشورهای عضو اکو	
تهران	دی	تهیه و تدوین مکانیزم انتخاب شهر گردشگری در میان کشورهای عضو اکو	
تهران	بهمن	همکاری در برگزاری دوازدهمین نمایشگاه بین المللی گردشگری تهران	
تهران	بهمن	تهیه برنامه عمل مجمع گفتگوی همکاری های آسیا ACD - تهران	
آلمان	بهمن	شرکت در نشست وزرای گردشگری جاده ابریشم در حاشیه نمایشگاه برلین ITB	
اسپانیا	بهمن	اطلاع رسانی و ارسال فراخوان اهدای جوایز خلاقیت و نوآوری سازمان جهانی جهانگردی (برگزاری مراسم در حاشیه نمایشگاه فیتور اسپانیا)	
سن سیاستین	خرداد	برنامه ریزی و تهیه مطالب جهت شرکت نمایندگان سازمان در صدو هشتادمین نشست شورای اجرایی سازمان جهانی جهانگردی	
بحرين	آبان	تهیه و تدوین متن سخنرانی و ترجمه مطالب جهت حضور نمایندگان سازمان در صدو نهمین نشست شورای اجرایی سازمان جهانی گردشگری	
استانبول ترکیه	آذر	تهیه و تدوین متن سخنرانی مقام عالی سازمان در کنفرانس گردشگری و فرهنگ UNWTO	
-	نیمه اول سال	انجام امور مربوط به طرح شبکه روابط ایجادی گردشگری و میراث ناملموس توسط بخش خصوصی و ارسال به دیرخانه ACD	
-	نیمه اول سال	بررسی و اعلام نظر پیرامون طرح کنفرانس گردشگری روسنایی پیشنهادی از سوی بخش خصوصی برای نهایی نمودن و تصویب در سازمان جهانی جهانگردی	
-	نیمه اول سال	تهیه و تدوین پیش نویس تفاهم نامه وزارت امور خارجه با سازمان متبع با گردآوری نظرات معاونت های سازمان	
-	در طول سال	تهیه جدول بودجه عملیاتی فعالیتهای دفتر بازاریابی و تبلیغات گردشگری و درخواست بودجه از معاونت توسعه مدیریت (بودجه ۹۷)	
-	اسفند	تهیه و تدوین جدول پیش بینی بودجه ۹۸ دفتر بازاریابی و تبلیغات گردشگری	
-	اسفند	بررسی و ارائه پیشنهادات در خصوص گروه هسته گردشگری (برنامه عمل) کشورهای حاشیه اقیانوس هند (IORA)	

مجلس شورای اسلامی ایران - تهران

فصل چهارم؛ سرمایه‌گذاری، امور حقوقی و مجلس

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

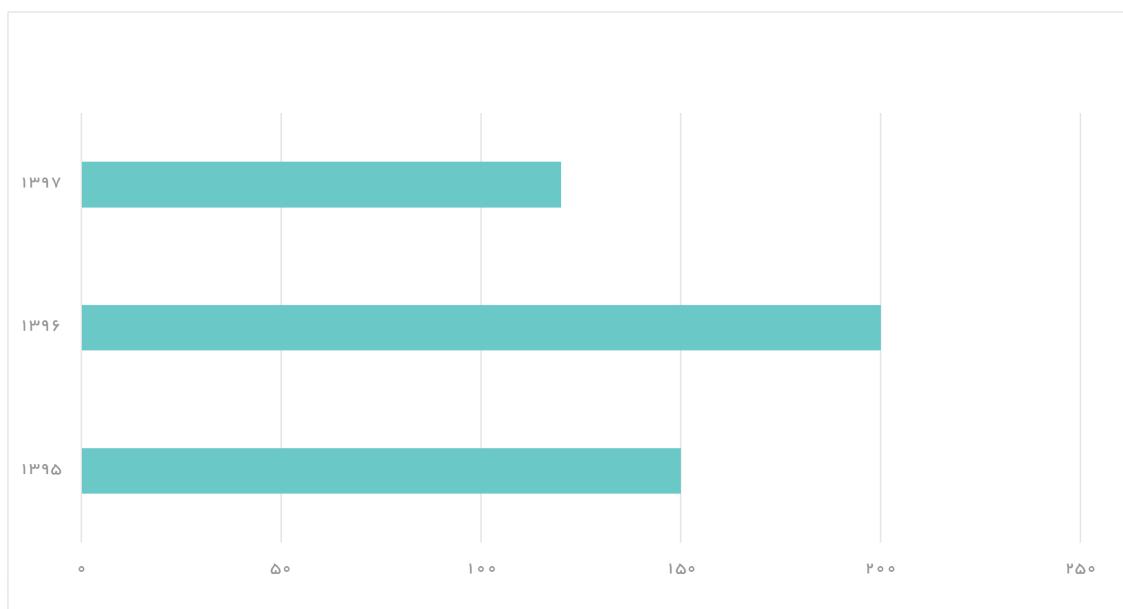

• تسهیلات و منابع

جدول تسهیلات و تأمین منابع

ردیف	تعداد / اعتبار	تعداد موافق اولیه و موافقت اصولی های صادر شده به تدقیک استان و نوع تاسیسات گردشگری	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد موافق اولیه و موافقت اصولی های صادر شده به تدقیک استان و نوع تاسیسات گردشگری	۲۰۶۳	۱۸۰۰	۱۲۸۱	
۲	تعداد پروژه‌های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات	۱۲۰	۲۰۰	۱۵۰	
۳	تعداد پروژه‌های معرفی شده به بانک جهت دریافت یارانه سود	۲۰۸	۲۱۵	۳۵۲	
۴	اعتبار پرداختی بابت یارانه سود کارمزد و تسهیلات بانکی به پروژه‌های بخش خصوصی (میلیارد ریال)	۵۱	۵۰	۷۰	
۵	تعداد پروژه‌های معرفی شده به صندوق توسعه ملی	۱۱۴	۱۰۰	۱۲۰	
۶	تعداد بازدیدها جهت پیشرفت فیزیکی تاسیسات گردشگری	۱۱	۱۶	۱۵۳	
۷	تعداد پروژه‌های مصوب بانک جهت اخذ تسهیلات	۱۷	۲۷	۶۵	

نمودار تعداد پروژه‌های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات

چهار - ۱

فصل پنجم
سرمایه‌گذاری، ایجاد فتوحات و حفاظت

۱ - ۲
ارقام بـ (میلیون ریال)

جدول میزان اشتغال پژوههای به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

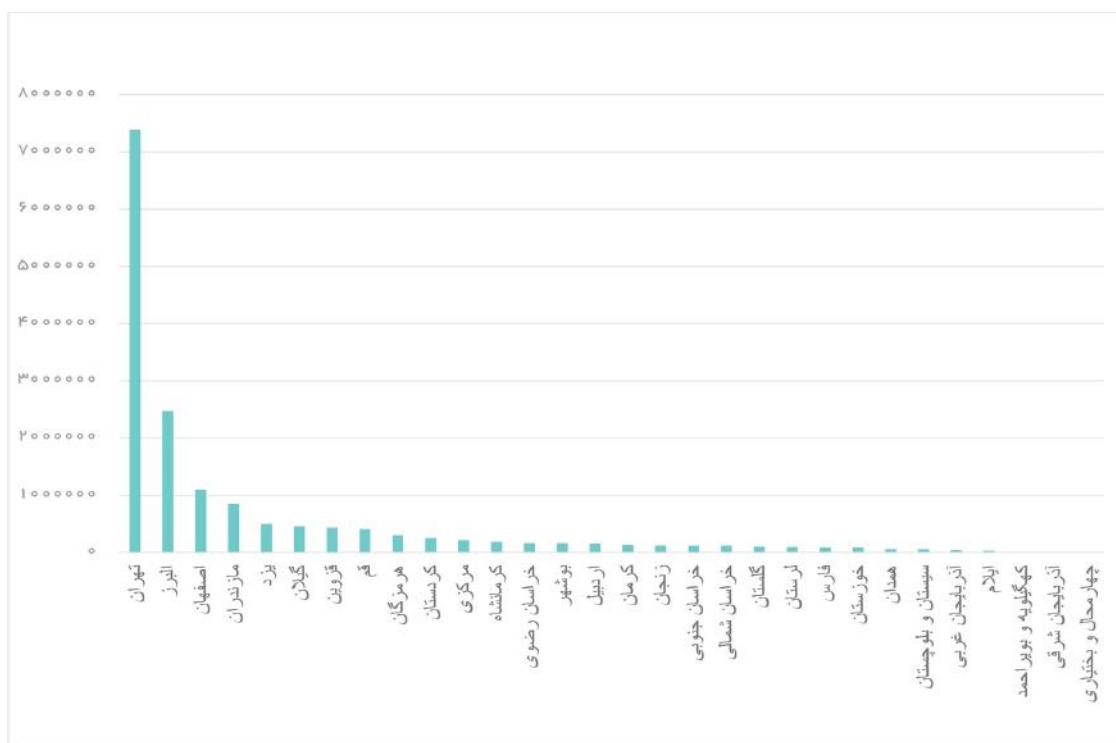
ردیف	نام استان	تعداد	مبلغ سرمایه‌گذاری	اشغال(نفر)	اتاق	تخت
۱	تهران	۴۲	۷۳۸۰۰۰	۱۱۴۸	۲۸۶	۷۴۹
۲	البرز	۳	۲۴۷۰۰۰	۲۶۰	۱۰۷	۳۰۰
۳	اصفهان	۴۶	۱۰۸۸۰۰۰	۲۳۶	۳۶۸	۱۲۷۹
۴	مازندران	۱۷	۸۵۱۷۰۰	۱۱۱	۱۷۳	۵۷۷
۵	یزد	۱۹	۴۹۵۶۰۰	۲۸۴	۲۲۴	۵۴۴
۶	گیلان	۱۰	۴۵۰۰۰	۲۴۶	۳۳۱	۴۲۹
۷	قزوین	۳	۴۳۵۴۲۶	۱۱۷	۱۱۶	۲۴۶
۸	قم	۹	۴۰۸۰۰۰	۱۵۸	۱۵	۵۲
۹	هرمزگان	۶	۲۹۸۹۴۷	۱۴۲	۱۲۴	۳۴۷
۱۰	کردستان	۴	۲۵۰۰۰۰	۶۵	۵۳	۱۳۵
۱۱	مرکزی	۲۰	۲۱۰۰۷۶	۲۰۱	۱۱۰	۱۴۶
۱۲	کرمانشاه	۱۹	۱۷۹۹۲۵	۹۸	۹۶	۲۳۵
۱۳	خراسان رضوی	۱۵	۱۵۹۶۰۰	۹۶	۱۰۱	۱۱۴
۱۴	بوشهر	۷	۱۵۴۰۰۰	۵۹	۴۴	۱۳۲
۱۵	اردبیل	۱۶	۱۴۳۹۰۰	۹۵	۷۹	۲۳۰
۱۶	کرمان	۱۱	۱۲۸۰۰۰	۶۷	۳۲	۱۲۹
۱۷	زنجان	۲	۱۲۰۰۰۰	۶۵	۴	۲۴
۱۸	خراسان جنوبی	۲۷	۱۱۷۷۳۴	۱۴۷	-	-
۱۹	خراسان شمالی	۲۰	۱۱۵۱۰۷	۱۰۲	۱۱۲	۲۴۴
۲۰	گلستان	۱۳	۱۰۲۴۰۰	۷۸	۵۷	۱۷۲
۲۱	لرستان	۳	۹۳۰۰۰	۳۳	۱۲	۳۵
۲۲	فارس	۲۱	۸۰۱۱۰	۹۳	۱۰۱	۲۸۸
۲۳	خوزستان	۸	۷۹۳۰۰	-	۷۴	۸۵
۲۴	همدان	۲۵	۵۵۸۹۰	۱۱۴	۴۸	۲۰۴
۲۵	سیستان و بلوچستان	۳	۵۲۵۲۱	۳۳	۲۵	۶۶
۲۶	آذربایجان غربی	۵	۳۳۰۰۰	۵۵	۴۰	۶۰
۲۷	ایلام	۱۰	۲۲۰۰۰	۳۵	۴۰	-
۲۸	کهگیلویه و بویراحمد	۵	۱۳۸	۵۲	۳۷	۸۴
۲۹	آذربایجان شرقی	-	-	-	-	-
۳۰	چهارمحال و بختیاری	-	-	-	-	-
جمع						
		۳۸۹	۱۵۹۷۵۳۷۴	۴۱۹۰	۲۸۰۹	۶۹۰۶

نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

پنجم - ۲

• ارقام به (میلیون ریال)

جدول تعداد سازمان‌ها و تشکلهای مردم‌نهاد

پنجم - ۳

ردیف	تعداد / اعتبار	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه صنایع دستی
۱	۷۲	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه صنایع دستی
۲	۱۶۸	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه گردشگری
۳	۱۶۶	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه میراث فرهنگی
۴	۴۹۰	سازمان‌های مردم‌نهاد در سایر حوزه‌های چندگانه
۵	۴۳	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده فرامالی
۶	۱۲۲	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده ملی
۷	۳۹۶	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده استانی
۸	۳۲۵	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده شهرستانی
۹	۱۰	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده روستایی
۱۰	۵۸۲	سازمان‌های مردم‌نهاد که دارای مجوز هستند
۱۱	-	سازمان‌های مردم‌نهاد که مجوز ندارند
۱۲	-	سازمان‌های مردم‌نهاد که در حال کسب مجوز هستند
۱۳	۸۹۶	تشکلهای مردم‌نهاد شناسایی شده به تفکیک استان

فصل پنجم

نمایه‌گذاری، ارزیابی و تحلیل

۱۱۵

پنجم - ۴

جدول عملکرد کمی دفتر امور مجتمع و تشکل‌های مردم نهاد

ردیف	عملکرد کمی دفتر امور مجتمع و تشکل‌های مردم نهاد	تعداد
۱	همایش، نمایشگاه و پنل تخصصی	۱۲۹
۲	دوره توانمندسازی	۵۷
۳	کمیته ارزیابی مقاضیان ثبت تشکل	۱۶

پنجم - ۳

جدول میزان پیشرفت پروژه‌ها

ردیف	نوع	وضعیت پیشرفت	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد مناطق نمونه گردشگری	فعال اجرایی	۹۴	۸۳	۹۳
		در حال بهره‌برداری	۵۷	۵۵	۵۷
۲	کمپ گردشگری	نیمه تکمیل	۲۲۳	۱۹۰	۲۳۶
		تکمیل شده	۱۲۳	۱۸۳	۱۴۷
		واگذار شده	۲۶۱	۱۷۸	۲۴۰

پنجم - ۲

جدول تعداد و میزان اعتبارات تخصیص یافته به زیرساخت‌ها و مناطق نمونه (ارقام به میلیون ریال)

ردیف	اعتبارات	زیرساخت‌ها / مناطق نمونه	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد دریافت‌کنندۀ‌های زیرساخت	مجتمع	۲۸	۲۳	۸
		کمپ‌ها و اردوگاه‌ها	۵۵	۷۷	-
۲	میزان اعتبار تخصیصی برای زیرساخت	مناطق نمونه	۴۳	۳۹	-
		مجتمع‌ها	۴۱۸۵۰	۱۸۹۰۴	۷۹۲۰
		کمپ‌ها و اردوگاه‌ها	۸۶۷۹۳	۱۴۱۲۰۲	-
		مناطق نمونه	۶۰۰۰۰	۷۴۳۷۰	-

پنجم - ۱

جدول شاخص‌های سرمایه‌گذاری

ردیف	نام متغیر	واحد	میزان سرمایه‌گذاری
۱	کل اعتبار هزینه شده در تامین زیرساخت پروژه‌های مصوب	میلیون ریال	۲۵۹۲۹۳

• امور مجلس

عملکرد اداره کل امور مجلس

ردیف	نام استان	تعداد
۱	آمار مکاتبات نمایندگان مجلس شورای اسلامی با سازمان	۱۲۶۴ مورد
۲	آمار مکاتبات کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی با سازمان	۳۸ مورد
۳	ملاقات نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ریاست سازمان در دفتر ریاست	۱۲۵ نفر
۴	ملاقات رئیس فراکسیون گردشگری مجلس شورای اسلامی با ریاست سازمان در دفتر ریاست	۲ مورد
۵	ملاقات مجتمع نمایندگان استان‌های آذربایجان شرقی و کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی با ریاست سازمان در دفتر ریاست	۲ مورد (۱۲ نفر)
۶	حضور ریاست سازمان در دفتر ویژه دولت در مجلس شورای اسلامی و ملاقات با نمایندگان مجلس شورای اسلامی	۱۴ نفر
۷	حضور ریاست و معاونین سازمان در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۷/۲/۱۸	۱۱ نفر
۸	ملاقات نمایندگان استان همدان در مجلس شورای اسلامی با ریاست سازمان به همراه استاندار و دیگر مسئولین استان همدان درخصوص «همدان پایتخت فرهنگی کشورهای اسلامی در سال ۲۰۱۸» در تاریخ ۹۷/۳/۲۸	۹ نفر
۹	حضور ریاست و معاونین سازمان در فراکسیون اشتغال و تولید مجلس شورای اسلامی و ارائه گزارش اشتغال ایجادشده در سال ۹۶ و برنامه اشتغال سازمان در سال ۹۷ در روز سه شنبه مورخ ۹۷/۳/۲۹	۱۲ نفر
۱۰	حضور ریاست و معاونین سازمان در سازمان صداوسیما در جلسه‌ای با حضور اعضای هیات رئیسه فراکسیون اشتغال و تولید مجلس شورای اسلامی، ریاست سازمان صداوسیما و تعدادی از مسئولین وزارت تعاقون، کار و رفاه اجتماعی درخصوص برنامه اشتغال در سال ۹۷ در روز چهارشنبه مورخ ۹۷/۵/۱۷	۲۰ نفر
۱۱	حضور ریاست و معاونین سازمان در فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی و ارائه گزارش درخصوص مواد مرتبط در برنامه ششم در روز سه شنبه مورخ ۹۷/۶/۱۳	۱۱ نفر
۱۲	حضور ریاست و معاونین سازمان در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۷/۱۱/۱	۱۵ نفر
۱۳	طرحها و لواجع مطروح در کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی مرتبط با سازمان	۴ مورد
۱۴	اعلام نظر بررسی طرحها و لواجع ارجاعی از سوی معاونت امور مجلس ریاست جمهوری و کمیسیون‌های تخصصی دفتر دولت	۵۸ مورد
۱۵	پیگیری جهت تصویب نهایی طرح «حمایت از هنرمندان و استادکاران صنایع دستی» در صحن علنی مجلس و ابلاغ قانون مذکور از سوی رئیس جمهور جهت اجرا	☒
۱۶	تهیه و تدوین آینین نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی	☒
۱۷	تهیه و تدوین اساسنامه صندوق توسعه صنایع دستی، فرش دستباف و احیاء و بهره برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی	☒
۱۸	پیگیری جهت تصویب طرح «حمایت از احیاء و مرمت بافت‌های فرهنگی-تاریخی و توانمندسازی ساکنین و مالکین آنها» در کمیسیون فرهنگی و صحن علنی مجلس شورای اسلامی	☒
۱۹	هماهنگی و همراهی اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در سفر به استان‌های آذربایجان شرقی، کردستان، خراسان رضوی و فارس	☒
۲۰	حضور ریاست سازمان در مجلس شورای اسلامی (در سال ۹۷)	۸ مورد
۲۱	حضور معاون امور مجلس سازمان در مجلس شورای اسلامی	۲ روز در هفته
۲۲	حضور مدیرکل امور مجلس سازمان در مجلس شورای اسلامی	۳ روز در هفته

• حقوقی

جدول جرائم علیه آثار غیرمنقول فرهنگی - تاریخی

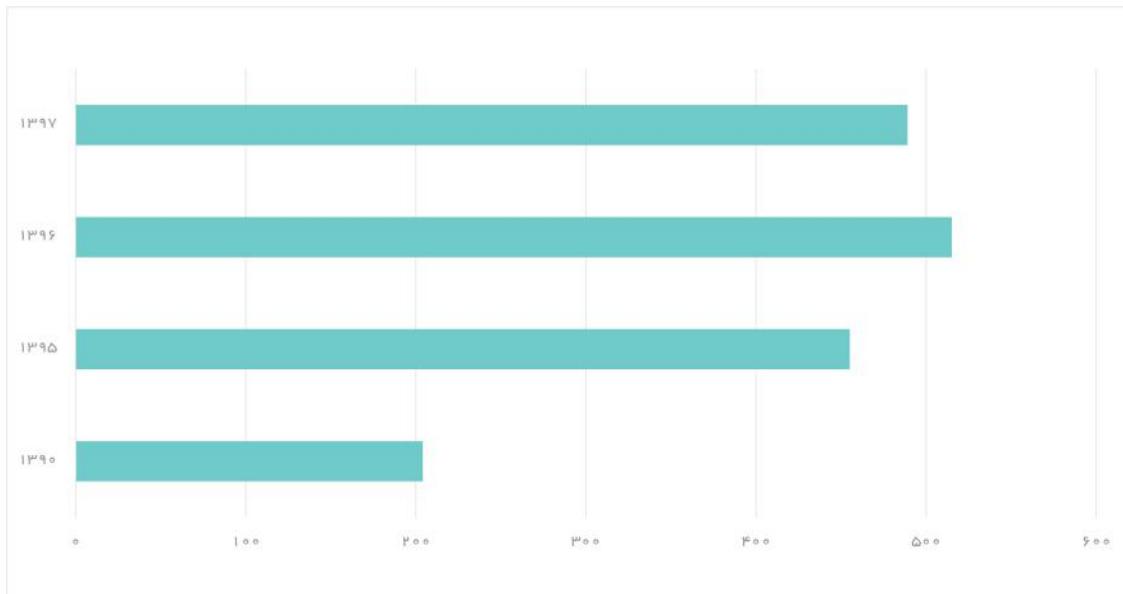
سال / استان	تجاوز به حریم	تجاوز به عرصه وارضی	تجاوز به عرصه	تخريب	غیر مجاز	مرمت و توسعه	سایر
۱۳۹۰	۲۵	۱۱	۴۶	۲۰۴	۲۰۴	۱۰۲	۶۰
۱۳۹۵	۱۳۲	۸۳	۲۰۴	۴۵۵	۳۰۷	۹۱	۹۱
۱۳۹۶	۱۲۸	۹۴	۱۹۰	۵۱۵	۲۸۸	۵۸	۵۸
۱۳۹۷	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	۴۸۹	۳۴۱	۳۰۷	۶۷
آذربایجان شرقی	۵	۲۴	۴	۴۲	۹	۳۰۷	۲
آذربایجان غربی	۲۱	۱۵	۸	۲۴	۲۲	۲۲	۲
اردبیل	۳	۵	۰	۳۱	۳	۳	۴
اصفهان	۲۸	۷	۸	۶	۳۳	۳۳	۲
البرز	۴	۷	۱	۵	۷	۷	۴
ایلام	۴	۳	۱۱	۱۳	۵	۰	۰
بوشهر	۱	۱	۰	۳	۲	۲	۳
تهران	۱۱	۱۵	۶	۱۳	۷	۷	۲
چهارمحال و بختیاری	۶	۶	۱۱	۹	۴	۴	۲
خراسان جنوبی	۲	۴	۰	۹	۴	۴	۷
خراسان رضوی	۶	۷	۴	۱۴	۸	۸	۳
خراسان شمالی	۱	۳	۱۴	۲۴	۸	۸	۳
خوزستان	۸	۷	۳	۶	۷	۷	۳
زنجان	۴	۵	۳۶	۱۳	۱۲	۱۲	۲
سمنان	۴	۵	۴	۹	۴	۴	۲
سیستان و بلوچستان	۲	۱	۰	۰	۲	۰	۰
فارس	۱۲	۸	۱۲	۳۵	۲۱	۴	۴
قزوین	۳	۴	۵	۱۵	۳	۳	۲
قم	۵	۲	۴	۵	۴	۴	۱
کردستان	۶	۴	۷	۱۶	۱۸	۲	۲
کرمان	۴	۷	۶	۳۸	۸	۸	۵
کرمانشاه	۷	۱۰	۷	۶	۶	۶	۲
کهگیلویه و بویراحمد	۶	۶	۵	۱۸	۵	۵	۲
گلستان	۱۱	۵	۱۲	۱۸	۵	۵	۰
گیلان	۶	۴	۸	۳۲	۵	۵	۳
لرستان	۵	۳	۲	۱۲	۱۲	۴	۰
مازندران	۹	۶	۲	۳۳	۳	۳	۳
مرکزی	۷	۳	۴	۸	۹	۹	۳
همزگان	۰	۳	۱	۰	۰	۰	۲
همدان	۵	۶	۵	۱۴	۷	۷	۰
یزد	۳	۲	۱۷	۱۸	۱۰۸	۱۰۸	۰

۷۰ - ۹

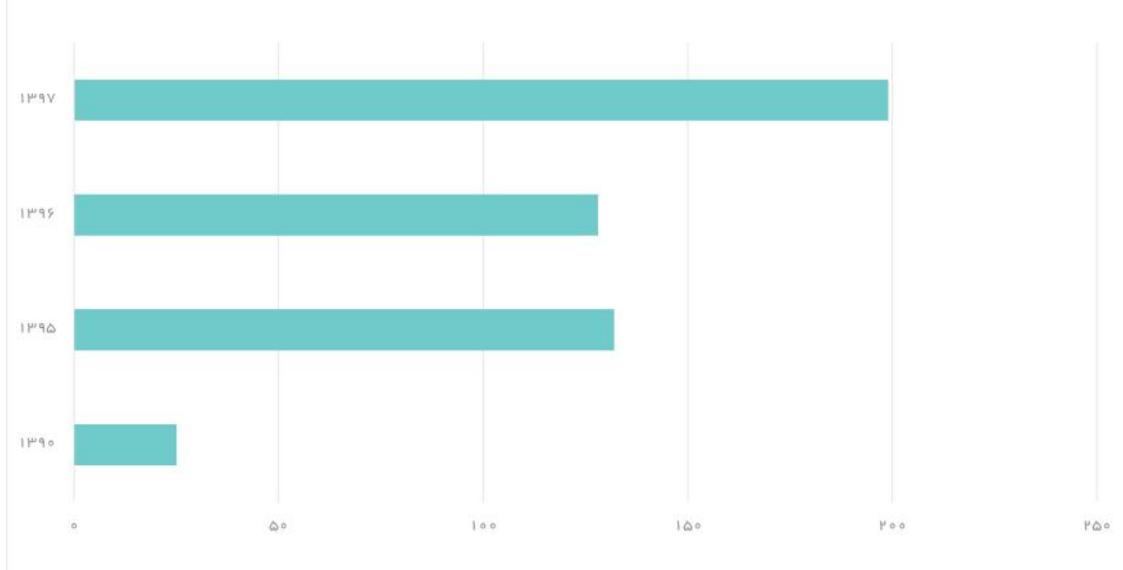
فصل چهارم
سازمان گذاری، امور حقوقی و مخلص

نمودار تعداد حفاری غیرمجاز

چهار - ۹

نمودار تعداد تجاوز به حریم

چهار - ۹

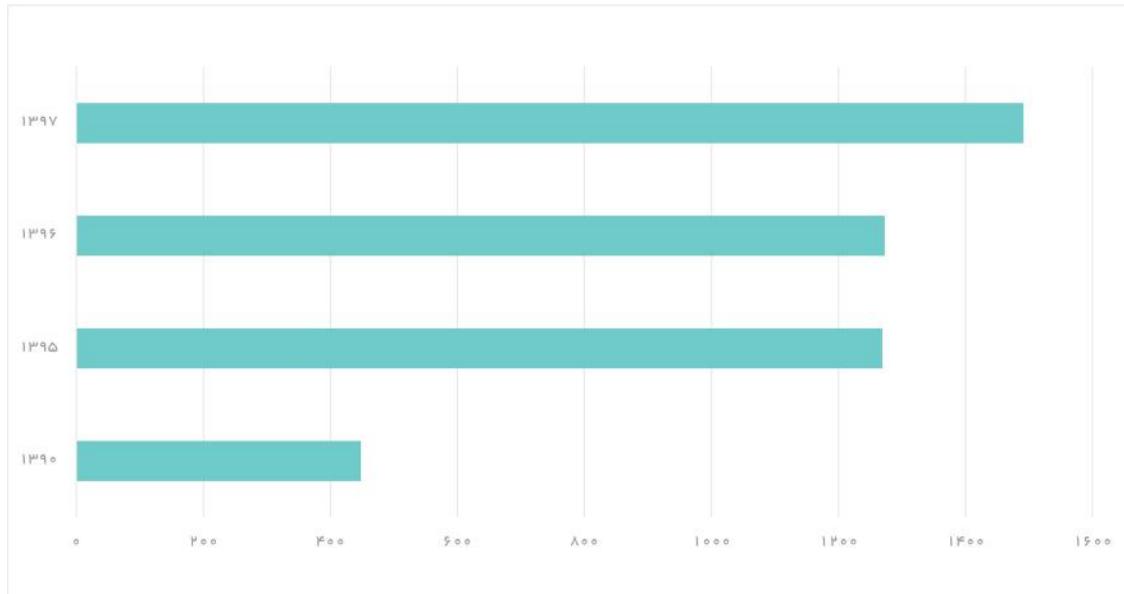
جدول وضعیت پرونده‌های حقوقی

سال / استان	جرایم علیه آثار غیر منقول	جرایم علیه آثار منقول	ساختمان	در حال رسیدگی	مختوم
۱۳۹۰	۴۴۸	۲۶۴	۱۸۵	۵۸۵	۳۱۲
۱۳۹۵	۱۲۶۹	۳۴۹	۵۵۷	۱۵۱۱	۶۶۴
۱۳۹۶	۱۲۷۳	۴۴۵	۶۳۳	۱۵۷۵	۷۷۶
۱۳۹۷	۱۴۹۱	۵۵۰	۶۳۸	۱۶۶۵	۱۰۱۴
آذربایجان شرقی	۸۶	۳۸	۳۸	۱۳۷	۲۵
آذربایجان غربی	۹۲	۱۹	۳۵	۹۵	۵۱
اردبیل	۴۶	۴	۱۲	۱۶	۴۶
اصفهان	۸۴	۷	۳۸	۵۵	۷۴
البرز	۲۸	۷	۴۸	۶۴	۱۹
ایلام	۳۶	۸	۵	۳۰	۱۹
بوشهر	۱۰	۲	۲۱	۱۲	۲۱
تهران	۵۴	۴۹	۸۰	۱۰۷	۷۶
چهارمحال و بختیاری	۳۸	۱۵	۱۲	۴۱	۲۴
خراسان جنوبی	۲۶	۳	۶	۲۱	۱۴
خراسان رضوی	۴۲	۲۱	۱۵	۵۹	۱۹
خراسان شمالی	۵۳	۳۸	۶	۷۵	۲۲
خوزستان	۳۴	۹	۱۲	۳۴	۲۱
زنجان	۷۲	۳۱	۴۸	۱۲۶	۲۵
سمنان	۲۸	۱۶	۹	۲۹	۲۴
سیستان و بلوچستان	۵	۲	۱۲	۱۳	۶
فارس	۹۲	۱۴	۳۲	۴۶	۹۲
قزوین	۳۲	۱۰	۱۵	۲۳	۳۴
قم	۲۱	۶	۹	۲۳	۱۲
کردستان	۵۳	۱۱	۱۱	۳۲	۴۲
کرمان	۶۸	۱۶	۲۳	۶۸	۳۹
کرمانشاه	۳۶	۱۵	۲۸	۵۴	۲۵
کهگیلویه بویراحمد	۴۲	۱۷	۶	۴۲	۲۲
گلستان	۵۱	۱۸	۹	۲۶	۵۲
گیلان	۵۸	۳۱	۲۴	۸۱	۳۲
لرستان	۲۶	۵۲	۱۹	۷۳	۲۴
مازندران	۵۳	۵۸	۲۳	۸۶	۴۸
مرکزی	۳۴	۵	۱۲	۳۵	۱۶
همزگان	۶	۳	۵	۸	۶
همدان	۳۷	۱۹	۱۶	۴۵	۲۷
بزد	۱۴۸	۶	۹	۱۰۹	۵۴

پنجم - ۱۰

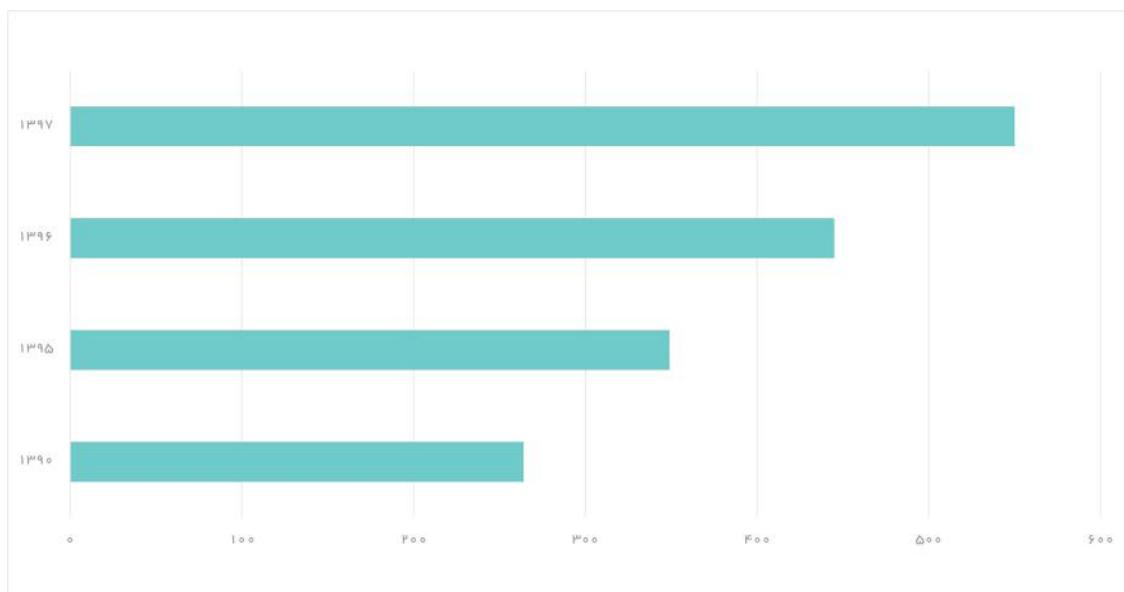

نمودار تعداد جرائم علیه آثار غیرمنقول

چهار - ۰

نمودار تعداد جرائم علیه آثار منقول

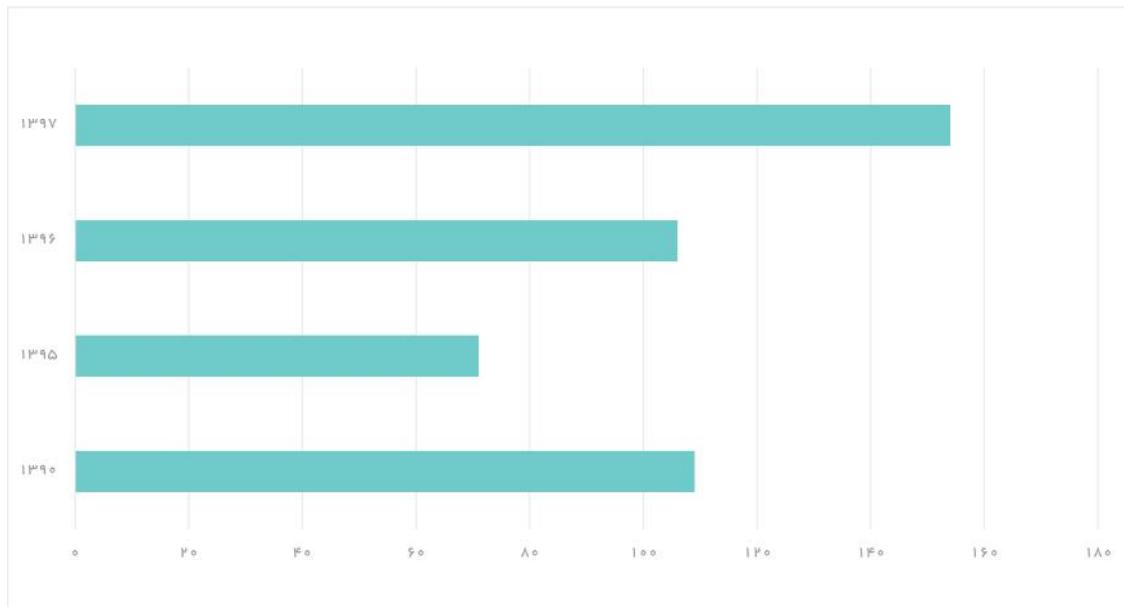
چهار - ۰

جدول تعداد جرائم علیه آثار منقول فرهنگی - تاریخی

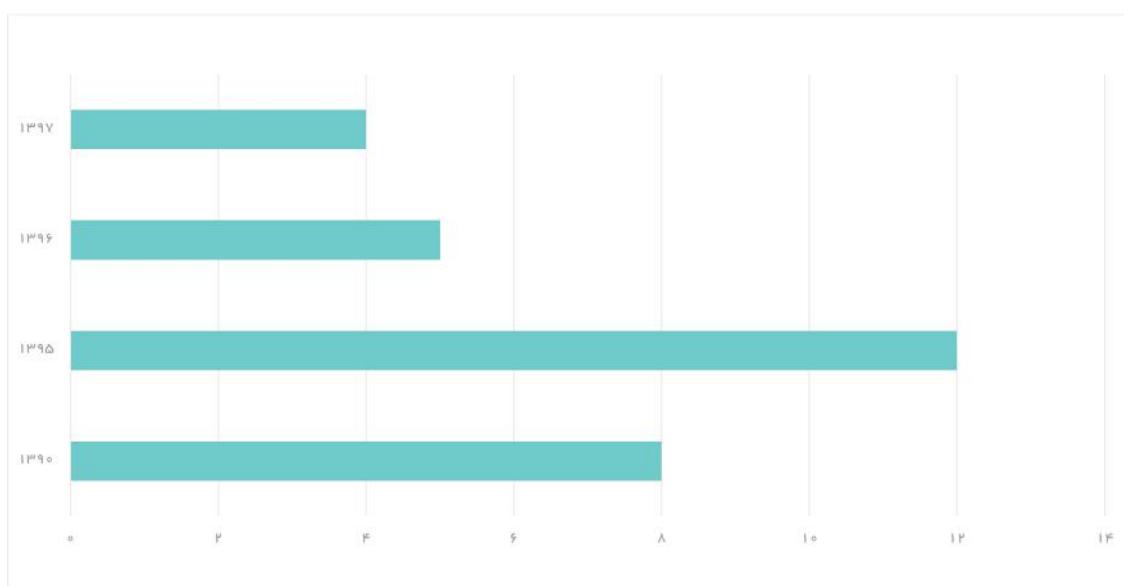
سال / استان	استفاده غیرمجاز از فلزیاب	خرید و فروش غیرمجاز	سرقت	قاچاق اموال تاریخی فرهنگی	نگهداری غیرمجاز	سال - سیر
۱۳۹۰	۲۵	۱۰۹	۸	۳	۴۶	۷۳
۱۳۹۵	۱۲۰	۷۱	۱۲	۰	۴۷	۹۹
۱۳۹۶	۱۵۲	۱۰۶	۵	۰	۹۸	۸۴
۱۳۹۷	۱۷۱	۱۵۴	۴	۰	۱۴۹	۷۲
آذربایجان شرقی	۱۲	۲	۰	۰	۳	۲۱
آذربایجان غربی	۸	۴	۰	۰	۵	۲
اردبیل	۲	۰	۰	۰	۲	۰
اصفهان	۲	۲	۰	۰	۲	۱
البرز	۱	۱	۰	۰	۲	۳
ایلام	۲	۴	۰	۰	۲	۰
بوشهر	۰	۱	۰	۰	۱	۰
تهران	۵	۲۸	۰	۰	۹	۷
چهارمحال و بختیاری	۴	۵	۰	۰	۳	۳
خراسان جنوبی	۱	۱	۰	۰	۰	۱
خراسان رضوی	۶	۵	۰	۰	۶	۴
خراسان شمالی	۱۰	۶	۰	۰	۱۶	۶
خوزستان	۴	۳	۰	۰	۲	۰
زنجان	۱۵	۴	۰	۰	۱۲	۰
سمنان	۵	۳	۰	۰	۵	۳
سیستان و بلوچستان	۰	۱	۰	۰	۱	۰
فارس	۵	۳	۰	۰	۴	۲
قزوین	۳	۲	۰	۰	۳	۲
قم	۲	۳	۰	۰	۱	۰
کردستان	۴	۳	۰	۰	۴	۰
کرمان	۵	۶	۰	۰	۳	۲
کرمانشاه	۴	۶	۰	۰	۲	۳
کهگیلویه و بویراحمد	۶	۳	۰	۰	۶	۲
گلستان	۴	۷	۰	۰	۴	۳
گیلان	۱۳	۵	۰	۰	۹	۴
لرستان	۸	۳۲	۳	۰	۶	۳
مازندران	۳۱	۲	۰	۰	۲۵	۰
مرکزی	۲	۱	۰	۰	۲	۰
هرمزگان	۰	۳	۰	۰	۰	۰
همدان	۷	۵	۰	۰	۷	۰
بزد	۰	۳	۱	۰	۲	۰

نمودار تعداد خرید و فروش غیرمجاز آثار منقول تاریخی - فرهنگی

چهار - ۱

نمودار تعداد سرقت آثار منقول فرهنگی - تاریخی

چهار - ۱۱

منابع انسانی؛ عامل اصلی حیات سازمان

فصل پنجم؛ توسعه مدیریت

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

تعاریف و مفاهیم حوزه توسعه مدیریت

• فرآیند

فرآیند عبارتست از یکسری فعالیت‌های مرتبط به هم که برای رسیدن به هدف خاص انجام می‌شوند. فرآیند را می‌توان یک زنجیره ارزش دانست که هر مرحله، ارزشی به مرحله قبل می‌افزاید.

• احصا

تعیین و شناسایی روش‌ها و فرآیندها است. اولین و اساسی‌ترین گام در استقرار مدیریت فرآیند احصا است.

• مزایده

فرآیندی است برای فروش یا واگذاری کالا، خدمات یا حقوق دولتی یا متعلق به عام (بیت‌المال) یا متعلق به بخش خصوصی به فرد یا افرادی که بیشترین قیمت را پیشنهاد کرده باشد.

• مناقصه

روشی است که در آن سازمان‌های عمومی، خرید کالا یا خدمات موردنیاز خود را به رقابت و مسابقه می‌گذارند و با اشخاص حقوقی یا حقیقی که کمترین قیمت یا مناسب‌ترین شرایط را پیشنهاد می‌کنند، معامله می‌نمایند.

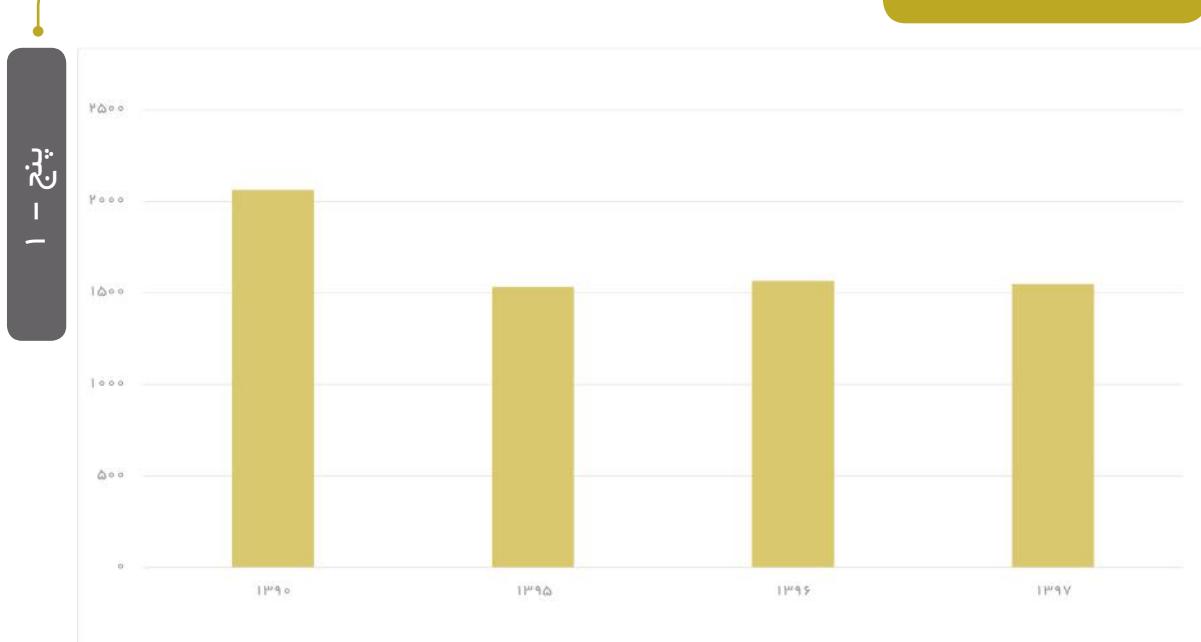
- در ادامه جداول و نمودارهای حوزه توسعه مدیریت به تفصیل آمده است.

توسعه منابع انسانی و رفاه

جدول تعداد پرسنل سازمان

سال	رسمی	پیمانی	قراردادی	دستیاران	جمع کل
۱۳۹۰	۴۱۰	۶۰	۱۵۹۲	-	۲۰۶۲
۱۳۹۵	۴۰۴	۱۶۴	۹۶۴	-	۱۵۳۲
۱۳۹۶	۴۲۹	۱۶۶	۹۴۸	۲۱	۱۵۶۴
۱۳۹۷	۴۰۱	۱۹۱	۹۳۶	۲۱	۱۵۴۹

جدول تعداد پرسنل سازمان

جدول تعداد پرسنل که در پایان سال به افتخار بازنیستگی نایل شده‌اند

سال	تعداد بازنیستگان
۱۳۹۰	۱۵
۱۳۹۵	۱۷
۱۳۹۶	۷
۱۳۹۷	۱۸

• پشتیبانی

پنج - ۳

جدول تدارکات و کاربردازی

تعداد پراخت قبوض سازمان مرکزی و تابع											سال
تعداد اقلام اداری شارژ دوره‌ای ابزار مرکزی											
تعداد چاپ بوثن و بروشورهای سازمان مرکزی واحدی تابعه											
تعداد تغییرهای غذای سربازان و نگهبانان (پرس)											
تعداد تعمیرات و انجام سرویس دورهای ماشینهای اداری (مور)											
تعداد تمهیه بلیت هماوریت کارکنان											
تعداد اقلام خریداری شده از محل جاری											
تعداد اقلام خریداری شده از محل اموالی											
تعداد اسکان مجههان در مرکز اقامتی نفر شنب											
تعداد همایش‌ها و موسسیم برگزار شده پنجه‌ای / پشتیبانی											
۱۴۱۶	۴	-	-	۴۶۰	-	-	۶۰۰	-	۴۰	۱۳۹۰	
۱۸۳۰	۵	۸۱	۲۱۶۰۰	۳۹۶	۱۲۳۳	۵۰۰	۳۶۰	۵۹۹۸	۶۰	۱۳۹۵	
۱۸۴۸	۱۰	۱۰۰	۱۳۲۸۴	۳۴۷	۱۳۲۳	۷۵۰	۳۹۰	۶۴۱۲	۳۵	۱۳۹۶	
۱۸۴۸	۵	۱۲۰	۱۳۲۸۴	۲۹۰	۸۹۹	۱۱۷۰	۰	۲۵۵۷	۳۰	۱۳۹۷	

جدول تراابری

تعداد سرویس دهنی به مراسم و همایش‌ها											سال
تعداد خودروی دولتی در اختیار (با رانده)											
تعداد خودروی دولتی در اختیار (بدون رانده)											
تعداد سرویس دهنی تاکسی‌ها											
تعداد سرویس دهنی تاکسی‌ها											
۶۰۰	۵۰	۶۰	۱۷۴۰۰	۱۱۰	۵	۰	۰	۰	۰	۱۳۹۰	
۸۰	۳۶	۲۰	۱۸۳۰۰	۷۲	۶	-	-	-	-	۱۳۹۵	
۹۳	۳۶	۲۰	۱۹۶۲۵	۷۳	۴۰	۱۶	۳	۳	۳	۱۳۹۶	
۱۲۰	۳۶	۲۰	۲۲۴۴۰	۷۵	۱۵	-	-	-	-	۱۳۹۷	

پنج - ۴

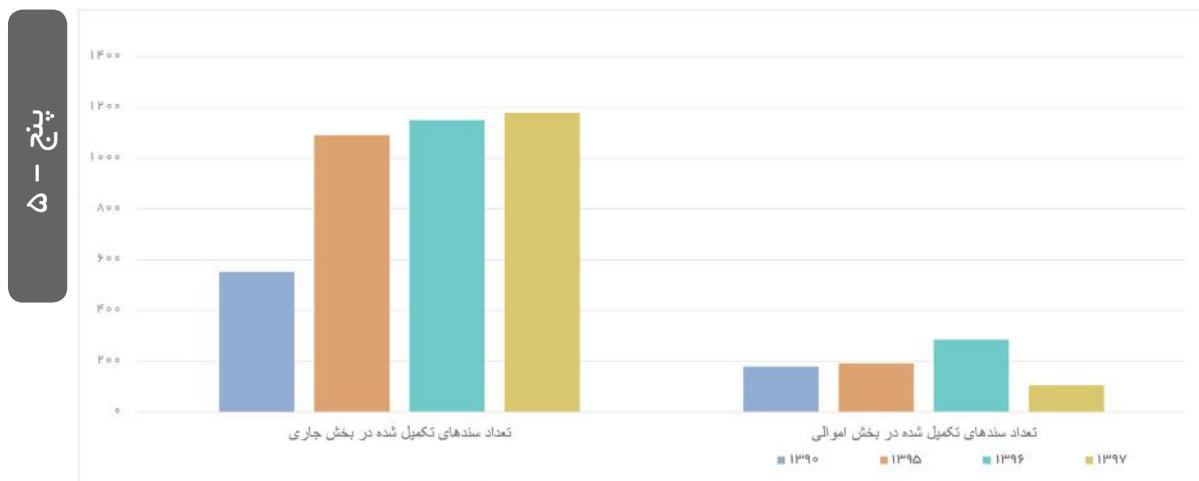

فصل پنجم
توضیعه و پیریت

جدول عاملیت ذیحسابی

سال	تعداد	تعداد سندهای تکمیل شده در بخش جاری	تعداد سندهای تکمیل شده در بخش اموالی	تعداد
۱۳۹۰	۱۸۰	۵۶۱	۱۸۰	۱۳۹۰
۱۳۹۵	۱۹۲	۱۱۱۲	۱۹۲	۱۳۹۵
۱۳۹۶	۲۶۸	۱۱۶۰	۲۶۸	۱۳۹۶
۱۳۹۷	۸۴	۱۱۸۳	۸۴	۱۳۹۷

نمودار تعداد سندهای تکمیل شده در بخش جاری و اموالی

جدول خدمات عمومی

سال	تعداد رفته خطر درختان و هرس های فصلی (اصله)	تعداد جابجایی و تخصیص نیروهای خدماتی و فضای سبز (دائم - موقت) (نفر)	تعداد سرویس دهنی خدماتی و مشارکت در باباجایی واحدها (نفر)	تعداد دفات شارژ کلی ابزار اقلام مصرفی فضای سبز (در سال)	تعداد دفات شارژ کلی ابزار اقلام مصرفی فضای سبز (در سال)	تعداد احداث فضای سبز
۱۳۹۰	۵۰	-	۷	۷	۱	-
۱۳۹۵	۱۴	۳۰	۲	۲	۲	۱ هکتار
۱۳۹۶	۱۴	۳۱۴	۵	۵	۲	۱ هکتار
۱۳۹۷	۱۵	۱۱۰	۱۰	۵	۲	۳ مترمربع
	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰	۴	۲	۱ هکتار

فصل پنجم توسعه مدیریت

پنج - ۷

سال

جدول امور فنی و پیمان												
تعداد خدمات شارژ اندار کلی تأسیسات												
تعداد بروز رسانی و تعمیر اساسی میزبانی های بودجه - حوزه ای												
تعداد تماس هایی ورودی و پاسخ داده شده توسعه ابرآورهای تلفنی کابل												
تعداد سرویس های واحد مخابرات (اختصاص - خط، کابل کشی، بروزه زنی و ...)	تعداد اقدامات مخابراتی جهت جابجایی واحد های ساختمانی تحقیق پژوهشی	تعداد اقدامات تأسیساتی جهت جابجایی واحد های ساختمانی تحقیق پژوهشی	تعداد جانمایی و جابجایی واحد های ساختمانی تحقیق پژوهشی (تجییه نقشه، انتخاب اتفاق ...)	تعداد عقد قرارداد و تفاهم نامه های پیمانکاری	تعداد مناقصات برگزار شده	تعداد مراقبه بزرگار شده (اکناداری اماکن به شکل اجاره)	تعداد مراقبه بزرگار شده (فروش اموال منقول)	تعداد ریاضت	اداره کل حراست	مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی	دفتر مدیریت عملکرد، بازرگانی و پاسخگویی به شکایات	
۲ ۳ ۱۷۴۲۰۰	۱۰۰۰	۳	۳	۷	۵	۳	۱	-	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۲ ۱۲ ۲۱۳۰۰	۱۱۲۰	۷	۷	۷	۲۶	۵	۱۲	۱	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۲ ۱۰ ۱۸۵۰	۸	۸	۸	۸	۲۹	۲۰	۱۶	۱	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۲ ۵ ۳۸۰۰۰	۲۵۵۰	۵۴۰	۸	۸	۱۷	۱۶	۳	۱	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷

پنج - ۸

جدول جمعداری اموال

ردیف	شرح اموال	تعداد ریاضت			تعداد اثایه اداری			تعداد ریاضنامه		
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	دفتر ریاست	۱۶۵	۱۶۰	۱۵۸	۶۵۰	۶۵۰	۵۸۷			
۲	اداره کل حراست	۱۰۲	۱۰۲	۹۸	۵۵۲	۵۵۲	۵۴۸			
۳	مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی	۱۱۶	۱۱۶	۱۱۲	۵۱۰	۵۱۰	۴۹۸			
۴	دفتر مدیریت عملکرد، بازرگانی و پاسخگویی به شکایات	۵۲	۵۲	۸۹	۴۹۳	۴۹۳	۵۲۱			
۵	یگان حفاظت	۳۳	۳۳	۶۰	۵۸۰	۵۸۲	۶۰۰			
۶	گزینش	۲۳	۲۳	۳۲	۱۲۰	۱۱۶	۱۳۶			
۷	دفتر حفظ و احیای بناهای محوطه ها و بافت های تاریخی	۱۴۵	۱۴۵	۱۴۵	۳۴۲	۳۳۶	۳۳۰			

ادامه جدول در صفحه بعد

ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	شرح اموال	تعداد اثاثیه اداری						تعداد رایانه‌ها
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۸	دفتر ثبت آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۷۵	۱۷۰	
۹	اداره کل امور موزه‌ها	۱۱۲	۱۱۲	۱۱۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۲	
۱۰	دفتر امور پایگاه‌ها	۱۰۵	۱۰۵	۱۰۵	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۰	
۱۱	دفتر صادرات	۲۲	۲۲	۲۶	۱۷۵	۱۷۸	۸۲	
۱۲	دفتر توسعه و ترویج	۲۲	۲۲	۲۵	۱۴۸	۱۶۵	۶۷	
۱۳	دفتر آموزش و حمایت از تولید	۲۱	۲۱	۲۵	۱۶۵	۱۷۰	۷۰	
۱۴	دفتر توسعه گردشگری داخلی	۲۸	۲۸	۲۸	۱۴۵	۱۴۰	۱۵۱	
۱۵	دفتر توسعه گردشگری خارجی	۲۱	۲۷	۳۶	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۷	
۱۶	دفتر آموزش امور گردشگری	۳۵	۳۵	۳۴	۱۱۸	۱۱۸	۱۲۵	
۱۷	دفتر امور مراکز و خدمات گردشگری	۴۹	۴۹	۴۸	۲۲۰	۲۲۲	۲۲۳	
۱۸	اداره کل کمیته طبیعت‌گردی	۱۹	۱۹	۱۸	۷۰	۷۰	۷۶	
۱۹	دفتر تسهیلات و منابع	۲۵	۲۵	۹۸	۱۸۲	۱۸۲	۲۰۰	
۲۰	دفتر مناطق نمونه و زیرساخت‌های گردشگری	۴۷	۱۷	۱۰۰	۱۷۸	۱۷۸	۱۹۵	
۲۱	دفتر امور مجتمع و تشکل‌های مردم‌نهاد	۴۸	۱۸	۱۱۴	۱۷۵	۱۷۵	۲۰۱	
۲۲	دفتر امور مجلس	۳۷	۷	۶۷	۱۲۲	۱۲۲	۴۲۵	
۲۳	دفتر هماهنگی امور استان‌ها	۲۸	۸	۷۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۹۸	
۲۴	دفتر حقوقی و املاک	۴۱	۲۱	۷۸	۲۲۸	۲۲۸	۳۵۹	
۲۵	دفتر برنامه‌ریزی و بودجه	۵۷	۱۳	۶۳	۱۰۵	۱۰۵	۴۱۵	
۲۶	اداره کل توسعه منابع انسانی و رفاه	۱۶۰	۱۶۰	۱۵۲	۸۰۰	۸۰۰	۷۳۶	
۲۷	اداره کل امور مالی و ذیحسابی	۹۸	۷۱	۱۲۵	۵۵۳	۵۵۳	۵۸۳	
۲۸	اداره کل پشتیبانی	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۰	۶۰۰	۶۰۰	۵۹۸	
جمع کل								
		۱۸۷۹	۱۶۶۹	۲۲۶۶	۷۹۶۳	۷۹۷۵	۸۷۵۳	

• برنامه‌ریزی و بودجه

جدول اعتبارات هزینه‌ای

۱۳۹۷		۱۳۹۶		۱۳۹۵		عنوان
عملکرد	مصطف	عملکرد	مصطف	عملکرد	مصطف	
۲,۳۹۳,۴۹۸	۲,۶۹۳,۶۹۰	۱,۹۸۲,۸۰۲	۲,۱۴۹,۷۶۴	۱,۴۷۶,۶۵۵	۱,۶۲۴,۸۳۲	اعتبارات هزینه‌ای سازمان

پنج - ۹

ارقام به (میلیون ریال)

جدول عملکرد کارگروه ملی ماده (۲۷) به تفکیک استان (پروژه واگذار شده و در دست واگذاری)

ردیف	استان	خانه، عمارت و کاروانسرا	کمپینگ و مجتمع گردشگری	موзе و فضاهای گردشگری	جمع
۱	اصفهان	۲	-	-	۲
۲	سیستان و بلوچستان	-	۳	-	۳
۳	فارس	۱	-	۲	۳
۴	کرمان	۶	-	-	۶
۵	کردستان	۱	-	-	۱
۶	کاشان	۱	-	-	۱
۱۶	جمع	۱۱	۳	۲	۱۶

جدول پروژه‌های واگذار شده استانی در کارگروه ملی ماده (۲۷)

فصل پنجم

توضیحات

از قلم ۵ (میلیون تومان)

ردیف	استان	عنوان پروژه	تعداد پروژه	سال واگذاری	دوره ساخت و تجهیز(سال)	برداری (سال)	سرمایه‌گذاری	مبلغ اجاره سالیانه					
۱	کرمان	خانه تاریخی پورثانی	۲	۱۳۹۶	۶	۲۵	۴۶۰	۱۶					
		خانه تاریخی دانشگر	۲					۱۸					
		خانه تاریخی فروزنده	۲					۲۰					
		خانه تاریخی رستم فرجزاد	۲					۲۲					
		خانه تاریخی یزدان پناه	۲					۱۸					
		خانه تاریخی الهامی	۲					۲۲					
جمع													
۲	فارس	احداث موزه مشایخ و مشاهیر (توسعه حافظیه)	۳	۱۳۹۶	۳	۱۳	۳۲,۷۰۰	-					
		توسعه آرامگاه شیخ اجل سعدی	۲					۵,۴۰۰					
		خانه تاریخی دخانچی	۱/۵					۵۵۳					
جمع													
۳	کاشان	خانه تاریخی فلاحتی	۱	۱۳۹۶	۱	۲۵	۲,۵۰۰	۱۵					
		جمع											
۴	کردستان	بخشی از عمارت تاریخی آصف	۱	۱۳۹۷	۱	۱	۲,۵۰۰	۱۵					
		جمع											
۵	سبزوار و بلوچستان	کمپینگ و مجتماع گردشگری صاحب‌الزمان	۳	۱۳۹۷	۳	۲۳	۴,۷۶۰	-					
		کمپینگ و مجتماع گردشگری جنگل جزینک	۳					۹۵۷					
		کمپینگ و مجتماع گردشگری مینیاتور	۳					۲,۷۰۰					
جمع													
۶	اصفهان	کاروانسرا تاریخی چاله سیاه	۲	۱۳۹۷	۲	۱۸	۳,۱۰۰	۱۲					
		کاروانسرا تاریخی گز	۱/۳					۶,۵۵۵					
جمع													
جمع کل													
۴۴۵													

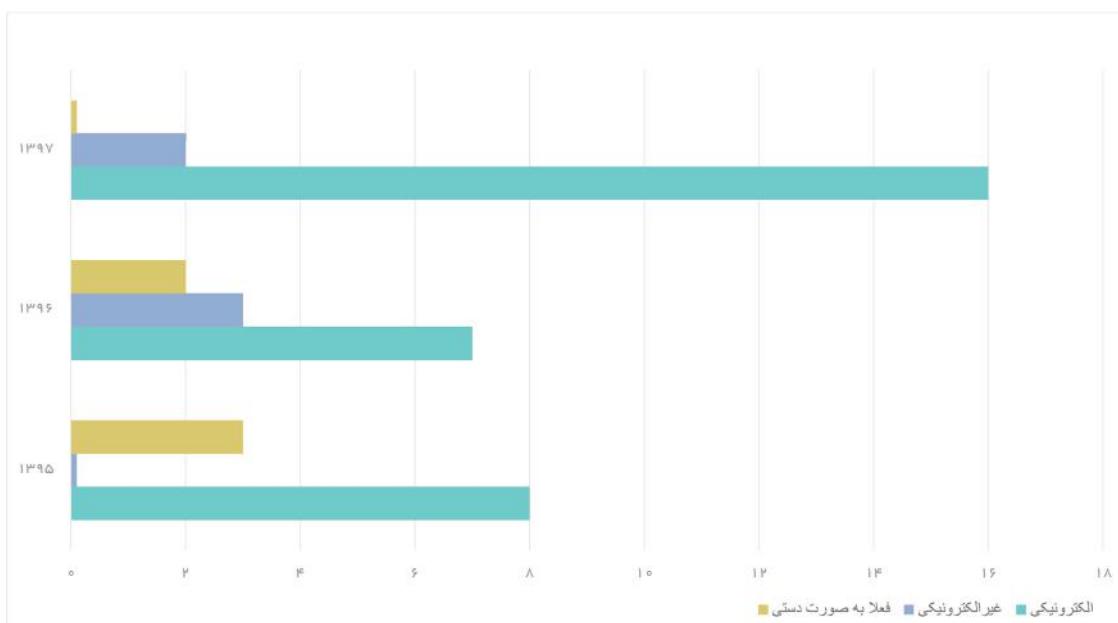

۰ مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری

جدول احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی

سال	الکترونیکی	غیرالکترونیکی	فعلاً بصورت دستی	جمع کل
۱۳۹۵	۸	-	۳	۱۱
۱۳۹۶	۷	۳	۲	۱۲
۱۳۹۷	۱۶	۲	۰	۱۸

نمودار احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی

فصل پنجہم
توسعہ مدیریت

جدول تعداد فرآیندها به تفکیک احصا، تدوین و تایید شده

ردیف	عنوان	فرآیندهای احتماً شده	فرآیندهای تذوین شده	فرآیندهای تأیید شده	فرآیندهای اصلاح شده
۱	اداره کل آموزش و حمایت از تولید	۱	۱	۱	۱
۲	اداره کل طراحی آموزش و ترویج	۰	۰	۰	۰
۳	دفتر امور مراکز و خدمات گردشگری	۳	۰	۰	۰
۴	اداره کل نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری	۷	۱	۱	۱
۵	بازاریابی و تبلیغات گردشگری	۰	۰	۰	۰
۶	همکاری و توافق‌های ملی گردشگری	۰	۰	۰	۰
۷	دفتر آموزش گردشگری	۴	۰	۰	۰
۸	اداره کل موزه‌ها	۱	۰	۰	۰
۹	دفتر حفظاً و احیای بنانها، محظله‌ها و بافت‌های تاریخی	۰	۰	۰	۰
۱۰	دفتر امور بین‌الملل	۱	۰	۰	۰
۱۱	دفتر مدیریت عملکرده بازاری و پاسخگویی به شکایات	۱	۰	۰	۰
۱۲	دفتر حقوقی و املاک	۰	۰	۰	۰
۱۳	دفتر هماهنگی امور استان‌ها	۰	۰	۰	۰
۱۴	جوهره ریاست	۱	۱	۱	۱

ادامه جدول در صفحه بعد

ایندیای جدول در صفحه قبل ▶

ردیف	عنوان	فرآیندهای احصا شده	فرآیندهای تدوین شده	فرآیندهای تأیید شده	فرآیندهای اصلاح شده
۱۳۹۷	۱۳۹۷	۱۳۹۷	۱۳۹۷	۱۳۹۷	۱۳۹۷
۶	-	-	-	۲	-
۷	-	-	-	-	۱
۸	-	-	-	-	۱
۹	-	-	-	-	۱
۱۰	-	-	-	-	۱
۱۱	-	-	-	-	۱
۱۲	-	-	-	-	۱
۱۳	-	-	-	-	۱
۱۴	-	-	-	-	۱
۱۵	دفتر ثبت آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی	-	-	۳	-
۱۶	مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری	-	-	۱	-
۱۷	اداره کل توسعه منابع انسانی و رفاه	-	-	۱	-
۱۸	دفتر کل صادرات	-	-	-	-
۱۹	صندوق اجیا	-	-	۲	-
۲۰	امور پیگاه‌ها	-	۶	-	-
۲۱	۱۷	-	-	-	-
۲۲	اداره کل موزه‌ها	-	-	-	-
۲۳	معاونت توسعه	-	-	-	-
۲۴	دفتر مناطق نمونه گردشگری	-	-	-	-
۲۵	اداره کل توسعه منابع انسانی و رفاه	-	-	-	-
۲۶	دفتر نامه زبانی و بودجه	-	-	-	-
۲۷	دفتر تسهیلات و تامین منابع	-	-	-	-
۲۸	اداره کل پشتیبانی	-	-	-	-
جمع					
	۲۸	۲۶	۳۷	۸	۷
				۱۰	۲۱
				۴۵	۷
				۱۲	۱۲
				۳۶	۳۶

پروژه‌ها و سامانه‌های راهاندازی شده و طراحی مجدد

ردیف	عنوان	سال ۱۳۹۷
۱	سامانه فروش بلیط الکترونیکی موزه‌ها و اماكن فرهنگی - تاریخی	بصورت یکپارچه در ۳۴ مکان گردشگری در قالب اپلیکیشن تلفن همراه، فروش اینترنتی، کیوسک مکانیزه توسعه یافته است.
۲	توسعه و استقرار دولت همراه	<ul style="list-style-type: none"> • راه اندازی و طراحی راهنمای همراه موزه‌ها و اماكن فرهنگی تاریخی در دو مجموعه سعدآباد و موزه ملی در قالب اپلیکیشن تلفن همراه. علاوه بر آن راهنمای صوتی گردشگری در موزه گلستان راه اندازی شد. • راه اندازی اپلیکیشن نظارت بر خدمات سفر • ارائه وب سرویس در پلتفرم دولت همراه سازمان فناوری اطلاعات ○ اعتبار سنجی بلیط الکترونیک ○ اعتبار سنجی آزادس ○ اعتبار سنجی مدیر فنی • راه اندازی و طراحی اپلیکیشن میراث باز
۳	سامانه نظارت بر خدمات سفر	بصورت اپلیکیشن تلفن همراه راهاندازی گردید.
۴	پرتال جامع گردشگری ایران visitiran.ir	بعنوان مرجع اطلاعات گردشگری کشور طراحی و پیاده‌سازی گردید.
۵	الکترونیکی کردن خدمات بر پست پنجره واحد خدمات الکترونیک سازمان (راه اندازی بستر مدیریت فرآیندها)	الکترونیکی کردن ۵ خدمت شامل صدور موافقت اصولی، ارزشیابی کارکنان، اعطای تسهیلات، مجوز بهره برداری تاسیسات گردشگری و نظارت بر تاسیسات گردشگری
۶	خدمات پرداخت الکترونیکی	فraigirی پرداخت الکترونیکی به حساب های دولتی و توسعه سامانه یکپارچه بلیط الکترونیک در کل کشور
۷	اصلاحات فرایندی	انجام اصلاحات ساختاری در فرآیندهای سازمانی
۸	خدمات الکترونیکی به سایر دستگاهها	الکترونیکی کردن و پاسخگویی به استعلام سایر دستگاه های اجرایی از طریق GSB و به اشتراک بانک های اطلاعاتی
۹	مجوزها	حذف، اصلاح و تجمیع مجوزهای صادره
۱۰	میز خدمت	پیاده سازی میز خدمت الکترونیکی جهت حذف مراجعات حضوری به سازمان
۱۱	استانداردسازی پورتال	بروزرسانی استاندارد سازی پورتال ستادی و استان های تابعه
۱۲	سامانه نظرسنجی	راهاندازی سامانه نظرسنجی سازمان میراث فرهنگی

جدول قراردادهای منعقده از محل اعتبارات هزینه‌ای (نوع معاملات: بزرگ، متوسط و کوچک) (مبالغ به ريال)

ردیف	طرف قرارداد	عنوان قرارداد	شماره قرارداد	ساعتیه قرارداد	الحقیقه قرارداد	مبلغ ناخالص برداختی	مجموع خالص	مجموع کسرورات	جمع اضافات	مأخذ قرارداد
۱	از راه خدمات مستوفی در زمینه پایش و ارزشیابی طبق قانون	۹۷۷۷۰-۰۷۹۹۷۰	۹۷۷۷-۰۷۱۱۲	۱۴۰۵۱۵۷۱۱۲۶	۱۴۰۵۱۵۷۱۱۲۶	۳۷۰۳۱۴۴۴	۳۷۰۳۱۴۴۴			
۲	از راه خدمات مستوفی در زمینه پایش و ارزشیابی طبق قانون	۹۷۷۷۰-۰۷۳۷۴۲	۹۷۷۷-۰۷۱۲۷۶	۱۴۰۱۵۷۱۱۲۶	۱۴۰۱۵۷۱۱۲۶	۳۷۰۳۱۴۴۴	۳۷۰۳۱۴۴۴			
۳	آقای سید مراد عربی	۹۷۷۷-۰۷۱۳۳۲	۹۷۷۷-۰۷۱۳۳۲	۱۰۸۰۳۴۵۶۰	۱۰۸۰۳۴۵۶۰	۳۷۶۰۱۰۳۰۹۶۷۸	۳۷۶۰۱۰۳۰۹۶۷۸			
۴	اعیان تعمیقی سولاری	۹۷۷۷-۰۷۳۷۱۲	۹۷۷۷-۰۷۳۷۱۲	۱۲۹۷۸۷۹۰۰۰	۱۲۹۷۸۷۹۰۰۰	۲۵۰۹۵۷۰۰۰	۲۵۰۹۵۷۰۰۰			
۵	احمد عباسی	۹۷۷۷-۰۷۳۷۱۲	۹۷۷۷-۰۷۳۷۱۲	۱۲۹۷۸۷۸۴۰۰۰	۱۲۹۷۸۷۸۴۰۰۰	۳۷۶۰۱۰۳۰۹۶۷۸	۳۷۶۰۱۰۳۰۹۶۷۸			
۶	اعلم نوری	۹۷۷۷-۰۷۳۶۰۶۷	۹۷۷۷-۰۷۳۶۰۶۷	۱۱۳۸۵۰۰۰۰۰	۱۱۳۸۵۰۰۰۰۰	۲۲۰۷۷۰۰۰۰۰	۲۲۰۷۷۰۰۰۰۰			
۷	البر اسلامی	۹۷۷۷-۰۷۸۷۸۷۶	۹۷۷۷-۰۷۸۷۸۷۶	۳۴۰۰۰۰۰۰۰	۳۴۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰			
۸	اسید اسماعلی زاده	۹۷۷۷-۰۷۸۵۹۷	۹۷۷۷-۰۷۸۵۹۷	۹۵۱۰۰۰۰۰۰۰	۹۵۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۳۷۵۰۰۰۰۰	۲۳۷۵۰۰۰۰۰			
۹	امین سلطانی	۹۷۷۷-۰۷۸۶۸۱۹	۹۷۷۷-۰۷۸۶۸۱۹	۱۱۱۸۰۰۰۰۰۰	۱۱۱۸۰۰۰۰۰۰	۱۱۴۴۰۰۰۰۰	۱۱۴۴۰۰۰۰۰			
۱۰	پیمان حسیر پردازش	۹۷۷۷-۰۷۳۰۶۳	۹۷۷۷-۰۷۳۰۶۳	۱۵۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۲۵۰۰۰۰۰۰	۲۲۵۰۰۰۰۰۰			
۱۱	بهرام صالحی	۹۷۷۷-۰۷۳۱۶۴	۹۷۷۷-۰۷۳۱۶۴	۳۱۵۳۳۴۰۰۰	۳۱۵۳۳۴۰۰۰	۳۱۵۳۳۴۰۰۰	۳۱۵۳۳۴۰۰۰			
۱۲	بهراد شجاعی	۹۷۷۴-۰۷۸۷۸۷۸۱	۹۷۷۴-۰۷۸۷۸۷۸۱	۷۷۰۰۰۰۰۰۰	۷۷۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰۰۰			

ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف فرادراد	عنوان فرادراد	شماره فرادراد	شروع فرادراد	مبلغ اولیه فرادراد	مبلغ تالیص برداختی	مبلغ خالص	جمع اضافات	جمع کسرورات	مبلغه فرادراد
۱۲	بلند مرکز	امه محدوده نزدیک و محدوده نزدیک	۴۷۷۷۰۱۱۷۶۴	۱۳۷۷۰۱۰۱	۴۵۴۰۰۰۰۰۰	۱۸۲۱۶۰۰۰۰۰	۲۳۷۷۰۰۰۰۰	۰	۴۵۴۰۰۰۰۰۰	۱۸۲۱۶۰۰۰۰۰
۱۳	گردشی	امه اعماق اینچه هست و اینچه این بازار	۴۷۷۷۰۴۰۷۶۰	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۴۱۵۴۰۰۰۰۰	۲۵۷۷۰۰۰۰۰	۲۵۷۷۰۰۰۰۰	۰	۴۱۵۴۰۰۰۰۰	۲۵۷۷۰۰۰۰۰
۱۴	بردهجهه هرات و غوره	امه اعماق اینچه هست و اینچه این بازار	۴۷۷۷۰۴۰۷۶۰	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۴۱۴۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰	۰	۴۱۴۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰
۱۵	پیمان مستندی	طراحی پایگاه معلم افزایش میراث جهانی	۷۷۵۰۶۳۲۸۸	۱۳۷۷۰۱۰۶۴	۴۱۳۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰	۰	۴۱۳۰۰۰۰۰	۲۰۷۰۰۰۰۰
۱۶	جوان و زن	امه حدس ملتهه نزدیک و ملتهه کمیته هدایت ملتهه	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۰	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۳۳۲۰۰۰۰۰	۱۷۲۰۰۰۰۰	۱۷۲۰۰۰۰۰	۰	۳۳۲۰۰۰۰۰	۱۷۲۰۰۰۰۰
۱۷	چابهاره ده است	امه عاملات اول از جمله عاملات دسته بندی اینجا باید اینجا باید	۴۴۳۷	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۸۵۵۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۰	۸۵۵۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰
۱۸	پایه شدید	امه عاملات اول از جمله عاملات دسته بندی اینجا باید اینجا باید	۴۴۳۷	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۱۴۳۵۰۰۰۰۰	(۳۰۰۰۰۰۰۰)	۱۷۰۴۳۱۵۰۰۰	۰	۱۴۳۵۰۰۰۰۰	۱۷۰۴۳۱۵۰۰۰
۱۹	جاده احمدی	اطلاعه بالش کوچک ۶	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۷۵۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰	۰	۷۵۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
۲۰	حاجی محمدی	از اک خدمات گذشتار رز از انتظا با تکمیل سند رامزی	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۴۸۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰	۰	۴۸۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰
۲۱	حاجی محمدی	از اک خدمات گذشتار رز از انتظا با تکمیل سند رامزی	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۱۶۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰	۰	۱۶۰۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰۰
۲۲	حسن مرتضی	از اک خدمات گذشتار رز از انتظا با تکمیل سند رامزی	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۰	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵
۲۳	حسن مردانی	از اک خدمات گذشتار رز از انتظا با تکمیل سند رامزی	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۰	۱۳۱۶۰۱۳۴۵	۱۳۱۶۰۱۳۴۵
۲۴	حسن داروی	مسنونه میراثی میراثی میراثی میراثی میراثی	۶۷۷۷۰۱۱۲۰۵	۱۳۷۷۰۱۷۶۸	۱۳۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۳۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰۰

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل پنجم توسعہ مدیریت

ردیف	طرف فرادراد	عنوان فرادراد	شماره فرادراد	مبلغ اولیه فرادراد	الحقیقی فرادراد	مبلغ تا خالص برابر اختیار	جمع اضافات	جمع کسوسوات	مبلغ خالص
۲۵	حسن ناجیگ	از خدمات مشغله فرموده ایله موروط به تعطیلات اداری کارکنان	۱۳۹۷۰۶۱۱	۱۳۹۷۰۶۱۱	۷۷۷۰۷۸۰۸۹	۷۷۷۰۷۸۰۸۹	۷۷۷۰۷۸۰۸۹	۷۷۷۰۷۸۰۸۹	۷۷۷۰۷۸۰۸۹
۲۶	حسین رامحیدی	از خدمات مشغله فرموده ایله موروط به تعطیلات اداری کارکنان	۱۳۹۷۱۱۳۹	۱۳۹۷۱۱۳۹	۷۷۷۰۳۲۴۰۷۰	۷۷۷۰۳۲۴۰۷۰	۷۷۷۰۳۲۴۰۷۰	۷۷۷۰۳۲۴۰۷۰	۷۷۷۰۳۲۴۰۷۰
۲۷	حسین کجهل	از خدمات کارشناسی در جوده گردشتر	۱۳۹۷۱۱۳۹	۱۳۹۷۱۱۳۹	۷۷۷۰۰۳۹۵۶۸	۷۷۷۰۰۳۹۵۶۸	۷۷۷۰۰۳۹۵۶۸	۷۷۷۰۰۳۹۵۶۸	۷۷۷۰۰۳۹۵۶۸
۲۸	حسین کجهل	از خدمات کارشناسی در جوده گردشتر	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۷۷۷۰۳۲۰۵۲	۷۷۷۰۳۲۰۵۲	۷۷۷۰۳۲۰۵۲	۷۷۷۰۳۲۰۵۲	۷۷۷۰۳۲۰۵۲
۲۹	دادم پیمان زندی	اعلام خدمات کارشناسی ایرانی فنی و علمی املاکی انسانی و افزایش ارزی فنی و علمی املاکی انسانی و افزایش املاکی انسانی و افزایش	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۷۷۷۰۳۶۴۵۴۶	۷۷۷۰۳۶۴۵۴۶	۷۷۷۰۳۶۴۵۴۶	۷۷۷۰۳۶۴۵۴۶	۷۷۷۰۳۶۴۵۴۶
۳۰	دادم پیمان زندی	اعلام خدمات کارشناسی ایرانی فنی و علمی املاکی انسانی و افزایش املاکی انسانی و افزایش	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۷۷۷۰۰۳۹۷۸	۷۷۷۰۰۳۹۷۸	۷۷۷۰۰۳۹۷۸	۷۷۷۰۰۳۹۷۸	۷۷۷۰۰۳۹۷۸
۳۱	داده گستر عصر یونان	خریده بهایی مدل استرات	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹
۳۲	داده گستر اسلام	آفریقیانه خدمات اموری تولید و محاسبی ۱۲ درجه اموری سازمانی	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹	۹۷۷۳۰۱۳۹۰۴۹
۳۳	داده گستر دروس	مالکیه پایانه مرحله دوم و سیمین درجه راهنمایی بستگی بر مکمل دوره اجرایی	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۹۷۷۳۰۱۳۹۱۳۳	۹۷۷۳۰۱۳۹۱۳۳	۹۷۷۳۰۱۳۹۱۳۳	۹۷۷۳۰۱۳۹۱۳۳	۹۷۷۳۰۱۳۹۱۳۳
۳۴	داده گستر طبلاطلی	اجرای کارک از ایام سی افراد مجاز ساری بر سالی مدل (۵۰)	۱۳۹۷۱۱۲۱	۱۳۹۷۱۱۲۱	۹۸۲۰۰۳۰۳۷	۹۸۲۰۰۳۰۳۷	۹۸۲۰۰۳۰۳۷	۹۸۲۰۰۳۰۳۷	۹۸۲۰۰۳۰۳۷
۳۵	داده گستر انتالی ملس	برگزاری کارگاه آموزش پنهانی با عوامل ارتقا دهنده حقوقی	۱۳۹۷۰۷۱۱	۱۳۹۷۰۷۱۱	۹۷۷۳۰۳۷۶۷۵	۹۷۷۳۰۳۷۶۷۵	۹۷۷۳۰۳۷۶۷۵	۹۷۷۳۰۳۷۶۷۵	۹۷۷۳۰۳۷۶۷۵
۳۶	دانشگاه علوم انتالی ملس	دانشگاه علوم انتالی ملس نایاب	۱۳۹۷۱۱۲۱	۱۳۹۷۱۱۲۱	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲
۳۷	دانشگاه علوم انتالی ملس نایاب	اموری کارگیری سلامت و کارکنان یکسان مطالعات	۱۳۹۷۱۱۲۱	۱۳۹۷۱۱۲۱	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲
۳۸	دانشگاه علوم انتالی ملس نایاب	اموری کارگیری سلامت و کارکنان یکسان مطالعات	۱۳۹۷۱۱۲۱	۱۳۹۷۱۱۲۱	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲	۷۷۷۳۰۰۴۶۶۶۲

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل پنجم توسعه مدیریت

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل پنجم توسعه مدیریت

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل نهم

تیسیوسه مدت بسته

۱۴۳

اپنای جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف قرارداد	عنوان قرارداد	شماره قرارداد	نامه قرارداد	شروع قرارداد	مبلغ ناخالص برداختی	مبانی خاص	جمع اضافات	مجموع کرسورات	ماده قرارداد
۹۰	غلامرضا افلاج	از خدمات کارشناسی مربوط به تعطیل اداری کارگران	۹۱۷۲۰۳۷۸۹۱	۱۳۸۷۰۴۱۰۴	۸۷۶۹۷۵۰۰۰	۷۰۵۸۰۰۰۰	-	-	۱۷۵۹۰۰۰۰	-
۹۱	فاطمه دلوست فناحی	خدمات ارزیابی، شناسنامه طرح های جامع خدمات برآمدی فناوری الاملاع رسانی، شناسنامه طرح های جامع	۹۱۷۲۰۳۷۷۲	۱۳۸۷۱۷۷۹	۱۴۴۲۱۰۰۰۰	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	۲۸۸۴۳۰۰۰۰	-	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	-
۹۲	فاطمه دلوست فناحی	خدمات برآمدی فناوری الاملاع رسانی، شناسنامه طرح های جامع	۹۱۷۲۰۳۷۷۲	۱۳۸۷۱۷۷۹	۱۴۴۲۱۰۰۰۰	-	-	-	۱۷۵۹۰۰۰۰	-
۹۳	فروزان چیدری فرد	اجرام خدمات میدانی به جزء خدمات تحقیقی به منظور محبت معموم علی	۹۱۷۲۰۳۷۷۴	۱۳۸۷۰۲۳۱	۱۴۴۲۰۰۰۰	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	-
۹۴	فروزان چیدری فرد	اجرام خدمات میدانی به جزء خدمات تحقیقی به منظور محبت معموم علی	۹۱۷۲۰۳۷۷۴	۱۳۸۷۰۲۳۱	۱۴۴۲۰۰۰۰	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	-
۹۵	فروزان چیدری فرد	اجرام خدمات میدانی به جزء خدمات تحقیقی به منظور محبت معموم علی	۹۱۷۲۰۳۷۷۴	۱۳۸۷۰۲۳۱	۱۴۴۲۰۰۰۰	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	-
۹۶	فروزان چیدری فرد	اجرام خدمات میدانی به جزء خدمات تحقیقی به منظور محبت معموم علی	۹۱۷۲۰۳۷۷۴	۱۳۸۷۰۲۳۱	۱۴۴۲۰۰۰۰	۱۱۵۳۶۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	۱۳۸۷۰۰۰۰	-
۹۷	مجید مرادی	از لجه خدای مملوکه در زندگی برآمدی در اصلاح و تبونین مبنی در تقویت العمل	۹۱۷۲۰۳۷۷۲	۱۳۸۷۰۵۳۱	۲۰۳۴۸۱۱۱۸۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	-
۹۸	مجید مرادی	از لجه خدای مملوکه در زندگی برآمدی در اصلاح و تبونین مبنی در تقویت العمل	۹۱۷۲۰۳۷۷۲	۱۳۸۷۰۵۳۱	۲۰۳۴۸۱۱۱۸۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	-
۹۹	محسن چاره ساز	حتفه و حمیت اثراز ریاضی کاش محلان	۹۱۷۲۰۳۷۷۰	۱۳۸۷۰۱۷۷۶	۲۰۲۰۰۰۰۰	۱۲۲۵۰۰۰۰	۳۷۶۵۰۰۰۰	-	۱۲۲۵۰۰۰۰	-
۱۰۰	محمد دادری	محسن ملک احمدی خطاط، مومنت حسنه چوبی (سمیر) از کتابخانه احسن احمدی در	۹۷۳۴۰۳۴۴	۱۳۸۷۰۱۷۷۰	۸۸۰۰۰۰۰	۸۸۰۰۰۰۰	۱۷۷۰۰۰۰۰	-	۱۴۴۰۰۰۰۰	-
۱۰۱	محمد دادری	امور ابرو و مشتبه ای سایت	۹۷۳۴۰۳۴۴	۱۳۸۷۰۱۷۷۰	۱۸۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	۳۴۰۰۰۰۰	-	۱۴۴۰۰۰۰۰	-

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل بندم تسویه مدت بست

۱۴۶

ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف قرارداد	عنوان قرارداد	شماره قرارداد	شروع قرارداد	مدخله ناخالص برداختی	مبلغ ناخالص برداختی	جمع اسناد	جمع اسناد	مبانی خالص	مدخله قرارداد
۱۱	مدلعلی مستاجر	راه خدمات پیشگاه در زمینه مطالعات پیشگاه و تحقیق	۱۳۸۷۰۱۱۰۵	۱۱۵۴۴۳۶۰	۴۶۰۱۱۷۷۵۶	۱۱۵۴۴۳۶۰	۷۸۸۰۰۰۰۰۰	۷۸۸۰۰۰۰۰۰	۷۸۸۰۰۰۰۰۰	۷۸۸۰۰۰۰۰۰
۱۲	بلدیک فتح العلی	اعمال خدمات کل شناسی فنی و ملندنی اسلامی استاد و افراد	۱۳۹۷۰۶۳۱	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۱۵۳۰۰۰۰۰۰	۱۱۵۳۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰
۱۳	مهندسی احمدی	اعمال خدمات کارشناسی فنی و ملندنی اسلامی استاد و افراد	۱۳۹۷۰۶۳۱	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۱۶۰۰۰۰۰۰	۱۱۶۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰
۱۴	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۱۵	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۱۶	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۱۷	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۱۸	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۱۹	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۲۰	مهندی احمدی	راه خدمات پیشگاه در زمینه برآمد و کنترل بردازه، توزیع و کنسل زدن	۱۳۹۷۰۱۱۰۵	۹۱۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۵۶۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰۰۰
۲۱	موسسه علم حجم	تولید محصولات غله‌ای محاجی تحقیق موطن (جبل) سالگی (علف)	۱۳۹۷۱۱۲۷۱۸	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۱۹۲	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳	۵۷۴۱۸۱۱۷۷۳۳
۲۲	موسوس احسان	نمایه و مجموع اولیه اقلالات و مستند مایه اقلالات حقلات و مروج	۱۳۹۷۱۱۲۷۲۴	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۳۱۱۸۶۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰
۲۳	موسوس احسان	نمایه و مجموع اولیه اقلالات و مستند مایه اقلالات حقلات و مروج	۱۳۹۷۱۱۲۷۲۴	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۳۱۱۸۶۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۰۰۰۰۰۰

ادامه جدول در صفحه بعد

ابتداً جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف قرارداد	عنوان قرارداد	مشاهده قرارداد	مبلغ اولیه قرارداد	الحقیقی قرارداد	مبلغ نخالص پرداختی	جمع کسرورات	جمع اضافات	ماده قرارداد
۱۳۲	نفت مصنوعی	فالوی ملکاعات این پیطاط	از خدمات برندگان روی شامل تهیه طرح	۲۰۵۹۵۷۸۰۰	۱۳۶۷۳۱۳۵۰	۱۳۶۷۸۹۰۰۰			
۱۳۳	نهال حق دوست	نهال حق دوست	از خدمات مشاوره در حوزه مالکات تحقیقاتی به مطلع جزء مصالحت تحقیقاتی به منظور مستتبی به اخرين	۳۷۴۰۰۰۰۰	۱۳۹۵۶۰۰۰۰۰	۱۳۹۵۶۰۰۰۰۰			
۱۳۴	پاسمن حسین شاذلر	پاسمن حسین شاذلر	انجام خدمات مشاوره در جزء مصالحت تحقیقاتی به منظور مستتبی به اخرين	۳۷۴۰۰۰۰۰	۱۳۶۰۰۰۰۰۰۰	۱۳۶۰۰۰۰۰۰۰			
۱۳۵	پاسمن حسین شاذلر	پاسمن حسین شاذلر	تغییه و تنظیم سند گردشگری	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰			
۱۳۶	پاسمن حسین شاذلر	پاسمن حسین شاذلر	تغییه و تنظیم سند لجه و توثیق و وثیقه و سائب های گردشگری	۸۰۰۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰۰۰۰			
۱۳۷	پاسمن حسین شاذلر	پاسمن حسین شاذلر	تغییه و تنظیم سند لجه و توثیق و وثیقه و سائب های گردشگری	۱۳۷۴۰۰۰۰۰	۱۳۷۴۰۰۰۰۰	۱۳۷۴۰۰۰۰۰			
۱۳۸	بداله ساجی علی اکبری	بداله ساجی علی اکبری	از خدمات ملکداره در زمینه ملکوییتی موقله هسته مرکزی گردشگری	۴۵۳۴۶۴۰۰	۱۱۳۵۹۱۰۰	۴۵۳۴۶۴۰۰			
۱۳۹	کافون چهارمی و آنومیلاری ج ایران	کافون چهارمی و آنومیلاری ج ایران	از خدمات ملکداره در زمینه ملکوییتی موقله هسته مرکزی گردشگری	۴۵۳۴۶۴۰۰	۱۱۳۵۹۱۰۰	۴۵۳۴۶۴۰۰			
۱۴۰	ج	ج	اجراه تقدار ۱۲ اندیشه خودرو	۲۰۹۴۶۴۰۰۰۰	۲۰۹۴۶۴۰۰۰۰	۲۰۹۴۶۴۰۰۰۰			
			کافون چهارمی و آنومیلاری ج ایران	۵۱۹۱۱۳۳۳۳۰۱۶	۷۷۹۹۶۳۹۳۰۵۸	۴۳۳۰۵۰۳۰۹۴۰۰	۱۱۳۶۸۵۸۵۸۰۰۰	۳۳۲۱۷۳۳۳۰۴۰۰	

جمع

جدول قراردادهای منعقده از محل اعتبارات عمرانی (نوع معاملات : بزرگ، متوسط و کوچک) (مبالغ به ريال)

ردیف	طرف قرارداد	عنوان قرارداد	شماره قرارداد	شروع قرارداد	مبلغ اولیه قرارداد	الحقیقه قرارداد	مبلغ ناخالص برداختی	مجموع خالص	مجموع کسورات	جمع اضافات	مأخذ قرارداد
۱	از میان مددکاری های شرکت	طراحی ترسیمات پروژه ۶	۱۳۷۵/۰۲/۰۲	۱۳۷۵/۰۲/۰۳	۱۴۵۵۰۰۰۰۰	-	۱۴۵۵۰۰۰۰۰	-	۴۹۲۷۵۰۰۰۰۰	۱۴۵۵۰۰۰۰۰	-
۲	از اینین یکش	مالکیک در عرصه و زیر ساخت گردشگری	۱۳۷۵/۰۲/۱۹	۱۳۷۵/۰۲/۲۱	۱۴۵۱۴۵۶۴۵۰	-	۱۴۵۱۴۵۶۴۵۰	-	۱۶۳۰۸۵۰۰۰۰	۳۳۶۱۷۰۰۰۰۰	-
۳	احسان تعمیمی	جمع اولیه طلاطمه ، معلمه و شناخت ساختاری معاصری	۱۳۷۵/۰۲/۲۰	۱۳۷۵/۰۲/۲۱	۱۴۸۷۳۰۰۰۰۰	-	۱۴۸۷۳۰۰۰۰۰	-	۲۳۲۰۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰۰۰	-
۴	امد مخصوصی	خدمات مردم ایشانه موادی	۱۳۷۵/۰۲/۲۱	۱۳۷۵/۰۲/۲۲	۱۹۸۷۳۰۰۰۰۰	-	۱۹۸۷۳۰۰۰۰۰	-	۲۳۰۰۰۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰۰۰	-
۵	اسلاله جودی غربی	نظارات بر فعالیتهای اقتصادی	۱۳۷۵/۰۲/۲۲	۱۳۷۵/۰۲/۲۳	۳۲۴۶۳۶۷۵۲	۳۲۴۶۳۶۷۵۲	-	-	-	۹۰۸۰۳۹۱۰۰۱۷۸	-
۶	افسلنه سلطانی	طرح سلطانیه وارد و درودی	۱۳۷۵/۰۲/۲۳	۱۳۷۵/۰۲/۲۴	۲۴۵۰۰۰۰۰۰	۲۴۵۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۷۰۰۰۰۰۰۰۰	-
۷	افسلنه سلطانی	ب ابت حضید (از مدل اطلس)	۱۳۷۵/۰۲/۲۴	۱۳۷۵/۰۲/۲۵	۳۷۰۰۰۰۰۰۰	۳۷۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۱۱۱۰۰۰۰۰۰	-
۸	امید خبری راد	هدکاری در کمک لسل	۱۳۷۵/۰۲/۲۵	۱۳۷۵/۰۲/۲۶	۴۰۸۴۹۰۰۰۰	۴۰۸۴۹۰۰۰۰	-	-	-	۱۴۸۴۵۴۱۸۱۵	-
۹	شیخ طلح متعدد	بزوده طرح شعلی	۱۳۷۵/۰۲/۲۶	۱۳۷۵/۰۲/۲۷	۷۷۲۵۰۴۱۷۸۶	۷۷۲۵۰۴۱۷۸۶	-	-	-	۵۱۱۰۹۸۹۵۳۶	-
۱۰	امید خبری راد	افسلنه سلطانی	۱۳۷۵/۰۲/۲۷	۱۳۷۵/۰۲/۲۸	۲۰۷۹۵۰۴۹۳	۲۰۷۹۵۰۴۹۳	-	-	-	۱۴۸۴۵۴۱۸۱۵	-
۱۱	ابو مرادی	امین چهارمی پولادی	۱۳۷۵/۰۲/۲۸	۱۳۷۵/۰۲/۲۹	۲۸۸۴۴۸۵۷۸۴	۲۸۸۴۴۸۵۷۸۴	-	-	-	۸۲۰۰۰۰۰۰۰	-
۱۲	باک طاهریان	امن محب على	۱۳۷۵/۰۲/۲۹	۱۳۷۵/۰۲/۳۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۲۲۰۰۰۰۰۰۰	-
۱۳	ابو مرادی	امن محب على	۱۳۷۵/۰۲/۳۰	۱۳۷۵/۰۲/۳۱	۳۷۱۶۷۶۴۹۱۰	۳۷۱۶۷۶۴۹۱۰	-	-	-	۷۶۰۰۰۰۰۰۰	-
۱۴	کاربری فرسنگی	متالهای پیشگازی و	۱۳۷۵/۰۲/۳۱	۱۳۷۵/۰۲/۳۲	۷۷۵۰۰۰۰۰۰	۷۷۵۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۳۰۴۰۰۰۰۰۰	-
۱۵	پاک طاهریان	ظلتارهای مجموعه و مجموعه	۱۳۷۵/۰۲/۳۲	۱۳۷۵/۰۲/۳۳	۷۷۵۰۰۰۰۰۰	۷۷۵۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۲۲۰۰۰۰۰۰۰	-
۱۶	بنادک و مساجد	بزوده های سلطانی و نعمت	۱۳۷۵/۰۲/۳۳	۱۳۷۵/۰۲/۳۴	۳۴۱۰۰۰۰۰۰	۳۴۱۰۰۰۰۰۰	-	-	-	۸۸۲۰۰۰۰۰۰	-

فصل پنجم توسعه مدیریت

سازمان افزایش
میراث علمی
و فناوری اسلام

ابتداً جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف فرداد	عنوان فرداد	مبلغ اولیه فرداد	الاتفاقیه فرداد	مبلغ ناخالص پرداختی	جمع اضافات	مانده فرداد
۲۵	حسین عباسی مهر	متطلبات و جعل ارادی مطالعات و مستند ساید پایل تاریخی	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۱,۱۱۵,۰۰۰	۹۰,۳۷۸,۰۰۰		
۲۶	حسین راضی	مدروت و طلایت بوابات ها و اقلام مطالعاتی بزرگ بیر قیمتی میرزا	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۲۷	محمد حیدر زیار	نظام بر عقایل ها و اقامتات حقوقی میرزا درود مرات جهانی کیمی میشن	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	خاتمه فرداد	خاتمه فرداد
۲۸	حسین ابدی الهی	رسی مالمه و شافت	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	عنوان فرداد	طرف فرداد
۲۹	محمد بنیانی غفار	تجهیز و توزیع بنابر ترقیه داده رواهه	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۰	دانشگاه آزاد اسلامی (آستانه)	طرح توسعه و حجم مسئل فرهنگی معاشره دانشگاه آزاد اسلامی	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	خاتمه فرداد	خاتمه فرداد
۳۱	دکتر یاهی سعیدی شهرزاد	بررسی لزوم ای سیاه فرش در راهه مدل دوش اجزای منطقه جهت مطالعات	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۲	دانا کور گوسلار	اجرام خدمات محمل اسنامی و قسمات کی محوطه و پیونک	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۳	رحمان زبان پرست	خدمات فنی و پیوپسی محلی برآشت میانی ۳ تجهیز و پیونک بنا	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۴	پشا فتووه	مالمهزرسی و مجامعتی اطلاعاتی تاریخی شهر بزرگ و خیابان تبلار	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۵	زهرا صدقی توش ابد	از جام طلاقان تاریخی پايان	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۶	سارة ضیائی	ظلت بر عقایلها و اقامتات حقوقی میرزا درود محوالات چالی پاسارگاد	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۷	کاظم پايان	اعلام مطالعه و قدرت حقوقی میرزا درود	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۸	سید احمد	اعلام مطالعه و قدرت حقوقی میرزا درود	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد
۳۹	حسین رضی	نظام بر عقایل ها و اقامتات حقوقی میرزا درود مرات جهانی کیمی میشن	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	خاتمه فرداد	خاتمه فرداد
۴۰	حسین راضی	مطالعه و جعل ارادی مطالعات و مستند ساید پایل تاریخی	۴۰۱,۴۴,۰۰۰	۳۶۷,۱۱۱,۱۱۱	۱۳۲۷۱,۱۱۱	شروع فرداد	شماره فرداد

ادامه جدول در صفحه بعد

ردیف	طرف فرادراد	عنوان فرادراد	مبلغ خالص پرداختی	جمع کسوسوات	جمع اضافات	ماذنہ فرادراد
۳۷	سید احمد نجمی	مکروہ روشنی	۳۵۸,۴۶۱,۸۳۲	۴۸۰,۴۹۶,۰۲۴	۱۲۳,۰۳۱,۱۹۲	۳۹۵,۴۷۴,۰۲۴
۳۸	سینا فکریان	اسٹ اسپیشل ایڑی	۳۶۰,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۷۸,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۱
۳۹	شرکت بارگون	کویری و آله چادر	۲۰,۴۰۰	۴۸,۰۰۰	۲۱,۱۴۲,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۱
۴۰	شرکی ادیان	مکروہ و تلار بر قابضها	۱۰,۰۰۰	۳۶۷,۰۵۱,۵۰۹,۶۵	۱۴۵,۸۵۳,۴۷۴	۱۱۹,۷۱,۱۰۱
۴۱	شرکت اینسان میراث	احبیل سعی های دوواره زیر	۱,۰۰۰	۵۹۳,۰۴۹,۰۴۹	۱,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۲۵,۰۰
۴۲	شرکت اینسان میراث	برده هایی شمل غیری	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۲۵,۰۰
۴۳	شرکت اینسان میراث	کاش اصل	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۲۵,۰۰
۴۴	شرکت اینسان میراث	زندگی صلح مصال غیری	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۲۵,۰۰
۴۵	شرکت اینسان میراث	جهنم و پیمانه ازی بیرون	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۲۵,۰۰
۴۶	شرکت اینسان ادینه	سازمانی تبلیغات	۱,۰۰۰	۷۳۲,۰۶۴,۶۲۳,۷۸	۲۲۷,۰۸۳,۰۱۷۶	۷۳۰,۳۳۵,۴۰۶
۴۷	شرکت اینسان ادینه	اعلام میلاد	۱,۰۰۰	۸۸,۱,۰۴۰,۴۰۸	۴۶۹,۰۵۰,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۴۸	شرکت اینسان ادینه	بر میانگی جهت راه طور	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۴۹	شرکت اینسان ادینه	حصاری احادیث	۱,۰۰۰	۳۱۰,۰۰۰	۳۱۰,۰۰۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۵۰	شرکت اینسان ادینه	خودس پارسی	۱,۰۰۰	۱,۹۹۷,۲۰۲,۴۹۳	۲,۰۴۳,۷۲۴,۵۹۵	۳۳۹,۸۱,۱۵۷
۵۱	شرکت اینسان ادینه	کسریکی نسخه	۱,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۹۷۳,۰۰۰	۴۹۸,۰,۰۰۰
۵۲	شرکت اینسان ادینه	Advance select	۱,۰۰۰	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳
۵۳	شرکت اینسان ادینه	اجرا فن کنی اداری نفت	۱,۰۰۰	۹۶۳,۰۷,۰,۱۴۶	۸۸,۲۸۱,۸۷۰,۷۵	۴۹۴,۹۱,۰,۱۴۶
۵۴	شرکت اینسان ادینه	جشنبند	۱,۰۰۰	۱,۱۶,۷,۰,۱۲	۱,۱۶,۷,۰,۱۲	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۵۵	شرکت اینسان ادینه	سلامدی زر ساخت	۱,۰۰۰	۱,۱۶,۷,۰,۱۱	۱,۱۶,۷,۰,۱۱	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۵۶	شرکت اینسان ادینه	کردگری در مردم و حرم	۱,۰۰۰	۱,۱۶,۷,۰,۱۰	۱,۱۶,۷,۰,۱۰	۱۱۹,۷۱,۱۰۰,۰۰۰
۵۷	شرکت اینسان ادینه	مجموعه چالی بیت مدد	۱,۰۰۰	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳
۵۸	شرکت اینسان ادینه	عمان	۱,۰۰۰	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳	۲,۱۷,۰۴۳

فصل پنجم توسعه مدیریت

ابتداً جدول در صفحه قبل

ادامه جدول در صفحه بعد

ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	طرف فرادراد	عنوان فرادراد	شروع فرادراد	خاتمه فرادراد	مبلغ ناخالص پرداختی	مجموع خالص	جمع اضافات	جمع کسرورات	مأخذ فرادراد
۶۱	عبدالحید نوریانی	خدمات مهندسی و مهندسی مکانیک و مطالعه و پژوهش مهندسات و مرمت	۱۳۹۷۵-۱۱-۱	۱۳۹۷۵-۱۱-۱	۵۲۵۰۰۰۰۰۰	۲۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۷۵-۰۰۰۰۰۰	۱۷۵۰-۰۰۰۰۰۰	۵۲۵۰۰۰۰۰۰
۶۲	علیاصغر علی محمدی	طلبات فنی گردیده کروز مهندسی معماری سرت جهانی گردیده کروز	۱۳۹۷۵-۰۵-۱	۱۳۹۷۵-۰۵-۱	۴۵۶۰۰۰۰۰۰	۱۸۲۴۰۰۰۰۰	۱۱۲۰۰۰۰۰۰	۳۴۵۹۱۸۰۰۰۰	۹۱۲۰۰۰۰۰۰
۶۳	علیاصغر علی محمدی	اجام بارانی بازیگر مجیده بیرون	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۲۰۱۴۷۶۰۷۵۲۸۰۰	۲۰۱۴۷۶۰۷۵۲۸۰۰	۲۰۷۶۵۰۰۰۰	۳۴۵۹۱۸۰۰۰۰	۲۰۷۶۵۰۰۰۰
۶۴	علیاصغر علی محمدی	کفت ساری محوطه و دوچرخه های مجموعه نیوزان	۱۳۹۷۰-۰۱-۰	۱۳۹۷۰-۰۱-۰	۴۸۸۴۵۰۹۰۰	۱۰۸۱۰۳۰۰۰۰	۴۸۸۴۵۰۹۰۰	۴۸۸۴۵۰۹۰۰	۴۸۸۴۵۰۹۰۰
۶۵	علیاصغر علی محمدی	خدمات مهندسی مطالعه آسباب شناسی ظاهره فنی برگه امور تاریخی سپاهیان کاخ	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۳۸۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۴۰۰۰۰۰۰	۳۸۰۰۰۰۰۰۰	۷۵۹۹۹۹۹۹۸	۷۵۹۹۹۹۹۹۸
۶۶	علیاصغر علی محمدی	مالمه و مجموع آفری طالعات و مطالقات در پایانه های مترو	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۴۱۰۴۰۰۰۰۰	۳۲۸۳۲۰۰۰۰۰	۴۱۰۴۰۰۰۰۰	۸۱۰۸۰۰۰۰۰	۸۱۰۸۰۰۰۰۰
۶۷	علیاصغر علی زیار	بارانی اسکری چاردری و غیر رسانی مسکن مهران	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۴۵۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰
۶۸	علیاصغر علی زیار	فرزروزه لاله ای و غیر رسانی مسکن دانای	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۵۴۳۲۹۴۴۶۰	۳۹۷۵۱۵۰۹۸۷	۵۴۳۲۹۴۴۶۰	۱۴۴۵۱۳۴۳۴۳	۱۴۴۵۱۳۴۳۴۳
۶۹	محمد ناصری	کو اولی که استاد و مدرس تاریخ و فرهنگ و مطالعه میراث فرهنگی ملی پایانه میراث فرهنگی ملی پایانه میراث فرهنگی ملی پایانه	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰۰۰
۷۰	محمد رضانی	اسباب شناسی مدنیت انتزاعی میراث فرهنگی نیوزان	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۴۹۰۰۰۰۰۰۰	۳۷۱۷۸۱۰۰۰	۴۹۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۳۰۵۰۰۰۰۰	۱۲۳۰۵۰۰۰۰۰
۷۱	محمد توحيدي	تیپه طرح دری و کنترل عوامل پیروزی و ترجیعی میراث جهانی	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۴۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۸۷۸۰۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰۰۰۰	۳۶۰۵۰۰۰۰۰	۳۶۰۵۰۰۰۰۰
۷۲	محمد سلامی	تیپه طرح دری و کنترل عوامل پیروزی و ترجیعی میراث جهانی	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۱۳۹۷۵-۰۱-۱	۹۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۱۰۰۰۰۰۰۰

ادامه جدول در صفحه بعد

فصل پنجم

ابتداً جدول در صفحه قبل

فصل ششم: حوزه ریاست

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

دمه

حوزه ریاست، بخش راهبردی و استراتژیک سازمان است که از بخش‌های ۱- دفتر ریاست ۲- مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی ۳- گرینش ۴- اداره کل حراست ۵- دفتر مدیریت عملکرد، بازرگانی و پاسخگویی به شکایات ۶- دفتر امور بین‌الملل و تشریفات ۷- دبیرخانه کانون ملی هماهنگی گردشگری ۸- یگان حفاظت تشکیل شده است.

تعاریف و مفاهیم حوزه ریاست

- کمیسیون**

مجموعه افراد منتخب هر سازمان یا تشکیلات است که برای بررسی موضوع یا مسائلهای خاص گرد هم می‌آیند.

- سنند رسمی**

نوشتاءی که در مرجعی صلاحیت‌دار تنظیم شده باشد را سنند رسمی گویند.

- نمایشگاه**

محلی که متناع‌های بازرگانی، محصولات کشاورزی، مصنوعات کارخانه‌ها یا آثار باستانی را به معرض نمایش، گذارند.

- لوگو**

به اشکال و صورت‌های مختلف گرافیکی گفته می‌شود که این اشکال بنا به سلیقه و خلاقیت طراحان طراحی می‌شود.

- ارزیابی**

فرآیند منظمی است که در آن درباره ارزش، مطلوبیت، موثر بودن یا کفايت چیزی طبق ملاک‌ها و مقاصد معینی قضاوت و داوری می‌شود. این داوری مبتنی بر مقایسه دقیق داده‌های عینی با استانداردهای انتخابی است.

- شابک**

شماره استاندارد بین‌المللی کتاب (اختصار)

- بولتن**

گزارش کوتاه چاپی (یا تکثیر شده) رویدادها و خبرهای یک موسسه، خبرنامه

- تبليغات محیطی**

به عناصر فیزیکی قابل اجرا برای تبلیغات که در تیررس بینندگان است اطلاق می‌شود. تابلوهای تبلیغاتی، بیلبوردها، فضاهای تبلیغاتی داخل مترو، بدنۀ اتوبوس‌ها و ... گونه‌های مختلفی از تبلیغات محیطی به شمار می‌روند.

- نريشن**

در فیلم‌های مستند و آموزشی اطلاعات صدایی است که روی فیلم می‌شنویم و اطلاعات تکمیلی درباره تصویر را که می‌بینیم در اختیارمان می‌گذارد.

در ادامه جداول و نمودارهای حوزه ریاست به تفصیل آمده است.

• امور بین‌الملل

فصل ششم

جزوه ریاست

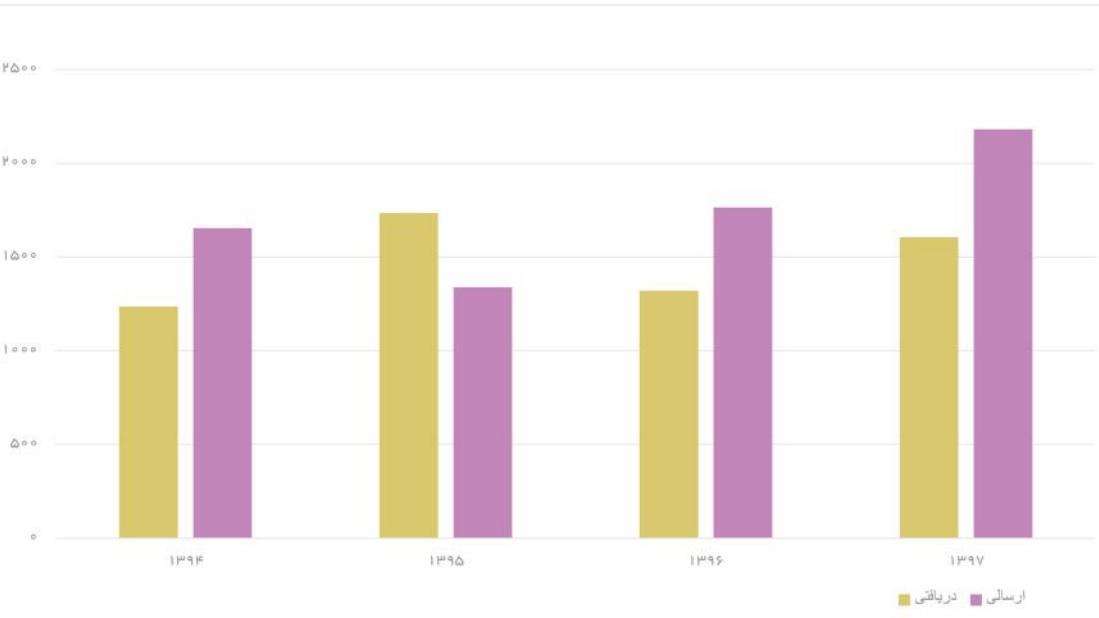
جدول اقدامات دوجانبه تخصصی اداره کل امور بین‌الملل به تفکیک نوع و سال								
	حق عضویت	دعوت‌نامه و پیام رسمی	سفر مقامات و هیأت‌ها	ملاقات‌ها	اسناد همکاری	کمیته‌های فنی مشترک	کمیسیون‌های مشترک	اقدامات دوجانبه تخصصی
شش - ۱	-	۲۳	۴۲	۴۳	۷	۶		۱۳۹۵
	۳	۲۰۰	۹۲	۵۵	۱۲		۱۵	۱۳۹۶
	۶	۱۵۰	۱۱۰	۵۱	۱۵	برگزار شده: ۲ برگزار نشده: ۹	برگزار شده: ۶ برگزار نشده: ۱۶	۱۳۹۷

جدول اقدامات دوجانبه تخصصی اداره کل امور بین‌الملل به تفکیک نوع و سال								
	معرفی‌نامه	امور استرداد	نشر محتوا	تولید محتوا	روایید	حق عضویت	استعلامات و امور آذانس‌ها	فعالیت‌های عمومی
شش - ۲	-	-	-	-	۶۷۴	-	-	۱۳۹۵
	-	-	-	-	۴۵۸	۳	۹۷	۱۳۹۶
	۵۸	۵	۱۵۰	۴۵	۲۰۰	۶	۲۲۷	۱۳۹۷

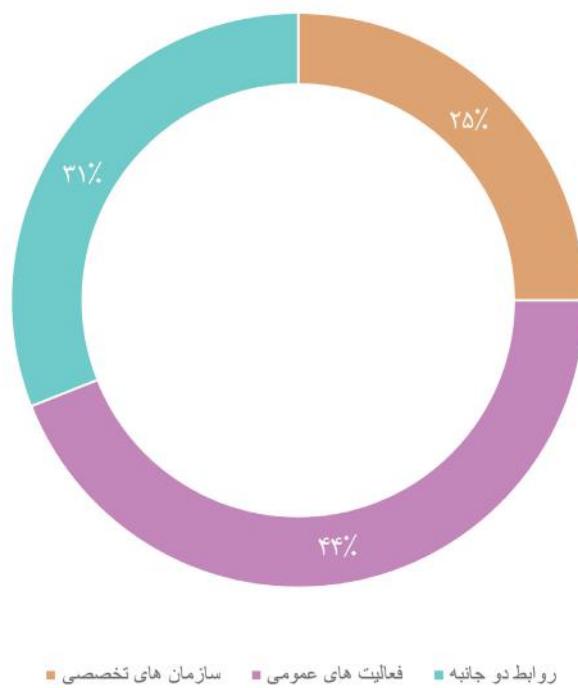
فصل ششم
حوزه ریاست

نمودار آمار مکاتبات غیرمحرمانه دفتر امور بین‌الملل

شش - ۱

نمودار ترکیب زمانی فعالیت‌های دفتر امور بین‌الملل

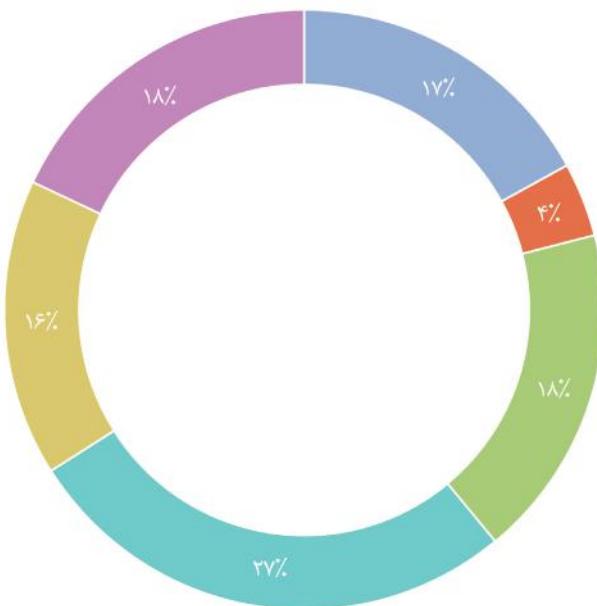
شش - ۲

فصل ششم

جزوه ریاست

شش - ۳

نمودار ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتبط با امور دوجانبه

■ رویداد‌های بین‌المللی ■ پاداشت تفاهم و استناد ■ کمیسیون‌های مشترک ■ کمیته‌های مدعو ■ هیئت‌های خارج ■ سفر هیئت‌های خارج

شش - ۴

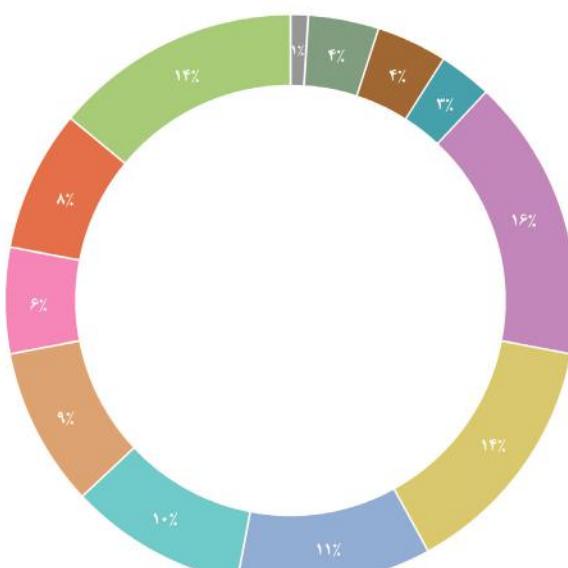
نمودار ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتبط با سازمان‌های تخصصی

■ JICA ■ WCC ■ ORA, COMSEC, JICA, OIC, ECO, ISESCO, D8, ACD ■ UNESCO ■ UNWTO ■ حق عضویت

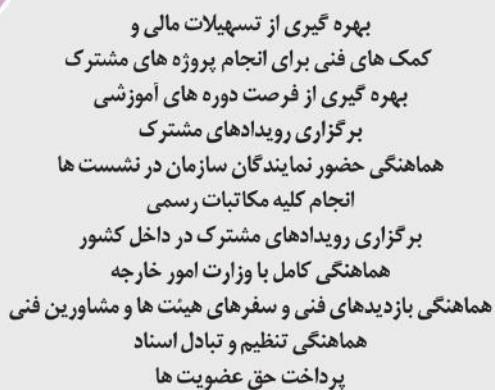

ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتبط با فعالیت‌های عمومی

■ اخذ روادید ■ معرفی نامه ■ پیام و مکاتبات ■ تولید محظوظ ■ امور اژانس ها ■ روابط بین الملل ■ ملاقات ها
 ■ استرداد اموال ■ دوره های آموزشی ■ سفرهای خارجی کارکنان ■ ترویج محظوظ ■ سایر فعالیت ها

فهرست فعالیت‌های مرتبط با سازمان‌های تخصصی

فصل ششم جزوه ریاست

شش - ۷

فهرست فعالیت‌های مرتبط با روابط دوچانبه

تقطیع، نهایی سازی و امضای اسناد بین‌المللی پخش‌های مختلف سازمان و اخذ استعلامات
از لازم‌آرای سایر نهادها شامل: یادداشت‌های فضاهم دوچانبه، برنامه‌های اجرایی و صور تجلیسه
نتیجه های بین‌الملل

جمع‌آوری و ارسال نظرات تخصصی معاونت‌ها، حضور در جلسات
هماهنگی و کمیته فنی در کتابخانه‌های معاونت‌ها، هماهنگی سفر
نهاد ایرانی و خارجی، شرکت در تنظیم و نهایی سازی صور تجلیسه
نتیجه های بین‌الملل و سایر اسناد و پیگیری اجرایی شدن مصوبات از سوی معاونت‌ها

هماهنگی سفر هیئت‌ها و کارشناسان مدعو سازمان به ایران شامل:
تنظیم و ارسال دعوتنامه، تدوین برنامه سفر، تنظیم ملاقات‌ها،
نهاد نام‌شرکت کنندگان، اجرای برنامه‌های جنبه همراهان هیئت‌ها،
هماهنگی با تشریفات، پیگیری دستاوردها و نتایج مذاکرات

هماهنگی ملاقات‌های مقام عالی سازمان با مقامات
بین‌المللی شامل: تدوین گزارش توجیهی، هماهنگی های
تشریفاتی، پیگیری مصوبات نتیجه

جمع‌آوری و ارسال نظرات تخصصی معاونت‌ها حضور در
جلسات هماهنگی، شرکت در تنظیم و نهایی سازی اسناد
و پیگیری اجرایی شدن مصوبات از سوی معاونت‌ها

هماهنگی سفر هیئت‌ها سازمان به مجتمع، نتیجه های و
نمایشگاه‌های بین‌المللی

همکاری در برگزاری رویدادهای بین‌المللی شامل: ویرایش و تنظیم اسناد
محتویاتی، دعوتنامه رویدادهای بین‌المللی، هماهنگی اقدامات تشریفاتی،
لیست نام‌شرکت کنندگان، ارتباط با سایر ذینفعان بین‌المللی

فهرست فعالیت‌های عمومی

معرفی مدیران و کارشناسان بخش‌های مرتبط سازمان جهت استفاده از فرصت‌های آموزشی
(کوتاه مدت و بلند مدت) در سطح کشورها و سازمان‌های تخصصی بین‌الملل

تنظيم معرفی نامه برای افراد معرفی شده از سوی
معاونت‌های جهت ارائه به سفارت کشورهای خارجی

تدوین متن سخنرانی، تهیه گزارش تطبیق،
تحلیل و توجیهی کشوری، منطقه‌ای و سازمانی
در خصوص مناسبات ها و روزهای بین‌المللی

تنظيم و ارسال پیام‌های رسمی، پایام تبریک به مقامات
بین‌الملل، تهیه پاسخ برای مکاتبات بین‌المللی با
عنوان مقام عالی سازمان، ارسال تقدیرسامه، تهیه متن
توبیخ و ترجمه اسناد مربوطه

انتشار محتوای تبلیغی ترویجی شامل: هماهنگی
برای گزینش، تولید و توزیع محتوای تبلیغی ترویجی
در نمایندگی‌های دیپلماتیک ایران در خارج از کشور

فعالیت‌های عمومی

استعلامات

مکاتبات و پیگیری ها شامل: پاسخ به درخواست نهادهای مختلف، اخذ استعلامات
تخصصی از واحدهای سازمان با دستگاه‌های ذی‌ربط، اعکاس گزارش‌هایی و اصله

• مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی

جدول نظارت بر امور نمایشگاه‌ها

۱۳۹۷	۱۳۹۶		۱۳۹۵		عنوان	ردیف	شش - ۹
تعداد / مورد (انجام شده)	تعداد / مورد (بررسیتبررسی)	تعداد / مورد (انجام شده)	تعداد / مورد (بررسیتبررسی)	تعداد / مورد (انجام شده)			
۱۸	-	۱۹	-	۱۵	نظارت بر نمایشگاه‌ها	۱	
۱۴	-	۱۶	۱	۱۵	ارزیابی نمایشگاه‌ها	۲	
۲۲	۳	۱۶	۱	۱۲	نمایشگاه داخلی	۳	
۱۰	۱	۳	-	۱۰	نمایشگاه بین‌المللی	۴	
-	-	۸	-	-	کارگروه نمایشگاه	۵	
۳۱	۲	۵	۱	۲۲	تهییه گزارش نمایشگاه	۶	
۲۷	۸	۲۴	۳	۳۱	بررسی طرح و مکاتبات اداری	۷	
۷	-	-	-	-	مجوز درج لگو (در مواد تبلیغاتی همایش‌ها، نمایشگاه‌ها و جشنواره‌ها)	۸	

برنامه‌های فرهنگی

تعداد جلسات	عنوان	ردیف	شش - ۱۰
۱	برگزاری جشنواره	۱	
۲	برگزاری نمایشگاه	۲	
۳	تبلیغات در فضای مجازی	۳	

فصل ششم
جزوه ریاست

جدول تولیدات فرهنگی - سال ۹۵

ردیف	عنوان	۱۳۹۵	
		تعداد / مورد (انجام شده)	تعداد / مورد (دردست بررسی)
۱	فیلم	۳۸	۵۸
۲	عکس	-	۵
۳	تهیه و تولید فیلم / کلیپ/تیزر / و ...	۵	۲۰۲ عنوان تولید گردید
۴	نمایش	-	۱
۵	نرم افزار	-	-
۶	موسیقی	۱	۴
۷	تولیدات هنری	-	-
۸	نامه‌های اداری	-	۱۰۱

جدول تولیدات فرهنگی - سال ۹۶ و ۹۷

ردیف	عنوان	۱۳۹۶				۱۳۹۷	تعداد / مورد (انجام شده)
		توضیحات	نسخه عدد	مدت زمان	عنوان / طرح		
۱	صدر مجوز تصویربرداری (فیلم/ عکس)	-	-	۶۸	اصدور موارد تعهد	۲۵	صدور ۷۴
۲	صدر مجوز عکاسی	-	-	-	اها اقلام تبلیغاتی (فیلم، عکس، کتاب، کاتالوگ، بروشور و ...)	۱۳	۲۷
۳	اهدا اقلام تبلیغاتی (فیلم، عکس، کتاب، کاتالوگ، بروشور و ...)	-	۱۲۲۹۲	-	۷ مورد	۴۶۲	۷
۴	نامه اداری	-	۵۳۸	-	-	-	-
۵	طراحی و چاپ	-	۳۵۰۰۰	۹	-	۵	-
۶	بررسی محتوای کتاب	-	-	۱۰	-	۱۵۷ فایل (کلیپ، تیزر و راش)	-
۷	خرید و توزیع کتاب و نشریات	-	۲۷۰	۲	-	۸۰ دقیقه	-
۸	کلیپ‌های تولیدی	-	۱۷	-	-	۳۰ ثانیه	-
۹	تیزرهای تولیدی	-	۱	-	-	۱۵ دقیقه	-
۱۰	راش‌های تصویری تولیدی	-	۷	-	-	۱۰۰	-
۱۱	فایل عکس تولیدی	-	-	-	-	۴۷۵۳ فایل (jpg, tiff, raw)	-
۱۲	مشارکت و حمایت معنوی در نمایشگاه	-	-	۹	-	-	-
۱۳	بررسی عملکرد تولیدات فرهنگی استان‌ها	-	-	-	۳۱ استان	۳۱ استان	-
۱۴	طرح‌های نرم‌افزار و اپلیکیشن	-	-	۲۰	-	-	-
۱۵	موسیقی	-	-	-	-	-	-
۱۶	همکاری و مشارکت در راه اندازی پروژه	-	-	-	راهنمازی و بهروزرسانی پرتابل توریسم ایران (گردآوری محتوا از قبیل عکس فیلم و اطلاعات)	-	-

• ارتباط با رسانه‌ها

شش
۱ - ۲

افکارسنجد و اطلاع‌رسانی

ردیف	عنوان	تعداد (مورد، لوح، جلد، عنوان، عدد، خبر)
۱	تهیه بولتن خبری سازمان	۵۷۶
۲	تهیه بولتن موضوعی	۲۲
۳	تولید و ارسال خبر و اطلاعیه	۹۴
۴	بروزرسانی پرتال سازمان (ICHTO.IR)	۱۴۰۰
۵	بروزرسانی اخبار در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان (CHTN.IR)	۷۹۶۳
۶	هماهنگی با شبکه‌های خارجی جهت تهیه گزارش از اماكن تحت پوشش سازمان	۷۹
۷	هماهنگی با شبکه‌های داخلی جهت تهیه گزارش از اماكن تحت پوشش سازمان	۵۷
۸	هماهنگی با شبکه‌های سیما در مناسبات‌های مختلف برای حضور رئیس و معاونان سازمان	۳۳
۹	پاسخ به نامه مربوط به اخبار انتقادی از شورای اطلاع‌رسانی دولت	۴۵
۱۰	درخواست پاسخ کارشناسی از واحدهای ستادی و استانی به اخبار منفی و انتقادی برای اقدام رسانه‌ای مناسب	۵۰
۱۱	برگزاری نشست صمیمانه و رسانه‌ای رئیس، معاونان و رئیس مرکز روابط عمومی سازمان	۱۰
۱۲	برگزاری سفر رسانه‌ای (بناهای تاریخی قزوین- تبریز ۲۰۱۸- همدان ۲۰۱۸- جشنواره اقوام استان گلستان)	۴
۱۳	انتشار خبرنامه داخلی هفتگی سازمان	۳۶
۱۴	هماهنگی جهت درج آگهی‌های مربوط به سازمان در مطبوعات	۲۱
۱۵	ارسال دعوتنامه جهت پوشش خبری برنامه‌های سازمان به خبرنگاران	۶۱
۱۶	رصد روزانه اخبار ویژه و انتقادی و ارسال بولتن به معاونان و مدیران کل سازمان	۲۴۰
۱۷	تهیه و تنظیم متن سخنرانی ویژه ریس سازمان به مناسبات‌های مختلف	۳۱
۱۸	تهیه و تنظیم پیام‌های ریاست محترم سازمان به مناسبات‌های مختلف	۲۱
۱۹	رصد و گزینش اخبار سازمان و بارگذاری در پایگاه اطلاع‌رسانی دولت dolat.ir	۱۴۳۰
۲۰	تهیه و تنظیم پیام‌های ریاست محترم سازمان برای نشریات، همایش‌ها و جشنواره‌ها	۱۲
۲۱	تهیه و تنظیم پیام‌های تبریک و تسلیت و انتصاب	۴۷
۲۲	تهیه و تنظیم اطلاعیه‌ها و بیانیه‌های سازمانی به مناسبات‌های مختلف	۲۴
۲۳	تهیه و تنظیم مکاتبات ویژه با شخصیت‌ها و نهادها	۱۶
۲۴	تهیه و تنظیم محتوای یادداشت‌های ویژه ریاست محترم سازمان برای رسانه‌ها	۵
۲۵	تهیه و تنظیم متن‌های ویژه تقدیرنامه‌ها و دعوتنامه‌ها	۲۵
۲۶	تهیه و تنظیم محتوای مورد نیاز ریاست محترم سازمان برای استفاده در گفتگوهای اختصاصی رسانه‌ها، برنامه‌های تلویزیونی و نشست‌ها و جلسات	۲۲

جدول اقدامات مناسبتی

فصل ششم

شیش - ۲

ردیف	عنوان	تعداد
۱	هماهنگی حضور رئیس سازمان در برنامه‌های درون‌سازمانی و برون‌سازمانی	۵۶ مورد
۲	هماهنگی‌های اجرایی مناسبت‌های ملی - مذهبی و سازمانی	۵۲ مورد
۳	برنامه‌ریزی و هماهنگی با مدیران استانی، ستادی سازمان و دستاندرکاران برنامه تولیدی و زنده شیوه شما	۳۱ برنامه
۴	تصویربرداری و فیلمبرداری از مناسبت‌های ملی - مذهبی سازمانی به انضمام تودیع و معارفه مدیران	۶۰ مورد
۵	طراحی پوستر بنرهای نشست‌ها، مراسم‌ها، جلسات، جشن‌ها، تسلیت‌ها	۷۵۰ طرح
۶	کپچر فیلم، ادیت، رایت ساخت نماهنگ	۸۲۰ ساعت
۷	ساخت نماهنگ و ولدهای کوتاه از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، طبیعی و صنایع دستی جهت پخش از نمایشگر شهری سازمان عنوان ۱۰۰۰	۱۰۰۰ عنوان
۸	ساخت فتوگراف جهت پخش در تلویزیون شهری	۱۸۰۰ مورد
۹	صدابرداری و ضبط نریشن معرفی جاذبه‌های ایران در ۳۱ استان به ۷ زبان	۳۰۰ دقیقه
۱۰	طراحی لوح تقدير، لیبل و قاب لوح فشرده با موضوع مناسبت‌های سازمانی	۸۳۰ عنوان
۱۱	پاسخگویی و راهنمایی مراجعان حضوری اعم از پژوهشگر و دانشجو	۴۲۰۰ نفر
۱۲	بارگزاری فیلم‌های کوتاه معرفی از فعالیت‌های سازمان در حوزه‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری جهت پخش در سایت آپارات	۲۵۰ فیلم

اطلاعات

جدول بانک اطلاعات - سال ۹۷

شیش - ۱

ردیف	عنوان	تعداد
۱	میراث ملموس و جاذبه‌های گردشگری	۱۷ استان (۸۱۴ مورد)
۲	میراث ناملموس	۱۷ استان (۶۹۵ مورد)
۳	اقامتگاه‌های بومگردی	۱۸ استان (۶۳۳ مورد)

• روابط عمومی

جدول عملکرد روابط عمومی

ردیف	عنوان	تعداد
۱	همانگی های اجرایی مناسبت های ملی مذهبی و سازمانی	۶۰ مورد
۲	طرح طراحی و چاپ پوستر و بنرهای نشست ها، مراسم ها، جلسات، جشن ها، تسلیت ها	۵۵۰ طرح
۳	تهیه و ارسال پیام ک انبوه برای مناسبت ها و برنامه ای مختلف درون و برون سازمانی	۴۵۰ مورد
۴	تصویربرداری و فیلمبرداری از مناسبت های ملی مذهبی سازمانی به انضمام تودیع و معارفه مدیران	۶۳ مورد
۵	پاسخگویی و راهنمایی مراجعان حضوری اعم از پژوهشگر و دانشجو	۱۲۰۰ نفر
۶	تولید تیزر، نماهنگ و وله های تصویری برای مراسم مختلف	۳۰ عدد

شش
- ۱ - ۵

• مدیریت عملکرد، بازرگانی و پاسخگویی به شکایات

جدول طراحی و تدوین جداول و فرم های شاخص های تخصصی ارزیابی دستگاه

ارزیابی دستگاه		
ادارات کل استانی	معاونت های سازمان	سال- زیرمجموعه
۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۳۹۵
۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۳۹۶
۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۳۹۷

شش
- ۱ - ۶

کسب رتبه برتر جشنواره شهید رجایی در ارزیابی عملکرد سال های ۱۳۹۷-۱۳۹۶-۱۳۹۵-۱۳۹۴

کسب رتبه دستگاه برتر طی چهار سال متوالی بین دستگاه های اجرایی کشور در مجموع شاخص های عمومی و اختصاصی ارزیابی عملکرد طی سال های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ و در محور دولت الکترونیک طی سال ۱۳۹۶ و شاخص های عمومی طی سال ۱۳۹۷ و دریافت لوح تقدیر از ریاست محترم جمهور.

فصل ششم

جزوه ریاست

شیوه - ۱

جدول اقدامات مناسبتی

ارزیابی دستگاه					سال - کارکنان
کارکنان ادارات کل استانی	کارکنان مراکز و موسسات وابسته	کارکنان موزه‌ها، کاخ‌موزه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی تاریخی	کلیه کارکنان ستادی		سال - کارکنان
۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۳۹۰	۱۳۹۰
				۱۳۹۵	۱۳۹۵
				۱۳۹۶	۱۳۹۶

ارزیابی مدیران و کارکنان براساس بخشش‌نامه مورخ بهمن ماه ۱۳۹۳ به اداره کل منابع انسانی تفویض شده است.

- کسب رتبه ۳ در بین دستگاه‌های اجرایی کشور در سال ۱۳۹۵

رشد چشمگیر نمرات ارزیابی عملکرد استان‌ها

- کسب مقام برتر ۵ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۴ (استان‌های همدان، خراسان‌رضوی، تهران، زنجان، فارس)
- کسب مقام برتر ۹ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۵ (استان‌های اردبیل، فارس، کرمان، البرز، گلستان، خراسان جنوبی، زنجان، کردستان، همدان) با رشد ۴۴ درصدی نسبت به سال قبل
- کسب رتبه برتر استان هرمزگان در اقتصاد مقاومتی و استان اردبیل در حوزه حجاب و عفاف در سال ۱۳۹۵
- کسب مقام برتر ۱۳ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۶ (استان‌های همدان، گلستان، کهگیلویه و بویراحمد، البرز، خراسان‌رضوی، خراسان‌شمالي، مرکزی، خوزستان، فارس، کردستان، آذربایجان غربی، یزد و خراسان جنوبی)
- کسب مقام برتر ۷ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۷ (استان‌های خراسان‌شمالي، خراسان جنوبی، خراسان‌رضوی، کهگیلویه و بویراحمد، اردبیل، گلستان، همدان)

جدول احصا و تدوین گزارشات ارزیابی و مدیریت عملکرد (الکترونیکی، غیرالکترونیکی، استقرار در سامانه ارزیابی عملکرد دولت)

ردیف	حوزه‌ها - سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	معاونت‌های سازمان	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۲	ادارات کل استانی	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۳	سازمان اداری استخدامی	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد

فصل ششم
جواب ریاست

جدول بازبینی و تدوین شاخص‌های ارزیابی

ردیف	حوزه‌ها - سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعاونت میراث فرهنگی	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۲	تعاونت صنایع دستی	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۳	تعاونت گردشگری	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۴	برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۵	برنامه عملیاتی سه‌ساله اصلاح نظام اداری	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۶	برش استانی شاخص‌های اختصاصی	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد

شش - ۱۹

جدول الکترونیکی نمودن فرآیندهای انجام کار و استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی

ردیف	سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	نرم‌افزار جامع مدیریت عملکرد سازمان	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد
۲	نرم‌افزار جامع مدیریت عملکرد سازمان (استانی)	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد

شش - ۲۰

جدول کمیته مدیریت عملکرد

ردیف	سال - فعالیت	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد جلسات برگزارشده سالیانه کمیته	۵	۵	۵
۲	درصد پیشرفت مصوبات جلسات	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد

شش - ۲۱

جدول کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری

ردیف	سال - فعالیت	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد جلسات برگزارشده سالیانه کمیته	۴	۴	۴
۲	درصد پیشرفت مصوبات جلسات	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد	۱۰۰ درصد

شش - ۲۲

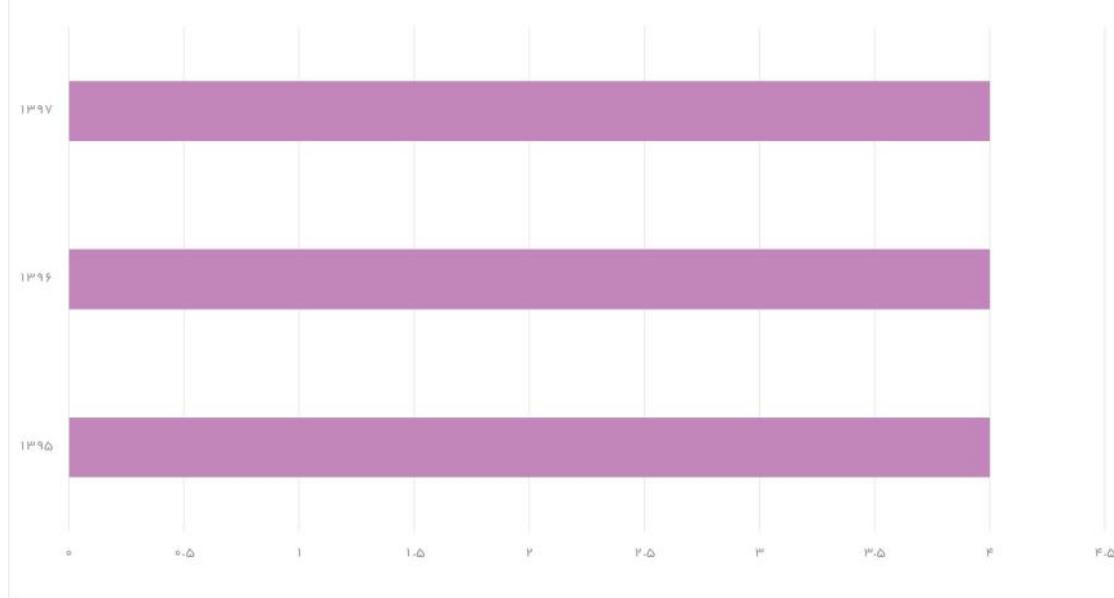

فصل ششم

جزوه ریاست

شش - ۲

نمودار تعداد جلسات برگزارشده کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری

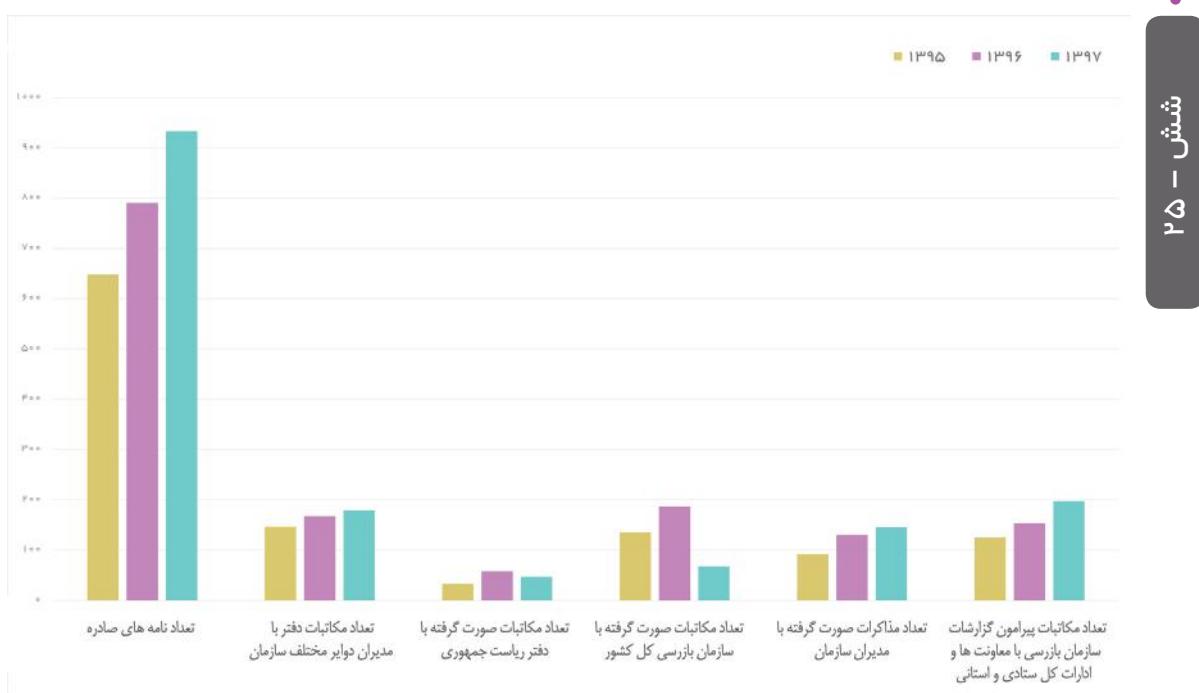
جدول بازرگانی

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد پرونده‌های واصله جهت بازرگانی	۱۴۲	۱۳۶	۱۲۸
۲	تعداد کل موضوعات مطروحه	۱۶۵	۱۵۱	۱۴۲
۳	تعداد موضوعات مختومه(باگانی)	۹۳	۷۳	۸۱
۴	تعداد موضوعات در حال بررسی (جاری)	۴۹	۷۸	۶۱
۵	تعداد کل شکایات واصله (اعم از سازمان بازرگانی کل کشور و ...)	۳۶۰	۳۸۶	۱۹۰
۶	تعداد کل درخواست‌های واصله	۷۳	۶۴	۵۲
۷	تعداد کل پیشنهادات دریافتی	۳۲	۴۵	۲۷
۸	تعداد کل گزارشات دریافتی (اعم از سازمان بازرگانی کل کشور و ...)	۳۵	۳۷	۳۱

جدول مکاتبات بازرگانی

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	تعداد نامه‌های صادره	۹۳۳	۷۹۰	۶۴۸
۲	تعداد مکاتبات دفتر با مدیران دوایر مختلف سازمان	۱۷۹	۱۶۷	۱۴۶
۳	تعداد مکاتبات صورت گرفته با دفتر ریاست جمهوری	۴۷	۵۸	۳۳
۴	تعداد مکاتبات صورت گرفته با بازرگانی کل کشور	۶۷	۱۸۷	۱۳۵
۵	تعداد مذاکرات صورت گرفته با مدیران سازمان	۱۴۵	۱۳۰	۹۲
۶	تعداد مکاتبات پیرامون گزارشات سازمان بازرگانی با معاونت‌ها و ادارات کل ستادی و استانی	۱۹۷	۱۵۳	۱۲۵

نمودار تعداد مکاتبات بازرگانی

فصل ششم
جزوه ریاست

شیش - ۲۶

جدول تعداد بازررسی انجام شده

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	تعداد مذاکرات صورت گرفته با ارباب رجوع	۱۲۰	۱۴۳	۱۴۰
۲	تعداد پیگیری‌های تلفنی جهت تسريع در پاسخگویی	۱۸۰۰	۲۰۰	۲۳۵
۳	تعداد بازررسی‌های دوره‌ای انجام شده	۱۱	۳۱	۱۴
۴	تعداد بازررسی‌های فوق العاده انجام شده	۱۵	۳۲	۳۵
۵	تعداد کل بازررسی‌های انجام شده	۸۹	۶۳	۴۹
۶	تعداد پرونده‌های قابل اقدام و رسیدگی	۸۸۹	۲۸۸	۲۳۶
۷	تعداد پرونده‌های غیرقابل اقدام و رسیدگی	-	-	-
۸	تعداد بازررسی توسط بازرسان مواد ۹۱ و ۹۲ قانون	-	-	۲۲۵ دوره‌ای ۲۵۳ دوره‌ای ۲۰ موردي ۲۲ موردي

جدول پاسخگویی به شکایات

شیش - ۲۷

تعداد شکایات واصله

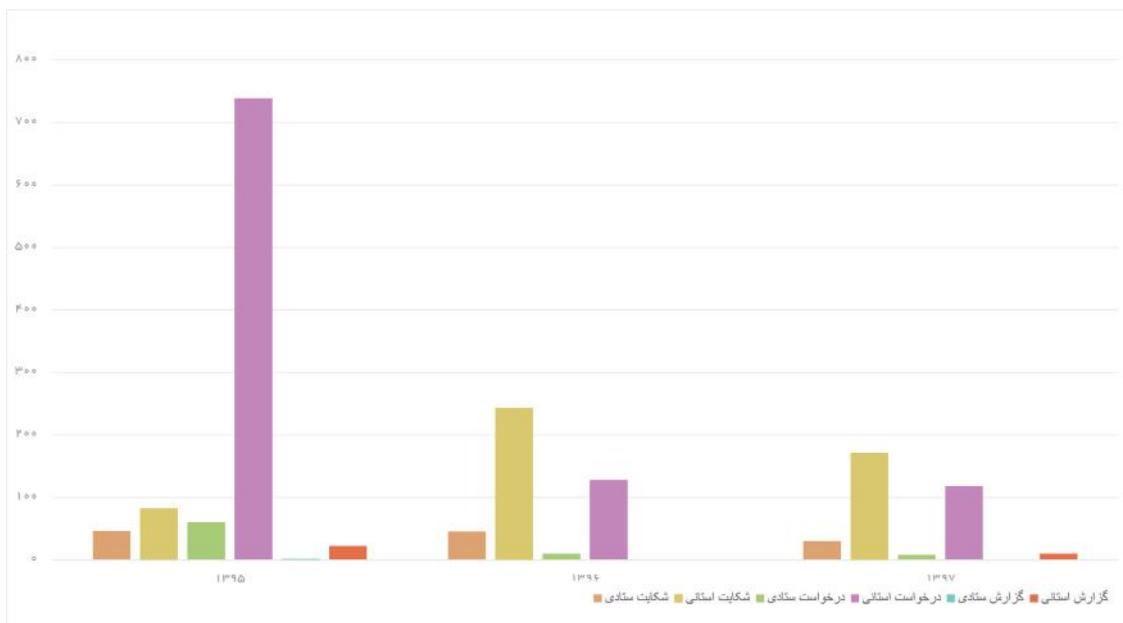
تعداد درخواست‌های واصله

تعداد گزارشات واصله

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
	ستادی	۴۶	۴۵	۳۰
۱	استانی	۸۲	۲۴۳	۱۷۱
	ستاد (سامد)	(سامد)	۱۰	۸
	استانی (سامد)	(سامد)	۱۲۷	۱۱۸
۲	ستادی	۶۰	-	-
	استانی	۷۳۸	-	۱۰
	ستادی	۱۶	-	-
۳	استانی	۱۰۰	-	-

نمودار تعداد شکایات واصله

شش - ۸۳

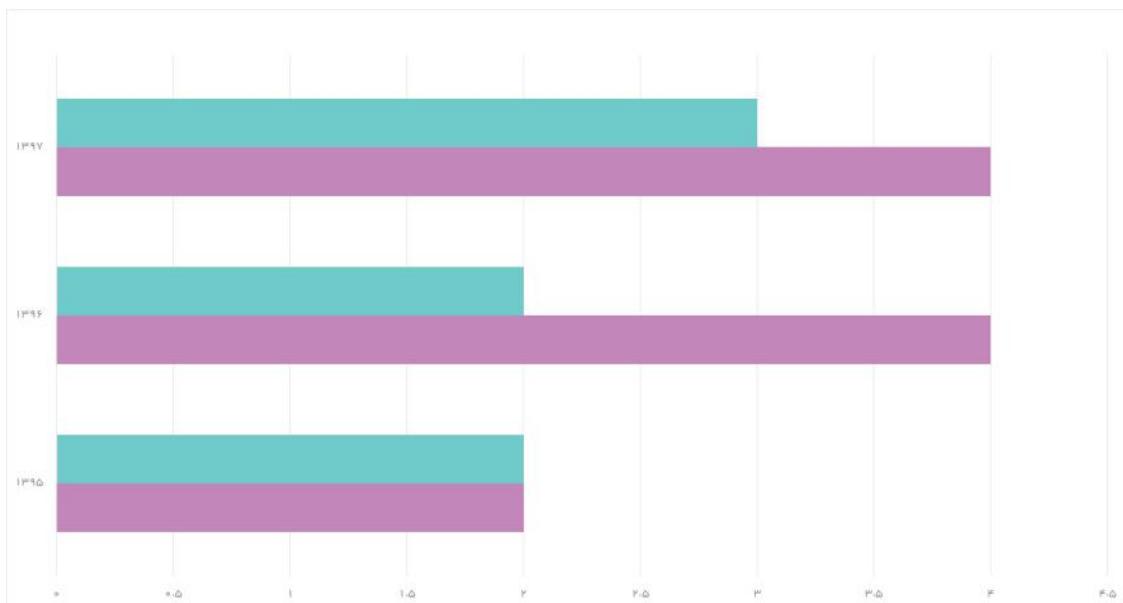
شش - ۲۹

جدول تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه

ردیف	موضوع جلسه	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	کمیته سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم	۴	۴	۲
۲	کارگروه پیشگیری و مقابله نظامند و پایدار با مفاسد اقتصادی	۳	۲	۰
۳	کمیته پیشگیری از تخلفات و تقویت کارآمدی کارکنان دیوان محاسبات	۰	۲	۲

شش - ۲۹

نمودار تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه

فصل ششم

جزوه ریاست

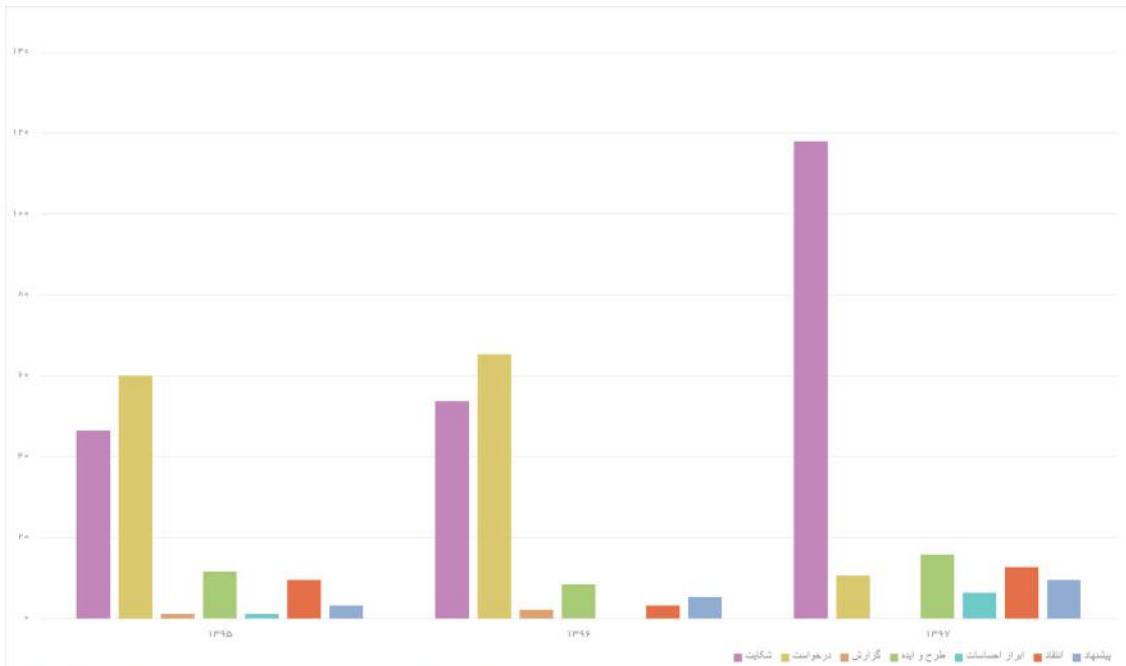
شش - ۱

جدول تعداد گزارش‌های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد

ردیف	تعداد - سال	شکایات	درخواست	گزارش	طرح و ایده	ابراز احساسات	انتقاد	پیشنهاد	گزارشات واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد (برحسب ماهیت مورد)
۱	۱۱۸	۵۴	۴۶						
۲		۱۰	۶۵	۶۰					
۳			۲	۱	گزارش				
۴			۸	۱۱	طرح و ایده				
۵		۶	۰	۱	ابراز احساسات				
۶		۱۲	۳	۹	انتقاد				
۷		۹	۵	۳	پیشنهاد				

شش - ۱

نمودار تعداد گزارش‌های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد

فصل ششم
حوزه رسانه

جدول دوره‌های آموزشی تخصصی برگزار شده در گروه پاسخگویی به شکایات

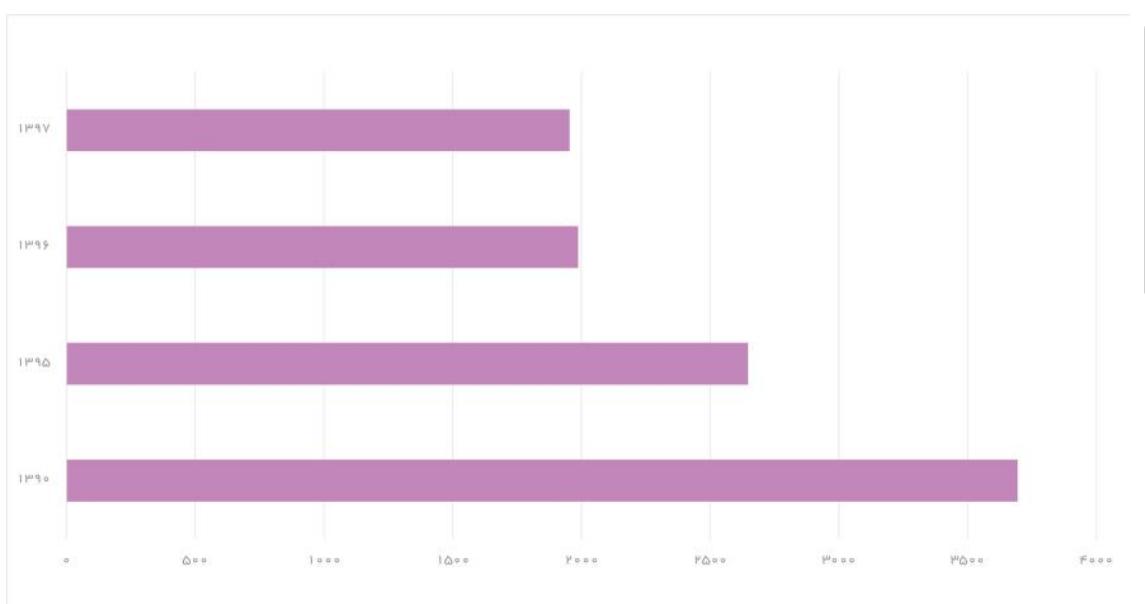
تعداد دوره			ردیف	مخاطبین دوره آموزشی
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۳	۲	۵	۱	بازرگانی مواد ۹۱ و ۹۲ قانون خدمات مدیریت کشوری
۲	۱	۱	۲	کارکنان سازمان

• حراست

جدول تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف

تعداد کارت	سال
۳۶۹۴	۱۳۹۰
۲۶۴۶	۱۳۹۵
۱۹۸۷	۱۳۹۶
۱۹۵۴	۱۳۹۷

نمودار تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف

شش - ۱

شش - ۲

شش - ۳

فصل ششم

جزوه ریاست

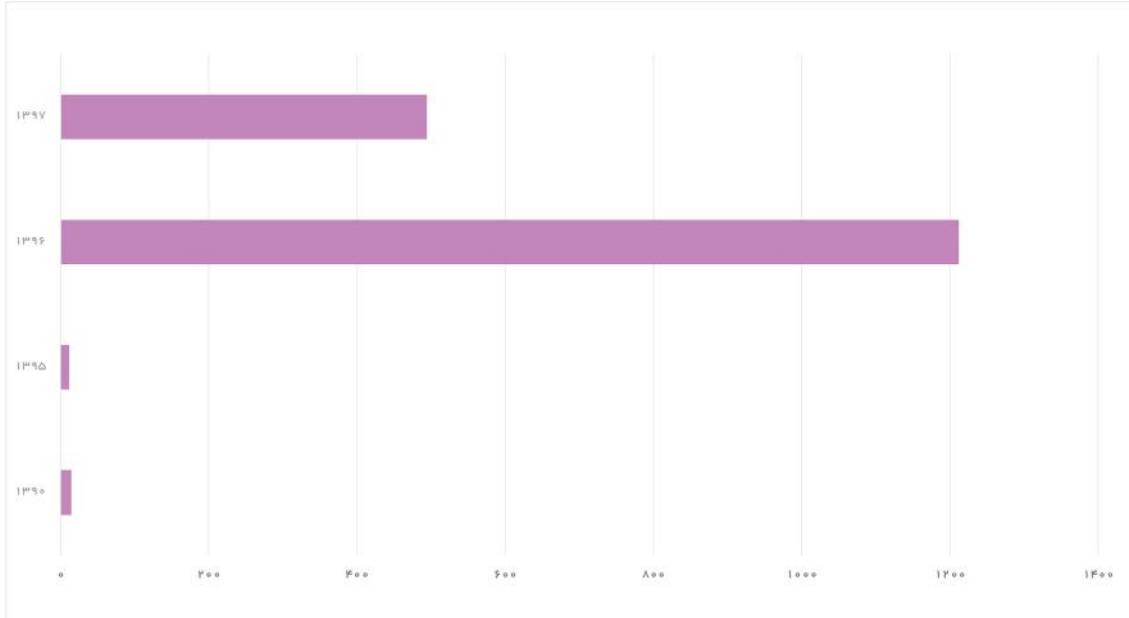
جدول تعداد دوره‌های آموزشی برگزارشده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس

سال	مدیران و متصدیان مشاغل حساس
۱۳۹۰	۱۴
۱۳۹۵	۱۱
۱۳۹۶	برگزاری سه دوره ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس سازمان: هر دوره ۳۱۰ نفر برگزاری پنج دوره ویژه پرسنل حراست: هر دوره ۵۰ نفر برگزاری یک دوره ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست: ۳۲ نفر برگزاری دوره امنیت ملی سطح یک ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس سازمان: ۳۲۰ نفر
۱۳۹۷	برگزاری سه دوره آموزشی تخصصی (رفتارسازمانی کارکنان حراست) ویژه پرسنل حراست: هر سه دوره ۷۴ نفر پرسنل حفاظت فیزیکی: یک دوره ۱۰ نفر برگزاری دوره سطح یک نگهبانان ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست همزمان با برگزاری آزمون: ۲۱ نفر برگزاری دوره سطح دو نگهبانان ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست: ۳۶ نفر کارکنان حراست فیزیکی معاونت علمی، فناوری ریاست جمهوری: ۳۳ نفر لازم بذکر است بعد از اتمام کلاس سطح دو نگهبانان آزمون برگزار گردید.

فصل یکم

نمودار تعداد دوره‌های آموزشی برگزارشده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس

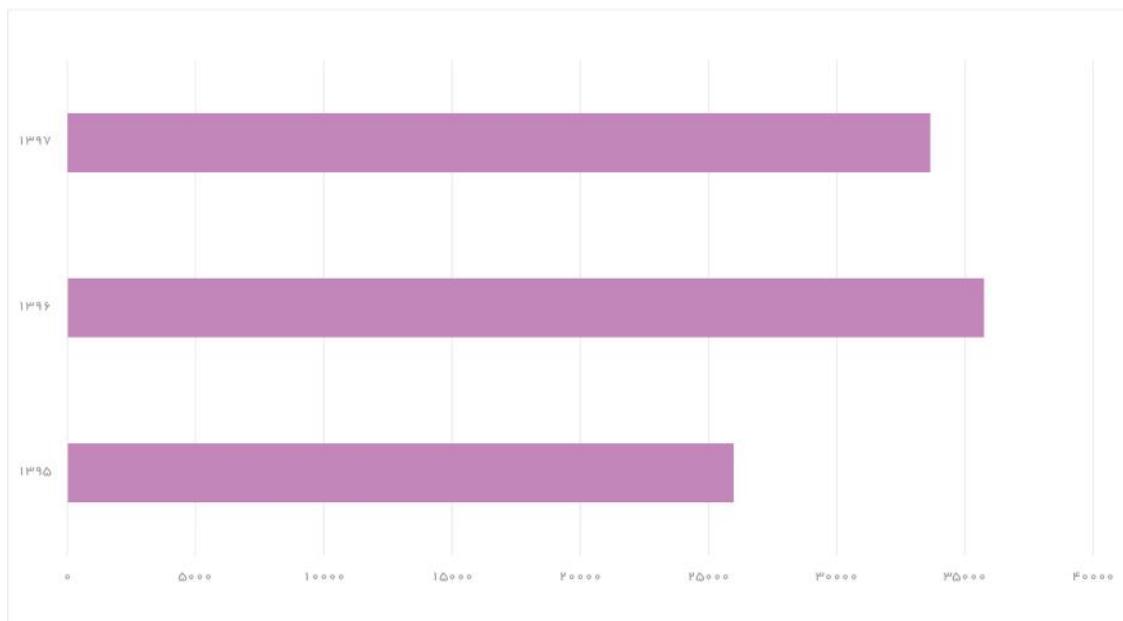

• کانون جهانگردی و اتومبیلرانی

جدول اعطای مجوز برگزاری مسابقه اتومبیلرانی

ردیف	اعطای مجوز، برگزاری مسابقه اتومبیلرانی و نمایشگاه‌های بین‌المللی	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	استناد و مجوزهای بین‌المللی اتومبیلرانی (گواهینامه، پلاک ترازیت،...)	۳۲۳۵۰۵	۳۱۸۵۷۵	۳۰۹۵۲۲
۲	انجام سرویس‌های امداد خودرو	۳۳,۶۳۷	۳۵۷۳۷	۲۵۹۷۶
۳	برگزاری مسابقات اتومبیلرانی، مراسم و نمایشگاهها	۲۴	۱۶	۵
۴	برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی در سایر کشورها	۷	۷	۱۰

نمودار انجام سرویس‌های امداد خودرو

شش - ۴۳

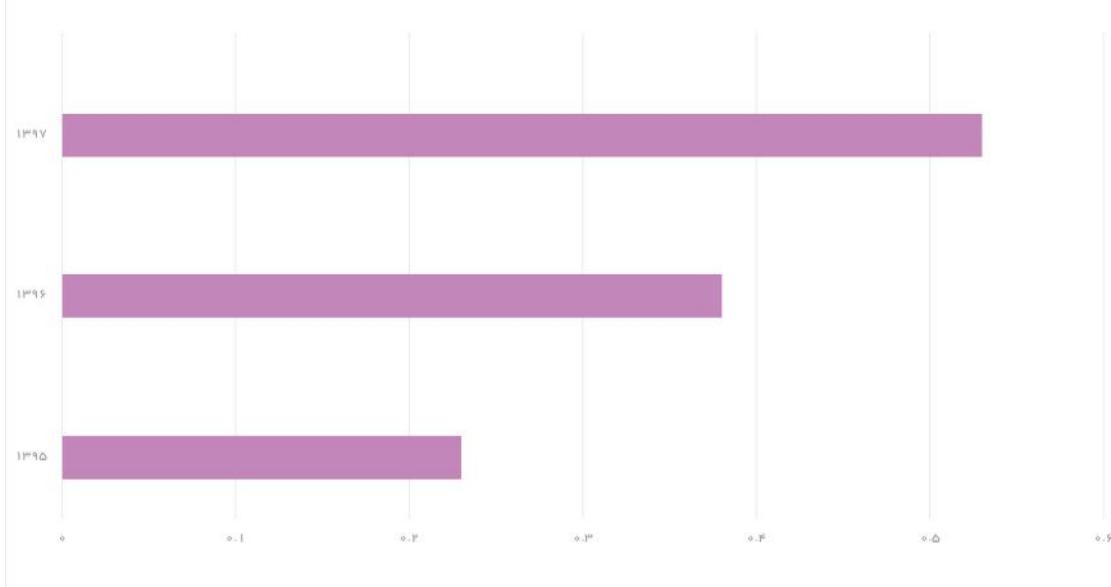

• شرکت تعاونی حامیان میراث فرهنگی

جدول عملکرد شرکت تعاونی حامیان میراث فرهنگی در سال ۱۳۹۷

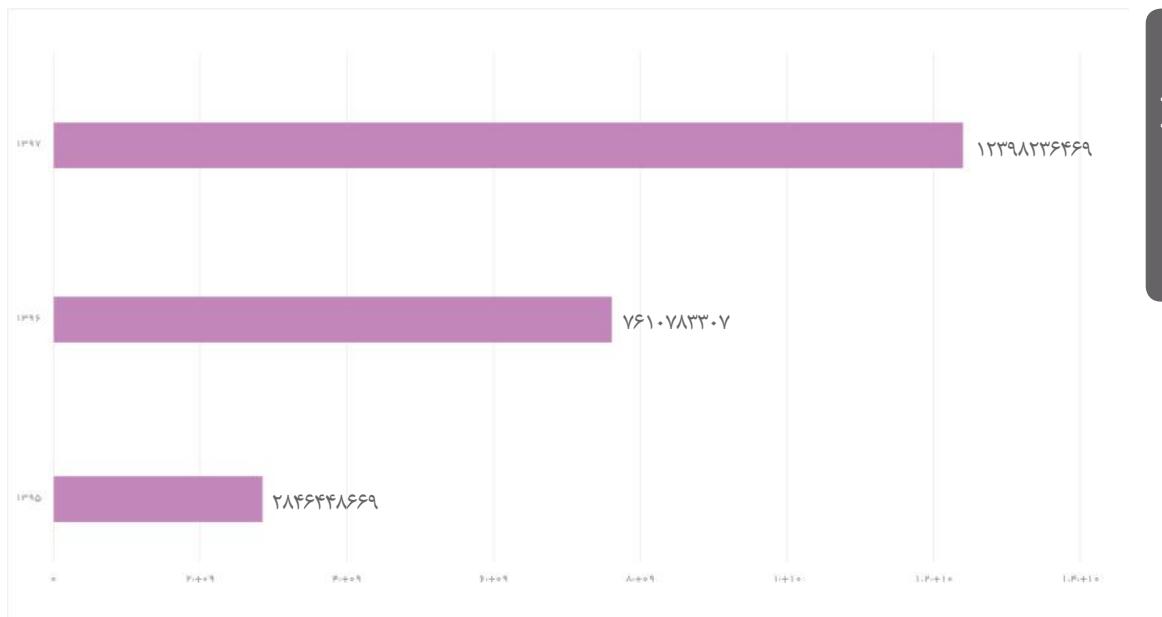
ردیف	عنوان فعالیت	تعداد
۱	انتشار ماهنامه مهر پارسه	۷ شماره
۲	برد در مناقصه	۱۰ مورد
۳	اعطای وام قرض الحسن به اعضاء صندوق رفاه	۱۲۹ قرعه کشی شده
۴	اخذ مجوز بند ب دفتر خدمات مسافرتی حامیان	۱۳۰ اضطراری
۵	برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی	۱ مورد
۶	رونمایی از پاساژ اینترنتی (مرکز فروش مجازی صنایع دستی) شرکت به آدرس: www.shop.hamiyan-co.com	۷ مورد
۷	شرکت در نمایشگاه ملی	۱ مورد
		۱۱ مدیران
		۲۷۰ مورد

نمودار بازدهی حقوق صاحبان سهام

فصل ششم
جزوه ریاست

نمودار سوددهی شرکت

شش - ۵۳

● [رقم ب.] (ريل)

جدول نقدینگی پایان سال

سال	نقدینگی
۱۳۹۶	۱,۹۸۰,۷۲۰,۲۳۳
۱۳۹۷	۱۵,۸۲۸,۰۰۸,۵۵۹

شش - ۶۳

● [رقم ب.] (ريل)

• صندوق احیا و بهره‌برداری از بناهای و اماکن تاریخی و فرهنگی

بناهای واگذار شده در سال ۱۳۹۷

ردیف	نام بنا	شماره مزايدة	تاریخ آگهی	تاریخ کمیسیون مزايدة	نام برنده
۱	خانه امیرارشد	۹۷/۲۸۱	۹۷/۲/۱۶	۹۷/۳/۱۳	دھیاری آبخواره
۲	خانه سرخه ای	۹۷/۲۸۳	۹۷/۲/۱۶	۹۷/۳/۱۳	علی صدقی
۳	خانه آ بشنگ	۹۷/۲۸۵	۹۷/۲/۱۶	۹۷/۳/۱۳	محمد رضا قانعی
۴	کاروانسرای ایوانکی	۹۷/۲۸۸	۹۷/۲/۱۶	۹۷/۳/۱۳	محمد رضا زراعتکار
۵	خانه افشاریان	۹۷/۲۹۲	۹۷/۲/۱۶	۹۷/۳/۱۳	زهرا علیزاده
۶	رباط شریف آباد	۹۷/۲۹۶	۹۷/۵/۲	۹۷/۵/۲۸	محمد امانی
۷	سویت های باغ پهلوانپور	۹۷/۳۰۱	۹۷/۹/۶	۹۷/۱۰/۹	توسعه و عمران مهریز
۸	حجت آباد وزیر	۹۷/۳۰۲	۹۷/۹/۶	۹۷/۱۰/۹	احمد براتی دهقی
۹	خانه حیرانی	۹۷/۳۰۴	۹۷/۹/۲۸	۹۷/۱۰/۳۰	سید مرتضی تقیی
۱۰	خانه خادم باشی	۹۷/۳۰۷	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	حکم‌علی حسن زاده
۱۱	خانه بخردی	۹۷/۳۰۸	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	مجتبی محمدی
۱۲	عمارت ملک	۹۷/۳۱۰	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	محمد امین صفایی
۱۳	قلعه ذک	۹۷/۳۱۱	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	آرش حیدریان
۱۴	خانه مستوفی	۹۷/۳۱۳	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	توسعه و عمران فردوس
۱۵	حمام خان	۹۷/۳۱۷	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	دانیال خیرابادی
۱۶	خانه فیض مهدوی	۹۷/۳۱۹	۹۷/۱۱/۱۴	۹۷/۱۱/۲۹	میثم حیدری
۱۷	کاروانسرای وردہ	۹۷/۳۲۱	۹۷/۱۱/۱۴	۲۹/۱۱/۹۷	کبری طاهری
۱۸	خانه شادمان	۹۷/۳۲۲	۹۷/۱۱/۱۴	۲۹/۱۱/۹۷	علی عندیلیب
۱۹	خانه حظیره‌ای	۹۷/۳۲۳	۹۷/۱۱/۱۴	۲۹/۱۱/۹۷	امیرحسین دهقان تقی
۲۰	خانه امام جمعه	۹۷/۳۲۴	۹۷/۱۱/۱۴	۲۹/۱۱/۹۷	شرکت رویان راه نیارش

جدول میزان اشتغال پژوههای به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

ردیف	استان	تعداد	سرمایه‌گذاری	اشتغال(نفر)	اتفاق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۱	۱۷,۰۰۰	۲۵	۲۰	۸۰
۲	اردبیل	۲	۸۰۰۰	۳۵	-	-
۳	اصفهان	۳	۴۴۵۰۰	۵۵	۲۰	۸۰
۴	البرز	۱	۱۵۵۰۰	۱۵	-	-
۵	خوزستان	۴	۷۶۵۰	۱۱۸	۴	۳۰
۶	سمنان	۳	۴۸۰۰۰	۳۹	۲۰	۸۰
۷	فارس	۲	۱۲۰۰۰	۳۸	۱۷	۳۴
۸	قزوین	۱	۱۰۰۰۰۰	۳۵۰	-	-
۹	قم	۱	۲۹۷۰	۱۲	-	-
۱۰	کردستان	۱	۱,۱۵۰	۲۵	-	-
۱۱	کرمانشاه	۱	۳۳۰۰	۱۲	-	-
۱۲	گلستان	۱	۱۸۰۰۰	۸	-	-
۱۳	گیلان	۱	۹۵۰۰	۱۸	۵	۲۰
۱۴	لرستان	۱	۲۰۰۰	۱۶	-	-
۱۵	مازندران	۲	۱۷۷۰۰	۱۸	۳	۱۰
۱۶	مرکزی	۲	۴۰۰۰	۲۰	-	-
۱۷	همدان	۲	۲۸۰۰	۲۶	-	-
۱۸	یزد	۴	۴۲۴۰۰	۹۰	۵۵	۲۲۰
جمع						
۵۵۴	۱۴۴	۹۲۰	۳۵۶۴۷۰	۹۲۰	۱۴۴	۵۵۴

ششم - ۸۳

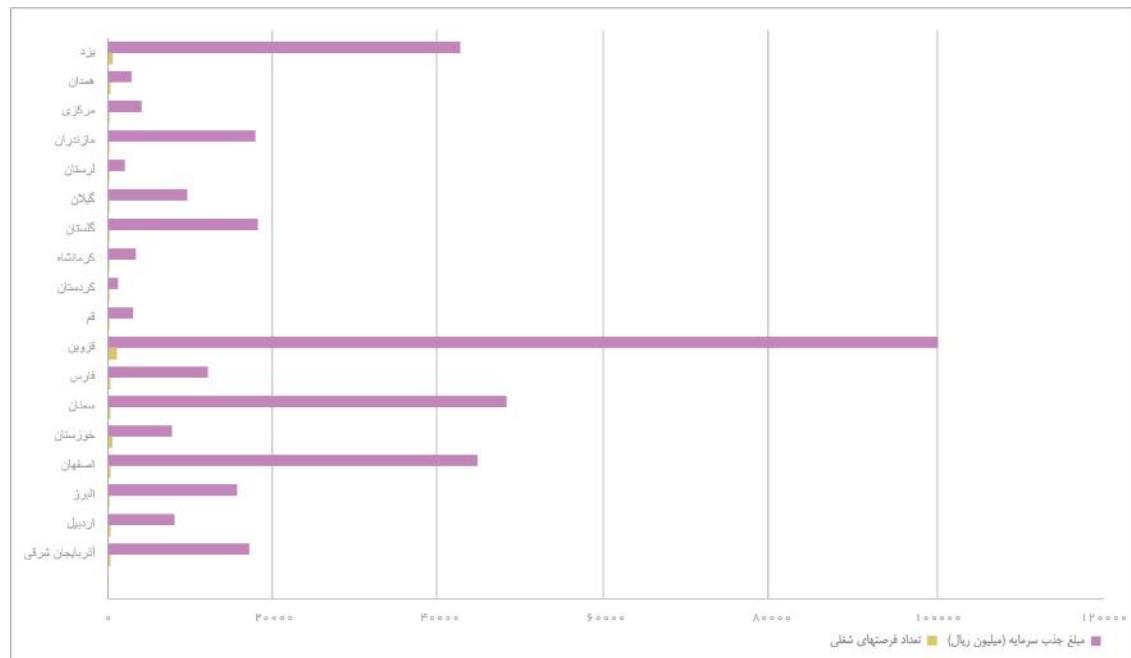
ارقام سرمایه‌گذاری به (میلیون ریال)

فصل ششم جزوه ریاست

شیش - ۳۹

نمودار میزان استغلال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

شیش - ۳۹

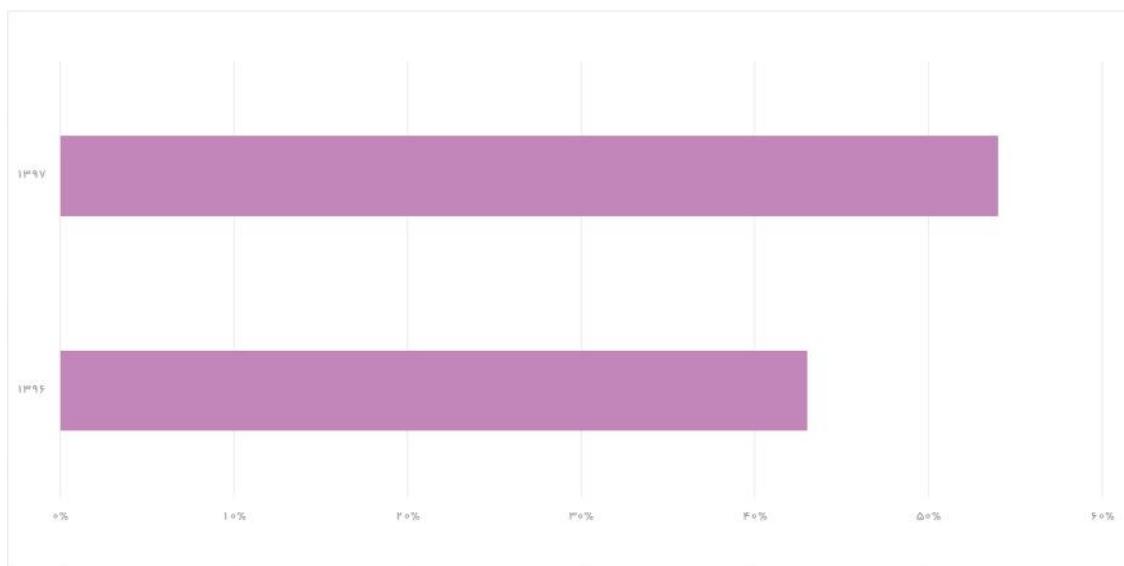
جدول ارزیابی واحد سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری

عملکرد	واحد	تعداد
افتتاح بنا	عدد	۱۶

• شرکت توسعه گردشگری ایران

نمودار میانگین کلی ضریب اشغال واحدهای تابعه شرکت

شش - ۰۴

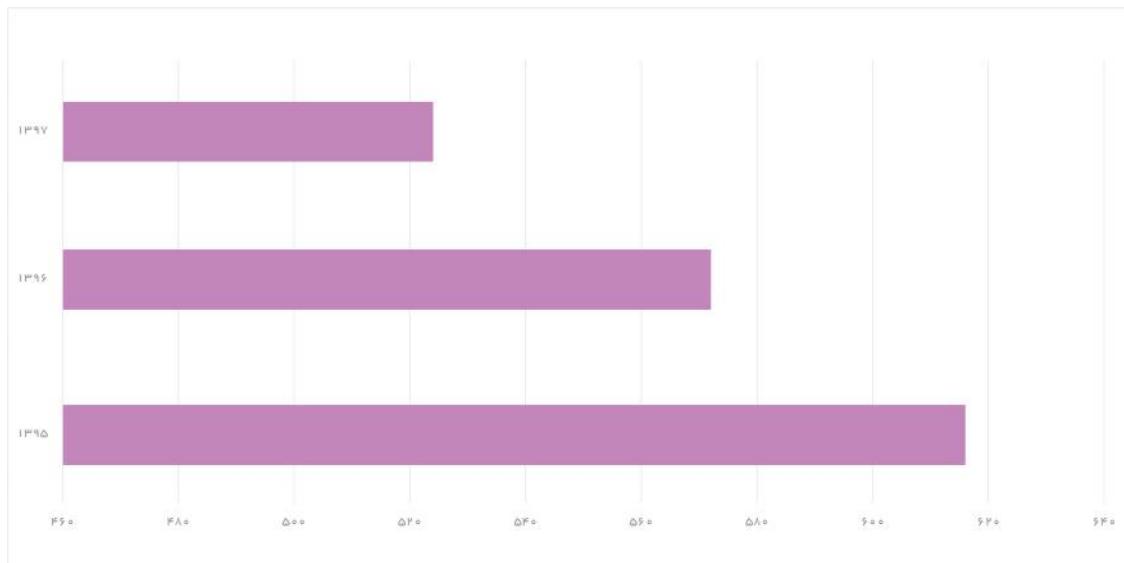
جزوه بیست و ششم

جدول وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری

سال	تعداد پرسنل
۱۳۹۵	۶۱۶
۱۳۹۶	۵۷۲
۱۳۹۷	۵۲۴

شش - ۱۴

نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

شش - ۲۴

فصل ششم
جزوه ریاست

جدول مراسم و همایش‌های برگزار شده توسط نهادهای مختلف در هتل لاله تهران

	تعداد	سال
شش - ۱۴	۸	۱۳۹۶
شش - ۱۴	۱۵	۱۳۹۷

جدول تعداد قراردادهای اقامتی شرکت توسعه گردشگری ایران

	تعداد	سال
شش - ۱۴	۸	۱۳۹۶
شش - ۱۴	۱۵	۱۳۹۷

جدول دفاتر خدمات مسافرتی همکار شرکت توسعه گردشگری ایران

	تعداد	سال
شش - ۱۴	۱۲	۱۳۹۶
شش - ۱۴	۲۰	۱۳۹۷

شرکت‌های استانی فعال به شرح: کرمانشاه، گیلان، مازندران، سمنان، اردبیل، چهارمحال و بختیاری و فارس می‌باشند.

• شرکت مادر تخصصی توسعه ایرانگردی و جهانگردی

*

جدول پروژه‌های مجتمع خدماتی بهداشتی بین راهی

فصل ششم
جوب ریاست

شش - ۴

کد ارقام (پیشوند)

ردیف	نام استان	جمع مبالغ قرارداد	تعداد کل	کل مترار	بیشرفت فیزیکی
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰	۰
۲	آذربایجان غربی	۶,۰۴۲	۱۵	۱,۳۸۰	۱۰۰
۳	اردبیل	۱۸,۴۰۰	۲۳	۳,۲۱۰	۱۰۰
۴	اصفهان	۳۷,۴۰۲	۲۳	۵,۱۸۳	۸۰
۵	البرز	۰	۰	۰	۰
۶	ایلام	۲۴,۱۷۲	۲۳	۳,۴۷۷	۷۹
۷	بوشهر	۲۷,۱۷۰	۲۶	۳,۵۹۷	۹۸
۸	تهران	۱۷,۷۸۸	۱۰	۲,۳۳۰	۴۵
۹	چهارمحال و بختیاری	۰	۴	۵۶۴	۸۸
۱۰	خراسان جنوبی	۲۴,۵۰۴	۲۸	۳,۷۱۳	۹۶
۱۱	خراسان رضوی	۴۲,۵۸۶	۵۴	۷,۵۱۲	۹۳
۱۲	خراسان شمالی	۲,۹۵۱	۷	۶۴۴	۹۱
۱۳	خوزستان	۰	۱	۲۲۱	۹۹
۱۴	زنجان	۱۵,۳۴۲	۱۱	۲,۰۶۲	۱۰۰
۱۵	سمنان	۲,۹۹۰	۱۰	۹۲۰	۷۴
۱۶	سیستان و بلوچستان	۶,۸۸۵	۱۷	۱,۰۶۴	۱۰۰
۱۷	فارس	۲۸,۹۴۵	۴۲	۴,۵۳۷	۷۴
۱۸	قزوین	۱۱,۴۱۰	۶	۱,۳۹۸	۵۸
۱۹	قم	۰	۲	۲۸۲	۵۰
۲۰	کردستان	۲,۰۷۰	۶	۶۹۳	۹۱
۲۱	کرمان	۲۹,۶۴۰	۴۱	۶,۰۱۲	۴۸
۲۲	کرمانشاه	۲۸,۲۸۱	۳۱	۴,۶۱۰	۸۱
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۵,۷۲۰	۱۶	۱,۰۲۱	۸۸
۲۴	گلستان	۲۳,۹۳۰	۳۰	۳,۹۴۲	۶۰
۲۵	گیلان	۲۴,۸۵۲	۲۲	۳,۱۹۷	۷۶
۲۶	لرستان	۵۵۰	۴	۴۲۳	۸۸
۲۷	مازندران	۹,۳۸۴	۲۶	۲,۴۹۰	۸۱
۲۸	مرکزی	۱۳,۴۶۵	۱۲	۲,۰۰۲	۳۹
۲۹	همزگان	۱,۸۷۸	۴	۳۶۸	۱۰۰
۳۰	همدان	۲,۶۲۳	۷	۶۴۴	۱۰۰
۳۱	یزد	۲۵,۱۸۹	۴۰	۴,۷۳۵	۶۵
جمع					۷۳,۲۳۰
۴۳۴,۱۶۹					۷۸

* این جدول فهرستی از پروژه‌های مجتمع خدماتی بهداشتی بین راهی احداثی توسعه ایرانگردی و جهانگردی از محل طرح‌های تملک درایی سرمایه‌ای به تحقیک استان‌ها متبوع به پایان سال ۱۳۹۷ است.

فصل ششم

جزوه پیاست
شش - ۷۴

جدول تعداد مجوزهای صادر شده خانه مسافر در هر استان

ردیف	نام استان	تعداد مجوز ۹۶	تعداد مجوز ۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰
۲	اردبیل	۰	۰
۳	اصفهان	۱۵	۱۹۰
۴	البرز	۱۴	۱۴
۵	چهارمحال و بختیاری	۹۴	۲۲
۶	خراسان رضوی	۸۸۳۲	۷۲۷۵
۷	خراسان شمالی	۲۷	۱۰
۸	خوزستان	۵۴	۱۱
۹	سمنان	۳۱	۴۸
۱۰	قم	۱۵	۰
۱۱	کردستان	۱۲	۱۰
۱۲	کرمان	۲۸	۳۱
۱۳	کرمانشاه	۰	۰
۱۴	کهگیلویه و بویراحمد	۳۰	۶۲
۱۵	گلستان	۴۲	۶
۱۶	گیلان	۱۴۲	۳۲۱
۱۷	مازندران	۳۰۲	۱۳۴۳
۱۸	همدان	۴۱	۲۲
جمع			۹۳۶۵
۹۶۷۹			

جدول فهرست کلیه مراکز متصل به سامانه فروش بلیت الکترونیکی

ردیف	نام استان	پیشرفت فیزیکی
۱		کاخ سعدآباد
۲		کاخ نیاوران
۳		کاخ گلستان
۴		موزه ملی
۵	تهران	موزه آبگینه
۶		موزه رضا عباسی
۷		موزه فرش
۸		موزه نقاشی
۹		عمارت مسعودیه
۱۰		حافظیه
۱۱		سعده
۱۲		ارگ کریمخان
۱۳		حمام وکیل
۱۴		موزه پارس
۱۵	فارس	تخت جمشید
۱۶		موزه تخت جمشید
۱۷		نور و صدای تخت جمشید
۱۸		نقش رسم
۱۹		پاسارگاد
۲۰		طاق بستان
۲۱		تکیه معاون الملک
۲۲	کرمانشاه	بیستون
۲۳		معبد آناهیتا

فصل هفتم: پژوهشگاه میراث فرهنگی

سالنامه آماری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سال ۱۳۹۷

جدول اقلام آماری پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷

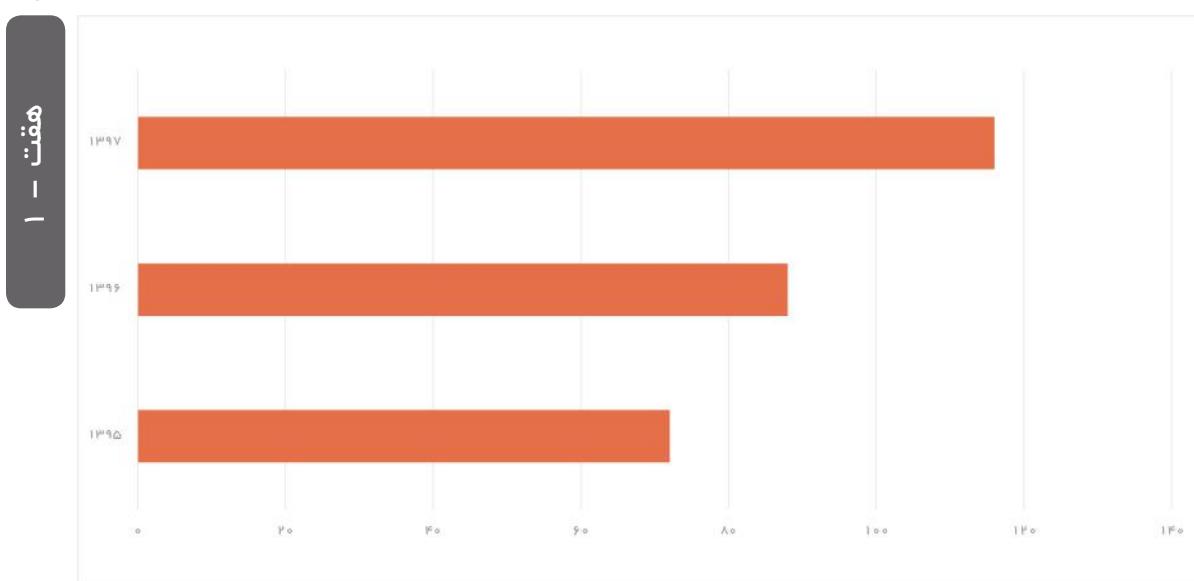
ردیف	توضیحات	اقلام آماری	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	تعداد طرح‌های موضوعی تاریخی-فرهنگی انجام شده	۷۲	۸۸	۱۱۶	
۲	تعداد کاوش‌های انجام شده	۶۴	۸۲	۸۰	
۳	تعداد حوزه‌های بررسی، شناسایی و مستندسازی شده باستان‌شناسی	۲۳	۳۸	۴۹	
۴	تعداد حوزه‌های گمانه‌زنی شده باستان‌شناسی	۴۴	۵۰	۱۰۲	
۵	تعداد مراجعه‌کننده به مرکز اسناد و کتابخانه	۴۱۹۲	۳۰۲۳	۴۳۲۴	
۶	تعداد مقالات چاپ شده	۲۱۷	۲۲۵	۱۹۸	
۷	تعداد کتب منتشر شده	۲۶	۵۵	۴۱	
۸	تعداد همایش‌های برگزار شده	۷	۷	۷	
۹	تعداد تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی منعقد شده در حال اجرا	۲۹	۳۰	۳۴	
۱۰	تعداد آثار تولید شده در کارگاه‌های هنرهای سنتی	۱۵۵	۱۵۰	۸۵	
۱۱	تعداد درجات هنری برای هنرمندان صنایع دستی کشور	۲۲۹	۸۵	۱۹۴	

۰ طرح‌های پژوهشی

در سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۱۶ طرح پژوهشی خاتمه یافته و به معاونت پژوهشی پژوهشگاه تحويل داده شده است. همانگونه که مشاهده می‌گردد اجرای طرح‌های پژوهشی در طی سال‌های گذشته روند رو به رشدی را شاهد بوده است. نمودار شماره ۱ روند تغییرات اجرای طرح‌های پژوهشی را طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

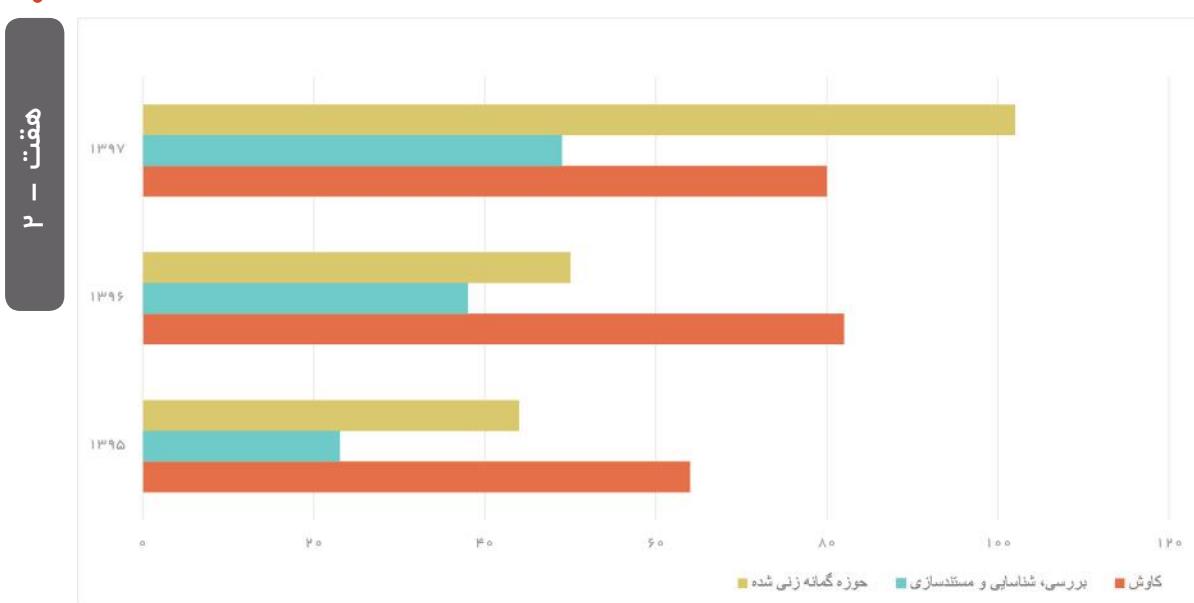
نمودار تعداد طرح‌های موضوعی تاریخی-فرهنگی انجام شده طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۵

۰ مطالعات باستان‌شناسی

در سال ۱۳۹۷ مجموعاً ۲۳۱ مورد مطالعات باستان‌شناسی انجام گرفته است. در این میان تعداد کاوش‌های انجام شده ۸۰ مورد، تعداد حوزه‌های بررسی شناسایی و مستندسازی شده ۴۹ مورد و تعداد حوزه‌های گمانه زنی شده ۱۰۲ مورد بوده است. نمودار شماره ۲ روند تغییرات مطالعات باستان‌شناسی را طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

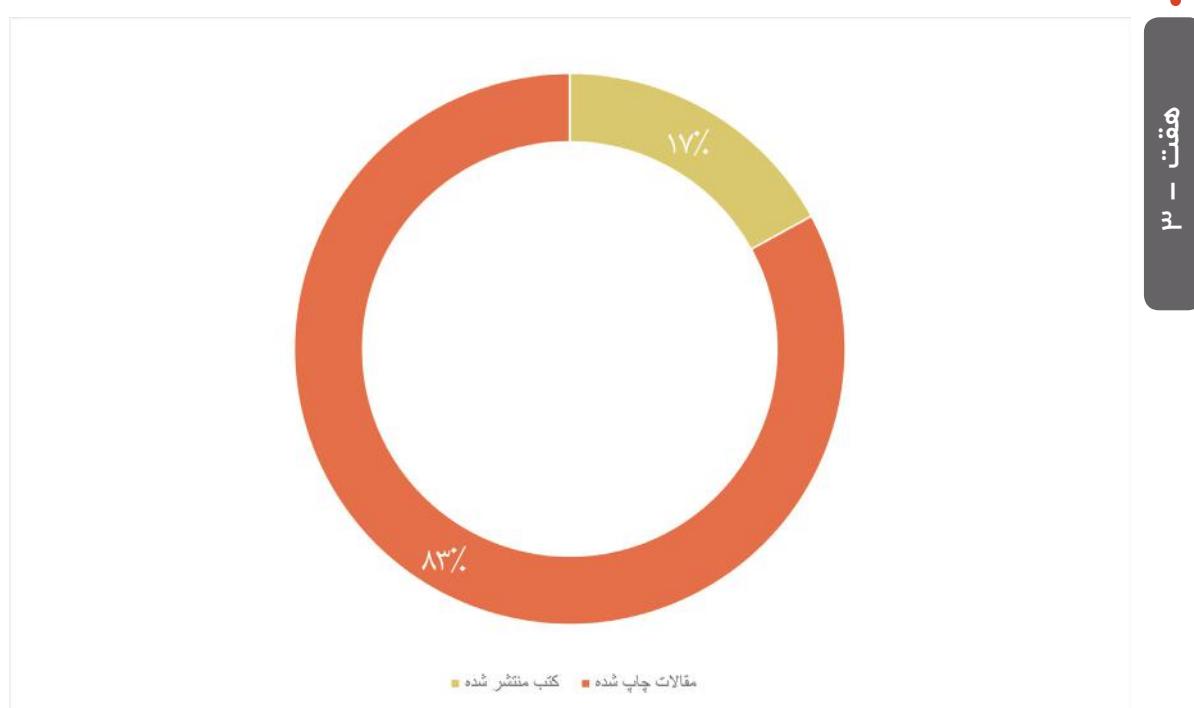
نمودار روند مطالعات باستان‌شناسی انجام شده به تفکیک طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۵

• تولیدات فرهنگی

در سال ۱۳۹۷ مجموعاً ۲۳۹ مورد تولیدات فرهنگی (شامل؛ کتاب، مقالات علمی پژوهشی و سایر مقالات) چاپ و انتشار یافته است. در این میان سهم کتب چاپ شده ۴۱ عنوان (۱۷ درصد)، مقالات چاپ و انتشار یافته ۱۹۸ (۸۳٪) عنوان بوده است. نمودار شماره ۳ سهم هریک از تولیدات فرهنگی را در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

نمودار سهم تولیدات فرهنگی

• تفاهم نامه‌های بین المللی

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری کشور به عنوان نهاد متولی امر پژوهش در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری، در راستای اجرای وظایف قانونی خود در چارچوب شناخت آثار ارزشمند فرهنگی تاریخی ایران در جهان اعم از میراث ملموس و ناملموس و فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت‌های پژوهشی مرتبط در راستای تکمیل فرآیند امر پژوهش و ایجاد هم‌افزایی پژوهشی و همچنین استفاده از فناوری‌های نوین ناگزیر به گسترش ارتباطات و تعاملات بین المللی است.

از سالیان گذشته تا به امروز این پژوهشگاه با سازمان‌های تخصصی بین‌المللی در حوزه میراث فرهنگی مانند ICOMOS, ICROM در قالب برگزاری نشست‌ها و دوره‌های آموزشی همکاری داشته است. علاوه بر تعاملات چند جانبه بین‌المللی، همکاری با دانشگاه‌ها و مرکز پژوهشی معتبر که در حوزه‌های میراث فرهنگی و گردشگری فعالیت می‌نمایند و اجرای پروژه‌های مشترک به ویژه در حوزه‌های باستان‌شناسی و حفاظت و مرمت

اشیاء از اهم فعالیت‌های بین‌المللی این پژوهشگاه است. کلیه برنامه‌ها و همکاری‌های بین‌المللی پژوهشگاه در چارچوب عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری مشترک با دانشگاه و موسسات خارجی صورت پذیرفته است که برخی از تفاهم‌نامه‌های اجرا شده، به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه ادینبرو کشور اسکاتلند
- ۲- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه بولونیا کشور ایتالیا
- ۳- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه توبینگن کشور آلمان
- ۴- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه اینسبروگ کشور اتریش
- ۵- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با آکادمی علوم کشور اتریش
- ۶- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه کیوتو کشور ژاپن
- ۷- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی دانشگاه آزاد برلین کشور آلمان
- ۸- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با مدرسه مطالعات کاربردی عالی پاریس کشور فرانسه
- ۹- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه گوته فرانکفورت کشور آلمان
- ۱۰- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی با دانشگاه لیون ۲ کشور فرانسه
- ۱۱- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی پژوهشگاه و دانشگاه دولتی ایلیا گرجستان

۱	میراث فرهنگی
۲	منابع دستی
۳	کردشکری
۴	سرمهیه گزاری، امور حقوقی و مجلس
۵	توسعه مدیریت
۶	ریاست
۷	پژوهشگاه میراث فرهنگی